

GENERALITAT DE CATALUNYA

ANUARI

DE LES

BIBLIOTEQUES POPULARS

1931

BARCELONA
DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTEQUES
PALAU DE LA GENERALITAT

EX LIBRIS

DOCT. GEORGII RUBIÓ ET BALAGUER

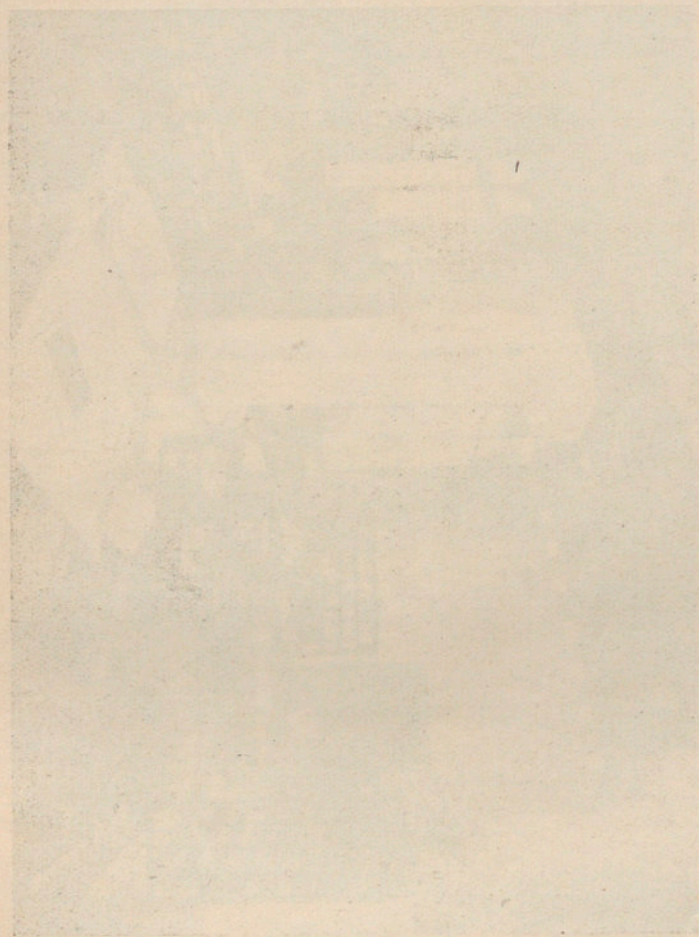
S-8-5630

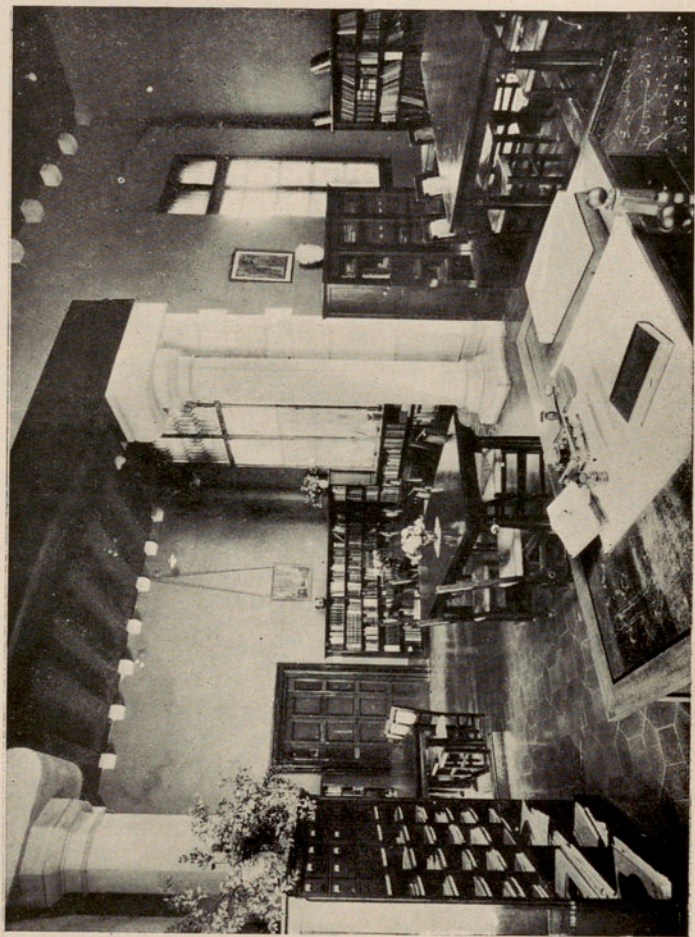
ANUARI DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS

1931

R. 5678

DE JONCKHEERE IN 1840

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA DE BIBLIOTECÀRIES

GENERALITAT DE CATALUNYA

ANUARI

DE LES

BIBLIOTEQUES POPULARS

1931

BARCELONA

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTEQUES

PALAU DE LA GENERALITAT

(VI-1933)

ANUARI DE BIBLIOTECAS

ANUARI

BIBLIOTECAS POPULARS

1931

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTECAS
BARCELONA

Impremta de la Casa de Caritat : Montalegre, 5 : Barcelona

(V-1122)

Aquest ANUARI és el primer dels nostres que apareixerà sota el signe de la Generalitat de Catalunya. El gran esdeveniment que en escriure els mots preliminars de l'anterior ja pressentíem, s'és produït. Catalunya ha recobrat la seva unitat, no per una concessió revocable del Govern, com en els dies ja superats de la Mancomunitat, sinó per una empenta decisiva de la seva voluntat d'ésser.

Cada u té el seu lloc en la tasca de bastir la nova Catalunya. Els entrebancs dissociadors van caient i els rengles s'enforteixen. I això ha dut naturalment les nostres Biblioteques a tornar a constituir l'organisme compacte d'altres temps. Si durant més de sis anys, això sols pogué manifestar-se en el terreny de l'afecció, ara és expressat en el llenguatge administratiu.

A proposta del Consell de Cultura de la Generalitat, el seu Consell de Govern decidí, en data del 26 d'octubre del 1931, que totes les Biblioteques Populars funcionessin sota la direcció del Servei de Biblioteques de la Generalitat. Aquesta mesura no implicava cap coacció. Té la seva eficàcia en què no feia sinó donar consistència a una realitat íntima. La manera com les nostres Bibliotecàries l'han saludada en les memòries estampades a continuació, n'és la millor prova.

A les antigues províncies de Tarragona i Girona, les direccions dels seus serveis culturals han tingut sota la seva cura vigilant i amatent, durant aquests anys, les Biblioteques de

les respectives comarques. Convertides en sots-centrals de la Direcció Tècnica de Biblioteques Populars, aquells organismes ajudaran a fer més efectiva la cohesió entre les Biblioteques i la Central de Barcelona. Segueixen confiades a la senyoreta Mercè Enrich i Otero, Directora de la Biblioteca Popular de Tarragona, i al senyor Joan Subias, Cap dels Serveis Culturals de la Comissaria Delegada a Girona.

* * *

Quan, el juliol del 1925, fou consumada la separació del tronc comú de les Biblioteques creades per la Mancomunitat, vuit eren les que funcionaven. Avui, en retrobar-nos, són catorze. Però aquesta xifra no trigarà a veure's acrescuda. Pels acords de la Generalitat transcrits més endavant (p. 320), a Cervera i a Vilafranca del Penedès funcionaran ben aviat altres Biblioteques, i a Barcelona, al local del Grup Escolar Pere Vila, s'inaugurarà la primera de les establertes per la Generalitat d'acord amb el nostre Ajuntament, i en correspondència a haver aquest cedit els edificis de l'Hospital desafectat de la Santa Creu per a estatge de la Biblioteca de Catalunya.

Altres organitzacions són en projecte. Ací, però, no ens escau de fer plans per a l'esdevenidor i ens reduïrem a assenyalar la proposició aprovada pel Consell de Cultura de la Generalitat sobre l'organització de les Biblioteques de Catalunya (*L'Obra de Cultura*, Barcelona, 1932; pp. 216-223). S'hi preveu la distribució de Biblioteques de manera que en tinguin totes les poblacions de més de sis mil habitants, des de les quals s'organitzarà la irradiació de llibres, mitjançant lots circulants, als pobles dels encontorns.

* * *

Durant l'any transcorregut, moltes de les nostres Biblioteques han seguit observant cert allunyament per part del públic, que es manifestà en una baixa en alguns dels gràfics. La tensió política ocasionada pels transcendents esdeveniments de l'any 1931 explica a bastament aquesta crisi de lectura, i totes les Bibliotecàries que n'han estat afectades i que l'han observada de prop, coincideixen a assenyalar aquesta causa. Les diades exultants del canvi de règim, la intensa propaganda que precedí les eleccions, el plebiscit de l'Estatut, polaritzaven l'assistència de les gents vers els centres polítics. Ells, i les transmissions radiades, feien una competència difícil de contrarestar a les vetlles de lectura.

Una ben ràpida adaptació dels fons de llibres de les nostres Biblioteques a les exigències de la nova ideologia que s'obria camí triomfadorament hauria influït de segur a favor de l'augment de lectors. Però això ha calgut fer-ho amb tacte i amb ple sentit de la responsabilitat. Les Biblioteques no han de tancar les seves portes a cap ideologia, però no han de confondre la seva missió amb la dels centres de propaganda política. Enguany, moltes són les Biblioteques on podem observar una lectura superior a la corrent dels llibres de filosofia, ciències socials i història. En diverses memòries el fet és comentat. Això demostra que les Populares no eren pas desproveïdes de llibres que corresponguin a les orientacions més diverses del seu públic.

De tota manera, la baixa de lectors no s'ha fet sentir a totes les Biblioteques, i algunes compensen amb l'augment dels llibres llegits en préstec la disminució de públic a la sala de lectura. El que han aconseguit unes Biblioteques, poden assolir-ho les altres.

Hi ha Biblioteques que per llur situació, massa allunyada del centre més vital de cada població, resulten poc avinents als

lectors, sobretot en les èpoques més crues de l'any. Aquest és el cas d'Olot i Sallent, per exemple, on els hiverns són llargs i de debò. Però aquest inconvenient no és avui més gran que els dies primers de vida d'aquelles Biblioteques, i pot ésser contrarestat, en part, augmentant la força d'atracció dels llibres oferts per la Biblioteca. A Canet de Mar, v. g., l'emplaçament de la Biblioteca és ben lluny de poder-se qualificar de cèntric, i la seva eficàcia augmenta de dia en dia. Aquesta experiència, però, l'hem de tenir en compte, i ja ho ha estat en la resolució del concurs obert per la Generalitat per a concedir Biblioteques noves.

És exemplar la manera com algunes de les nostres Biblioteccàries reaccionen davant de les circumstàncies, que de vegades entorpeixen llurs esforços. Res de pessimismes que debilitin l'acció, ni d'adoptar una posició de crítica insolidària davant de la idiosincràsia de cada població. Com diu en la seva memòria la Directora de Sallent, la Bibliotecària ha de sentir-se filla del lloc on actua.

Aquesta convicció explica que l'actuació de la senyora Sancho a Sallent estigui a l'altura de l'estratègia cultural exigida per aquella població, en constant febre de creixença.

La Bibliotecària que mirant massa vers altres possibles llocs de treball professional, se senti com de pas o com a forastera en la població on la lliga el seu deure, tindrà les inquietuds del seu compliment sense fruir-ne la plena satisfacció.

* * *

Com a tema principal d'estudi que la Direcció de Biblioteques va recomanar en la redacció de les memòries reglamentàries, fou proposat el *Servei d'informació als lectors*. Sempre

ha estat considerat com un de llurs deures primordials, per les nostres Bibliotecàries.

Sense ell, la seva obra quedaria reduïda a un automatisme fatigós, i a una enervant comptabilitat d'entrades i sortides de llibres.

Hi ha un servei d'informació prestat per les Bibliotecàries d'una manera general, pensant en el tema, per damunt de tot, i sols en forma genèrica i col·lectiva en el públic al qual s'adreça. És la informació que presten les *guies de lectura* circulades per les Biblioteques. Pot donar-se una mica en fred, amb reflexió tan llarga com es vulgui. Però hi ha una altra informació, immediata, viva, dialogada, que requereix l'aptitud de situar-se ràpidament, per part de les Bibliotecàries, és a dir, de resoldre en un instant la relació existent entre la demanda o la consulta del lector, el seu grau de cultura i allò que la Biblioteca pot oferir d'escaient d'entre els llibres de què disposa.

A aquesta mena d'informació és a la que ens referiem en proposar el tema.

Els comentaris que ha suggerit són veritablement interessants, sobretot si hom té en compte que la majoria de les Bibliotecàries no havien pensat a sistematitzar una mena d'índex d'aquestes consultes. Fóra interessant de fer, mentre, refiades d'ell, no negligessin d'incorporar-hi el material que puguin proporcionar les noves adquisicions. Aquesta informació no ha d'ésser mai mecànica ni standarditzada. Cada consulta ha d'ésser contestada amb la mateixa cura i frescor d'informació que si fos plantejada per primera vegada.

Les memòries de Vendrell, Sallent, Canet de Mar i Olot són dignes d'especial esment entre totes en aquest aspecte.

El servei de préstec ha vist introduir-se aquest any una modificació essencial en el seu funcionament.

La presentació dels candidats a beneficiar-se'n, avalada per alguna firma de personalitat coneguda, que abans prescrivia el Reglament, ha estat suprimida. Avui, sols és exigít que el que s'inscriu al servei tingui domicili estable a la població i acrediti suficientment la seva personalitat a judici de la Bibliotecària (vid. p. 298).

No cal argumentar la conveniència d'aquesta modificació, que ja de temps les circumstàncies imposaven. No era just de dividir la població de lectors en dues categories, amb més drets la una que no l'altra en llurs relacions amb la Biblioteca. No sols era injust, sinó inútil. La Directora de Granollers remarca irònicament el fet que precisament algun lector d'aquells qui tenia dret a garantir el bon respecte dels altres al compliment dels reglaments, era el que els transgredia.

* * *

En la novena Reunió de Bibliotecàries fou plantejada, com una orientació a seguir, destinada a intensificar l'eficàcia de les Biblioteques, l'organització de lots circulants entre elles i les poblacions dels encontorns, en forma de filials. Ja en l'ANUARI 1926, va parlar-se'n amb motiu de proposar l'adaptació als nostres serveis de Biblioteques de quelcom de semblant a les *County libraries*. La senyoreta Justa Batlló, auxiliar de Figueres, en ocasió de la seva anada a la reunió de l'*English Library Association* a Cheltenham, pogué recollir informacions directes i experimentals sobre llur funcionament, i així ho demostra en l'article que publica en aquest ANUARI.

Ens cal exercitar les notres forces en aquest sentit per al dia

que la implantació de l'Estatut ens permeti de planejar una xarxa completa per a la lectura pública a Catalunya.

* * *

Finalment, no volem deixar de recollir la suggestió que fa en la seva memòria la Directora de Pineda sobre la conveniència d'estudiar una classificació ben senzilla per als llibres de la secció infantil, que a la vegada s'ajustés, en el possible, al sistema seguit en les restants seccions de la Biblioteca.

Aquesta qüestió ja fa temps que ens la teníem plantejada. Ella i la formació d'un catàleg alfabètic de matèries seran els punts preferents a tractar en la desena Reunió de Bibliotecàries l'any vinent.

UNIFICACIÓ DELS SERVEIS DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS

El Consell de la Generalitat de Catalunya, en sessió del 26 d'octubre del 1931, va adoptar el següent acord:

I. Totes les qüestions de caràcter tècnic de les Biblioteques Populars que funcionen a les províncies de Girona, Tarragona i Lleida seran sotmeses a estudi i informes del Consell de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Serà restablerta així la unitat de funcionament que hi havia hagut en temps de la Mancomunitat, sense que aquesta determinació impliqui cap propòsit de limitar la facultats administratives de les actuals Comissaries Delegades.

II. Totes les Biblioteques Populars que depenen de les antigues Diputacions provincials de Girona, Tarragona i Lleida passaran a un règim de Direcció única, sota l'actual Direcció del Serveis Tècnics de Biblioteques Populars.

UNIFICACIÓ DELS SERVEIS DE LES BIBLIOTECES POPULARS

El Consell de la Generalitat de Catalunya, en sessió del 20 d'octubre del 1927, va adoptar el següent acord:

I. Totes les ofertes de caràcter tècnic de les Biblioteques Populars que s'adrecen a les províncies de Girona, Tarragona i Lleida, s'hauran de presentar a l'estudi i informe del Consell de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Són residents així mateix de l'encarregament que hi haurà de fer en temps de la manca d'administració, sense que aquest determinació pugui cap mena de limitar la facultat administrativa de les seves Comissions Locals.

II. Totes les Biblioteques Populars que depenen de les Comissions Locals provincials de Girona, Tarragona i Lleida, s'hauran de presentar a un règim de Direcció única, sota l'autoritat directa del Consell Tècnic de Biblioteques Populars.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

BIBLIOTEQUES DE VALLS, OLÓT, SALLENT, BORGES
BLANQUES, CANET DE MAR, VENDRELL, PINEDA,
FIGUERES, TARRAGONA, GRANOLLERS, MANRESA,
ULLDECONA, VIC I CALELLA

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
TEL. 733-4131

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Oberta al públic el dia 16 de juliol del 1918.

(Vid. ANUARI 1923, p. 77, i ANUARIO 1929, p. 208.)

BIBLIOTECÀRIES

Directores:

Senyoreta Consol Pastor

Nomenada el dia 4 de juliol del 1918. El juliol del 1919 és nomenada Auxiliar de l'Escola de Bibliotecàries.

Senyoreta Maria Solsona

Nomenada el dia 17 de juliol del 1919; obté l'excedència el dia 16 de febrer del 1922.

Senyoreta Mercè Enrich

Nomenada el dia 22 d'abril del 1922. El 27 de març del 1926 passa de Directora a la Biblioteca de Tarragona.

Senyoreta Trinitat Pi

Nomenada el dia 27 de març del 1926.

Auxiliars:

Senyoreta Maria Roca

Nomenada el dia 4 de juliol del 1918. El juliol del 1919 és nomenada Auxiliar de la Biblioteca de Canet de Mar.

Senyoreta Mercè Enrich

Nomenada el dia 17 de juliol del 1919. El mes d'abril del 1922 passa a ocupar la Direcció.

Senyoreta Providència Tomàs

Nomenada el 20 de juliol del 1922; obté l'excedència el dia 1.er de març del 1925.

Senyoreta Trinitat Pi

Nomenada amb caràcter interí el dia 3 de setembre del 1924, i en propietat el dia 22 de desembre del 1925. El mes de març del 1926 passa a ocupar la Direcció.

Senyoreta Josepa Ibars

Nomenada el dia 21 de maig del 1926; el 21 d'abril del 1927 passa d'Auxiliar a la Biblioteca de Tarragona.

Senyoreta Teresa Malagelada

Nomenada el dia 7 de juliol del 1927; obté l'excedència el 10 d'octubre del 1928.

Senyoreta Elvira Guardiola

Interina del 30 d'octubre del 1928 al 8 d'octubre del 1929.

Senyoreta Isabel Martinà

Nomenada el 9 d'octubre del 1929.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 9,676.

Lectors adults : 5,138 (homes, 3,058; dones, 2,080).

Lectors infantils : 4,538.

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 336.

Mitjana diària de lectors : 28'8 (adults, 15'3; infants, 13'5).

Cens de la població : 12,000.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 2'5.

Lectors inscrits al préstec : 1,116.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Infantils.....	7,021	2,134
Obres generals.....	1,327	108
Filosofia.....	128	197
Religió.....	210	175
Dret i Ciències socials.....	164	228
Lingüística.....	292	44
Ciències pures.....	181	139
Ciències aplicades.....	1,312	591
Belles Arts.....	361	139
Literatura.....	726	4,458
Història i Geografia.....	745	450
Totals.....	12,467	8,663

21,130

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	1	8
Filosofia.....	10	5
Religió.....	7	6
Dret i Ciències socials.....	9	4
Lingüística.....	6	9
Ciències pures.....	8	7
Ciències aplicades.....	2	2
Belles Arts.....	5	7
Literatura.....	4	1
Història i Geografia.....	3	3

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Infants.....	8	—	8	—
Obres generals.....	—	6	5	12
Filosofia.....	—	1	—	1
Religió.....	3	4	7	4
Dret i Ciències socials.....	2	7	2	10
Lingüística.....	—	1	—	3
Ciències pures.....	1	3	1	3
Ciències aplicades.....	—	3	—	3
Belles Arts.....	6	—	7	1
Literatura.....	53	4	63	4
Història i Geografia.....	5	12	8	13
Totals.....	78	41	101	54
	119		155	

Cèdules redactades : 464.

Sessions celebrades pel Patronat : Dues.

Estatística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	578	144	167	167	512	101	324	561	391	2,018	412	5,375
Gener.....		—	—	—	—	—	1	1	1	2	2	10
Febrer.....		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Març.....		—	—	2	1	—	—	1	1	32	3	42
Abril.....		—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Maig.....		1	—	1	2	1	2	—	3	7	—	18
Juny.....		—	—	—	2	—	—	—	—	2	6	10
Juliol.....		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Agost.....		1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4
Setembre.....		—	—	—	2	—	—	—	—	—	3	5
Octubre.....		—	—	1	1	—	1	—	—	3	1	8
Novembre.....		—	1	1	1	—	—	—	—	2	2	8
Desembre.....		—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Totals.....	586	150	168	174	521	102	328	564	397	2,070	429	5,489

Número del registre el 31 de desembre del 1931 : 7.557 (en aquesta xifra van inclosos els llibres de la col·lecció Roca i Sans).

Estatística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

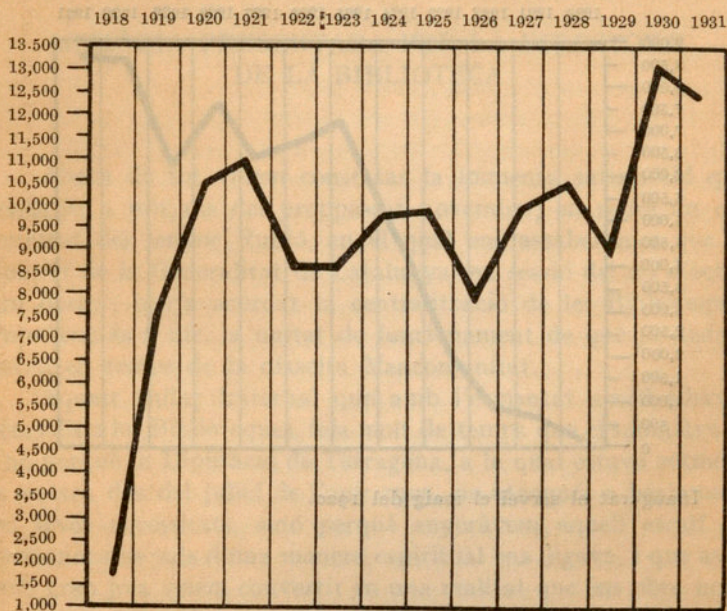
Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Totals
16,426	40	—	97	—	186	—	57	30	—	31	—	23	16,867

464

Durant els anys 1925 a 1927, no s'havien comptat les cèdules intercalades als catàlegs, i, per tant, s'han hagut de comptar d'una a una, deixant a part les destinades a la Biblioteca Roca i Sans.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

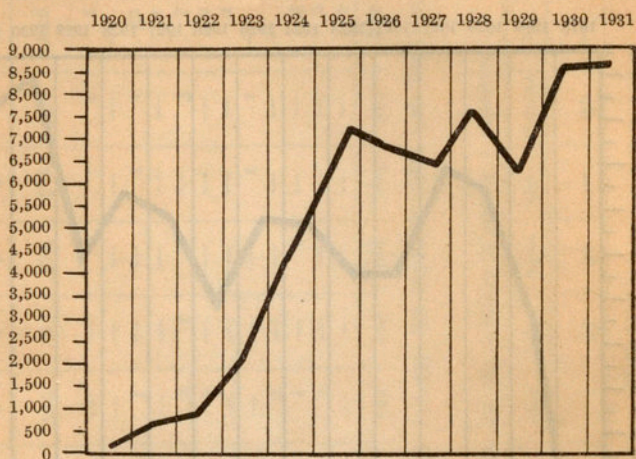
Anys

Oberta al públic el 16 de juliol del 1918.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS EN PRÉSTEC

Anys

Inaugurat el servei el maig del 1920.

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Abans de tot volem constatar la immensa satisfacció que sentírem a mitjans del proppassat novembre, en rebre un comunicat del senyor Rubió, en el qual ens assabentava que el Consell de la Generalitat de Catalunya, en sessió del 26 d'octubre darrer, havia acordat la centralització de les Biblioteques Populars; és a dir, la unitat de funcionament de què ja disfrutaven en temps de la dissolta Mancomunitat.

Aquest enllaç fraternal que amb l'esmentat acord s'havia concedit a les Biblioteques, feia molt de temps que el somniàvem, i no perquè la Diputació de Tarragona, a la qual estava sotmesa la nostra des del juliol de l'any 1925, no atengués a bastament les seves necessitats, sinó perquè enyoràvem aquell escalf de germanor que sols d'una manera espiritual ens lligava, i que avui amb gran joia veiem convertit en una realitat que ens obre nous horitzons, per a fer-nos viure una novella etapa de dies actius de treball a profit de la cultura de la nostra terra.

Els gràfics i estadístiques que durant aquests darrers anys s'han publicat a l'ANUARI, hauran donat idea, si més no, d'una manera esquemàtica, del desenrotllament de la Biblioteca de Valls, i és per això que no farem ara un historial d'aquests últims temps; ens limitarem tan sols a dir que la degana de les Populars s'ha arrelat admirablement en la ciutat que té la sort de posseir-la, beneficiant a tothora no sols a bon nucli dels seus habitants de tots els estaments socials, convertits en lectors assidus, sinó que, mitjançant el servei de préstec establert, irradia considerablement el seu fons a molts pobles de l'encontrada i fins de més lluny. Així, veiem com tenim inscripcions de Fontscaldes, Alcover, Pla de Cabra, Alió, Bràfim, Pont d'Armentera,

Puigpelat, La Riba, Vallmoll, Vilarodona, Secuita, Selva del Camp, Riudecanyes i altres poblacions que de moment no recordem.

Anem ara a desgarnar l'any que acaba de finir. Els resums estadístics dels lectors concurrents a la Biblioteca durant el 1931, han sofert en conjunt una petita reculada respecte l'any anterior. El 1930, el total de lectors dóna 10,894, i el 1931 és de 9,676. Disminució, 1,218 lectors, que són principalment infants i homes; no dones, ja que aquestes han augmentat en nombre de 112. La reculada de lectors porta com a resultat la de llibres llegits, si bé la diferència és quasi insignificant. El 1930, a la sala de lectura es consultaren 13,198 obres; l'any 1931 se'n llegiren 12,467; són, doncs, 731 obres menys.

Ens preguntem : Què haurà motivat l'allunyament dels homes? Nosaltres creiem, i molts així ens ho confessen, que els grans esdeveniments en el camp de la política han fet que els lectors que abans potser amb més assiduitat freqüentaven la Biblioteca, tinguin avui el temps absorbit en la lectura dels diaris, plens de noves i ressenyes sensacionals, que han de comentar i discutir amb els amics i adversaris polítics. Aquesta, principalment, haurà estat la causa que pot dir-se que ha influït en la davallada; un altre mòbil, potser haurà obeït que la ciutat de Valls, en començar l'any 1931, es preparava activament per a celebrar un esdeveniment notable : les extraordinàries festes que cada deu anys dedica a la seva Patrona, la Mare de Déu de la Candela.

El total de lectors en préstec és 6,864, i el de llibres llegits, 8,663. Han augmentat, respecte l'any anterior, 46 lectors i 34 obres llegides. Aparentment, doncs, el préstec no ha sofert cap minva, però en realitat n'hi ha hagut, ja que durant el transcurs de l'any hi ha hagut 84 noves inscripcions, les quals haurien pogut augmentar considerablement el moviment d'aquest servei. La crisi, doncs, ha estat paral·lela. Aquí, però, hi cap fer observar que no sempre el llibre que de la Biblioteca surt en préstec dintre el termini reglamentari i que nosaltres anotem en l'estadística com una sola obra llegida per una persona, en realitat sigui així. Malgrat ésser la tarja del lector en préstec,

personal i intransferible, podríem esmentar diferents casos en què, havent estat molt celebrada l'obra que s'ha prestat, han volgut fer-ne participar l'amic o veí, i ja no direm que quasi la totalitat de les vegades la llegeixen tots els membres de la família; això ho hem pogut esbrinar per mitjà de les continuades pròrrogues que ens han estat sollicitades i en excusar-se'n en tornar-nos, de vegades, el llibre un xic retardat. Positivament coneixem el cas d'un lector assidu — el rector d'un poble de la «província» de Lleida : Cervià — que constantment ve a cercar llibres en préstec, i de diferents matèries, sense faltar-hi mai un número de la revista *Je sais tout*; doncs bé : tots aquests llibres que s'emporta per ell, els deixa a la vegada als intel·lectuals del poble : metge, farmacèutic, mestre, veterinari, etc. Aquest mateix llegidor, reconegut, fa donatiu, a la Biblioteca, d'*El Bon Pastor*, revista ministerial de la clerecia.

Amb l'organització dels «lots circulants», periòdicament s'han enviat llibres a diferents escoles de pobles de l'encontrada. Primer a Salomó i Alforja, que per major facilitat de locomoció i per a repartir-nos les remeses, fou més tard la Biblioteca Popular de Tarragona la que se n'encarregà. Ens quedàrem amb el veí poble de Picamoixons, on després volgueren suspendre el préstec. Actualment n'enviem a Vimbodí, a la Biblioteca del Foment Parroquial d'aquella població, i a Cabra del Camp, a l'Escola Nacional de nois, on no solament se n'aprofiten els petits escolars, sinó que sabem que el senyor mestre, que n'és encarregat, té gran interès que bona part dels llibres que els prestem — i, com pot suposar-se, no seran tots de la secció infantil — siguin llegits per adults, i és curiós d'observar com moltes vegades són els mateixos lectors els que solliciten les obres per a la nova remesa. Dels lectors i llibres llegits ens en porten una estadística que no va inclosa en els resums generals de la nostra Biblioteca, sinó que la comptem a part, i en finir l'any podem comprovar com les sumes són ben crescudes.

De les diferents seccions de què està formada la Biblioteca, la que s'ha consultat més a la sala de lectura és la d'Obres generals.

En préstec, en primer ordre de preferència, figura la Lite-

ratura, que moltes coses en podríem dir, i de la qual la meua companya dóna una informació.

El segon lloc de preferència, tant en la sala de lectura com en el servei de préstec, el tenen les Ciències aplicades en tot el seu vast contingut; així, veiem que són consultats els tractats de mecànica amb les seves diverses branques. Les obres d'automobilisme volten contínuament d'una mà a l'altra dels lectors obrers empleats especialment en garatges; poques vegades són consultades a la Biblioteca, sinó que se les emporten quasi sempre en préstec. També els llibres d'electricitat i les seves variades aplicacions són llegits pels obrers d'aquest ram. I aquí cap remarcar el valuós donatiu, entre altres, d'un important lot que de la collecció «Biblioteca del Electricista Práctico», féu el vallenc doctor Pere Coll, gerent de la casa editorial Espasa Calpe.

Per alguns propietaris, inclús forasters, i per gent dedicada als treballs del camp, són força llegides les obres agrícoles, sobretot els tractats que fan referència als cultius predominants a la comarca : la vinya, avellaners, ametllers, garrofers, així com l'horticultura, fruticultura, etc. També surten molt els llibres sobre procediments de cria i explotació d'animals domèstics. Per les senyores i noies, dintre aquesta secció de Ciències aplicades, són llegides particularment les obres que entren de ple dintre el 64, o sigui l'Economia domèstica. Les variades revistes que tenim de treballs i modes femenines són constantment consultades a la Biblioteca i a domicili. Hi ha modistes que només estan inscrites al préstec, per endur-se'n figurins, i la majoria de les vegades envien les aprenentes a cercar-los; també es dóna el cas que demanen una novelleta per a llegir col·lectivament en el taller. Pels aficionats a la ràdio, estan en voga els tractats que posseïm sobre aquest meravellós invent. Per alguns estudiants de comerç, escriptors i dependents de Banca, són llegits els llibres de comptabilitat. Dintre les Ciències comercials tenen gran èxit les següents obres : Prat, *Una nueva técnica*, *La Publicidad Científica*; Warren, *La ciencia de los negocios*; Cody, *El arte de vender (métodos norteamericanos)*; Arren, *La ciencia de la Publicidad. Cómo debemos anunciar*. Entre les principals indústries vallenques, figura la vinificació, amb tots

els seus derivats, i és per això que són força llegits els tractats que tenim sobre aquesta matèria, així com els de la indústria tèxtil, puix que Valls posseeix algunes fàbriques.

Paral·lel també a la sala de lectura i en el préstec, la secció d'Història i Geografia ocupa el tercer lloc. En els gràfics que acompanyen aquestes notes podrà observar-se l'ordre de preferència que han assolit la resta de les matèries.

Les variades revistes que es reben per subscripció i altres com a donatiu, són llegides quasi per tots els lectors que freqüenten la Biblioteca, amb la particularitat que alguns poden considerar-se exclusivament lectors de revistes. D'entre aquestes n'hi ha que tenen més acceptació que d'altres, i podem anotar com a més sol·licitades, la revista científica *Ibérica*, *Je sais tout* i *Lectures pour tous*, que, ultra trobar-les amenes, els serveixen, les dues últimes, per a practicar-se en l'idioma que estan escrites, i per torns esperen que siguin retirades de damunt la taula per endur-se-les en préstec. També són de les més llegides, *D'ací i d'allà*, *Barcelona Atracción*, *La Paraula Cristiana*, *Bulletí del Centre Excursionista de Catalunya* i *La Revista*; els llegidors d'aquesta última són, per regla general, devots de la literatura seleccionada i troben a mancar a la Biblioteca algunes de les produccions literàries de Carles Riba, Lòpez-Picó, Esclasans, Sánchez-Juan i altres poetes catalans contemporanis.

Mereixen que se'ls dediqui un paràgraf, els petits concurrents a la Biblioteca, que tanta il·lusió ens fan i que, salvant rares excepcions, es porten amb la major disciplina. Veiem, pels resums estadístics d'enguany, comparant-los amb els de 1930, que a la sala de lectura hi ha hagut una davallada de 597 infants i de 181 obres llegides. Aquesta disminució d'obres consultades no correspon a la de lectors, ja que haurien d'ésser menys les primeres, i no essent així, ho atribuïm que se'ls haurà donat més lliure accés a llur secció, ja que han vingut, com acostumaven, a fer a la Biblioteca els deures escolars, i s'han entretingut igualment a dibuixar, en la qual cosa alguns tenen vertadera taleia, fins a arribar a executar de vegades obres *mestres*, que, tots satisfets, ens ensenyen, esperant que els n'hi fem algun elogi o simplement una observació sobre

alguna cosa que haurien d'esmenar, i de tot queden ben cofois. Entre els llibres recentment ingressats, els que més els han pla-gut són la col·lecció de *Rondalles Populars*, recollides per Valeri Serra i Boldú, com també els *Contes Russos*, adaptats per Joan Gols i ilustrats per Junceda; aquests últims, que estan relligats en un sol volum, de moment ens veiérem obligades a no deixar-los sortir de la Biblioteca, malgrat haver-los sol·licitat constantment en préstec. Abans de posar-los a la Literatura infantil, els tinguérem uns dies a Noves adquisicions i poguérem observar com els fullejaven alguns lectors adults, i dues senyoretes se'ls endugueren en préstec. Regularment quan ingressa una obreta de la col·lecció Araluce, que pel contingut preveiem que pot interessar algú que no l'aniria a buscar a la secció de la mainada, la deixem uns dies a Noves adquisicions i veiem com moltes vegades tenen acceptació.

Dintre la Biblioteca infantil el servei de préstec també ha sofert una baixa, si bé insignificant, ja que, respecte l'any anterior han sortit 21 obres menys.

* * *

La majoria dels lectors assidus es troben tan familiaritzats amb la Biblioteca i coneixen tant el seu contingut, que són els que menys consulten la Bibliotecària, si no és per a demanar-li, de vegades, un tema determinat i que, degut a no entendre bé el sistema decimal, no saben on cercar-lo. Llavors, portant-los primer davant el catàleg de matèries — el d'autors aconseguim que de mica en mica el vagin consultant — els fem una breu i senzilla explicació de l'ordre en què els llibres es troben dintre les targes i la relació que aquestes tenen respecte la col·locació dels llibres en els estants.

Hi ha lectors — i amb aquests entengui's també lectores — que si bé no freqüenten la Biblioteca, entren decidits i se'n van de dret a la recerca d'una obra que portaven la dèria de llegir, o simplement s'atansen als armaris i agafen la primera que la casualitat els ofereix, i que resulta de vegades ben poc adient a l'aspecte exterior del lector, i és aleshores que ens hi

dirigim i els preguntem si realment aquell era el llibre que desitjaven, o si correspon al seu gust; uns, potser per timidesa, ens contesten que sí, que ja els plau; altres ens diuen francament que no se'l saben triar, i tantost conegudes llurs aficions, els ensenym les obres que els poden satisfer, bo i pregant-los que no tinguin mai cap recel a preguntar-nos tot el que els convingui, que amb gust els atendrem, puix que aquesta és la nostra missió. Això mateix sol passar en escollir llibres per endur-se a casa, que s'enlluernen moltes vegades pel títol o simplement per les cobertes, i, naturalment, ens veiem obligades a fer-los les mateixes advertències.

Recordem que, entre els infants, sovint s'ha donat el cas de presentar-se'ns disposats a endur-se'n en préstec uns llibres de contes titulats *Suzette en vacances*, *Bringer*, *Le Marquis de Carabas* i encara algun altre escrit en francès que es troba dintre la seva secció. En dir-los si estudien aquell idioma, es queden tots parats, i creix la sorpresa en manifestar-los el per què de la pregunta. Llavors ens contesten ingènuament el que ja esperàvem: que només havien mirat els *sants*. No cal dir com en aquest cas els advertim sobre aquesta lleugeresa, encara que interiorment ens faci molta gràcia.

Qualsevulla lector que ens demani un llibre sobre una qüestió determinada, li oferim, sempre que la Biblioteca el posseeixi; de vegades, però, els passa que el tema que volen és més o menys extens del que desitgen o bé que no en tenim cap tractat especial, i és llavors que acudim invariablement a l'*Enciclopèdia Espasa*. Si el sol·licitant és una persona culta, després d'haver-li indicat que allà ho pot trobar, la deixem lliurement; si és un lector que està poc o gens habituat a manejar l'*Enciclopèdia*, li busquem l'article, i algunes vegades junt amb ell el llegim per a veure si porta alguna referència que li pugui ésser útil. Sempre que ho creiem necessari, els oferim la col·laboració de la Biblioteca de Catalunya.

Pel desembre darrer foren molts els alumnes de l'Escola del Treball d'aquesta ciutat que, moguts pel desig de prendre part en un concurs que obria l'Escola, venien a la Biblioteca a la recerca de material per a llurs exercicis. Els temes eren

forces i variats, i foren principalment consultades les obres que els proporcionaven dades relatives al comerç de Valls i la seva Comarca. Els serviren molt les *Memòries de la Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Valls*, així com *Vida Econòmica de la Província de Tarragona*, publicació de les Cambres de Comerç, Indústria i Navegació de Tarragona, Reus, Tortosa i Valls. Els facilitàrem, també, tot el que creguérem que els podia convenir.

Entre altres temes a executar, recordem que buscaven explicacions sobre l'estat natural del ferro, principals llocs on es troba aquest mineral, les seves propietats i aplicacions, etc., totes les quals dades trobaren ben detalladament, ultra en algun manual que els varem proporcionar, en l'*Enciclopèdia Espasa*.

* * * *

Cada any ingressa un important lot de llibres, producte dels rèdits d'un llegat que féu el bon vallenc Ramon Roca i Sans (a. c. s.), a favor d'aquesta Biblioteca. Un dels marmessors del susdit benefactor és el llibreter barceloní J. Bta. Batlle, de *L'Arxiu*, el qual té cura que les remeses siguin escollides. El senyor Roca i Sans ja en vida havia fet donatiu a la Biblioteca Popular, de tots els seus llibres, amb la condició que si un dia aquesta fos dissolta per qualsevulla entitat, el seu donatiu quedés sempre a Valls. En les estadístiques d'obres ingressades, així com en les de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries, no hi figuren els llibres procedents de la col·lecció Roca i Sans.

Així que es reben noves adquisicions, tantost registrades i catalogades, perquè tothom pugui assabentar-se'n, les donem a conèixer per mitjà de la premsa local, l'anunci de les quals dóna força resultat, i moltes vegades amb el retall de periòdic ens compareixen demanant-ne alguna que s'hi troba esmentada.

Per les moltes obres que constantment vénen a engrandir el fons de la Biblioteca, els armaris resultaven insuficients per a donar-los cabuda, i calgué aixecar dues lleixes, la qual millora permeté de col·locar els llibres còmodament i donar a la sala de lectura un aspecte de més grandària. Avui, però, sobretot

en determinades seccions, el lloc ja resulta escàs, i ens trobem amb les mateixes dificultats. Amb l'ampliació dels armaris, la llum de la sala de lectura, que només consistia en llums damunt les taules, resultava insuficient, i pel mes de març darrer s'installaren uns nous aparells d'enllumenat elèctric que permeten fàcilment la recerca de llibres als estants més enlairats.

El nostre gust fóra poder donar en aquestes pàgines una extensa informació de diferents actes culturals celebrats a la Biblioteca, però molt a desgrat nostre no podem fer-ho; sols han estat dos els que s'hi han efectuat. Pel mes d'octubre, i per espai de vuit dies, estigué installada a la sala de conferències una exposició de pintures i dibuixos de la senyoreta vallenca, Francesca Bonifàs. Aquesta jove pintora assolí un èxit ben merescut. Deixà a la Biblioteca, com a record, un quadret a l'oli, en el qual figura una «masieta», i a cada una de nosaltres ens féu ofrena d'un bonic dibuix.

També va celebrar-se un interessant curset de sis lliçons sobre «Sociologia», a càrrec del competent sociòleg doctor Miquel Vilatimó. Fou organitzat pels membres de dues entitats locals que sollicitaren al Patronat de la Biblioteca que se'ls concedís la sala de conferències, puix que la consideraven apropiada per a tals estudis. Hi assistiren diàriament una seixantena d'homes, car per homes sols era el curset. Quant a la vida de la Biblioteca, tingué ressonància, perquè, en acabar-lo, molts dels que hi havien assistit s'interessaren per a conèixer algunes de les obres que se'ls havia assenyalat. Fou molt sollicitada, entre altres, el *Tratado Elemental de Sociología Cristiana*, de Josep Maria Llovera.

TRINITAT PI

LA SECCIÓ DE LITERATURA EN LA BIBLIOTECA POPULAR

La Biblioteca Popular de Valls és la pubilla de la Mancomunitat de Catalunya. La simpatia i estimació amb què fou acollida per l'element sa d'aquesta florent ciutat, li assegurà una vida, que la pacient labor de llargs anys ha convertit en esplèndida, car es veu afavorida amb l'assistència d'un públic culte i seleccionat.

La Secció de Literatura és la de major moviment, ja que hi acuden quasi tots els llegidors sense distinció de sexes, edats i professions, car fins els de lectura obligada a altres matèries troben en aquesta un esbarjo per llur esperit i un descans per a la seva intelligència. Però, sobretot, és la predilecta del públic femení jove.

Aquest grup d'assídues lectores significa la seva preferència per les novel·les traduïdes del francès, l'argument de les quals acostuma a estar més en consonància amb llurs gustos i aficions. Bordeaux, Alanic, Delly, Floran, Maryan, Vertiol i La Brète són els seus autors predilectes.

També llegeixen obres catalanes de Moncerdà, Puig i Ferrater, Roig i Raventós, i també força les de Narcís Oller, que ultra plaure pel seu estil literari, posseeix la circumstància d'ésser fill de la població. Després d'ocorreguda la seva mort, semblava que tothom es desvetllés per a conèixer les seves obres.

En novel·les d'autors espanyols solen escollir, entre d'altres, les d'Alarcon, P. Coloma, Palàcio Valdés, Pérez Lugín i Conxa Espina, sobretot les del primer, contínuament estan deixades en préstec.

Ocupen el segon lloc d'aquesta secció els aficionats a la novella lleugera, més pròdiga en successos i intrigues de cine-

matogràfic desenrotllament que en amenes descripcions literàries.

Entre aquests tenen franc èxit les obres de Burroughs, amb la seva col·lecció completa dels Tarzan, Curwood, Kyne, Kipling, Johnson i en general totes les d'aventures.

Segueixen després d'aquests llegidors, els que desitgen obres de major relleu artístic, amb més emoció estètica que d'intriga; els plauen les obres de Pereda, Pardo Bazan, Pèrez Galdós, Vayreda, Ruyra i Ricard Leon.

No són moltes les obres de literatura estrangera, fora de la francesa, que es llegeixen en aquesta Biblioteca, i entre elles hi ha un reduït nombre de novel·les italianes; les angleses i nord-americanes, regularment d'aventures, ja són més llegides, ho són també, algunes d'alemanyes i russes; aquestes darreres d'algun temps ençà són més sol·licitades, a la qual cosa ha influït la publicació de novel·les i contes apareguts en la col·lecció de la Biblioteca «A tot vent».

Figuren a continuació els lectors aficionats al vers, els autors predilectes dels quals són Campoamor, Verdaguer, Maragall, Bécquer, Gabriel i Galan, Espronceda i els poetes catalans moderns.

Altres llegidors són decidits partidaris de les obres teatrals. Contribueix en gran part a fomentar la lectura d'aquest gènere literari les freqüents representacions que se celebren a distintes societats recreatives i teatres de la localitat. Llegeixen força Rossinyol, Guimerà, Ignasi Iglésies i les obres teatrals dels germans Alvarez Quintero, Martínez Sierra, Marquina i altres.

La Biblioteca està subscripta a *L'Escena Catalana*, que també és molt llegida. D'aquesta col·lecció assolí l'èxit de la temporada darrera l'obra lírica de Víctor Mora, *Gent del Camp (Xiquets i mossos)*, l'acció de la qual es desenrotlla a Valls, devés l'any 1868.

Ocupa un altre lloc d'aquesta escala, un nucli de lectors que podríem dir-ne selectes, pel seu major grau intel·lectual, i que es compon d'homes joves i d'edat madura que senten marcat interès per la literatura clàssica. Llegeixen la *Colección Universal*, *Els nostres clàssics*, *Las cien mejores obras de la literatura universal y española* i la *Fundació Bernat Metge*.

Abans d'acabar, volem fer constar l'assenyalat interès amb què la quasi totalitat del públic que acut a aquesta Biblioteca sollicita novel·les d'autors exclusivament catalans; resulta, doncs, insuficient el lot de què es disposa, per atendre les continuades demandes que se'ns fan.

L'entusiasme que les recents commocions polítiques ha desvetllat, en grans i petits, i la necessitat que d'escriure correctament la llengua catalana senten multitud de persones, ha repercutit tan intensament en la Biblioteca, que els diccionaris i gramàtiques no paren d'ésser contínuament consultats, i moltes de les obres poètiques que fins al present no eren a l'abast de totes les intelligències, són avui dia llegides i rellegides amb singular delit.

Fem vots perquè les nostres Biblioteques, unides ja en fraternal abraçada i formant un sol cos fort i vigorós, segueixin avant en llur noble missió d'espargir la cultura i difondre l'amor a l'estudi; siguem optimistes i visquem convençuts que li esperen nous dies en l'esdevenidor, donada l'estima que envers aquests centres, irradiadors de la cultura, sent la joventut d'aquesta terra, a l'engrandiment i prosperitat de la qual tenim el sagrat deure de contribuir amb totes nostres energies i bona voluntat.

ISABEL MARTINÀ

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Oberta al públic el dia 16 de setembre del 1918.

(Vid. ANUARI 1930, p. 13.)

BIBLIOTECÀRIES

Directores:

Senyoreta Anna Ribalta

Nomenada el 4 de juliol del 1918; suspesa d'empleu el 29 d'abril del 1920.

Senyoreta Teresa Hostalrich

Interina del 4 de maig al 31 de juliol del 1920.

Senyora Glòria Sancho

Nomenada el dia 30 de juliol del 1920.

Auxiliars:

Senyoreta Maria Consolació Puig

Nomenada el dia 29 de maig del 1928. Traslladada a la Biblioteca Popular de Canet de Mar el dia 3 de desembre del 1929.

Senyoreta Júlia Martinà

Nomenada el dia 3 de juliol del 1930; obté l'excedència el dia 14 de novembre del mateix any.

Senyoreta Dorotea Martínez

Interina del 28 de novembre al 31 de desembre del 1930.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	3,356	2,672
Obres generals.....	560	102
Filosofia.....	77	53
Religió.....	89	42
Dret i Ciències socials.....	201	84
Lingüística.....	206	57
Ciències pures.....	273	132
Ciències aplicades.....	478	246
Belles Arts.....	476	214
Literatura.....	1,436	2,000
Història i Geografia.....	713	574
Totals.....	7,865	6,176

14,041

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	6
Filosofia.....	10	9
Religió.....	9	10
Dret i Ciències socials.....	8	7
Lingüística.....	7	8
Ciències pures.....	6	5
Ciències aplicades.....	4	3
Belles Arts.....	5	4
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

SALA DE LECTURA

Total de lectors : 6,562.

Lectors adults : 4,245 (homes, 3,195; dones, 1,050).

Lectors infants : 2,317 (nens, 1,599; nenes, 718).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 324.

Mitjana diària de lectors : 20'25 (adults, 13'10; infants, 7'15).

Cens de la població : 4,653.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 4'35.

EN PRÉSTEC

Total de lectors : 4,850.

Lectors adults : 2,661 (homes, 1,406; dones, 1,255).

Lectors infants : 2,189 (nens, 1,179; nenes, 1,010).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 324.

Mitjana diària de lectors : 14'96 (adults, 8'21; infants, 6'75).

Cens de la població : 4.653.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 3'21.

Lectors inscrits : 914.

Lectors que n'han fet ús durant l'any : 409.

TOTALS

Total de lectors : 11,412 (a la sala de lectura, 6,562; del préstec, 4,850).

Mitjana diària : 35'21 (a la sala de lectura, 20'25; del préstec, 14'96).

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 7'56 (a la sala de lectura, 4'35; del préstec, 3'21).

Obres lligides : 14,041 (a la sala de lectura, 7,865; en préstec, 6,176).

Volums perduts : 5 (a la sala de lectura, 4; en préstec, 1).

Volums destruïts : 21 (19 de la Secció d'infants i 2 de literatura).

ADQUISICIONS I CATALOGACIÓ

Llibres ingressats a la Biblioteca des de la seva fundació, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	415	78	470	84
Obres generals.....	89	151	305	341
Filosofia.....	81	28	129	31
Religió.....	88	26	178	46
Dret i Ciències socials.....	182	162	157	211
Lingüística.....	72	48	148	62
Ciències pures.....	176	80	269	111
Ciències aplicades.....	448	193	605	244
Belles Arts.....	286	81	385	98
Literatura.....	1,441	393	1,945	511
Història i Geografia.....	345	131	505	164
Totals.....	3,623	1,371	5,096	1,903
	4,994		6,999	

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	35	—	52	—
Obres generals.....	4	10	19	19
Filosofia.....	2	1	4	1
Religió.....	3	—	9	—
Dret i Ciències socials.....	8	—	13	4
Longüística.....	4	2	6	4
Ciències pures.....	8	1	9	2
Ciències aplicades.....	11	2	20	6
Belles Arts.....	9	2	15	5
Literatura.....	79	6	93	6
Història i Geografia.....	34	1	46	5
Totals.....	197	25	286	52
	222		338	

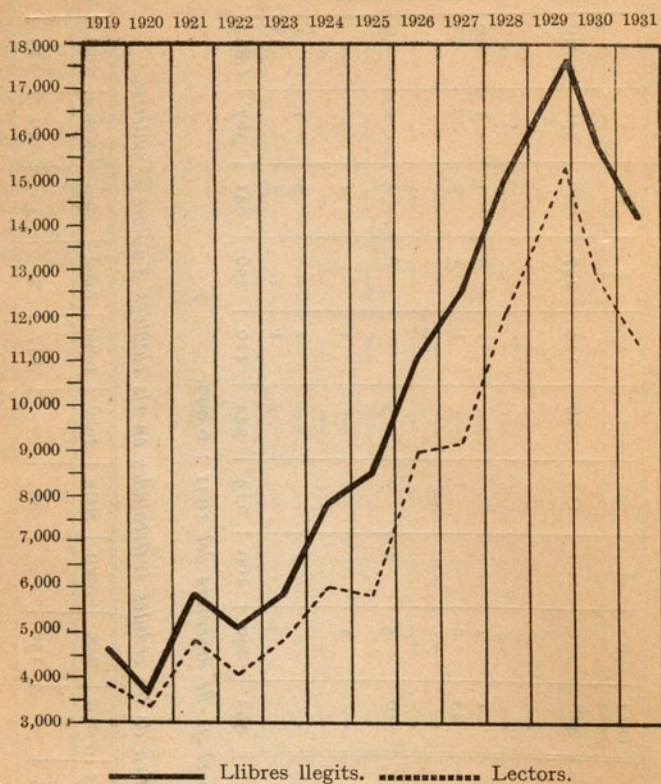
Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	458	226	106	111	336	114	247	628	356	1,749	441	4,772
Gener.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Febrer.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Març.....	1	1	—	—	—	1	2	1	1	10	12	29
Abril.....	23	4	—	1	—	1	1	2	7	12	7	58
Maig.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juliol.....	10	5	2	2	5	—	6	4	2	19	12	67
Agost.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Setembre.....	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	3
Octubre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Novembre.....	—	—	1	—	—	2	—	2	1	11	3	20
Desembre.....	1	3	—	—	3	1	—	3	—	33	1	45
Totals.....	493	240	109	114	344	120	256	641	367	1,834	476	4,994

Número del registre el 31 de desembre del 1931 : 6,999.

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Totals
13,789	145	—	156	—	52	—	347	26	15	40	112	42	14,724

GRÀFICA DEL TOTAL DE LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA
I EN PRÉSTEC, I DELS LECTORS

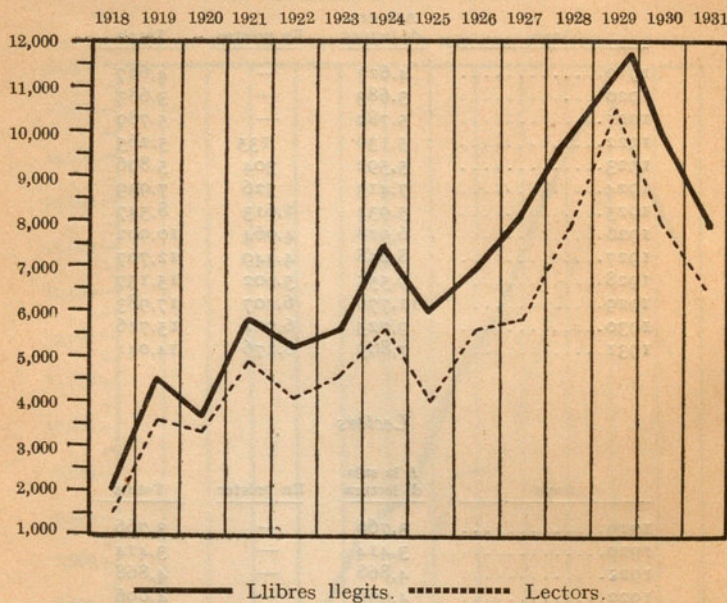
Llibres llegits

Anys	A la sala de lectura	En préstec	Totals
1919.....	4,627	—	4,627
1920.....	3,683	—	3,683
1921.....	5,789	—	5,789
1922.....	5,130	135	5,265
1923.....	5,592	304	5,896
1924.....	7,413	526	7,939
1925.....	5,934	2,613	8,547
1926.....	6,928	4,064	10,992
1927.....	8,258	4,449	12,707
1928.....	9,555	5,602	15,157
1929.....	11,776	6,207	17,983
1930.....	9,725	6,001	15,726
1931.....	7,865	6,176	14,041

Lectors

Anys	A la sala de lectura	En préstec	Totals
1919.....	3,766	—	3,766
1920.....	3,414	—	3,414
1921.....	4,868	—	4,868
1922.....	4,096	—	4,096
1923.....	4,722	190	4,912
1924.....	5,514	462	5,976
1925.....	3,811	2,132	5,943
1926.....	5,503	3,481	8,948
1927.....	5,664	3,564	9,228
1928.....	7,819	4,382	12,201
1929.....	10,410	5,001	15,411
1930.....	8,081	4,797	12,878
1931.....	6,562	4,850	11,412

GRÀFICA DE LECTORS I DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

Anys	Llibres llegits	Anys	Lectors
1919.....	4,627	1919.....	3,766
1920.....	3,683	1920.....	3,414
1921.....	5,789	1921.....	4,868
1922.....	5,130	1922.....	4,096
1923.....	5,592	1923.....	4,722
1924.....	7,413	1924.....	5,514
1925.....	5,934	1925.....	3,811
1926.....	6,928	1926.....	5,503
1927.....	8,258	1927.....	5,664
1928.....	9,555	1928.....	7,819
1929.....	11,776	1929.....	10,410
1930.....	9,725	1930.....	8,081
1931.....	7,865	1931.....	6,562

Estadística dels llibres llegits a la sala de lectura

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total adults	Totals
Gener.....	203	39	4	9	16	24	25	23	47	88	31	306	509
Febrer.....	275	33	4	9	12	17	12	30	27	108	39	291	566
Març.....	330	58	7	8	12	29	8	70	27	151	71	441	771
Abril.....	359	48	2	7	12	10	29	51	41	139	70	409	768
Maig.....	279	19	4	3	14	34	25	41	45	129	38	352	631
Juny.....	182	47	3	1	15	35	24	43	32	118	48	366	548
Juliol.....	324	67	10	8	27	9	39	52	65	160	77	514	838
Agost.....	394	47	12	9	31	16	42	67	91	142	95	552	946
Setembre.....	361	53	7	9	14	5	27	29	41	131	83	399	760
Octubre.....	169	24	3	3	12	4	9	8	18	44	24	149	318
Novembre.....	289	72	11	7	15	9	17	32	19	134	87	403	692
Desembre.....	191	53	10	16	21	14	16	32	23	92	50	327	518
Totals.....	3,356	560	77	89	201	206	273	478	476	1,436	713	4,599	7,865
Ordre de preferència.....	—	3	10	9	8	7	6	4	5	1	2	—	—

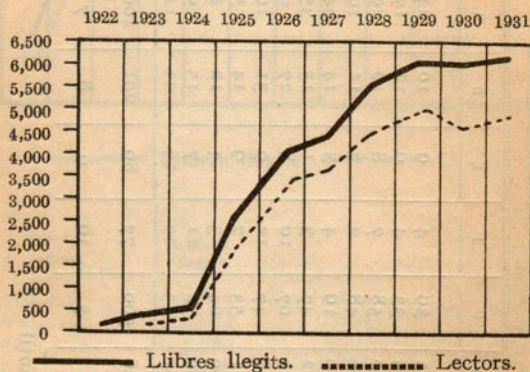
B. infantil

B. adults

Estadística de lectors a la sala de lectura

Mesos	Homes	Dones	Total delectors adults	Nens	Nenes	Total delectors infantils	Totals
Gener.....	195	88	283	121	49	170	453
Febrer.....	216	99	315	165	74	239	554
Març.....	302	68	370	181	62	243	613
Abril.....	310	90	400	164	95	259	659
Maig.....	226	103	329	141	83	224	553
Juny.....	239	77	316	95	41	136	453
Juliol.....	328	150	478	148	70	218	696
Agost.....	408	118	526	156	44	200	726
Setembre..	342	90	432	139	45	184	616
Octubre..	121	36	157	54	56	110	267
Novembre..	297	83	380	158	60	218	598
Desembre..	211	48	259	77	39	116	375
Totals..	3,195	1,050	4,245	1,599	718	2,317	6,562

GRÀFICA DE LECTORS
I DE LLIBRES LLEGITS AL SERVEI DE PRÉSTEC

Anys	Llibres llegits	Anys	Lectors
1922.....	135	—	—
1923.....	304	1923.....	190
1924.....	526	1924.....	462
1925.....	2,613	1925.....	2,132
1926.....	4,064	1926.....	3,481
1927.....	4,449	1927.....	3,564
1928.....	5,602	1928.....	4,382
1929.....	6,207	1929.....	5,001
1930.....	6,001	1930.....	4,797
1931.....	6,176	1931.....	4,850

Estadística de les obres llegides en préstec

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total adults	Totals
Gener.....	214	11	6	6	11	12	12	17	12	163	42	292	506
Febrer.....	188	8	3	1	7	5	10	26	9	191	46	306	194
Març.....	220	9	8	4	6	8	19	26	11	187	46	324	544
Abril.....	217	5	3	4	5	4	9	18	35	134	37	256	473
Maig.....	199	4	3	4	4	8	9	21	23	182	37	295	494
Juny.....	214	5	3	3	4	4	8	14	10	152	32	235	449
Juliol.....	281	18	6	2	8	4	20	33	55	235	32	413	694
Agost.....	263	19	5	3	12	2	11	33	9	187	56	337	600
Setembre.....	227	2	3	6	17	3	12	17	11	194	90	355	582
Octubre.....	100	11	2	2	1	3	5	5	4	63	31	127	227
Novembre.....	305	6	8	3	4	1	8	14	17	178	76	315	620
Desembre.....	244	4	3	2	5	3	9	22	18	134	49	249	493
Totals.....	2,672	102	53	42	84	57	132	246	214	2,000	574	3,504	6,176
Ordre de preferència.....	—	6	9	10	7	8	5	3	4	1	2	—	—

B. infantil

B. adults

Estadística dels lectors del préstec

Mesos	Homes	Dones	Total de lectors adults	Nens	Nenes	Total de lectors infants	Totals
Gener.....	119	108	227	102	85	187	414
Febrer.....	110	113	223	83	63	146	369
Març.....	117	126	243	107	57	164	407
Abril.....	86	93	179	99	78	177	356
Maig.....	108	113	221	109	62	171	392
Juny.....	83	86	169	93	84	177	346
Juliol.....	143	150	293	115	110	225	518
Agost.....	146	105	251	96	88	184	435
Setembre..	156	111	267	125	84	209	476
Octubre...	63	53	116	38	46	84	200
Novembre..	165	110	275	129	117	246	521
Desembre..	110	87	197	83	136	219	416
Totals..	1,406	1,255	2,661	1,179	1,010	2,189	4,850

Lectors inscrits al préstec

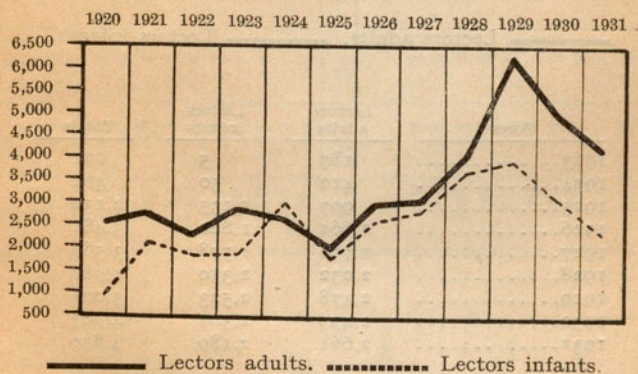
Mesos	Homes	Dones	Total de lectors adults	Nens	Nenes	Total de lectors infants	Totals
Sumes anteriors...	302	173	475	199	111	310	785
Gener.....	2	2	4	—	—	—	4
Febrer.....	3	5	8	1	1	2	10
Març.....	—	5	5	—	2	2	7
Abril.....	2	1	3	6	1	7	10
Maig.....	1	1	2	3	2	5	7
Juny.....	5	2	7	1	8	9	16
Juliol.....	2	3	5	1	4	5	10
Agost.....	9	3	12	4	4	8	20
Setembre..	5	3	8	2	8	10	18
Octubre.....	—	1	1	—	—	—	1
Novembre.....	2	4	6	1	12	13	19
Desembre.....	1	—	1	1	5	6	7
Totals.....	334	203	537	219	158	377	914

Lectors que l'han utilitzat cada mes

Mesos	Homes	Dones	Total de lectors adults	Nens	Nenes	Total de lectors infants	Totals
Gener.....	52	45	97	35	26	61	158
Febrer.....	59	43	102	34	27	61	163
Març.....	52	46	98	38	24	62	160
Abril.....	63	40	103	49	22	71	174
Maig.....	46	42	88	43	32	75	163
Juny.....	49	52	101	35	38	73	174
Juliol.....	74	54	128	33	36	69	197
Agost.....	77	52	129	42	33	75	204
Setembre.....	56	52	108	54	37	91	199
Octubre.....	44	30	74	24	17	41	145
Novembre.....	63	50	113	44	41	85	198
Desembre.....	54	45	99	36	38	74	173
Totals.....	689	551	1,240	467	371	838	2,108

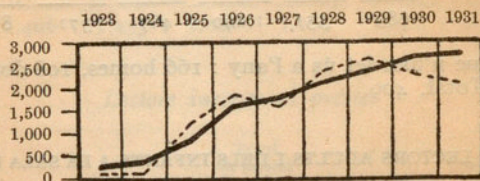
Lectors que n'han fet ús a l'any : 166 homes, 108 dones, 71 nens i 64 nenes. Total, 409.

GRÀFICA DELS LECTORS ADULTS I DELS INFANTS A LA SALA DE LECTURA

Anys	Lectors adults	Lectors infants	Totals
1920.....	2,507	307	3,414
1921.....	2,712	2,156	4,868
1922.....	2,283	1,813	4,096
1923.....	2,784	1,938	4,722
1924.....	2,644	2,938	5,582
1925.....	1,979	1,832	3,811
1926.....	2,953	2,550	5,503
1927.....	2,973	2,691	5,664
1928.....	4,081	3,738	7,819
1929.....	6,440	3,970	10,410
1930.....	4,954	3,127	8,081
1931.....	4,245	2,317	6,562

GRÀFICA DELS LECTORS ADULTS I DELS INFANTS A DOMICILI

———— Lectors adults. - - - - - Lectors infants.

Anys	Lectors adults	Lectors infants	Totals
1923.....	187	5	192
1924.....	412	50	462
1925.....	997	1,135	2,132
1926.....	1,661	1,820	3,481
1927.....	1,786	1,778	3,564
1928.....	2,032	2,350	4,382
1929.....	2,478	2,523	5,001
1930.....	2,435	2,302	4,797
1931.....	2,661	2,189	4,850

Estadística dels llibres llegits en la biblioteca infantil

<i>Sala de lectura</i>											Totals
087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Gener.....	75	27	—	13	18	6	12	7	21	8	203
Febrer.....	83	35	11	13	33	6	32	4	36	16	275
Març.....	124	26	2	1	38	6	31	15	40	30	330
Abril.....	100	39	5	7	38	3	47	5	57	42	359
Maig.....	99	36	4	7	42	2	12	9	44	13	279
Juny.....	94	33	—	1	25	7	5	2	9	2	182
Juliol.....	117	50	4	4	58	8	17	4	39	18	324
Agost.....	135	48	7	2	72	3	27	5	61	27	394
Setembre.....	112	54	—	8	54	—	26	10	68	24	361
Octubre.....	50	17	—	2	34	—	13	3	32	15	169
Novembre.....	110	29	—	3	58	—	17	—	48	21	289
Desembre.....	80	20	1	4	21	3	10	3	26	15	191
Totals.....	1,179	414	34	65	501	44	249	64	481	231	3,356
<i>Préstec de llibres</i>											Totals
Gener.....	75	7	4	6	32	1	9	5	34	32	214
Febrer.....	84	8	3	6	17	1	12	9	26	14	188
Març.....	106	15	2	3	18	2	14	5	25	19	220
Abril.....	99	8	8	5	18	3	8	6	31	24	217
Maig.....	99	4	4	11	7	2	10	4	34	18	199
Juny.....	74	6	3	2	15	—	18	3	50	31	214
Juliol.....	114	5	3	6	19	2	23	9	59	29	281
Agost.....	78	8	3	3	27	3	12	4	84	29	263
Setembre.....	104	—	1	8	11	—	8	—	68	27	227
Octubre.....	45	3	—	—	10	—	4	—	23	13	100
Novembre.....	106	1	—	—	55	—	11	—	68	62	305
Desembre.....	88	5	—	6	22	1	14	2	60	37	244
Totals.....	1,072	70	31	56	251	15	143	48	562	335	2,672

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

L'any 1930 vaig haver de consignar el cas sensible d'una baixa en les estadístiques, després de set anys seguits de puja constant.

Confiava que l'any 1931 reaccionaria d'aquella baixa i tornaria a conquerir un lloc alt en les estadístiques. La realitat no ha correspost a l'esperança. Les estadístiques del 1931 continuen assenyalant el descens en una proporció semblant a l'any anterior.

Són 709 els lectors adults i 810 els infants, amb un total de 1,519 els lectors que ha tingut de menys la Biblioteca a la sala de lectura el 1931, comparades les estadístiques amb les del 1930. I 1,860 han estat les obres llegides de menys també a la sala de lectura.

En canvi, el préstec no ha disminuït. Hi ha hagut un augment de 166 adults, encara que 113 infants de menys, que el 1930. En conjunt, però, resulta a favor del 1931 un petit augment de 53 lectors.

El mateix s'observa en les obres llegides en préstec; un augment de 250 obres llegides de més en la secció d'adults i un descens de 75 obres de menys en la d'infants. En conjunt hi ha hagut, doncs, en el préstec un augment de 175 obres llegides de més el 1931 que el 1930.

No és gaire considerable aquest augment; d'aquí resulta que no pot contrarestar el descens estadístic de la sala de lectura. Malgrat l'augment en el préstec, preses en conjunt les 175 obres llegides de més en préstec i les 1,860 obres llegides de menys a la sala de lectura, hem de comprovar que el resul-

tat de conjunt és encara de 1,685 obres llegides de menys el 1931 en comparació del 1930.

En exposar en la memòria del 1930 les diverses causes que podien haver influït en la baixa de lectors i obres llegides, fet que s'iniciava l'any passat, després de anys seguits de puja constant, les analitzava una per una, atribuint a cada una d'elles la part que els corresponia en aquell fet, bo i esperant que un altre any no donaria la coincidència que es trobessin novament aplegades per contribuir als mateixos resultats.

I, efectivament, en l'any 1931 hauria estat un altre el resultat estadístic, car era d'esperar, per l'absència de causes semblants a les que motivaren el descens estadístic el 1930.

Però sobrevingué un fet, una causa, el 1931, que ha tingut per si sola més força que qualsevol altra que es pogués presentar, restant importància o anul·lant completament llurs efectes, per obtenir un predomini ben ostensible sobre tot altre.

Per altra part, la causa que ha produït aquest fet no haurà obrat únicament i exclusivament sobre la vida d'aquesta Biblioteca. No conec encara el resultat estadístic de cap de les altres Biblioteques, i estic quasi bé segura que la major part, per no dir totes, hauran experimentat també una baixa en llurs estadístiques durant l'any 1931.

I és que els fets que han motivat aquest descens no ha afectat únicament les Biblioteques. De poder conèixer les estadístiques totes de l'any 1931 (industrials, comercials, de producció, agrícoles, culturals, etc.), probablement que totes acusen, com les de les nostres Biblioteques, una accentuada baixa en llurs activitats.

Res més que l'expectació produïda pel canvi de règim, el fet transcendental del 14 d'abril i esdeveniments polítics ocorreguts en el transcurs de l'any 1931, amb tota la sèrie d'activitats precursors i posteriors als esdeveniments, són el factor principal i potser únic, aquest any, del descens estadístic en el moviment de lectors en la Biblioteca de Sallent.

Pel que fa referència a aquesta Biblioteca, puc afirmar-ho amb tota seguretat. Al cap i a la fi, dintre l'expectació pública

pels esdeveniments, l'activitat del públic de la Biblioteca, com a lectors, va quedar suspesa sota l'interrogant que precedia tota activitat que no fos la política. No ens hem d'estranyar que així reflectís també en el públic que concorre habitualment a la Biblioteca.

A la de Sallent foren ben visibles i manifestos aquests efectes durant el transcurs de tot l'any 1931.

Tenim en els primers mesos, gener, febrer i març i primera meitat d'abril, precursors del canvi de règim, algunes anotacions en el dietari que confirmen aquesta suposició.

Com tots els anys, probablement hauria coincidit l'afluència de lectors amb la desaparició dels rigors de l'hivern, cap el mes d'abril. Però a l'any 1931 no observem aquest fet. Malgrat el retorn de les orenetes, ambaixadores del bon temps, els lectors de la Biblioteca no secunden llur exemple. Sembla que no s'han donat compte de la seva aparició.

Les estadístiques dels mesos d'abril, maig, juny i següents, que en anys anteriors es veien ascendir visiblement per aquell temps, continuen poc més o menys amb la mateixa concurrència escassa, atribuïda sempre al fred del primer trimestre.

La gent es distreu de venir a la Biblioteca. I no és pas que el temps no hi convidi. Cap als últims d'abril, al passeig i als jardins del voltant de la Biblioteca comencen a esbadejellar-se una munió de roses, la flaire resinosa dels pins embalsama l'aire, i el rossinyol preludia, cantor.

No presta oïdes, però, la gent a tanta bellesa. En canvi, els cafès, bars i altres llocs de concentració de públic es veuen plens, a través d'una atmosfera tèrbola de tan densa i enrardida.

S'està formant l'ambient pre-electoral. D'un a l'altre és encomanadissa la febre del comentari polític, i a la passivitat de set anys forçats de no parlar-ne, sorgeix el parlar de política com si fos l'únic tema.

S'apropen les eleccions del 12 d'abril, que havien de donar un tomb tan gran als esdeveniments que es vesllumaven, i la propaganda electoral desplega tanta d'activitat, que absorbeix totes les altres.

Els mítings que se celebren, els que s'improvisen en qual-

sevol lloc i moment, i els discursos emesos per la ràdio, atrauen tot el públic.

No s'ha d'oblidar que en una població com Sallent, de 4 a 5.000 habitants, sempre és el mateix públic el que pren part activa en tota mena de fets. El que emplena les fàbriques, tallers i oficines a les hores del treball, és el mateix que en les d'esbarjo acut al cinema, al teatre, a una conferència, a un concert o bé a la Biblioteca.

Si hi ha un aspecte, una qüestió que li cridi més l'atenció que qualsevol altre, com succeí amb l'oblidada política, que ressorgí el 1931, té un poder d'absorció tal, que potser no tan manifest en el teatre i el cinema, però sí la conferència, el concert, la Biblioteca, es ressenten de l'aparició d'aquella activitat insospitada. S'estableix com una mena de rivalitat en el sentit d'atracció de públic, de selecció d'adeptes.

Passades les eleccions, i sobrevinguda la República, no decau l'interès general pels fets polítics. Ben al contrari, s'intensifica més cada dia en l'espera dels esdeveniments. D'aquella data endavant, el parlar i comentar els fets que s'estan produint en la naixent República, és el tema obligat de totes les converses, el motiu que justifica els grups i reunions que es formen arreu i la disculpa de totes les absències, abstencions i negligències. Tothom té el cap tan ple d'idees i fets polítics, que no hi ha lloc per a res més.

Els llibres no interessen pas ara tant com les noves que s'estan esdevenint, i el venir a la Biblioteca a llegir, queda molt en segon terme.

Tota la vida de la Biblioteca s'ha vist influïda, durant l'any 1931, pels fets polítics, d'una manera ben manifesta perquè no hi hagi lloc a dubtes.

Si a la mateixa hora que la Biblioteca era oberta tenia lloc una reunió política, un míting o es radiava un discurs, quedava considerablement minvat el nombre de lectors de la Biblioteca.

A l'hora que la ràdio emitia els discursos dels polítics (i la major part coincidien amb les hores de la Biblioteca) era ben evident. Precisament al començ del passeig que condueix a la

nostra Biblioteca, hi ha una plaça, i en ella un bar que té instal·lat un potent altaveu.

Molts diumenges, abans sempre plena la Biblioteca fins a la una, hora de tancar, observàvem que no venia la gent d'abans, i trobàvem l'explicació quan, en sortir de la Biblioteca, vèiem la plaça indicada plena de gent escoltant els discursos per ràdio, o ens creuàvem amb la que sortia a empentes d'un local on acabava de celebrar-se un míting polític.

Aquest fet de què l'efervescència política, després de tants d'anys de restar inactiva, és deixondida plena de vigor per atraure l'interès del públic en general, hagi influït notablement en el descens estadístic del 1931, com ja va començar de influir el 1930 en finir la Dictadura, és un fet ben remarcable que hem pogut observar a la Biblioteca de Sallent. I és sens dubte el que ha tingut més intensitat i potser l'únic que ha obrat més directament en el descens estadístic de lectors i obres llegides.

És de suposar que l'any 1932 la influència d'aquest fet, perdut el factor actualitat, que és el que li prestà tanta importància per sobresortir de tot altre aspecte, deixarà d'obrar en sentit desfavorable en el moviment de la Biblioteca.

Tenim la completa seguretat que, un cop passat l'apassionament per la política actual, quan ja els assumptes es trobin ben orientats vers la seva finalitat, la Biblioteca es tornarà a veure plena de lectors, com s'hi ha vist tants d'anys seguits.

I no cal que ho diguem en temps futur, sinó que ja ho podem dir en temps present.

Escriu aquestes notes ben avançat l'any 1932, i són ja una realitat els anteriors pronòstics. De no sobrevenir cap altre fet de transcendència insospitada en el segon trimestre del 1932, el primer ha assolit una activitat molt atractiva a la Biblioteca de Sallent, que ja es tradueix en unes estadístiques força més elevades que les del 1931, pel mateix temps.

Molt probable que les notes del 1932 siguin fetes sobre observacions més suggestives que les presents. Difereix força per qui ha de fer el comentari, que aquest sigui fet a base d'un descens o d'un augment estadístic.

Conferències. — Un dels acords que recaigueren en la vuitena Reunió de Bibliotecàries, celebrada el 23 de desembre del 1930, fou que cada Bibliotecària gestionés conferències per a la seva Biblioteca, a base d'un programa fixat prèviament.

Fou l'origen d'aquest acord la coincidència que totes nosaltres exposéssim la necessitat de donar cursets o conferències a les Biblioteques, no sols per la utilitat que en general reporten aquests actes culturals, sinó també per la influència amb què repercuteixen en el moviment de la Biblioteca, donant-li una activitat més marcada i definida i atraient l'interès de lectors nous.

A tal fi se'ns va recomanar que ens poséssim d'acord amb els elements de major relleu social de la població per a assenyalar els temes que podrien ésser preferits, segons llur utilitat i conveniència per a la localitat.

A l'objecte d'afrontar opinions i diverses peticions aïllades, i a fi d'arribar a un acord general, vaig convocar a una reunió a la Biblioteca a la major part dels elements més destacats de la vila, sota diversos aspectes : industrials, directors de fàbriques, contramestres, presidents d'entitats culturals, professors, etc.

Vaig exposar-los que la Diputació de Barcelona, tenint present la iniciativa de Sallent en formular la petició del curset «Diessel», que tant d'èxit assolí l'any 1929, ara, que es proposava desenrotllar un cicle de conferències a les Biblioteques Populars, deixava un marge perquè un grup d'aquestes conferències fossin escollides i proposades per elements de la localitat, sobre temes d'interès i 'conveniència' locals, d'on podria preveure's la necessitat d'organitzar sobre determinats temes, conferències aïllades o curssets de diverses lliçons.

Aquesta proposició plagué força a la concurrència, composta d'unes trenta persones. Es comentaren i canviaren impressions sobre alguns temes que podria proposar-se de notable interès per a la cultura i la indústria sallentina.

A fi d'estudiar-ho detingudament, s'acordà celebrar una altra reunió, portant ja fixats uns quants temes preferits, d'entre els quals escollir els de major interès per a la localitat.

Aquesta primera reunió tingué lloc el diumenge, dia 25 de gener, i la segona, també en diumenge, dia 1.^r de febrer.

En la segona reunió quedaren concretats els temes escollits en l'ordre següent, de major a menor interès:

Primera : *Economia domèstica*. En tres conferències. La primera, d'«Economia domèstica pròpiament dita»; la segona, de «Puericultura», i la tercera, «Influència moral i social de la dona».

Segona : *Les sals potàssiques* : Origen, explotació i aplicacions de les sals potàssiques i els seus derivats.

Tercera : *Cultura cívica*.

Quarta : *Indústria del cotó* des del seu origen. Organització moderna de les fàbriques. (Unes tres conferències amb projeccions.)

Cinquena : *Higiene en general*.

Sisena : *Repoblació forestal*.

I un curset de gramàtica catalana, si no entrava en el programa de les conferències que es projectava donar. I totes, a ésser possible, ilustrades amb projeccions.

Aquest programa de conferències, projectat a Sallent i proposat a la Direcció Tècnica, no ha estat possible encara de portar-lo a la pràctica. Fou sorpresa l'organització pels esdeveniments del canvi de règim, i en tot aquell temps, ni a Barcelona era el moment oportú per a activar-les, havent-hi tanta activitat en altres coses, ni potser a Sallent hauria despertat l'interès i entusiasme que era de preveure al temps de sol·licitar-ho, puix que l'atenció era aleshores absorbida per les activitats polítiques.

Les conferències que han tingut lloc a la Biblioteca el l'any 1931 han estat tres. Les dues primeres varen tenir un caràcter incidental, d'ocasió. L'última ja fou organitzada per la Direcció Tècnica.

Fou la primera el 6 de març. En obrir la Biblioteca, a les onze, es presentà un nombrós grup de senyors, acompanyats del secretari de l'Ajuntament, senyor J. Bonet, sol·licitant poder utilitzar la sala de conferències per donar-ne una que estava anunciada i havia de tenir lloc als jardins del Parc immediat

a la Biblioteca, sobre «Agricultura : L'olivera». Era una de les diverses conferències agrícoles que la Diputació de Barcelona va organitzar en algunes poblacions.

La segona conferència fou el dia 4 de juliol, a les nou del vespre. Formava part del programa d'un Concurs de Ramaderia que havia de celebrar-se a Sallent, l'endemà diumenge, dia 5, organitzat pels Serveis de Ramaderia de la Generalitat de Catalunya.

El conferenciant fou l'enginyer dels Serveis de Ramaderia senyor Eduard Simó. Va parlar de la importància dels esmenats concursos, que el d'aquest any s'esqueia a Sallent i era dedicat a la millora de l'espècie porcina, esmentà algunes de les qualitats que caldria superar i defectes a esmenar per a la bona producció d'aquesta espècie.

Hi vaig veure un públic ben diferent d'altres conferències i que no havia vist mai. La major part eren potser concursants i participants als premis del Concurs. I el públic, en conjunt, potser per ésser estrany a la Biblioteca, per la falta de costum, o per manca d'una essencial cultura, no es mostrà en la forma correcta a què estàvem acostumats en les diverses conferències que s'han donat en tot temps en aquesta Biblioteca.

La tercera i última conferència fou ja organitzada per la Direcció Tècnica de Biblioteques Populares. Aquesta fou preparatòria d'un curset projectat per a l'any següent 1932, a càrrec del Foment de les Arts Decoratives de Barcelona, prestigiosa entitat que treballa tan activament i amb eficàcia per al desvetllament del bon gust i estètica popular, en les coses més útils i senzilles de l'arranjament de la llar.

Tingué lloc aquesta conferència el dia 8 de desembre. Parlà el senyor Santiago Marco, president del F. de les A. D., amb la collaboració del senyor Baró.

El tema era força suggestiu per atraure el públic, en especial el públic femení, ja que era sobre «Embelliment de la llar humil», d'interès per les famílies obreres i menestrals.

El resultat d'aquesta conferència fou altament satisfactori. El públic envai la Biblioteca. Foren unes 300 persones. Si es

té present que a la sala de lectura caben 100 cadires, es tindrà idea dels que quedaren sense poder seure. Hi havia moltíssims senyores i senyoretes. Materialment no s'hi cabia.

Vàrem haver de portar més cadires de la sala de lectura, i així i tot pels voltants de la sala de conferències es veia un atapeït cordó de persones dretes i altres tantes es van haver de quedar a la sala de lectura, fent equilibris per copsar alguna paraula i veure les projeccions. Aquestes foren una meravella de decoracions i arranjaments d'interiors, que causaven l'admiració de tots els presents.

No em fou possible de seguir el curs de la conferència. Procurant inquirir i cercar lloc per a tots els que anaven venint, vaig quedar molt enrera, materialment premsada pel públic. Vaig haver de desistir de poder sentir ni veure res.

Per aquest motiu no puc transcriure ni un petit resum de la conferència. Però, per referències i comentaris del públic que la va poder sentir, vaig saber que agradà força i desvetllà l'interès pel curset projectat. L'any 1932 en tornarem a parlar.

Donatius. — Ens plau de consignar els noms de les persones i entitats que han fet donatius de llibres i revistes a la Biblioteca, durant l'any 1931.

Senyor Joan Vilà i Rodellas, mestre que havia estat a Sallent.

Senyor Vicenç Furió, notari.

Senyor Fritz Rohr, mecànic.

Cámara Oficial del Libro.

Instituto Agrícola Catalán de San Isidro.

Centro Internacional de Intercambio, Barcelona.

Centre Excursionista de la Comarca de Bages.

Industrias i Almacenes Jorba, Manresa.

Elèctrica Sallentina.

Administració de *La Revue de Paris*.

Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, Sallent.

RECULL D'OBSERVACIONS SOBRE EL SERVEI D'INFORMACIÓ ALS LECTORS. INFLUÈNCIA I RESPONSABILITAT DE LA BIBLIOTECÀRIA EN AQUEST ASPECTE

Poc podíem suposar, al començament dels estudis de la nostra carrera, que les obligacions de la Bibliotecària foren tan complexes i d'una responsabilitat tan complicada.

Naturalment que nosaltres ja teníem idea que la nostra tasca fóra quelcom més, bastant més, que tenir els llibres ordenats als prestatges i les seves targes al corrent en els catàlegs.

Però si en començar els nostres estudis ens haguessin pogut mostrar gràficament el camí que havíem de recórrer i els obstacles que havíem de vèncer, a ben segur que ens hauria corporès el veure tot d'un plegat el conjunt d'aspectes, activitats i responsabilitats que sobre de nosaltres havien de recaure, en l'exercici de la nostra carrera.

Quan estudiàvem ens interessava de moment, més que cap altra cosa, enriquir el nostre cabal de coneixements per a saber les assignatures que cursàvem, a fi de quedar airoses en la prova dels exàmens que ens havia d'atorgar el títol de Bibliotecària, ansiosament cobejat.

Tota altra cosa — responsabilitats, obligacions, etc. — ja vindria pels seus passos comptats, i d'una manera o altra en sortiríem airoses. Al cap i a la fi, no devia tenir dificultat el complir-les, quan no hi havia una assignatura especial ni cap llibre que parlés de totes aquestes coses.

I, en efecte, ni en la nostra carrera ni en cap altra hi ha una assignatura especial que mostri al que acaba d'obtenir un títol, quins són els seus deures i obligacions, la manera de complir-los dignament, com pot resoldre amb més o menys encert les dificultats que se li puguin presentar, i com ha de tenir un

criteri propi i ben fonamentat per trobar la resposta oportuna i adequada en cada cas, que resolgui en la forma més planera i eficaç al mateix temps, les situacions difícils o contrarietats que es puguin presentar.

Sort que aquests coneixements es van adquirint poc a poc, sense ni tan sols donar-nos-en compte, ja que si els haguéssim d'aprendre tots d'un plegat, ens semblaria l'assignatura més difícil de totes. Però si no hi ha llibres a propòsit per adquirir aquests coneixements, sí que hi ha una mestressa especial, que instrueix a cada moment. És l'experiència. No en va es diu vulgarment, que l'experiència és mare de la ciència.

Tota Bibliotecària conscient de la seva responsabilitat ha de desplegar tot seguit una sèrie d'activitats, les quals, guiades per un esperit d'observació i compenetració de totes les coses i sota tots els aspectes que puguin ésser-li útils, no hi ha dubte que, per poc que hi posi de la seva part i amb el valuós concurs de l'experiència, ha de sortir airosa en el que s'emprenghi i es pugui presentar.

I potser millor que no hi sigui un llibre, una assignatura especial per aquestes coses. Així cadascú desvetlla les seves energies pròpies d'acord amb les condicions en què es troba, i el contacte amb la realitat és la pedra de foc del seu valer i de les seves qualitats.

* * *

El que hem exposat fins aquí, ve a ésser una mena de preàmbul per entrar en el tema que constitueix el fonament del present article, el qual ha d'ésser basat en un «recull d'observacions sobre el servei d'informació als lectors, prestat de paraula per les Bibliotecàries, els assumptes als quals generalment es circumscriu i els llibres dels quals es valguin les Bibliotecàries més sovint per donar les informacions demanades».

Com es pot veure, és tema que pot desenrotllar-se en unes quantes explicacions i exemples de casos concrets, i queda contestat el tema. Però també si es profunditza el sentit de la

frase i els diversos conceptes que enclou, hi ha molt que dir i d'importància.

Molt m'ha plagut sempre analitzar el sentit de les coses i esbrinar i escorcollar conceptes i frases; per aquest motiu veig matèria en l'anterior tema per moltes divagacions, que m'atrauen per inclinar-me a exposar el tema sota aquest segon aspecte, més que el primer.

Veig que l'anterior frase és com si diguéssim la base, el *clou* de la nostra carrera, de la nostra missió, que així podem anomenar-la, ja que la nostra tasca participa en molt de la fe d'un apostolat.

Com si no fos res el que demana l'anterior enunciat : Com i de quina manera es fa la informació als lectors, que és com si diguéssim com i de quina manera fem de Bibliotecàries, ja que és aquesta qüestió — la informació als lectors; en termes més generals, la relació de la Bibliotecària amb el públic i del públic amb la Bibliotecària — la que considero la més genuïna i d'interès en la nostra carrera. Són les preguntes i respostes de la nostra doctrina.

Tant és així, que la considero base i essència de tota altra cosa, i de tanta importància, que en molts casos inclús pot dependre l'èxit o el fracàs de la Biblioteca, que aquesta relació mútua entre el públic i la Bibliotecària hi sigui o no hi sigui.

Com he vingut a concloure, també, que la Bibliotecària es forma, tan o més que dels estudis cursats en les aules de la nostra Escola, del contacte amb la realitat, de les lliçons rebudes de l'experiència i de la relació amb el públic de la seva Biblioteca, i per extensió amb el de la població on radica.

Una de les primeres aptituds que s'ha de desvetllar espontàniament en tota Bibliotecària que comença a exercir el seu càrrec, és procurar adquirir i posseir tot seguit una tàctica especialíssima per iniciar-se i prosseguir el tracte amb el públic, un domini de si mateixa per afrontar tots els casos que se li puguin presentar i un coneixement profund de la psicologia popular.

No és cosa tan fàcil com dir-ho, l'adquirir i posseir aquestes facultats essencials que han d'ésser del domini de tota

persona que ha d'estar en una constant relació amb el públic (i amb un públic tan divers com és el de les Populars), ja directament influint sobre el públic, ja recíprocament rebent la seva influència.

En primer lloc, no és cosa fàcil, perquè, com hem dit abans, no es pot aprendre ni adquirir en cap llibre. Tan sols en el voluminós i feixuc llibre de l'experiència, que ens obliga a passar-lo full per full i cada dia, sense poder avançar pàgines ni veure anticipadament el final.

I hem de convenir que aquest llibre no ensenya igual a tothom. Com els altres llibres, segons la manera d'ésser i disposició especial del qui el llegeix, per uns esdevé útil, per altres no.

I en segon lloc, perquè depèn, en gran part, de l'esperit d'observació que la Bibliotecària posi en la lectura d'aquest llibre de l'experiència, i de la utilitat que sàpiga extreure de la mútua relació del públic i Bibliotecària, en la qual són mestres i deixebles recíprocament un a l'altre.

Jo puc dir que he après mantes coses del públic i he refermat el meu criteri sobre molts aspectes d'ençà que aquesta relació fou iniciada, i tinc la satisfacció (que no crec que pugui incloure cap orgull ni immodèstia) de creure o suposar que el públic també ha après alguna cosa de mi.

I amb el temps que vinc exercint i en el mateix lloc, he vist la importància que té el considerar cada dia que passa, com un full del llibre de l'experiència i estudiar-lo detingudament, treient-ne tot el partit possible de les seves profitoses ensenyances.

Però, per altra part, si no és cosa fàcil, no és excessivament difícil tampoc. Sols precisa una ferma voluntat, vocació ardida per la nostra tasca i un amor intens i desinteressat per al treball.

Posades en acció aquestes tres condicions, pot donar-se per segur el triomf, i és quan tota altra cosa va venint pels seus passos comptats i quan per tot es troba la solució justa i adequada.

En el meu entendre, una Bibliotecària ha de reunir diverses condicions i qualitats. Ultra les que hem esmentat, unes quantes més que tinc per essencials i que ha de procurar adquirir-les i posseir-les per tots els mitjans possibles.

En primer lloc ha d'ésser de caràcter amable amb el públic, no amb una amabilitat excessiva de paraules massa embafadores, sinó amable més amb fets que paraules.

Una amabilitat encaminada a ésser útil al lector, sense defraudar el seu interès en la demanda, amb contestacions massa brusques o lacòniques, que el lector pugui interpretar en el sentit que la seva demanda és enutjosa en aquell moment.

Precisament ha d'ésser tot el contrari. Una de les dificultats que ha de vèncer de bon principi la Bibliotecària és la timidesa de la major part dels lectors. Hi ha lectors que senten en extrem el temor de molestar la Bibliotecària. A més de fer la demanda condicionalment, establint limitacions, a la primera vacil·lació de la Bibliotecària en la recerca del tema demanat, ja defugen el seu interès amb la consabuda frase de «— No cal que es molesti si l'ha de buscar.»

Quantes vegades he tingut de repetir-los que per a nosaltres no és cap molèstia, ben al contrari, el buscar l'obra que pugui respondre la seva demanda. Correntment, però, aquests lectors que tan aviat es disculpen de la molèstia que pensen ocasionar, són els que queden més complaguts que, gràcies a l'amabilitat i interès de la Bibliotecària a cercar-los l'obra demanada, hagin trobat el que buscaven, i en fan al mateix temps l'elogi i propaganda.

Ha d'ésser diligent a atendre les demandes que li facin, atenta i disposta a servir al públic, sense ajornar o negligir el complaure'l si és possible atendre'l de moment.

Tan diligent ha d'ésser per atendre un lector que sol·licita un llibre sobre un tema concret, indicant autor i títol, per la qual cosa no ha de fer més que anar-lo a cercar al prestatge i lliurar-l'hi, com per un altre lector que no sap concretament el que demana i es refia que la Bibliotecària li ho sabrà buscar, i hem de seguir tota la Biblioteca per complaure'l.

Amb igual sol·licitud ha d'atendre les peticions dels infants,

sense estroncar mai els recursos davant llur àvida curiositat, com pels joves i noies que es troben en l'edat de treure més profit de les orientacions rebudes. Per tothom ha de tenir la Biblioteca una contestació adequada i oportuna, segons l'edat i condicions de la persona demandant, i per a tots ha de tenir una orientació, un consell o un just comentari.

Ha de donar importància a qualsevol demanda que li facin, sigui feta en la forma que sigui, ja encertada o descabellada, sense donar lloc ni permetre que s'iniciï cap burla o expressió desdenyosa per part del públic que l'hagi sentit, o reprimint-la amb un gest seriós i de respecte si aquella ja ha esclatat.

No ha de defugir mai l'oportunitat d'il·lustrar el lector, emprant tots els mitjans que pugui, inclús elogiant el gust o bon criteri de l'un, com rectificat i orientant el de l'altre.

Ha d'ésser psicòloga, observadora, intuïtiva. Quantes vegades ha d'endevinar més el que volen dir, que el que realment diuen els lectors en llurs demandes! Hi ha lector que voldria un llibre d'història, i sols en la forma de demanar-lo es dedueix que el que vol és una novella d'aventures. No serà sobrer que llavors s'aprofiti l'ocasió per instruir aquell lector, bo i fent-li veure en què difereixen els dos conceptes història i novella i el mal emprat que és dir-ne, d'aquest últim, un llibre d'històries.

I al mateix temps també ha d'ésser condescendent i tolerant amb els qui mostren certes preferències o gustos, encara que no participi de la seva opinió o li sembli que van mal orientats. En aquests casos, que solen presentar-se més sovint del que sembla en les Populars, en les quals es manifesten caràcters, gustos i opinions de les més oposades, la Biblioteca ha de tenir una prudent discreció per trobar el límit just fins on pugui arribar la seva intervenció, i saber-se retirar a temps i discretament, sense insistir massa, si el lector que pensàvem orientar, defuig les nostres indicacions, potser perquè es creu prou savi o massa ignorant, i prefereix fer la tria i busca de llibres pel seu exclusiu compte.

Diverses vegades he hagut d'adoptar aquesta posició, especialment amb algunes noies de les que llegeixen força en préstec, però exclusivament novel·les. He comprès que no els plau

que em proposi esbrinar llurs gustos o preferències per escollir-los la lectura, i refusen tota orientació. Prefereixen escollir-se-la elles amb completa llibertat.

La Bibliotecària ha d'ésser entusiasta dels infants i saber interpretar llurs demandes, després d'escoltar-les amb tot l'amor i simpatia que mereixen, vers els quals ha de fer de mare i mestra al mateix temps, bo i orientant-los amb paraules amoroses i persuasives, mai amb reganys i tons violents, que produeixen en la mainada efectes contraris dels que s'esperen obtenir.

Això no vol dir, però, que no s'hagi d'ésser rigorosa quan sigui el cas, per exigir-los el respecte i disciplina necessaris, però amb una porta oberta a una ben entesa tolerància.

Ha de tenir la Bibliotecària un il·limitat amor a l'estudi per continuar enriquint i superant els seus coneixements, que no acaba la seva adquisició amb l'obtenció del títol. Amant de la lectura, ha d'ésser la primera lectora de la Biblioteca. Això li permetrà de conèixer les obres sobre les quals ha d'informar, estar al corrent dels esdeveniments i noves que es vagin succeint, i donar sempre la sensació al públic que consulta, sigui el tema que sigui, que sap de què li parla i n'està tan assabentada o més que ell. Poc podrà informar el lector si prèviament no procura informar-se, la Bibliotecària de tot el que és informable.

I per últim, ha de fer extensiu a la població on radica la Biblioteca, aquest interès encuriósit per les coses, assabentant-se de la seva història, dels seus costums, posant tot l'interès per compartir i assimilar la seva vida, participant en les emocions i sentiments dels seus habitants, que és la millor manera d'aproximar-se a ells i comprendre llur psicologia. Mai no considerar-se estranya o forastera, sinó tan filla del poble com ells, des del primer dia.

* * *

Totes les qualitats esmentades vénen a constituir el fonament, la base, podríem dir, que ha de sostenir la més essencialíssima condició, síntesi i complement de totes les altres, que

és la informació als lectors. Totes les dificultats que, tal com esmentàvem al començament, es podrien presentar, queden vençudes tot seguit, si la Bibliotecària es troba ben informada i ha aconseguit el conjunt de condicions i qualitats esmentades, que han d'ésser inherents a la seva comesa i li faciliten la seva tasca.

En la informació al lector és on hi ha la nostra major responsabilitat i eficàcia. Difereix l'informar un lector instruït d'un ignorant, un jove d'una noia, un infant d'un adult.

En aquest aspecte és on veritablement la Bibliotecària es pot acreditar de posseir aquelles qualitats insuperables i fer ús dels coneixements adquirits en la carrera i els que li ha proporcionat l'experiència i una autoinstrucció ben encaminada.

No sols la Bibliotecària ha d'estar disposada a ensenyar, a transferir els seus coneixements, sinó a aprendre també els que li aporta la relació amb el públic. No defugir mai la conversa, sinó insinuar-la, així com el comentari, la pregunta i la resposta sobre qualsevol cosa. Del més insignificant detall obtingut en una conversa es dedueix de vegades un concepte que sempre més és útil.

No hem d'oblidar que pel públic nosaltres venim a ésser, i en realitat ho hem d'ésser, dintre el possible, el resum de tots els llibres de la Biblioteca, el seu primer catàleg, la seva més consultable enciclopèdia.

Tot l'ambient de la Biblioteca gira i es mou a l'entorn de la Bibliotecària. El públic varia, canvia i es renova. Les coses també. Gustos, costums, situacions, preferències, tot va passant, variant-se i renovellant-se, però, com els radis d'una roda, tot convergeix a un mateix centre, que és i ha d'ésser, en el que a la Biblioteca fa referència, la Bibliotecària, que en essència ha de semblar la mateixa, en sentir i rebre les repercussions de la vida movable de la Biblioteca. Serena en tot moment i en cert punt immutable, per contestar amb el mateix diapasó de veu, a mena d'oracle, la demanda del lector d'ahir, del d'avui i la del de demà.

Per aquesta seguretat que ha de tenir la Bibliotecària, la informació al públic no ha d'ésser feta amb precipitació, sinó

amb seguretat després de meditar el que se li ha de dir i se li pugui oferir.

Val més retardar una contestació massa categòrica, dient al lector «— Vol fer el favor d'esperar un moment que buscaré el que li interessa», que no pas amb el desig de servir-lo immediatament, dir que sí o que no, i després haver de rectificar la contestació donada massa precipitadament.

Hem de convenir que la Bibliotecària ha de tenir una memòria bastant prodigiosa, però per molta memòria que una Bibliotecària tingui, no pot ésser absoluta. En tantíssimes coses que s'han de tenir a la memòria en una Biblioteca, aquella serveix molt, no cal dubtar-se, per orientar, però no per afirmar. No s'ha de fiar exclusivament de la memòria per informar els lectors. La memòria ha d'ésser refermada i completada amb la consulta de catàlegs, enciclopèdies, llistes, dades, notes, etc.

Citaré un cas que em succeí als primers temps d'ésser a la Biblioteca, i que sempre més he tingut present, ja que em serví de punt de partida i experiència per a no donar una contestació definitiva fins a tenir una seguretat absoluta.

Una senyoreta forastera em demanà l'obra *La Montserrat*, de Dolors Monserdà. Vaig dir-li tot seguit que no la teníem. Quedà sorpresa i em digué que ho estranyava, ja que l'havia llegit l'istiu anterior a la nostra Biblioteca, i me la demanava perquè li agradaria tornar-la a llegir.

Llavors la sorpresa i desconcertada vaig ésser jo. Vaig mirar el catàleg, encara que ja sabia que aquella obra no hi constava, ni tampoc l'havia vista en els prestatges. Però, donada la seguretat de la demandant, no vaig dubtar de la seva sinceritat, per a creure que aquella obra en una forma o altra era a la Biblioteca.

Vaig donar-li una excusa adequada, sobre la possibilitat que per una causa o altra l'obra que l'interessava fos fora de la Biblioteca. En la conversa vaig procurar assabentar-me discretament de la forma del llibre i altres dades que em facilitessin la recerca. En recordava molt poques.

Aquella obra al catàleg no hi era; vaig buscar-la per tots

els prestatges de la Biblioteca, suposant que estigués intercalada sense catalogar, però no vaig trobar-la en lloc. Tenia, però, la confiança que la trobaria, donada la seguretat de la demandant. Per fi, revisant llibre per llibre, vaig veure tres volums gruixuts, amb el títol de *Novel·les catalanes i estrangeres, publicades en el fulletí de la «Renaixensa»*, i en un d'ells, en mirar l'índex, vaig trobar l'obra que buscava.

D'aquella data vaig fer les referències de les diverses obres que figuraven en aquells volums, i en molts d'altres que tampoc no hi eren.

No és que la memòria em fallés, en aquest cas, però m'enganyà. Feia poc temps, tan sols mesos, que jo era a la Biblioteca i no coneixia prou bé el seu fons de llibres. Per tant, no havia tingut ocasió de veure que al catàleg mancaven les referències alludides.

Un altre cas en què la memòria em féu de poderós auxiliar. Una senyoreta em demanà si podria deixar-li alguna obra que exposés el treball del batik. Li interessava força perquè en cap llibreria no havia pogut trobar res. Jo també sabia que en les obres que teníem de labors cap no parlava d'aquesta, però recordava haver vist alguna cosa sobre el batik, feia molt pocs dies. Vaig revisar les obres de labors, per a més seguretat, sense trobar res, inclús les de pintura aplicable a les labors. Vaig mirar diverses revistes, per veure si era en elles on ho havia vist. Tampoc no vaig trobar el que buscava. Per últim, en mirar les noves adquisicions, que feia dos dies havia registrat, en una de les obres recentment arribades era on havia vist, més que llegit, fullejant-la al temps de registrar-la, un apèndix que descrivia el treball del batik, no gaire extens, però que era precisament el que desitjava la demandant. Tant li va plaure, que se'l copià íntegre.

La memòria és molt necessària i útil, doncs, per a la informació als lectors, encara que no segura. Ha d'ésser més sovint memòria d'idees que de fets. El recordar un fet o una idea en porta per associació la memòria d'un altre, que en moltes ocasions dóna la clau del que es busca, però sempre s'ha d'afermar amb la certesa de la consulta, de la comprovació.

La informació al lector ha d'ésser en termes concrets, resolts. Res d'ambigüetats, però donada quan ja es té la seguretat que no hi ha error. És de molt mal efecte les rectificacions en els conceptes emesos per la Bibliotecària.

La informació al públic ha d'anar encaminada partint sempre del tema demandat, en la seva especialització. Si no tenim un obra que tracti exclusivament d'aquell tema, mireni, entre els grups de temes similars, quin el pot contenir, per extensió. I si en el grup de matèries a què pertany aquell tema, no figura tampoc, mirem de trobar-lo en les revistes que el puguin contenir, enciclopèdies, reculls de temes, etc. És molt probable que en un lloc o altre, si la recerca és ben orientada, es trobi alguna cosa, alguna indicació referent al tema sol·licitat, i que pot ésser-li de molta utilitat al lector.

Un exemple : A Sallent hi ha força afició a fer el clàssic pessebre, per Nadal. Inclús s'han guanyat premis en concursos pessebristes, i hi ha força interès de presentar-los sota un caire artístic i amb tota propietat de detalls.

Uns quants aficionats vénen a la Biblioteca demanant obres que els puguin orientar en la construcció de pessebres. Tenim sols un llibret que exposi la tècnica pessebrista : el de J. Puig i Roig, *Com es pot construir un Pessebre*. Molts ja el tenien o l'havien llegit i desitjaven alguna cosa més. Especialment anaven a la recerca de models de construcció, de figures, composició de conjunt, detalls del Portal de Betlem, paisatges que poguessin copiar o imitar en llurs pessebres.

Vaig acudir a les obres d'art. Els quadres pictòrics *El Naixement de Jesús*, de Durero; *l'Adoració dels Reis*, de Rogier van der Weyden; la de Ghirlandajo, i altres, inspiraren més d'un pessebre sallentí. També la revista francesa *L'Illustration*, amb els seus magnífics fotgravats de paisatges de la Palestina, detalls de Jerusalem... A l'*Enciclopèdia Espasa*, en els articles corresponents a les paraules d'interès pessebrista, també es trobà alguna cosa d'interès i utilitat.

Per una còpia fidedigna de la indumentària de Maria Antonieta, els vaig mostrar els quadres pintats per Vigée Le Brun, que la va retratar diverses vegades, i és de suposar que els qua-

dres d'aquesta cèlebre pintora foren una còpia exacta de com anava abillada la dissortada reina de França.

És de més compromís per nosaltres la informació als lectors, quan aquests ja vénen dirigits per algú que els diu: «— Això que us interessa, a la Biblioteca vos n'informaran.»

Fa poc vingué un home, per primera vegada, a la Biblioteca, dirigit per algú que li féu la recomanació precedent.

Era un rodamón, però no vulgar, sinó instruït, en certa manera. S'explicava molt bé, i en la conversa va assabentar-me que coneixia el francès, anglès i algun altre idioma, car havia estat per tot el món.

Posseïa una mena de cinema ambulant, i desitjava una obra que descrivís amb tota mena de detalls la màquina projectora de pel·lícules. Hi tenia una peça que no li funcionava, n'havia de fer una altra d'igual i no acabava d'entendre el seu joc.

L'haver-lo dirigit a la Biblioteca, em va moure més encara al desig de complaure'l i que no en sortís sense trobar el que buscava.

Les poques obres de cinematografia que tenim no esmenten la màquina projectora. Vaig recórrer a obres de mecànica. Infinitat de màquines, útils i eines van passar pels meus ulls, però no la que buscava. En dir-me que sabia el francès, vaig acudir a l'*Encyclopédie par l'image*, i en un dels seus opuscles, «Le cinema», vam trobar la descripció detallada de la projectora, inclús amb el detall de peces soltes, entre les quals hi havia la que al rodamón interessava.

L'home va quedar tant satisfet, que no sols em donà amb efusió les gràcies a mi, sinó que va dir que també les donaria a la persona que l'havia dirigit, amb tant d'encert, a la Biblioteca.

Seria interminable citar més exemples, perquè en trobaríem molts més.

Com a corollari de tot el que he exposat, podríem sintetitzar que la informació al lector no s'ha de concretar a donar-li escaridament el tema sol·licitat, sinó assabentar-lo de tota la bibliografia que la Biblioteca posseeixi sobre l'assumpte que li interessa.

La paraula de la Bibliotecària, la seva informació verbal, ha d'ésser el lligam que uneix davant del lector els llibres, revistes, amb les al·lusions i referències d'un mateix tema, dispersos entre el material bibliogràfic de la Biblioteca.

Sota aquest concepte, tenen més utilitat per a nosaltres que pel mateix lector, les guies de lectura, i l'ideal seria tenir un catàleg de guies de lectura, de tots o la major part dels temes o conceptes més interessants o d'ús més corrent.

La guia de lectura ve a ésser un compendi de la informació que nosaltres verbalment podem donar a un lector, i si poguéssim tenir una guia de lectura per cada tema que és sol·licitat, fóra una gran solució per conèixer a fons totes les obres de la Biblioteca.

* * *

Hi hauria molt més per dir encara sobre la importància de la informació al lector i de la responsabilitat que contrau la Bibliotecària en donar-la-hi. Però veig que les presents notes van prenent una extensió desmesurada, que les fa més enutjoses.

Faig punt final, i desitjo haver interpretat, encara que sigui en una part insignificant, el concepte de responsabilitat per part de la Bibliotecària en la seva més transcendental tasca dintre de la Biblioteca : La d'informar els lectors.

Un altre dia, si el temps ho permet i l'ocasió es presenta, em plaurà de continuar aquestes observacions, que ara, degut a diverses circumstàncies de temps, dimensions, etc., queden força deslligades.

GLÒRIA SANCHO

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Oberta al públic el dia 28 de setembre del 1918.

(Vid. ANUARI 1923, p. 81.)

BIBLIOTECÀRIES

Directores:

Senyoreta Dolors Hostalrich

Nomenada el dia 4 de juliol del 1918. El mes de juliol del 1919 és nomenada Bibliotecària de la Biblioteca de l'Escola del Treball.

Senyoreta Olga Kirchner

Nomenada el dia 17 de juliol del 1919. El mes d'abril del 1922 passa de Directora a la Biblioteca de Figueres.

Senyoreta Pilar Herp

Interina del 22 d'abril del 1922 al 8 de gener del 1925, data en la qual és nomenada efectiva. El mes d'abril del 1927 obté l'auxiliària de la Biblioteca de Granollers.

Senyoreta Maria Font

Nomenada el dia 29 de juliol del 1927.

Auxiliars:

Senyoreta Montserrat Fàbregues

Nomenada el dia 4 de juliol del 1918; obté l'excedència el dia 11 de febrer del 1920.

Senyoreta Pilar Herp

Nomenada el dia 30 de juliol del 1920. El mes d'abril del 1922 es fa càrrec interinament de la Direcció.

Senyoreta Adela Riera

Nomenada el dia 3 de juny del 1925. El 25 d'abril del 1927 passa a prestar serveis en comissió a la Biblioteca de Figueres, i el mes d'agost del 1927 és nomenada Directora d'aquella Biblioteca.

Senyoreta Júlia Martinà

Nomenada el dia 21 d'octubre del 1930.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

SALA DE LECTURA

Total de lectors : 5,726.

Lectors adults : 4,342 (homes, 3,663; dones, 679).

Lectors infantils : 1,384

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 329

Mitjana diària de lectors : 17'4 (adults, 13'19; infants, 4'2).

Cens de la població : 11,712 (població de fet).

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 1'48.

PRÉSTEC

Total de lectors : 7,391.

Lectors adults : 4,480 (homes, 1,920; dones, 2,560).

Lectors infantils : 2,911.

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 329.

Mitjana diària de lectors : 22'46 (adults, 13'62; infants, 8'84).

Cens de la població : 11,712.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 1'92.

Noves inscripcions durant l'any : 142.

Total de lectors inscrits : 1,505.

Lectors que han utilitzat el préstec : homes, 222; dones, 228; infants, 176.

Total de lectors que han utilitzat el préstec : 626.

Totals:

Total de lectors : 13,117 (a la sala de lectura, 5,726; del préstec, 7,391).

Mitjana diària : 39'86 (a la sala de lectura, 17'4; del préstec, 22'46).

Mitjana diària per 1,000 habitants : 3'41 (a la sala de lectura, 1'48; del préstec, 1'92).

Obres llegides : 13,370 (a la sala de lectura, 5,143; del préstec, 8,227).

Volums perduts : 3 (a la sala de lectura, 1; del préstec, 2).

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	1,415	2 947
Obres generals.....	1,004	195
Filosofia.....	71	107
Religió.....	31	36
Dret i Ciències socials.....	151	179
Lingüística.....	164	83
Ciències pures.....	166	102
Ciències aplicades.....	248	165
Belles Arts.....	391	150
Literatura.....	807	3,751
Història i Geografia.....	695	512
Totals.....	5,143	8,227
	13,370	

Preferència del llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	1	3
Filosofia.....	9	7
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	8	4
Lingüística.....	7	9
Ciències pures.....	6	8
Ciències aplicades.....	5	5
Belles Arts.....	4	6
Literatura.....	2	1
Història i Geografia.....	3	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	16	0	31	0
Obres generals.....	2	4	7	4
Filosofia.....	4	0	4	0
Religió.....	1	1	5	1
Dret i Ciències socials.....	15	7	17	8
Lingüística.....	3	1	4	3
Ciències pures.....	12	3	15	3
Ciències aplicades.....	5	1	6	1
Belles Arts.....	17	4	21	4
Literatura.....	46	8	58	8
Història i Geografia.....	17	3	28	4
Totals.....	138	32	196	36
	170		232	

Estatística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	341	98	137	130	431	100	246	482	470	1,328	408	4,171
Gener.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	3
Febrer.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	3	—	—	—	3	—	2	—	—	5	2	15
Maig.....	1	1	—	—	3	1	3	1	4	7	—	20
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Juliol.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	4
Agost.....	2	1	—	—	1	—	—	—	—	7	—	11
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	—	1	—	1	2	—	—	—	1	2	3	10
Novembre.....	9	3	4	1	13	1	9	5	16	27	14	102
Desembre.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	3
Totals.....	357	104	141	132	454	104	260	488	491	1,382	428	4,341

Estatística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Totals
11,013	247	—	—	33	118	—	—	37	—	—	34	179	11,661

Estadística de lectors a la sala de lectura

	Homes	Dones	Infants	Total de lectors
Gener.....	203	45	140	388
Febrer.....	265	33	143	441
Març.....	311	60	150	521
Abril.....	267	44	77	388
Maig.....	249	62	110	421
Juny.....	274	61	179	514
Juliol.....	398	73	123	594
Agost.....	406	79	151	636
Setembre.....	391	80	116	587
Octubre.....	378	75	64	517
Novembre.....	330	52	78	460
Desembre.....	191	15	53	259
Totals.....	3,663	679	1,384	5,726
	4,342			

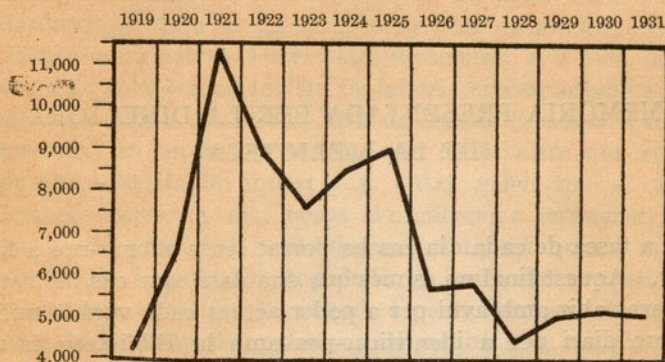
Estadística de lectors del Servei de préstec

	Homes	Dones	Infants	Total de lectors
Gener.....	211	193	242	646
Febrer.....	146	179	299	624
Març.....	186	265	350	801
Abril.....	127	150	304	581
Maig.....	170	219	284	673
Juny.....	168	226	219	613
Juliol.....	185	214	215	614
Agost.....	182	244	157	583
Setembre.....	159	255	163	577
Octubre.....	126	225	209	560
Novembre.....	171	261	242	674
Desembre.....	89	129	227	445
Totals.....	1,920	2,560	2,911	7,391
	4,480			

Estadística dels llibres llegits durant l'any

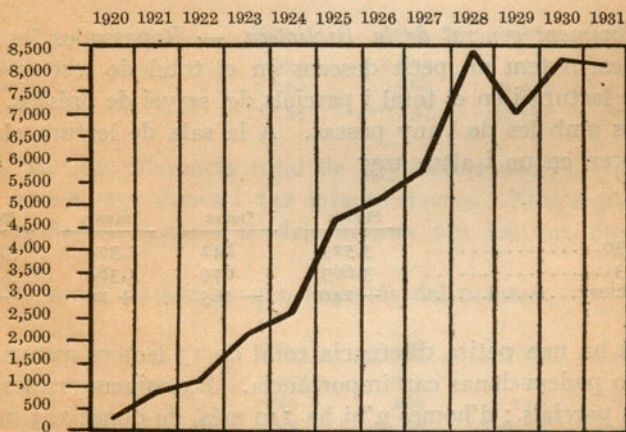
	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
<i>A la sala de lectura</i>												
Gener.....	130	90	6	1	6	7	11	17	37	93	81	479
Febrer.....	128	69	12	2	4	9	10	27	31	59	48	399
Març.....	152	59	—	3	11	12	7	25	33	57	53	412
Abril.....	85	58	3	2	9	10	12	42	34	51	52	358
Maig.....	100	53	4	4	12	11	12	14	19	72	61	302
Juny.....	193	95	10	2	20	18	19	13	9	80	69	528
Juliol.....	133	85	8	3	19	17	32	23	42	95	65	522
Agost.....	147	107	7	9	16	30	15	29	61	99	68	588
Setembre.....	111	78	3	3	24	24	11	17	50	73	61	455
Octubre.....	95	157	5	0	7	4	13	17	26	71	59	454
Novembre.....	78	85	9	1	16	20	10	9	19	33	41	321
Desembre.....	63	68	4	1	7	2	14	15	30	24	37	265
Totals.....	1,415	1,004	71	31	151	164	166	248	391	807	695	5,143
<i>A domicili</i>												
Gener.....	237	14	8	6	17	9	5	13	20	331	52	712
Febrer.....	287	23	13	4	14	10	7	8	16	324	34	740
Març.....	354	29	6	2	15	15	5	17	14	375	68	900
Abril.....	313	8	9	5	13	4	6	21	8	209	26	622
Maig.....	288	9	8	3	23	6	11	20	16	303	49	736
Juny.....	244	13	8	6	21	9	8	6	17	317	32	681
Juliol.....	227	14	9	3	9	4	18	12	20	335	58	709
Agost.....	150	15	12	3	16	9	14	16	13	343	60	651
Setembre.....	188	5	4	—	18	11	5	11	1	348	42	633
Octubre.....	211	26	17	1	8	2	11	6	9	312	32	635
Novembre.....	237	26	8	2	19	3	8	28	9	349	33	722
Desembre.....	211	13	5	1	6	1	4	7	7	205	26	486
Totals.....	2,947	195	107	36	179	83	102	165	150	3,751	512	8,227

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

(Oberta al públic el dia 28 de setembre del 1918.)

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

(Inaugurat el servei el mes d'agost del 1919.)

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

La tasca de cada dia ens ha portat sense adonar-nos a final d'any. Aquest final no és més que una data, que ens permet de comparar ahir amb avui per a poder actuar cada vegada millor. L'esforç diari per a identificar-nos amb la Biblioteca és una prova de com ens interessa el seu esdevenidor i de l'interès amb què vivim tot el que a ella es refereix. Unides aquest any les Populars de Catalunya, els espera dies de prosperitat. No ens sabem estar de felicitar-nos d'aquest esdeveniment que tan belles esperances ha fet florir.

Moviment general de la Biblioteca. — Repassades les estadístiques, notem un petit descens en el total de lectors de la sala de lectura i en el total i parcials del servei de préstec, comparades amb les de l'any passat. A la sala de lectura els lectors foren en un i altre any:

	Homes	Dones	Infants	Totals
Any 1930.....	3,523	842	1,374	5,739
Any 1931.....	3,663	679	1,384	5,726
Diferències.....	+ 140	— 163	+ 10	— 13

Hi ha una petita diferència total de 13 lectors menys, a la qual no podem donar cap importància. Examinem ara les diferències parcials : d'homes n'hi ha 140 més, de dones 163 menys, d'infants 10 més. L'única xifra que té significació i pot preocupar-nos és la disminució de les dones, per acusar una baixa considerable amb relació al resultat total : 19 per 100 menys que l'any passat. Que les dones sempre han vingut poc a la Biblioteca, o, més ben dit, a llegir-hi, és un fet observat d'ençà

que funciona i que obeeix a causes d'ordre material i moral diverses ja estudiades. Ara bé : hi ha un petit nucli que ve regularment per fullejar les últimes revistes de modes. Tenint en compte que es reben les revistes de sempre, i, a més, des de primer d'any, la bonica revista de labors, consultadíssima, *Les ouvrages du jardin des modes*, hem de buscar la causa d'aquest allunyament en un factor extern, que no és altre que el mal temps que hem tingut aquest any. Així, veiem que el mínim de lectors correspon als mesos d'oscil·lacions termomètriques brusques. El trobar-se la Biblioteca allunyada quinze minuts del centre de la població impedeix, en casos de temperatures extremes, que el públic hi vingui, i particularment les dones, que fan ús exclusiu del préstec, que també se'n ressent quan el mal temps dura. Per confirmar això, només hem de comparar el nombre de lectors de préstec d'aquest any amb els de l'any passat, i el de lectors que feren ús d'aquest servei en un i altre any.

El nombre de lectors de préstec és com segueix:

	Homes	Dones	Infants	Totals
Any 1930.....	1,974	2,697	3,053	7,724
Any 1931.....	1,920	2,560	2,911	7,391
Diferències.....	— 54	— 137	— 142	— 333

Hi ha una diferència total de 333 lectors menys, i parcial de 54 homes, 137 dones i 142 infants menys. Noti's que l'estadística de les dones i la dels infants són les que més han baixat.

Comparem els lectors que feren ús del préstec:

	Homes	Dones	Infants	Totals
Any 1930.....	227	213	162	602
Any 1931.....	222	228	176	626
Diferències.....	— 5	+ 15	+ 14	+ 24

És a dir, utilitzaren el servei de préstec un total de 24 lectors més; però el factor temps impedí que els llibres es retornessin puntualment, i aquest servei, que a l'hivern és quan és més intens, sofrí una disminució, reflectida en les estadístiques

totals de lectors. Trepitjar mitja hora de neu és el gust d'una minoria. La Biblioteca en aquestes circumstàncies resta deserta, quan hauria d'ésser un lloc avinent i que a l'hivern, que ací dura vuit mesos, hi poguéssin venir tothom sense molèsties. Aquest allunyament momentani determina una pertorbació en la vida normal de la Biblioteca, ja que als lectors els costa reprendre l'hàbit de venir-hi, sobretot als infants.

Les relacions entre els infants i la Biblioteca és un problema que no estarà convenientment resolt fins que puguem disposar d'una abundor de llibres proporcional als infants que llegeixen i un lloc apropiat, isolat dels grans, en què es puguin moure lliurement. Si la Biblioteca té una tasca educadora a complir vers l'infant, ha de fer-ho en bones condicions. Una de les primeres coses que deu preocupar-nos és l'ambient que rodeja els petits lectors. Fins avui els nens a la Biblioteca es mouen entre els grans, i, naturalment, els infants per instint hi vénen poc. Se'ls exigeix una sèrie de coses gairebé impossibles per la naturalesa infantil. El sol fet de servir-se del mobiliari dels grans és un inconvenient: quan les taules de les revistes són plenes i es veuen obligats a seure en un silló, gran per les seves proporcions, el pujar-hi i baixar-hi sense fer soroll és per ells un problema insoluble (em refereixo a nens de vuit a onze anys). Aquests petits sorolls, inevitables, que es produeixen cada vegada que s'aixequen per buscar un llibre, collir alguna cosa o simplement per anar-se'n, es fan pesats i pertorben el silenci de la Biblioteca. Una solució seria habilitar una petita sala infantil senzilla: un parell de taules baixes, una dotzena de cadires i prestatges a l'abast de la mà: un recó que l'infant pogués considerar seu, amb respecte i responsabilitat d'aquest i sense la cohibició natural que tenen ara els infants per trobar-se entre grans. S'assenyala per a l'any vinent la inauguració del nou grup escolar a prop de la Biblioteca: és de suposar que els infants hi vindran força, i seria molt bonic que poguessin tenir per aquesta data una sala infantil. Hi guanyaríem en disciplina i suprimiria d'una vegada la por de veure entrar un estol de criatures quan la sala està plena.

Llibres llegits. — A la sala de lectura hi ha un descens total de 138 obres en relació a l'any passat:

	Obres llegides
Any 1930.....	5,281
Any 1931.....	5,143
Diferència.....	— 138

Si tenim en compte que el nombre total de lectors menys és insignificant — 13 —, la causa d'aquesta disminució hem de cercar-la en els darrers esdeveniments polítics : molts lectors es dediquen a llegir exclusivament periòdics; queden anotats en les estadístiques de lectors, però no en les d'obres llegides, sinó en la de revistes. Les revistes llegides foren 2,780. En la secció de préstec a la disminució de lectors correspon una baixa en les obres llegides:

	Obres llegides
Any 1930.....	8,375
Any 1931.....	8,227
Diferència.....	— 148

Preferència de les obres llegides. — A la sala de lectura tenen el mateix lloc que l'any passat : les Obres generals, el primer; la Filosofia, el novè; la Religió, el desè; les Ciències socials, el vuitè; les Ciències aplicades, el cinquè; les Belles Arts, el quart; la Literatura, el segon; la Història i Geografia, el tercer. Els Idiomes, del sisè passen al setè; les Ciències pures, del setè al sisè.

En préstec conserven el mateix lloc : Història i Geografia, el segon; Literatura, el primer; Ciències aplicades, el cinquè; Idiomes, el novè; Religió, el desè. Les Obres generals passen del quart lloc al tercer; la Filosofia, del vuitè al setè; les Ciències socials, del setè al quart; les Ciències pures, del sisè al vuitè; i les Belles Arts, del tercer al sisè.

Les modificacions són en general petites. Les úniques remarcables són, en préstec, les Ciències socials, que del setè lloc passen a ocupar el tercer, i les Belles Arts, que del tercer ocupen el sisè. La primera és deguda a l'interès que han despertat

les publicacions que tracten de temes polítics; la segona és probable que sigui causada pel trasllat de l'Escola de Belles Arts, que ha quedat situada a l'altre extrem de la població, i als alumnes no els és fàcil venir a la Biblioteca com abans.

Les obres ingressades aquest any són 170, amb un total de 232 volums.

Actes culturals celebrats a la Biblioteca. — Els dies 19, 20, 21 i 22 d'agost, de set a vuit del vespre, el senyor Civera i Sormaní donà unes conferències sobre «La llengua catalana». Hi assistí molt públic.

Els dies 19, 20, 21 i 22 d'octubre, el pare Basili de Rubí, O. M. C., donà unes conferències sobre «Les teories modernes sobre la constitució de la matèria». A causa de la pluja es veieren desanimades les dues primeres; les últimes, un ver-tader èxit.

El diputat a la Generalitat i alcalde d'Olot, senyor Joan de Garganta, donà, els dies 26, 28, 30 d'octubre i 2 i 4 de novembre, de set a vuit del vespre, un curset d'Història de la literatura catalana, que fou molt ben acollit.

El doctor Enric Genover donà unes lliçons de medicina pràctica els dies 17, 18 i 19 de novembre, de set a vuit del vespre. Hi assistiren moltes senyores.

Finalment, el pare Ermengol de Sarrià, O. M. C., donà unes conferències sobre «Història de la literatura clàssica», els dies 14, 16, 18 i 21 de desembre. El fred excessiu impedí que hi vingués gent, i foren bastant desanimades.

Aquestes conferències van ésser organitzades per la secció cultural de la C. de N. D. de Montserrat. La Biblioteca es limità a deixar la sala de conferències. Com a comentaris finals, direm que l'hora escollida no era gaire avinent, per ésser incompatible amb les hores que la Biblioteca està oberta, i alguns lectors als quals no interessien les conferències marxien en començar o no vénen de set a vuit. Hem tingut ocasió de comprovar que, en general, les conferències no desperten desigs de fixar ni d'ampliar els coneixements objecte d'aquelles. En acabar les conferències del senyor Civera, ens demanaren alguna gramàtica

catalana i les poesies de Maragall. Les conferències restants no despertaren, aparentment, cap inquietud espiritual que es reflectís en la vida de la Biblioteca : agraden molt, hi ve força gent, però res d'interessar-se pels termes tractats. Potser amb l'obra de vulgarització que hi ha en tota conferència en tenen prou, o tal vegada aquest desinterès és degut que les dones, que formaven la majoria dels oients, no tenen temps material ni els agrada profunditzar massa.

Servei d'informació prestat de paraula als lectors. — Les consultes fetes són escasses, entre els lectors habituals familiaritzats amb el funcionament de la Biblioteca : coneixen els pres tatges, el seu contingut i l'existència d'un catàleg, i cerquen ells mateixos el que els interessa.

Alguns lectors que vénen per primera vegada fan consultes tan poc interessants i corrents com : on es troben determinades paraules en l'*Enciclopèdia Espasa*; la nostra tasca es redueix a indicar el volum corresponent. Les consultes són fetes altres vegades per estudiants. Són lectors que vénen poc i pregunten sobre temes d'estudi. La informació en aquest cas és fàcil, per demanar-se sobre una matèria concreta, que si ha d'ésser rudimentària aconsellem un manual, i si extensa o especial, una obra completa. La majoria de les informacions són dintre de la Secció de ciències, i es limiten a les matemàtiques, física, química i alguna història natural. Hem recomanat, com a manuals,

Gali : *Aritmètica i Geometria*.

Fontseré : *Geometria elemental*.

Bruño : *Nociones de Álgebra*.

Fontseré : *Elementos de Ciencias físicas y naturales*.

Barras : *Historia Natural*.

Com a obres més extenses,

Prats : *Tratado de Aritmética Práctica*.

Villafañ : *Elementos de Geometría*.

Bruño : *Elementos de Álgebra*.

Kleiber : *Tratado Popular de Física*.

Ostwald : *Elementos de Química*.

Pla : *Elementos de Historia Natural*.

Ens han preguntat moltes vegades quina era la millor gramàtica per aprendre el català : hem recomanat

Fabra : *Gramàtica catalana*.

Unes senyoretes estudiants ens demanaren per una bona història de la literatura castellana i catalana. Indicàrem

Fritzmairice : *Historia de la Literatura española*.

Nicolau : *Literatura catalana*.

Aquestes petites informacions són exclusives de fi de curs, i cada any es repeteixen amb petites variants.

Una informació més difícil és la que podríem anomenar professional. Són els mestres d'ensenyament primari els que en fan més ús. Si són joves, demanen sempre les últimes obres rebudes, i entre les de fons de la Biblioteca, «una d'orientació pedagògica moderna».

Seria llarg enumerar les que anem indicant en aquest sentit, i ens limitarem a anotar les edicions a què pertanyen: *La Lectura*, *Revista de Pedagogia* i *Colección Labor*. Convindria que l'edició de *Revista de Pedagogia* la tinguéssim completa, per ésser les obres que més interessin. Els mestres solen preguntar, també, per una bona psicologia; hem recomanat, com a infantils,

Claparède : *Psicología del niño y Pedagogía experimental*.

Binet : *Las ideas modernas acerca de los niños*;

i com a general,

James : *Compendio de Psicología*.

També un mestre ens demanà contes curts per a explicar als infants. Li donàrem els de Perrault (traducció catalana) i els contes russos editats per Proa.

Les informacions donades a obrers no són nombroses : a un fuster recomanàrem

Barberot : *Tratado práctico de Carpintería*;

i a un mecànic que volia documentar-se sobre automòbils,

Pagé : *Guía práctica del automovilista.*

Baudry : *Recetario del automovilista.*

Ens han preguntat més d'una vegada per un llibre de fórmules químiques, industrials i domèstiques. Assenyalem

Gheri : *Recetario doméstico.*

Poch : *La pequeña industria al alcance de todos.*

Les dones joves pregunten de tant en tant per un llibre de feminisme «que estigui bé». Els hem posat a les mans

Conferències de la Junta de Dames de Barcelona.

Poal : *Glosses femenines.*

Marden : *La mujer y el hogar feliz;*

en preferència a altres obres més extenses. La vida de la dona, absorbida per una sèrie d'ocupacions materials (en els pobles potser més que a ciutat) determina que la lectura sigui més que una necessitat espiritual, una necessitat ocasional, de moment: una vetlla desvagada, un diumenge a la tarda, un dia de pluja..., i si els donem un text llarg, per interessant que sigui, és probable no el llegeixin tot. En tres anys ens han demanat dues vegades per un llibre de puericultura. Hem donat

Roig : *Nocions de Puericultura;*

que uneix al mèrit d'ésser claríssim, l'estar escrit en la nostra llengua, detall important en obres d'aquest caire. Quan ens pregunten per un llibre de cuina, recomanem sempre

L'art de ben menjar.

Se celebra anyalment a Olot un concurs de pessebres. Alguns lectors que hi prenen part ens han demanat alguna obra amb paisatges bíblics per documentar-se. Indiquem

Ubach : *El Sinai.*

Camón : *Joyas de la pintura religiosa.*

Bayet : *Egipte.*

Las maravillas del mundo y del hombre : Asia.

Las maravillas del mundo y del hombre : Oceanía y Africa.

Per últim hi ha aquelles informacions, que podem qualificar de generals, donades als lectors joves que ens demanen, els aconsellem «un llibre distret i si pot ésser instructiu». Aquestes informacions són les més nombroses, i ens limitarem a donar una petita resenya general de les obres recomanades:

Marden : *¡Siempre adelante!*

Marden : *La alegría de vivir.*

Cuyás : *Hace falta un muchacho.*

Aragó : *Llibre dels adolescents.*

Ors : *Flos sophorum.*

Wagner : *La vida sencilla.*

Rucabado : *Compendi d'Educació civil;*

alternats amb les obres de Fabre sobre els insectes, els llibres de viatges, les biografies, manuals de Belles Arts i alguna novella històrica.

Resumint, podem dir que hi ha consultes sense importància i que quasi sempre es refereixen a obres generals; consultes fetes per estudiants i la secció més nombrosa és la de les Ciències pures; consultes professionals i consultes específiques del sexe femení, que pertanyen quasi totes a les Ciències socials i a les Ciències aplicades, i consultes generals, que poden referir-se a totes les seccions. No hem consignat les consultes fetes en Literatura, per considerar-les un seguit de repeticions : serien interessants si les poguéssim donar individualitzades, la qual cosa és impossible, sense dates concretes.

Resultaria curiós anotar en un carnet especial les consultes fetes durant l'any, la condició del consultant, la informació donada i el resultat obtingut.

MARIA FONT

PETITS COMENTARIS

Olot té la seva Biblioteca Popular a l'extrem migjorn de la població, a la plaça central de l'ampli i modern eixample Malagrida, i a l'igual que la majoria de les seves cada dia més nombroses germanes esteses per Catalunya, compta amb edifici propi i isolat, constituït per un bonic pavelló de planta baixa, modern estil i bon gust artístic.

Es troba voltada per un formós jardí ple de flors; durant el temps de primavera i autumnne omplen els gerros de les taules, contribuint amb la seva fragància a perfumar l'ambient de la silenciosa sala de lectura, torbat tan sols per l'indiscret taloneig d'algun diminut llegidor dels molts que hi acuden.

Sis amples i frondosos passeigs ombrejats per corpulents castanys i tillers aflueixen a aquest centre de cultura, unit en íntim contacte espiritual amb el poble que sent envers d'ell veritable afecte perquè satisfà una de les seves principals necessitats.

El seu emplaçament no deixa de tenir alguns inconvenients que li resten vida, dels quals no vull fer esment, perquè aniran desapareixent amb el natural creixement de la població envers aquesta part que, ben apropiat i merescut, té el títol de Ciutat Jardí.

El 28 de setembre del 1918 fou oberta al públic aquesta Biblioteca, que, en els catorze anys de vida que té, ha fet una tasca fecunda i constant.

El nombre i qualitat de llegidors adults que a la sala de lectura acuden, canvia amb l'estació, i augmenta en els mesos estivals amb l'arribada dels estudiants i estiuejants. El nucli principal és constituït per mestres, artistes i treballadors avançats d'importantes fàbriques de filats, gèneres de punt, calçat,

paper, material sanitari, fundicions de ferro i bronze i dels nombrosos tallers d'imatges per a la Península i bona part de l'Amèrica llatina.

La majoria d'aquests llegidors dediquen preferent atenció als llibres d'informació i recreació, per la qual cosa les seccions d'Obres generals, Lingüística, Belles Arts i Història resulten ésser les de més moviment; ocupen un segon lloc les de Dret, Ciències pures i Literatura, i figuren en últim terme les de Filosofia i Religió.

El públic infantil té veritable amor a la Biblioteca, a la qual assisteix amb assiduïtat i hi guarda en tot moment respecte i bones maneres.

A les hores de sortida de les Escoles, i molt especialment el dijous a la tarda, s'omplen les taules a ells destinades. Els grandets són aficionats a llegir contes d'aventures o historietes còmiques, que solen comentar amb alguna que altra mal continguda riallada, sobretot si algun ridícul gravat s'encarrega d'esclarir el text; i els més petits fullegen sants, i si ens descuidem li dibuixen mostatxo al que la seva fantàstica imaginació considera afavorit amb tan senzill additament.

El seu nombre es veurà en l'esdevenidor considerablement augmentat, amb la recent inauguració d'un Grup Escolar compost de sis seccions d'ambdós sexes, el qual edifici es troba molt immediat al de la Biblioteca.

El règim que amb ells es guarda, en el que es refereix a l'ordre, disciplina i educació, és sever fins on es pot; dediquem preferent atenció a mostrar-los pràcticament la cura i conservació dels llibres i fem tot el que podem perquè el temps que són a la Biblioteca els resulti grat i profitós.

Com a prova d'amor al llibre — i deixant de banda la part censurable i pecaminosa que el fet té — crec indicat citar el cas de dos infants els quals la seva inconsciència portà a l'extrem de suplantar en una tarja la signatura del seu pare l'un i del seu mestre l'altre, per a poder ésser inscrits en el préstec.

L'amor a la Biblioteca ens l'ofereixen freqüentment altres infants portadors d'escollits ramells de flors, que després

d'agraïts i col·locats en lloc preferent, contemplen cofois fins que es marceixen.

El servei de préstec està tan estès, que cal l'activitat d'una persona a ell dedicada exclusivament, ja que no es limita la majoria de les vegades al canvi d'obres i corresponents anotacions, sinó que es veu obligada a aclarir dubtes que requereixen la possessió de molts coneixements, una sòlida preparació i un estudi constant, a fi que la seva tasca resulti profitosa.

El préstec, que fins ara s'ha limitat als llegidors de la ciutat i a aquells altres dels pobles veïns que tenien facilitat per a acudir personalment a gaudir d'aquest benefici, irradiarà molt en breu la seva acció cultural i benefactora fins als més llunyans que ho sol·licitin, per mitjà de lots circulants en els quals figuraran obres de totes les seccions.

L'element femení jove, que acut a aquesta Biblioteca en proporció creixent, demostra la seva afició a la novella sentimental i a les revistes franceses de modes i labors. Les de més edat també frueixen de llegir novel·les de bons autors.

No vull acabar aquests breus comentaris, nascuts del millor desig, sense fer constar la satisfacció que produí en el meu ànim la unió tan desitjada de totes les Biblioteques Populares de Catalunya, així com l'alegria amb què vaig assistir a la novena Reunió de Bibliotecàries, simpàtica festa de confraternitat i camaraderia cridada a reverdir el record d'aquell centre d'ensenyament on passàrem els millors anys de la nostra joventut i que periòdicament ens obliga a exterioritzar el culte que perpètuament li guardem en les nostres ànimes.

JÚLIA MARTINÀ

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Inaugurada el dia 1.^r de desembre del 1918.

(Vid. ANUARI 1923, p. 87.)

BIBLIOTECÀRIA DIRECTORA

Sra. Maria Rossell i Vilar.

Nomenada el dia 4 de juliol del 1918.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

SALA DE LECTURA

*Lectors que han fet ús de la Biblioteca a la sala de lectura, distribuïts per mesos**

Mesos	Homes	Dones	Infants
Gener.....	69	34	951
Febrer.....	78	45	960
Març.....	54	40	979
Abril.....	49	64	1,035
Maig.....	57	73	1,143
Juny.....	71	44	972
Juliol.....	59	30	827
Agost.....	37	19	719
Setembre.....	39	28	984
Totals.....	513	377	8,570

* Els mesos d'octubre a desembre la Biblioteca va ésser tancada, amb motiu dels treballs de reparació que s'hi realitzaren.

Estadística dels llibres llegits a la sala de lectura, distribuïts per mesos

	Secció infantil	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Gener.....	1,076	7	4	6	5	7	8	12	10	25	23	1,183
Febrer.....	1,110	10	6	9	7	9	12	18	11	17	30	1,239
Març.....	1,143	9	2	4	3	6	9	14	15	19	17	1,241
Abril.....	1,465	23	—	4	9	10	11	19	21	8	15	1,583
Maig.....	1,609	9	3	—	6	8	7	10	18	22	54	1,746
Juny.....	1,158	11	2	3	8	4	6	11	14	21	42	1,280
Juliol.....	971	8	2	3	4	5	6	9	12	31	13	1,064
Agost.....	820	4	—	2	2	3	7	10	10	9	13	880
Setembre.....	1,123	6	3	3	2	4	5	11	9	18	10	1,194
Totals.....	10,475	87	22	32	46	56	71	114	120	170	217	11,410

Preferència dels llibres llegits a la sala de lectura:

Obres generals.....	5
Filosofia.....	10
Religió.....	9
Dret i Ciències socials.....	8
Lingüística.....	7
Ciències pures.....	6
Ciències aplicades.....	4
Belles Arts.....	3
Literatura.....	2
Història i Geografia.....	1

Total de lectors : 9,460.

Lectors adults : 890 (homes, 513; dones, 377).

Lectors infantils : 8,570.

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 262.

Mitjana diària de lectors : 36'10 (adults, 3'30; infants, 32'70).

Cens de la població : 4,600.

Alfabetes : 3,950.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : Dels cens total, 7'84; del cens d'alfabetes, 9'13.

SERVEI DE PRÉSTEC

Lectors que han fet ús del préstec, classificats per mesos

Mesos	Homes	Dones	Infants
Gener.....	98	140	36
Febrer.....	109	152	45
Març.....	95	175	44
Abril.....	70	192	59
Maig.....	90	186	60
Juny.....	99	179	32
Juliol.....	104	191	20
Agost.....	87	100	18
Setembre.....	80	105	23
Totals.....	832	1,420	337

Estadística dels llibres llegits en préstec, distribuïts per mesos

	Secció Infantil	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total
Gener.....	44	1	—	4	2	4	3	14	5	201	16	294
Febrer.....	50	3	1	4	2	3	4	12	4	217	22	322
Març.....	48	2	—	3	1	1	2	9	2	248	19	335
Abril.....	64	—	2	6	2	2	5	13	1	225	23	343
Maig.....	65	2	—	5	1	1	2	10	3	240	20	349
Juny.....	33	2	—	2	4	2	6	12	2	231	25	319
Juliol.....	26	4	3	3	2	—	3	15	4	250	30	340
Agost.....	22	—	2	1	—	1	4	10	1	161	18	220
Setembre.....	25	1	1	2	3	2	1	13	2	149	27	226
Totals.....	377	15	9	30	17	16	30	108	24	1,922	200	2,748

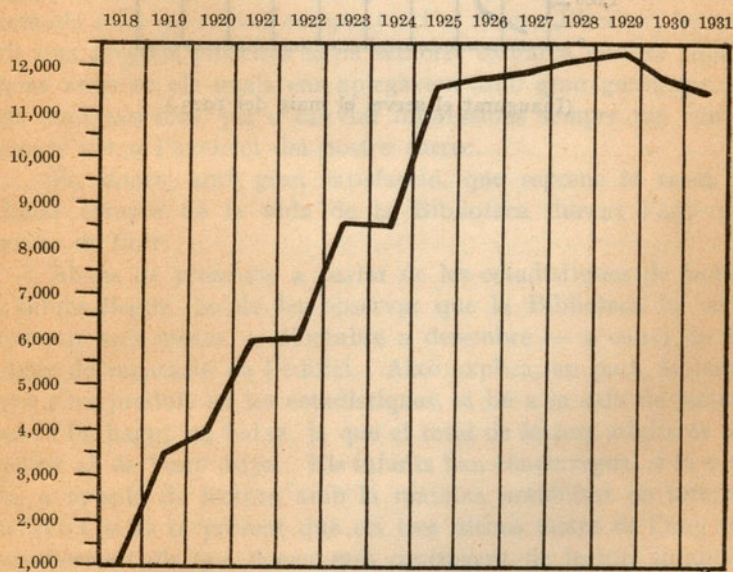
Preferència dels llibres llegits en préstec:

Obres generals.....	9
Filosofia.....	10
Religió.....	4
Dret i Ciències socials.....	7
Lingüística.....	8
Ciències pures.....	5
Ciències aplicades.....	3
Belles Arts.....	6
Literatura.....	1
Història i Geografia.....	2

Lectors inscrits : 753.

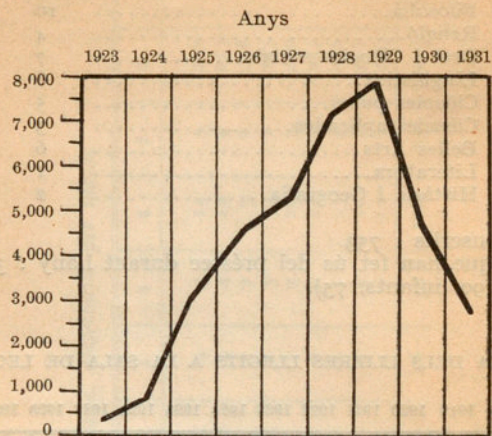
Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 370 (homes, 105; dones, 190; infants, 75).

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

(Oberta al públic el 4 de novembre del 1918.)

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

(Inaugurat el servei el maig del 1923.)

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

L'acord adoptat pel Consell de la Generalitat de Catalunya, en el mes d'octubre darrer, restablint la unitat de funcionament entre totes les Biblioteques Populars, m'ha causat un goig intens. La Reunió de Bibliotecàries d'enguany ha estat, com si diguéssim, el punt de partida de la nova unitat orgànica del servei de les nostres Biblioteques. I en trobar-me novament reunida amb les meves companyes i el nostre Director, he sentit una pregona emoció i m'ha semblat tornar a reviuire aquells bons anys en els quals ens aplegàvem amb gran germanor, en els mateixos dies, per a canviar impressions sempre tan convenients per a l'exercici del nostre càrrec.

És, doncs, amb gran satisfacció, que reprenc la tasca de donar compte de la vida de la Biblioteca durant l'any que acaba de finir.

Abans de posar-me a parlar de les estadístiques de lectors i llibres llegits, he de fer observar que la Biblioteca ha estat tancada tres mesos — d'octubre a desembre — a causa de les obres de reparació de l'edifici. Això explica, en part, la baixa que s'ha produït en les estadístiques, si bé a la sala de lectura no hi ha hagut tal baixa, ja que el total de lectors adults és superior al de l'any 1930. Els infants han concorregut, si fa o no fa, a la sala de lectura amb la mateixa assiduïtat de sempre, sobretot si es té present que els tres últims mesos de l'any són regularment els que donen més contingent de lectors infantils.

És en el préstec on s'ha produït una sensible davallada, particularment en el que fa relació a l'element femení, i crec poder assenyalar una de les principals causes que han pogut intervenir en aquesta baixa. Em refereixo a les escasses ad-

quisicions d'obres ingressades a la Biblioteca aquest any. On més s'ha notat aquesta manca d'obres és precisament a Literatura, per ésser aquesta secció una de les més consultades en préstec. He tingut ocasió de comprovar diverses vegades, quasi sempre amb lectors, com la manca de renovació de novel·les ha influït en la seva abstenció al préstec. Moltes vegades m'han preguntat si havíem de rebre novel·les noves, puix les que teníem ja les havien llegides totes. I ningú no sap com resulta de difícil fer prendre a aquestes lectors un llibre que no sigui tal com elles el desitgen. Com que la secció infantil també està força mancada d'obres, he hagut de restringir l'ús del préstec als petits llegidors, per tal de no deixar massa buits els seus armaris.

El lloc preferent de les obres llegides a la sala de lectura el té aquest any la Història i Geografia. Els tractats d'Història de Catalunya, llibres de viatges i alguns de biografies han estat els més llegits. Aquesta secció ocupa el segon lloc en el préstec, i també, com a la sala de lectura, els llibres de viatges i la Història de Catalunya han estat els preferits.

La Literatura ha tingut, com cada any, el primer lloc en el préstec: 1,922 obres han estat deixades; en canvi, a la sala de lectura ha passat a ocupar el segon lloc; solament s'han llegit 170 llibres d'aquesta secció.

De totes les obres literàries; les més poc llegides són les de poesies; són ben comptats els lectors que en sol·liciten. Les obres de teatre no han estat gaire demanades en tot l'any. La major part de lectors de préstec llegeixen novel·les, i n'hi ha algunes que no paren un moment en els prestatges: passen constantment d'un lector a l'altre.

Els autors més demanats, en préstec particularment, són:

Catalans: Bertrana, Prudenci; Capdevila; Genís Aguilar; Monserdà, Dolors; Oller, Narcís; Pous i Pagès; Puig i Ferrater; Roig i Raventós; Russinyol; Soldevila; Vaireda i Vernet, Teresa.

Castellans: Alarcon; Blasco Ibàñez; Cervantes; Coloma; Danvila; Fernan Caballero; Leon, Ricardo; Martínez Sierra; Muñoz Pabon; Palàcio Valdés; Pereda; Pérez Galdós, i Pérez Lugín.

Estrangers: Barclay; Bazin; Bertrand; Bordeaux; Coppée; Chantepleure; Delly; Feuillet; Floran; Hardy; Hugo; Kellermann; Lafayette, madame de; Manzoni; Marlitt; Maryan; Meyer; Förster; Remarque; Sienkiewicz; Suttner, Baronesa de; Tolstoi, i Wisemann.

A Belles Arts correspon el tercer lloc a la sala de lectura, però no és així en el préstec.

Els lectors consulten a la sala de lectura obres de música, fotografia, jocs i esports, i més que res solen mirar làmines amb reproduccions d'obres d'art. Són poc demanades en préstec les obres d'aquesta secció.

Les Ciències aplicades han estat quasi igual consultades a la sala de lectura que en préstec. Una de les obres més sovint sol·licitada ha estat Page, *Guia pràctica del automovilista*, i també Gibson, *La electricidad al día*.

El cinquè lloc el té a la sala de lectura les obres de caràcter general, el qual baixa en el préstec al novè lloc. Les enciclopèdies donen gairebé el total de les obres consultades en aquesta secció.

Les Ciències pures han estat molt més llegides a la Biblioteca que a domicili, per alguns mestres i estudiants, durant les vacances d'istiu.

De Lingüística, a excepció de les consultes fetes als diccionaris, es pot dir que s'han llegit poques obres a la sala de lectura, i més poques encara en préstec.

Les Ciències socials han estat també més llegides a la Biblioteca que a domicili, i les obres que han sobresortit són les d'ensenyament, demanades per mestresses i jovenetes que cursen el magisteri.

De les obres de Religió, les vides de sants són els llibres que donen els totals més crescuts, tant en préstec com a la sala de lectura.

La Filosofia és ja de temps poc llegida, si no és per algun que altre estudiós; són ben pocs, doncs, els lectors que en demanen.

La Secció infantil mereix especial atenció, essent com és de sempre la més concorreguda. Aquest any els lectors adults (amb poques excepcions) han llegit pocs llibres d'infants.

Els petits lectors, com ja he indicat en un altre lloc, tenen la seva secció poc nodrida, i convindria pensar amb ells abans que amb ningú més. Als més grandets els deixo llibres d'altres seccions, especialment viatges i biografies, però vinc observant que prefereixen escollir-se'ls ells mateixos en els seus armaris,

sense el meu control. La collecció Araluce ha tingut en tot temps un gran èxit, i no cal dir com igualment són ben rebuts els contes i llibres d'aventures. De tots els llibres infantils, el de més circulació a la sala de lectura (puix que està exclòs del préstec) és *La Mainada*. A l'hora de plegar, per poc que ens distreguem, ens desapareix ràpidament de damunt les taules, i quan això succeeix, el trobem amagat darrera els llibres d'un altre armari. En interrogar un petit lector que el vàrem trobar *infraganti*, sobre el motiu pel qual amagava el volum, respongué : «— És que no puc tenir-lo mai, perquè no puc venir tot seguit en sortir d'estudi, i quan arribo, els altres nois ja me l'han pres; i posat ací el tendria segur per a demà.» Després de fer-li prometre que no tornaria a repetir-ho cap més vegada, li vaig donar paraula de reservar-l'hi per al dia següent, i se'n va anar molt satisfet.

Servei d'informació als lectors. — Ja hem dit abans, que els lectors de la nostra Biblioteca, en llur majoria, aflueixen als armaris de Literatura i ells mateixos escullen les novel·les que més els plauen. N'hi ha alguns — dones particularment —, que em pregunten quines són les novel·les que ells poden llegir; la meua informació, en aquest cas, se circumscriu a recomanar-los determinades obres d'acord a llurs aficions dintre el més selecte possible.

La cosa més freqüent és que el lector demani una obra sobre un tema determinat i moltes vegades que sigui ell mateix qui la busqui a l'armari corresponent.

En alguns casos m'ha semblat conèixer, en la manera de regirar els llibres pels prestatges, que el lector estava desorientat, i he procurat oferir-li el meu ajut. Vaig fixar-me, un dia, amb una senyora que obria i tancava llibres i més llibres sense parar, dels armaris destinats a les Ciències aplicades; el seu posat em donà a comprendre que no reeixia en el seu propòsit. Vaig apropar-m'hi, i en assabentar-me que cercava una recepta per a netejar les pells d'un abric, vaig lliurar-li l'enciclopèdia il·lustrada *La Mujer y el Hogar feliz*, indicant-li on trobaria la dita fórmula.

També vénen directament a informar-se sobre tal o tal qüestió. Una noia em contava que se li havia trencat en molts bocins una bonica figureta de porcellana; que volia restaurar-la, però no sabia com fer-ho. «— Se m'ha ocorregut — digué — de consultar-ho a vostè, per si pogués deixar-me un llibre que tracti d'això.» Vàrem trobar el que li interessava en el *Receptorio Doméstico*, de Ghers-Castoldi, i encara molt més detallat en el segon volum de *La Mujer y el Hogar feliz*, obra ja citada, la qual contenia, a més, el procediment per a decorar els objectes de porcellana deteriorats.

També un altre lector desitjava saber els procediments per a la fabricació de miralls. Com que no dispo de cap tractat especialitzat en aquesta matèria, vaig haver de proporcionar-li alguns llibres que hi fessin referència, tals com : Poch Noguer, *La pequeña industria al alcance de todos*; Gòmez de Fuencarral, *La industria popular*; Burgos (Colombine), *Las artes de la mujer*, i també un volum de l'*Enciclopèdia Espasa*.

Hi ha informacions que em són demanades per persones que acuden rarament a la sala de lectura i no estan tampoc inscrites al préstec. Solament vénen per a consultar alguna obra, de vegades per si sols, d'altres, valent-se de la Bibliotecària. Un dels alludits lectors prengué ell mateix del prestatge corresponent, un manual de correspondència comercial; després d'haver-lo fullejat i de no trobar el que cercava, em pregà que li indiqués un tractat sobre redacció de xecs i pagarés, manera de formular-los i requisits indispensables per a llur validesa. En el quart volum d'*El Abogado popular*, de P. Huguet, trobà explicacions ben detallades.

Aquests són els casos de més relleu que s'han donat a la Biblioteca en el servei informatiu.

* * *

No vull finalitzar aquest treball sense parlar d'un prec que m'han fet algunes lectores, i del qual em faig ressò : Les lectores de referència s'interessen en gran manera per la celebra-

ció d'un curset sobre «L'embelliment de la llar catalana», tal com s'han donat a les Biblioteques de Sallent i Canet de Mar.

Després de llarg temps de no haver-se celebrat cap acte cultural a la sala de conferències, jo crec que un curset dedicat a les senyores fóra de gran eficàcia per a posar-les més en contacte amb la Biblioteca i estimular-les a l'estudi de coses profitoses.

MARIA ROSSELL

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Oberta al públic el dia 14 de desembre del 1919.

(Vid. ANUARI 1930, p. 68.)

BIBLIOTECÀRIES

Directores:

Srta. Mercè Farnés.

Nomenada el dia 17 de juliol del 1919. Traslladada a la Biblioteca de l'Escola del Treball el dia 11 de desembre del 1928.

Srta. Maria Roca.

Nomenada el dia 6 d'agost del 1929.

Auxiliars:

Srta. Maria Roca.

Nomenada el dia 17 de juliol del 1919; el mes d'agost del 1929 passa a ocupar la Direcció.

Srta. Maria Consolació i Puig.

Nomenada el dia 3 de desembre del 1929; sol·licita l'excedència el dia 1.er d'octubre del 1931.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 12,235.

Lectors adults : 7,271 (homes, 3,856; dones, 3,415).

Lectors infantils : 4,964 (nens, 2,348; nenes, 2,616).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 345.

Mitjana diària de lectors : 35'45 (adults, 21'07; infants, 14'38).

Cens de la població:

Total, 3,658 habitants. (Alfabetats, 2,947 habitants.)

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 9'68.

Del cens d'alfabetats, 12'29.

Lectors inscrits al préstec : 1,400 (homes, 552; dones, 173; nens, 173, i nenes, 161).

Inscrits durant l'any : 112 (homes, 42; dones, 40; nens, 13; nenes, 17).

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 795 (homes, 294; dones, 242; nens, 128, i nenes, 131).

Mitjana diària de lectors : 28'29.

Visitants : 283.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	8,204	4,167
Obres generals.....	1,566	105
Filosofia.....	286	143
Religió.....	231	241
Dret i Ciències socials.....	938	563
Lingüística.....	885	185
Ciències pures.....	379	108
Ciències aplicades.....	788	330
Belles Arts.....	598	208
Literatura.....	3,370	2,904
Història i Geografia.....	1,865	808
Totals.....	19,110	9,762

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	10
Filosofia.....	9	8
Religió.....	10	5
Dret i Ciències socials.....	4	3
Lingüística.....	5	7
Ciències pures.....	8	9
Ciències aplicades.....	6	4
Belles Arts.....	7	6
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	60	—	61	—
Obres generals.....	2	4	18	5
Filosofia.....	2	—	2	—
Religió.....	2	3	6	4
Dret i Ciències socials.....	13	7	21	10
Lingüística.....	2	1	2	5
Ciències pures.....	7	3	9	3
Ciències aplicades.....	8	2	10	6
Belles Arts.....	9	2	15	2
Literatura.....	91	8	104	8
Història i Geografia.....	36	10	44	11
Totals.....	232	40	290	56
	272		346	

Nombre de volums registrats el 31 de desembre del 1931 : 6680.

Volums perduts : 4 (a la sala de lectura, 2; en préstec, 2).

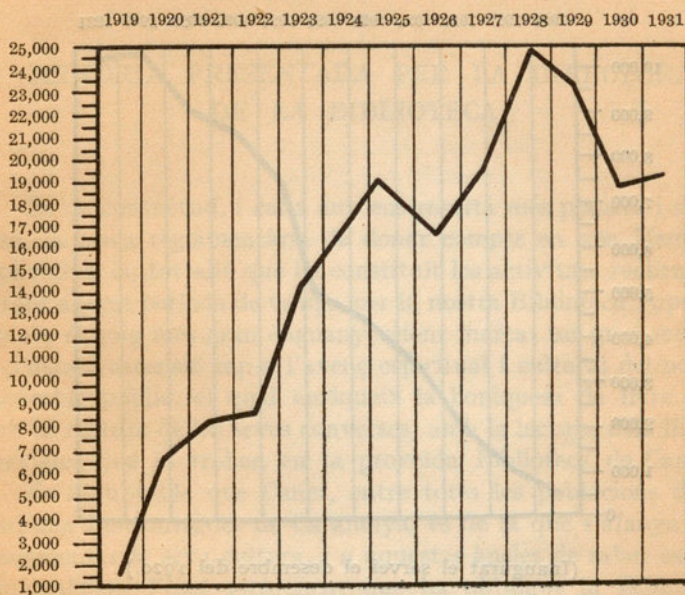
Estatística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	717	153	140	186	398	139	224	582	346	1,532	498	4,915
Gener.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Febrer.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
Març.....	13	—	—	—	1	—	2	—	1	22	10	49
Abril.....	25	1	—	3	3	1	2	1	8	17	10	71
Maig.....	—	—	—	—	2	—	—	—	—	6	—	8
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juliol.....	19	1	1	1	8	—	5	5	2	23	14	79
Agost.....	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	2	2	1	1	2	—	—	1	—	4	6	19
Novembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Desembre.....	1	1	—	—	4	1	—	2	—	28	3	40
Totals.....	779	158	142	191	418	142	233	591	357	1,632	542	5,183

Estatística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

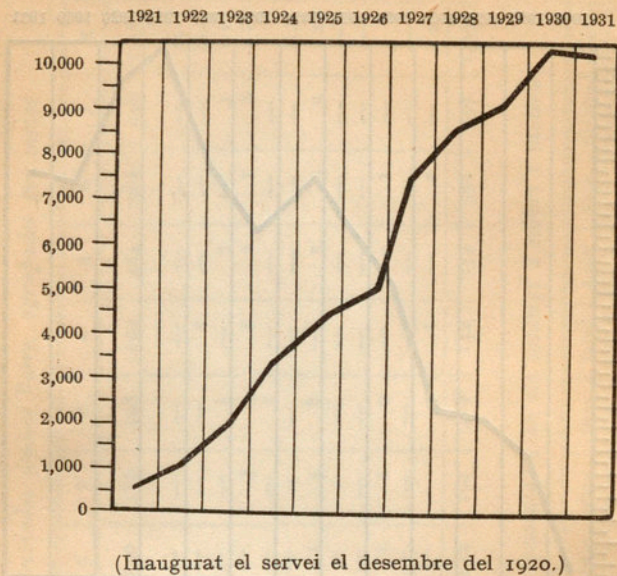
Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
16,092	50	50	107	11	100	149	30	20	71	32	19	313	17,044

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

(Oberta al públic el 14 de desembre del 1919.)

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

És de consuetud, i cada any ens resulta més planera i agra-dosa, la tasca reglamentària de donar compte en una Memòria explicativa de tot allò que ha constituït les activitats realitzades durant aquest període de temps, per la nostra Biblioteca Popular. I sento el goig més gran enguany veient marcat un graó més en la constant ascensió cap a l'avenç espiritual i cultural del nostre admirable públic, el qual enriqueix la boniquesa de llurs llars amb la cultura de les seves converses, amb la lectura dels llibres i revistes que es troben en la proveïda Biblioteca de Canet...

És indubtable que Canet, entre totes les poblacions de la Maresma i encontrades de Catalunya, és de la que s'afanya més a augmentar la seva cultura, i a aquestes ànsies de saber es deu principalment l'èxit sorprenent que ha obtingut la Biblioteca Popular, la qual amb entusiasme i abnegació i d'una manera callada va desenrotllant el seu radi d'acció tot difonent la seva influència benefactora en el poble, conreant el pensament i l'en-lairement espiritual dels lectors.

És també considerable l'avenç que observem en el que fa referència a la part moral, d'ordre i respecte a la Biblioteca per part dels lectors que la freqüenten; gairebé podríem dir que resulta una mica extremada, ja que de vegades, no essent hora de lectura o no havent-hi cap lector a la sala, ens parlen en veu baixa, com si es trobessin al temple, i n'hi ha que, si necessiten canviar de lloc o bé anar a cercar un llibre, hi van de *puntetes* per tal de no fer soroll i evitar així molestar els altres lectors que estan ensimismats en les seves lectures.

Això es fa visible any per any d'una manera segura, semi-pre prenent per base l'establiment de l'ordre i l'observança de

ren a la sala de lectura i al préstec en 1930, passem a 20,128, en 1931 (768 més).

El conjunt de llibres llegits a la Biblioteca i al préstec l'any passat fou de 33,020 (29,218 llibres + 3,802 revistes); aquest any assoleix la xifra de 33,927 (28,874 llibres + 5,053 revistes) (907 més).

Aquest augment dóna una mitjana de 2 lectors i 2 llibres més, per dia.

La insignificant disminució de lectors infants a la sala de lectura i al préstec, creiem que obeeix al fet d'haver passat alguns d'ells a la categoria d'adults, i a no permetre que facin els deures escolars a la Biblioteca. També opinem que ha d'haver influït en la susdita baixa de lectors infants i, per consegüent, dels llibres de la seva secció, el no haver-se celebrat enguany la Festa del Llibre, que, com remarcàvem en la Memòria de l'any passat, influeix molt en el moviment estadístic. La compensació que ens dóna l'augment notable de lectors adults i de les obres llegides a la Biblioteca i a domicili, segurament que es deu a la causa que acabem d'esmentar i al contingent de professors i alumnes de l'Escola de Teixits de Punt, els quals diàriament acuden a la Biblioteca i amb freqüència al servei de préstec.

Observem de pas, pel que fa referència als lectors infants, que durant el curs vénen a la Biblioteca més nenes que nois; aquests solen aprofitar els dies de festa i les vacances per a llegir llibres de passatemps, posat que, com ja hem manifestat, no els és permès de fer els deures escolars a la Biblioteca.

Els mesos de major concurrència i de més activitat han estat:

Sala de lectura

	Lectors	Visitants	Llibres	Revistes
1. Setembre.....	1,573	48	2,509	590
2. Agost.....	1,383	77	2,117	479
3. Octubre.....	1,271	34	2,124	538
4. Juliol.....	1,148	30	2,059	471

Préstec

	Llibres
1. Agost.....	1,125
2. Juliol.....	1,008
3. Octubre.....	991
4. Setembre.....	988

El coincidir, com cada any, el major moviment d'aquesta Biblioteca a l'istiu (temps de les nostres vacances), fa que la Bibliotecària de torn es vegi aclaparada de treball, i que li calgui d'ocupar-se'n a hores extraordinàries.

És de remarcar el gran nombre d'estiuejants vinguts enguany a la nostra vila, i per aquest motiu cal esmentar que diàriament la Biblioteca es veia concorregudíssima; el mes d'agost s'arribaren a fer 20 noves inscripcions al servei de préstec, quasi totes, de la *colònia*. Durant els mesos d'istiu (agost i setembre principalment) han vingut desfilant per la nostra Biblioteca, un gran nombre de visitants que ha superat als anys passats.

Al mes d'abril les estadístiques diàries acusen una xifra molt baixa; s'hi nota una minva de lectors. Segurament que la causa fou el que les circumstàncies del temps no eren gaire propícies per a la lectura. La gent estava preocupada, millor dit entusiasmada per altres coses, i deixaren a part la lectura de llibres, car es llegien molts més diaris i revistes d'actualitat. La baixa de lectors que notem aquesta temporada a la Biblioteca, hem d'atribuir-la, doncs, al fet accidental de les circumstàncies del canvi de règim. De totes maneres, la minva de lectors adults quedà compensada per l'augment de lectors infants que amb la veu que el dia de Sant Jordi se celebraria la Festa del Llibre, acudiren en gran nombre a la Biblioteca.

Aquest any és el dilluns el dia de la setmana que acut més públic a la sala de lectura; abans eren els dissabtes i diumenges que la Biblioteca s'emplenava. La causa ha d'atribuir-se al fet que el jovent prefereix el futbol i altres jocs i esports, i que els partits es juguen precisament a l'hora que està oberta la Biblioteca, i fins les jovenetes són aficionades a anar a veure la seva actuació.

Per tal de no allargar massa aquesta Memòria, em concre-

taré a assenyalar breument les seccions de la Biblioteca que enguany han interessat més. Altrament, en paràgraf especial, comentem aquestes preferències dels nostres lectors i anotem alguns dels assumptes dels quals ens han demanat informació i els llibres que els hem indicat on podien trobar-les.

Vegem el següent quadre estadístic:

Llibres més llegits a la sala de lectura i en préstec

	1930		1931		Diferència
	A la sala de lectura	En préstec	A la sala de lectura	En préstec	
Secció infantil.....	8,928	4,258	8,204	4,167	— 815
Obres generals.....	1,399	206	1,566	105	+ 66
Filosofia.....	316	147	286	143	+ 34
Religió.....	431	317	231	241	— 276
Ciències polítiques i socials.....	939	562	930	563	=
Idiomes.....	390	102	885	185	+ 578
Ciències pures.....	423	118	379	108	— 54
Ciències aplicades....	1,010	457	788	330	— 349
Belles Arts.....	669	277	598	208	— 140
Literatura.....	2,714	2,992	3,370	2,904	+ 508
Història i Geografia..	1,586	977	1,865	808	+ 110
Revistes.....	3,802		5,053		+ 2,251

Ordre de preferència dels llibres llegits

1930	
A la sala de lectura	En préstec
1. Literatura.	Literatura.
2. Història i Geografia.	Història i Geografia.
3. Obres generals.	Ciències socials.
4. Ciències aplicades.	Ciències aplicades.
5. Ciències socials.	Religió.
6. Belles Arts.	Belles Arts.
7. Religió.	Obres generals.
8. Ciències pures.	Filosofia.
9. Idiomes.	Ciències pures.
10. Filosofia.	Idiomes.

1931	
A la sala de lectura	En préstec
1. Literatura.	Literatura.
2. Història i Geografia.	Història i Geografia.
3. Obres generals.	Ciències socials.
4. Ciències socials.	Ciències aplicades.
5. Idiomes.	Religió.
6. Ciències aplicades.	Belles Arts.
7. Belles Arts.	Idiomes.
8. Ciències pures.	Filosofia.
9. Filosofia.	Ciències pures.
10. Religió.	Obres generals.

Veiem, pel present quadre, que en l'ordre de preferència en els llibres d'adults les estadístiques assenyalen invariablement el màxim interès a la secció d'Història i Geografia, interès que d'anys venim anotant. Podríem dir que ocupa el primer lloc, tota vegada que en realitat no correspondria a la Literatura.

L'embranchida més forta que ens donen les estadístiques del 1931 està en la secció d'Idiomes, que avancen 4 llocs en la sala de lectura i 3 en el préstec, i són 578 llibres de més, entre el préstec i la sala de lectura, els que s'han llegit aquest any. La descomunal diferència que es nota en la secció d'Idiomes és deguda sobretot a la diària consulta dels diccionaris: no hi ha dia que un o altre lector no vingui a la Biblioteca amb el fi de cercar en els diccionaris de Rovira i Virgili, Pallas, Salvà, Fabra, etc., la traducció catalana de paraules castellanques que generalment porten anotades en forma de llista, i si alguna vegada volen saber més ampliada la significació d'elles la cerquen a l'*Enciclopèdia Espasa*.

Aquest any, molt més encara que el passat (vegeu ANUARI, p. 84), ha estat notòria l'afició al català, a la cultura catalana, a les qüestions de nacionalisme, catalanisme polític, Història i Geografia de Catalunya. L'estudi del català ha estat i continua essent un argument de primer ordre, com ho prova el tenir aquestes seccions temporades d'extraordinària activitat. Entre la campanya de catalanització de la nostra vila, es destaca el Curs de Gramàtica catalana a la Biblioteca Popular, organitzat per l'Associació Catalanista i Grup Renaixement.

El dirigí i hi cooperà l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Durant els mesos març-juny, en què es donà el curs, els diccionaris de la llengua catalana foren consultadíssims, i les gramàtiques catalanes que posseeix la Biblioteca no abastaven per a satisfer les demandes, fins al punt de veure'ns obligades a no deixar-les en préstec; altrament sempre eren fora de la Biblioteca. Quan el decret de la Presidència del Govern provisional de la República autoritzà l'ensenyament de la llengua catalana a les Escoles de Catalunya, amb major interès ens demanaven (en particular els mestres) llibres catalans d'ensenyament, és a dir, obres científiques editades en català (llibres de matemàtiques, de sociologia, de tècnica, manuals d'Història i de Geografia de Catalunya, Història de l'Art, etc.). Podem assegurar que és general, i cada dia més persistent, la competència en la lectura pel que fa referència a qüestions del problema actual de Catalunya; ressalta, com hem dit, en les seccions d'Història i Geografia, Ciències polítiques i socials, i més encara en la secció d'Idiomes. Segueixen molts, per la Ràdio, les lliçons de gramàtica catalana, i resulta que ens falten llibres per complaure els nostres lectors. Són, al nostre entendre, els llibres que fan referència a Catalunya, els que han influït en el descomunal augment estadístic d'aquestes seccions; ja que són clars els dies que no ens demanin llibres d'Història de Catalunya, Geografia de Catalunya, gramàtica catalana, models de cartes en català... Trobem a manca algun altre exemplar de la Història de Catalunya il·lustrada, per l'istil de la de Serra i Roca.

Vista la catalanitat dels llegidors de la nostra Biblioteca (novament ben palesa), confiem que la Direcció Tècnica, ara que el català ho domina i abassega tot, en aquests moments d'optimisme per les nostres coses, nodrirà dels esmentats llibres científics les seccions de la Biblioteca. Creiem que convindria també nodrir en aquest sentit la Biblioteca Infantil; si fos possible amb traduccions d'obres dels clàssics, per l'istil de la *Colección Araluce*, però editades en català, tota vegada que els infants no volen llegir més que llibres escrits en català. Es lamenten que en la seva secció n'hi hagi tan pocs. Un noi

em deia que si fos gran traduiria tots els llibres de la Col·lecció Araluce i *El Tesoro de la Juventud*, a fi que els nois els poguessin llegir en català.

Préstec. — Notem un augment de lectors i un insignificant descens en els llibres llegits; la qual cosa és un bon senyal: prova que ara es llegeix més bona qualitat, més obres d'estudi, menys literatura banal. Aquesta mena de literatura encara priva entre algunes jovenetes.

La baixa dels llibres llegits en la secció infantil és deguda al fet què hi ha un gran nombre d'infants als quals, pel motiu d'haver llegit tots els llibres de la seva biblioteca, permetem la lectura d'alguns llibres de les seccions d'adults; això, naturalment, amb mires a la seva formació moral i sota la nostra responsabilitat. Sols permetem que ells mateixos se'ls escolleixin, tractant-se dels llibres de la secció d'Història i Geografia, com ja deia en la memòria de l'any passat. Un altre motiu dels que poden haver contribuït a la baixa de llibres d'infants, és l'haver privat els llegidors infantils de canviar el llibre abans dels tres dies, tractant-se de contes i rondalles. Els diem que si han acabat més aviat de llegir-los, repeteixin la seva lectura, i d'aquesta manera en treuen més profit.

Revistes. — Aquest any, degut a la situació política i al canvi de règim, ha augmentat considerablement el nombre dels lectors de revistes: de 3,817, llegides l'any 1929; i 3,802 l'any 1930, passen a 5,053 l'any 1931. Molts lectors ho són exclusivament de revistes, no sols a la Biblioteca, sinó també en préstec, ja que després d'haver llegit el número corrent de les revistes a la sala de lectura, quan, per haver arribat un altre número, aquell és retirat de la taula de les revistes, se'l fan apuntar per endur-se'l a casa. Hi ha lectors que en arribar a la Biblioteca de seguida van a la taula de les revistes i les llegeixen primer que el llibre.

Les revistes preferides i més llegides són:

Je sais tout, Dimanche-Illustré, Revista Ford, Cosmòpolis, D'ací d'allà, Gaceta Literaria, Revista de Pedagogia, Vida Cris-

tiana, Le Moniteur de la Maille, Revista de Occidente, La Voz del Género de Punto, Vie a la Campagne, Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, Ibèrica, La Renaissance de l'Art français i Agricultura (per als adults homes), i *Vogue, Chiffon i La Dona Catalana* (per als adults dones).

Noves adquisicions. — És gran l'alegria que senten els lectors de la nostra Biblioteca quan rebem llibres; però resulta fora de mida quan veuen satisfetes llurs peticions. Això succeí en la darrera remesa de llibres que rebérem de la Central Tècnica : la majoria dels quals eren obres de literatura i de viatges que havien estat sollicitades pels nostres lectors.

Festa del Llibre. — Encara que per fer poc temps que havíem celebrat la Festa del Llibre, la Direcció Tècnica considerarà que resultaria poc atractiva, si volguéssim solemnitzar-la com els altres anys, raó per la qual no hi hagué ni conferència ni repartiment de llibres als lectors, per tal que la Diada no passés desapercibuda pels lectors, la Biblioteca fou enriquida amb un lot important de llibres, els quals tinguérem exposats des del dia de Sant Jordi a la secció de les noves adquisicions.

Personal. — El 1.^r de juliol, a petició seva, deixà de prestar els seus serveis de Bibliotecària auxiliar la senyoreta Consol Puig, que venia exercint el càrrec des del 1.^r del 1930. Durant les meves vacances em substituí, en la direcció de la Biblioteca, la senyoreta Enriqueta Casas.

Visitants. — Durant l'any, la Biblioteca ha estat concorreguda per 283 visitants, entre ells el senyor Maluquer, president de la Diputació; el senyor Puig i Cadafalch, president de l'Institut d'Estudis Catalans; el senyor Jansana, ponent de Cultura, i el senyor Capmany, comte de la Vall de Canet. Els esmentats senyors visitaren la Biblioteca després d'haver presidit l'acte inaugural de l'Escola de Teixits de Punt de Canet, que tingué lloc el 4 d'abril. També la visitaren el senyor Rubió Bellvé, arquitecte; el Rvnd. Dr. Josep Tarré, i el Rvnd. I. Clapés.

Donatius. — Han fet donatius a la Biblioteca els senyors Joan Xiqués i Jové i el Dr. Tarré. També han enviat publicacions la Cámara Oficial de Comercio y Navegación, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, la Llibreria Catalònia i l'Institut del Teatre Nacional.

Guies de lectura. — Durant l'any hem redactat les guies de lectura següents:

«Bibliografia Virgiliana.» (Amb motiu del bimillinari del Poeta Llatí.)

«Gramàtiques i diccionaris de la Llengua catalana.» (Llista publicada amb motiu del Curset de gramàtica catalana.)

«Llibres rebuts a la Biblioteca en la Diada del Llibre.»

«Alguns llibres catalans útils a l'ensenyament.»

«Novelles arribades des de l'istiu passat.»

«Llista de les obres de Santiago Rossinyol.»

«Llibres d'Indústries Tèxtils.»

Les que tingueren més èxit foren : la de *Novel·les rebudes des de l'istiu passat*; tingué gran acceptació, principalment entre la joventut femenina de la colònia.

La de *les obres de Santiago Rossinyol* donà un gran resultat, ja que, després del repartiment de les llistes, foren llegides repetides vegades totes les obres de Rossinyol que tenim a la Biblioteca; va donar-se el cas de manifestar-me diferents lectors la seva satisfacció d'haver-les llegides, perquè no es creien que els agradessin tant. Hi hagué dies de tenir deixades dotze obres de Rossinyol.

Volums perduts. — Els llibres que hem trobat a manca en la revisió anyal reglamentària són 4 : un de la Biblioteca Infantil, i els altres de la secció de Literatura.

Els llibres perduts són : Araluce, *Historias de Ruiz de Alarcón*; Benoit, *El pas dels gegants*; Maseras, *Contes a l'atzar*, i Mistral, *Rondalles*.

NOTES SOBRE LES PREFERÈNCIES I LES PETICIONS DELS NOSTRES LECTORS

L'activitat cultural de Canet ha fet d'aquesta vila obrera un dels centres més florents i poderosos de la cultura nostrada. Ja hem dit, en començar aquesta Memòria, que l'afany de cultura ha caracteritzat sempre el poble de Canet. Tant les autoritats locals com tota la gent de la vila no han deixat mai d'acceptar amb entusiasme i secundar eficaçment les nombroses i variables iniciatives culturals d'alguns homes de talent i d'amor desinteressat al poble, que sempre ha tingut la vila de Canet. Així hem vist fundar-se i prosperar institucions com l'Escola Montessori; l'Escola de Teixits de Punt, que és la primera i única a Espanya; i la Biblioteca Popular, que és com la llar de la cultura de Canet i el més important centre d'informació.

A la Biblioteca acuden els nombrosos lectors, no solament quan volen proporcionar-se una estona de solaç, amb la lectura de llibres d'entreteniment, sinó també, i principalment, quan volen ampliar els coneixements propis de llurs oficis manuals i perfeccionar-se en la tècnica de llurs professions. Però l'indicí més clar d'afany de cultura és l'interès a adquirir coneixements generals, aprofitant els esdeveniments del nostre país o del món i també les circumstàncies polítiques o socials de la nació.

Així, en el decurs de l'any, hem vist que la majoria dels lectors adults llegien obres de política i sociologia, tals com: Posada, *El Sufragio*; Wilson, *La nueva libertad*; Rathenau, *La triple revolución*; Cardenal Guisasola, *Justicia y Caridad*; Nicolau d'Olwer, *La lliçó de les dictadures*; Rovira i Virgili, *Catalunya i la República* i *Defensa de la democràcia*; Ortega i Gasset, *La redención de las provincias y la decencia nacional*; etc.

També s'interessen per a saber el significat dels termes que troben als diaris : Alguns lectors ens han demanat publicacions sobre l'origen del *gorro-frigi*, com a emblema de la República, i també sobre el *Pacte de San Sebastian*, que no poguérem servir, perquè no eren a la nostra Biblioteca. També han estat demanats llibres sobre el sindicalisme, el bolxevisme i el comunisme.

La nostra jovenalla segueix aficionada a la lectura de novel·les d'aventures, que els plauen sobretot per l'emoció que els causen les peripècies i els sorprenents fets que hi són descrits. He observat que els nois, com més van creixent en edat i en cultura, més s'aficionen a les novel·les d'aventures de caràcter científic, com és ara les de Juli Verne. Per a molts lectors adolescents, novel·les com les de Juli Verne són insubstituïbles. De seguida, darrera la lectura de la novella d'aventures pròpiament dita (en les quals la principal cosa que els interessa és l'argument) segueix, com dic, l'afició per les novel·les d'aventures amb pretensions científiques, o sien aquelles obres, molt recomanables, que tot ensenyant distreuen, i d'elles ja passen a llegir llibres de viatges, els quals vénen a ésser llibres d'aventures reals.

Llevat d'algunes significatives excepcions, la lectura preferida per l'element femení ha seguit essent la novella, especialment les de tema amorós.

Cap altra mena de llibres interessen tant els infants que vénen a la nostra Biblioteca, com els de rondalles populars. No en tenim prou per a satisfer les moltes demandes que cada dia rebem, ni fent ús d'alguns llibres de les seccions dels adults que contenen rondalles o contarelles, com els de Verdaguer, Mistral, Maspons, etc. Poques vegades queden llibres de rondalles als prestatges, i aquests llibres són bastant gastats i espatllats pel constant ús que en fa la mainada. Els preferits són els de rondalles recollides per Valeri Serra i Boldú. Hi ha infant que no es cansa de rellegir-les fins a saber gairebé de memòria totes les rondalles contingudes en els sis volums. Una cosa semblant succeeix amb les *Historietes exemplars*, de Josep M.ª Folch i Torres.

A fi d'aconseguir de la lectura de llibres de la nostra Biblioteca tot el profit real i desitjable, caldria guiar sovint els lectors en la tria de llibres i en la utilització de les coses que llegeixen, però és convenient fer-ho amb la major tàctica i prudència, sense imposar gustos i criteris personals, i sense ferir susceptibilitats, ni ocasionar humiliacions. I sense aquests perills, sempre podrem fomentar l'estímul i la cultura, tot acompanyant el lector pels viaranyes dels coneixements humans i donant-li les informacions que ens demana, i ensems, procurar sempre que la lectura tingui per a ells una utilitat i profit, ultra el de satisfer llur natural curiositat. Fer veure al lector com la Biblioteca el posa en relació amb tot el món i amb tota mena de coneixements, i així quedarà més satisfet de saber que disposa de tan poderós mitjà cultural.

En això radica el mèrit de la Bibliotecària, que és la persona indicada, pels seus estudis especials i per ésser la que té major coneixement dels llibres de la Biblioteca de la qual té cura. Conegudes les aficions espirituals del lector, ella és la que pot orientar-lo i guiar-lo en la selecció de les lectures i en la recerca dels assumptes que l'interessen.

En general, els nostres lectors saben correspondre als avantatges que la nostra Biblioteca els ofereix, com ho demostra el crescut nombre dels que s'aprofiten dels nostres llibres, l'assiduïtat amb què vénen a la Biblioteca i el fruit que treuen de llurs lectures. Citaré un bell exemple d'un d'aquests lectors constants i d'aficions pràctiques, que *ha sabut llegir*, i que per això actualment posseeix una envejable il·lustració que ell mateix em digué que era deguda als estudis que havia fet a la Biblioteca. Parlant dels molts llibres que havia llegit a la nostra Biblioteca i dels molts coneixements que hi havia adquirit, ens deia : « — Jo mateix he estudiat una mena de Batxillerat ». En *Memòries* d'altres anys (ANUARI de 1929, p. 85, i de 1930, p. 92) havíem tingut ocasió de dir que aquest client de la nostra Biblioteca havia llegit, més ben dit, estudiat, les Obres completes de Torres i Bages, Balme, Reclús : *Geografia Universal* (sis volums); *Tratado de Medicina*; *Las Razas Humanas...* Això, a la sala de lectura de la Biblioteca; perquè a casa seva, ser-

vint-se també del servei de préstec, sempre estudia, per tal de perfeccionar-se en la seva professió, obres de música, com es pot veure per la seva tarja de préstec, on únicament hi ha anotades obres de música i cant:

Beethoven : *Cançoners selecte* (vol. 1), onze vegades. (Cridà l'atenció del senyor Director tècnic en la visita d'inspecció que féu a la nostra Biblioteca.)

Freixas : *Cançons d'infants*.

Torras : *Escuela de canto* (dues vegades).

Monclair : *Historia de la Música moderna*.

Monclair : *La religión de la Música*.

Lavignac : *La educación musical*.

Sachs : *La música en la antigüedad* (Col. Labor).

Scholz : *Compendio de Harmonía* (Col. Labor).

Chavani : *Música popular española*.

Altres casos de lectors selectes que han estat aprofitats en llurs lectures, podria citar; però em limitaré a assenyalar algunes de les consultes i demandes formulades enguany pels nostres lectors, quan no han trobat el llibre sobre la matèria que els interessava, i també anotaré, d'una manera breu, les nostres informacions:

Demanda del lector	Informació donada per nosaltres
Primer ferrocarril d'Espanya .	<i>Enciclopedia Gráfica</i> , vol. 1.
Diferència entre cremallera i funicular.....	<i>Enciclopedia Espasa</i> , vol. XVIII.
Dissecció d'animals.....	<i>Enciclopedia Espasa</i> , vol. XIV.
Què és l'Escola única.....	<i>Revista de Pedagogia</i> , n.º 117, pàgines 9-31 i <i>Enciclopedia Espasa</i> .
Fabricació de la xocolata.....	Buchheister : <i>Recetario de Droguería</i> .
Liga, fórmula per a fer la pasta, o sigui el vesc per a caçar ocells.....	Gherzi-Castoldi : <i>Recetario Doméstico</i> , p. 625.
Frenologia	<i>Enciclopedia Espasa</i> , vol. XXIV.
Angle facial.....	<i>Enciclopedia Espasa</i> , «Ángulos cefálicos», vol. V.
Telepatia.....	Atkinson : <i>El éxito en los negocios y en la vida por la influencia personal</i> , p. 91.
Hipnotisme, Suggestió.....	Atkinson : <i>El éxito en los negocios y en la vida por la influencia personal</i> , p. 33.

Demanda del lector	Informació donada per nosaltres
Magnetisme.....	Atkinson : <i>El éxito en los negocios y en la vida por la influencia personal</i> , p. 62.
Formació de la terra.....	F. T. D. : <i>Cosmogonia</i> .
Formació de l'home i dels pri- mers pobladors del món....	Abadal : <i>La cosmogonia mosaica</i> .
Fórmula per a fer aigua de co- lonia.....	Gheresi-Castoldi : <i>Recetario domés- tico</i> , p. 625.
Pasta per tornar blanques les mans.....	Gheresi-Castoldi : <i>Recetario domés- tico</i> .
Règim per a menjar sa i eco- nòmic.....	Raventós : <i>L'alimentació de l'home</i> .
Disenteria : espasme del pílor..	<i>Tratado de Medicina</i> .
Excursió a Núria.....	Bosch Puig : <i>La vall de Núria</i> .
Itinerari, detalls artístics, his- tòrics i geogràfics, ciutats i santuaris de les províncies basques, Navarra i Burgos...	<i>Geografies, Atlas i Enciclopedia Espasa</i> .
Gorro frigi.....	<i>Enciclopedia Espasa</i> , vol. xxiv.
Guerra de Filipines.....	Cantú : <i>Historia Universal</i> , vo- lum XLIX.
Inquisició.....	<i>Història d'Espanya</i> : Edat mo- derna i <i>Enciclopedia Espasa</i> .
Curar la pota d'un gos.....	Steuert : <i>Cuidado de los animales agrícolas</i> .
Vestit per a representar Joana d'Arc.....	Boehm : <i>La Moda</i> ; i Araluce : <i>Jua- na de Arco</i> (gravat de la portada).
Vestit per a representar Doña Blanca de Navarra.....	Salcedo : <i>Historia de España</i> .
Cooperativa obrera o popular..	<i>Enciclopedia Espasa</i> .
Ama de llares, en català.....	Rovira i Virgili : <i>Diccionari</i> .
Causalitat real i original.....	Llorens : <i>Lecciones de Filosofia</i> , vol. II, i <i>Enciclopedia Espasa</i> , vol. XII.
Vida de Santa Mònica.....	Croisset : <i>Año Cristiano i Enciclo- pedia Espasa</i> .
Vida de Sant Aleix.....	Croisset : <i>Año Cristiano i Enciclo- pedia Espasa</i> .
Hipnotisme.....	Wundt : <i>Hipnotismo y sugestión</i> .
Sonambulisme.....	<i>Enciclopedia Espasa</i> .
Maçoneria.....	<i>Enciclopedia Espasa</i> .
Vaixells, per a dibuixar-los...	<i>Història gràfica i anecdòtica de la navegació marítima</i> .
Idioma universal.....	Pujulà : <i>Curs pràctic de la llengua Esperanto</i> .

Demanda del lector	Informació donada per nosaltres
Cria i costums dels caragols...	<i>Història Natural. Zoologia.</i>
Què és el quorum (eleccions)...	Posada : <i>El sufragio.</i>
Paissatges de Catalunya per a dibuixar.....	<i>Album Meravella.</i>
Editorials de música.....	<i>Anuari Bailly-Baillière.</i>

Recomanem que consultin l'*Anuari Bailly-Baillière*, sempre que els lectors ens demanen dades referents al comerç, indústria, professions, estadístiques, vies de comunicació, ressenyes geogràfiques. De vegades cal guiar el lector poc iniciat en el maneig i recerca de les paraules que l'interessen. En tot cas, i sempre, posem el nostre esment, quan un lector ens demana consell, a proporcionar-li els llibres i a facilitar-li la tasca en la recerca del que l'interessa. I dóna bo de veure aleshores la satisfacció del lector complagut.

Demandes de llibres a la Biblioteca de Catalunya

Únicament en el cas que els lectors ens demanin obres d'un determinat autor o de temes especials i que no sigui factible servir-se dels llibres que nosaltres tenim, requerim la intervenció de la Biblioteca de Catalunya.

Veiem a continuació les obres demandades enguany a la Biblioteca de Catalunya. (Les peticions ateses les marcarem amb una creu.)

- Cambó : *Ocho meses en el Ministerio de Fomento.* +
- Recy : *Décoration du cuir.* +
- Professor Blanco : *La gesta de l'Evalú.* +
- Keyserling : *Diario de viaje de un filósofo.*
- Inglada : *Manual y ejercicios de la lengua internacional Esperanto.* +
- Freixas : *Cançons d'infants*, segona sèrie.
- Arte de traducir el alemán.*
- Guilera : *Excursionisme pels Pireneus i Alps.* +
- Ubach : *Compendium Theologiae moralis.* +
- Revista Musical Catalana*, vol. xxvi; any 1930. +
- Cèsar August Torres : *Comarca del Pallars.* +
- Cèsar August Torres : *Comarca del Bergadà.* +
- Podadera : *Tratado de Análisis Gramatical.*
- Dalmau : *Aritmética razonada.*
- Ruiz Amado : *Educación de la castidad.*
- Ruiz Amado : *Antes no te cases...*

- Viaje de Bird al Polo Sur.*
 Cardenal Guisasola : *Justicia y Caridad.* +
Balnearios y manantiales de Cataluña. +
 Sergio de Chessiu : *La locura roja.*
El Crédito y la Banca. +
 Giovanni Papini : *Gog.* +
Mahatma Gandhi. Pròleg de Macià.
 Columela : *Los doce libros de Agricultura,* vols. I i II. +
 Pomponius Mela : *De Chorografia.* +
 Rius : *La Telefonía sense fils a l'abast de tothom.*
 L'Escop : *La llengua catalana.*
 Morera : *La Santa Espina.* +
 Schubert : *Cançoners Selecte.* +
 Vives : *L'Emigrant.*
 Chaves-Nogales : *Lo que queda del Imperio de los zares.*
 Morayta : *Historia de España.*
 Nicolau d'Olwer : *El pont de la mar blava.*
Novel·les escrites en alemany i en francès. +
 Alcobé : *Física.*
 Galí i Martorell : *Lliçons de llenguatge.*
 Ruiz Amado : *Las pasiones.*
 Grimshaw : *Mecánica de taller.*
 Bonet : *Un viatge de cara els joves.* +
Confessions de Sant Agustí. Traducció del doctor Llovera. +
 Cessulis : *Llibre de bons costums.* +
Biografia de Chesterton.
 Cossio : *El maestro, la escuela y el material de enseñanza.* +
 Claparede : *La escuela a la medida.*
 Pol : *El llibre de la cuina catalana.*
La clave para el desarrollo de las fuerzas internas.
 Marcos : *El socialismo o el comunismo.*
Un llibre que tracti de les teories de Lenin. +
 Kristmamurti : *Mensaje de... 1917-30, i El sendero.*
 Trotsky : *Historia de la Revolución rusa.*
 Anatole de Crouzies : *Manual de la nueva Rusia.*
 Víctor Català : *Solitud i Drames rurals.*
 Burroughs : *El regreso de Tarzán i Tesoro de Tarzán.*
 Caballero del Mar : *A la deriva.*
 Pardo de Bazán : *Viaje de novios.*
 Bordeaux : *La Cartuja de Reposoir.* +
 Pellico : *Mis Prisiones.* +
 Roig i Raventós : *L'Esbarzer.* +
 Echarri, Maria : *Los Misericordiosos.*
 Patxot : *Las ruinas de mi convento.* +
 Pereda : *Al primer vuelo.* +
 Curwood : *Los cazadores de lobos.* +
 Curwood : *Corazones de hielo i Fuera de la ley.* +
 Bordeaux : *Bajo los pinos.* +
 Le Maine : *La Casa Esmeralda.*
 Berga : *L'estudiant de la Garrotxa.* +
 Casas Amigó : *Poesies.* +

- Bellmunt : *Les Catacumbes de Barcelona.*
 Tican : *La vida del blanco en la tierra del negro i Perdidos entre las fieras.*
 Santamaria : *La filla d'en Tartari.* +
 Coma i Soley : *La Totó flirteja.* +
 Martínez Sierra : *Tú eres la paz.* +
 Marquina : *La ermita, la fuente y el río.* +
 Cooper : *L'últim dels Mohicans.*
 Curwood : *Los buscadores de oro.*
 Stevenson : *La isla del tesoro.* +
 Rossinyol : *L'hereu escampa i Del Born al Plata.* + — *El català de la Mancha.* + — *El pobre viudo i A ca l'antiquari.*
 Coloma : *Fray Francisco.* +
 Monserdà : *La fabricant i No sempre la culpa és d'ella.*
 Hugo-Benson : *El amo del mundo.*
 James : *El llibre de Sant Josep.* +
 Muñoz y Pabón : *La Millona.* + — *El buen paño.*
 Iglésies : *Les garces.*
La paròdia del Tenòrio.
 Gilson : *La golondrina.* +
 Verne : *De Glasgow a Cherleston, Dos anys de vacances, Maties Sandorf, La casa de vapor i Escola de Robinsons.*
 Curwood : *Caliu sota la neu.* +
 Burroughs : *El guerrero de Marte, Una princesa de Marte, Thuvia, la Virgen de Marte i El ajedrez vivo de Marte.*
 Salgari : *Los solitarios del Océano.*
 Blasco Ibáñez : *Entre naranjos.* +
 Aurora Bertrana : *Paradissos Ocednics.* +

MARIA ROCA

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Oberta al públic el dia 18 d'octubre del 1920.

(Vid. ANUARI 1923, p. 94; ANUARIO 1929, p. 211, i ANUARI 1930, p. 212.)

BIBLIOTECÀRIES

Directores:

Srta. Teresa Hostalrich.

Nomenada el dia 17 de juliol del 1919; obté l'excedència el dia 1.^r de setembre del 1922.

Srta. Adela Riera.

Exerceix de Directora interina des del 1.^r de setembre del 1922 fins a últims d'octubre del 1924. Obté l'excedència el 7 de gener del 1925.

Srta. Rosa Sarrado.

Interina del dia 28 d'octubre del 1924 al 24 de gener del 1925, data en la qual pren possessió la nova Directora senyoreta Belmonte.

Srta. Pilar Belmonte.

Nomenada el dia 11 de desembre del 1924.

Auxiliars:

Srta. Adela Riera.

Nomenada el dia 20 de juliol del 1922. El mes de setembre del mateix any es fa càrrec interinament de la Direcció.

Srta. Rosa Sarrado.

Interina del 24 de gener als primers de març del 1925, que passa a ocupar la Direcció de la Biblioteca de Pineda.

Srta. Consolació Llauger.

Nomenada el dia 22 de desembre del 1925; obté l'excedència el dia 22 de juny del 1926.

Srta. Maria Balaña.

Nomenada el dia 7 de juliol del 1927. El mes de juliol del 1929 és nomenada Directora de la Biblioteca d'Ulldecona.

Srta. Elvira Guardiola.

Nomenada el dia 9 d'octubre del 1929.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 15,171.

Lectors adults : 5,918 (homes, 3,181; dones, 2,737).

Lectors infants : 9,253.

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 341.

Mitjana diària de lectors (adults, 17 a 18; infants, 27).

Cens de la població:

Total, 4,575 habitants. (Alfabet, 3,901 habitants.)

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 9 a 10.

Dels cens d'alfabet, 11.

Total de lectors al préstec : 6,705.

Lectors adults : 4,797 (homes, 1,488; dones, 3,309).

Lectors infants : 1,908.

Lectors inscrits al préstec durant l'any : 91.

Total actual : 884.

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 461 (homes, 138; dones, 214, i infants, 109).

Mitjana diària de lectors : adults, 14; infants, 5 a 6.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : del cens total, 4; del d'alfabet, 5.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Infantils.....	15,520	1,510
Obres generals.....	1,895	102
Filosofia.....	43	108
Religió.....	36	44
Dret i Ciències socials.....	178	152
Lingüística.....	81	52
Ciències pures.....	93	56
Ciències aplicades.....	223	722
Belles Arts.....	470	159
Literatura.....	1,724	4,072
Història i Geografia.....	703	459
Totals.....	20,966	7,436

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	1	7
Filosofia.....	9	6
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	6	5
Lingüística.....	8	9
Ciències pures.....	7	8
Ciències aplicades.....	5	2
Belles Arts.....	4	4
Literatura.....	2	1
Història i Geografia.....	3	3

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Infantils.....	9	1	9	1
Obres generals.....	—	1	4	3
Filosofia.....	—	—	—	—
Religió.....	2	6	5	6
Dret i Ciències socials.....	2	11	2	13
Lingüística.....	—	1	—	3
Ciències pures.....	2	3	2	3
Ciències aplicades.....	—	5	5	5
Belles Arts.....	5	1	5	2
Literatura.....	51	1	62	1
Història i Geografia.....	4	2	7	3
Totals.....	75	32	101	40
	107		141	

Cèdules redactades : 398.

Volums perduts, 4 (a la sala de lectura, de la Secció infantil).

Sessions celebrades pel Patronat : una, el dia 21 de gener.

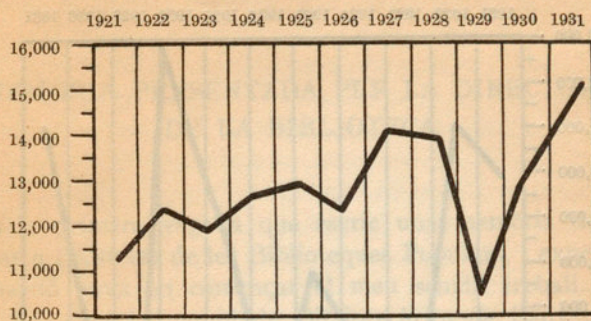
Estatística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	410	118	135	164	407	103	143	556	282	1,478	312	4,108
Gener.....	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	3
Febrer.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Març.....	5	—	—	—	1	—	2	2	3	34	2	49
Abril.....	—	1	—	2	—	—	—	1	1	4	—	9
Maig.....	—	—	—	—	2	1	2	—	—	3	—	8
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Juliol.....	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	1	4
Agost.....	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2
Setembre.....	4	—	—	3	4	—	—	—	2	7	2	22
Octubre.....	—	—	—	2	2	—	1	—	—	—	1	6
Novembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Desembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Totals.....	420	119	135	172	420	104	148	561	288	1,530	318	4,215

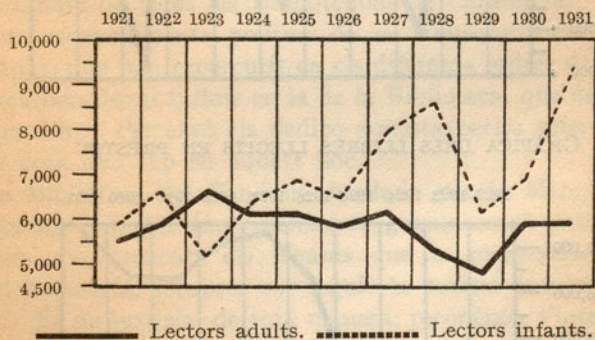
Estatística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
11,572	4	55	139	12	48	2	13	18	68	23	14	2	11,970

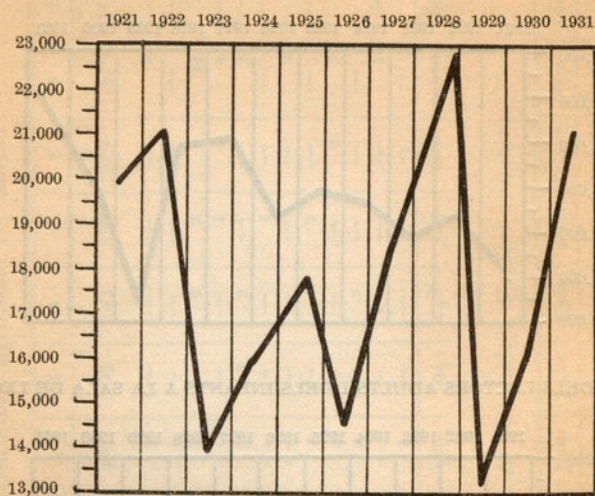
GRÀFICA DEL TOTAL DE LECTORS A LA SALA DE LECTURA

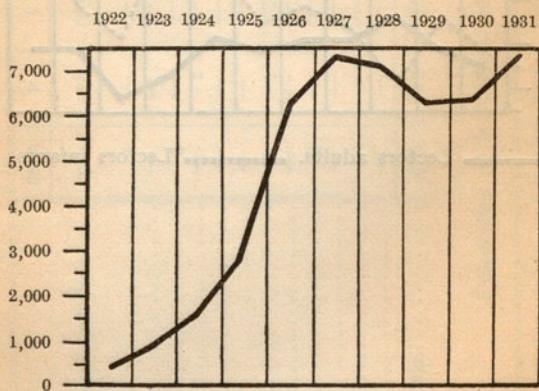
GRÀFICA DELS LECTORS ADULTS I DELS INFANTS A LA SALA DE LECTURA

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS EN PRÉSTEC

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

És la primera vegada que escric una memòria destinada a figurar a l'ANUARI de les Biblioteques Populars, i experimento una emoció nova en començar el meu senzill treball. Marca aquest fet, com la reunió de Bibliotecàries de l'any 1931, la realització d'aquelles falagueres il·lusions que ens comunicaven pel desembre del 1930, aplegades a l'Escola, amb els mateixos anhels d'unió de totes les Biblioteques de Catalunya.

Uns esdeveniments polítics de la transcendència dels de l'any 1931, que han repercutit en els diferents ordres de la vida, per força han degut influir en la de la Biblioteca, que és del que aquí tractem. Per això els dedico aquesta petita referència; és l'única cosa que cap en aquest lloc.

La Biblioteca del Vendrell, fundada per la Mancomunitat de Catalunya, i, per tant, institució genuïnament catalana, es comprèn que, trencats els lligams que la mantenien en una actitud imposada, recobrés tot seguit la posició natural del seu origen. És de justícia, de tota manera, reconèixer l'interès gran que la Diputació de Tarragona posà en el sosteniment i bona actuació d'aquest element de cultura rebut de la Mancomunitat.

El dia 15 d'abril sortia la bandera catalana del fons d'un calaix per a proclamar als quatre vents, que Catalunya, la nostra terra estimada, sorgia a una nova vida prometedora de les més insospitades realitzacions.

Els comentaris d'aquest fet foren freqüents en els dies successius i provocats també pels rètols catalans que tot seguit cridaren l'atenció dels lectors en ésser restablerts a la Biblioteca.

Conseqüències immediates en el que afecta a la Biblioteca, és que de sobte es despertà l'interès pels llibres de Lingüística

catalana, com gramàtiques, diccionaris i textos per a model de redacció, els de Ciències socials i Història que més directament es refereixen a Catalunya, i en general, per tots aquells que poden servir d'orientació en les qüestions polítiques que apassionen el públic en aquests últims temps. Llibres com *Las Nacionalidades*, de Pi Margall, adquiriren una actualitat indubtablement més remarcable que la primera, i també en Literatura s'observa aquesta tendència al catalanisme. Crec, però, que el canvi de règim més aviat haurà influït negativament en la lectura i assistència a la Biblioteca. Les informacions, discursos i parlaments polítics que publiquen profusament els diaris, atrauen amb més força el lector, que el llibre que sap que sempre l'espera i l'actualitat del qual no és tan passatgera com la d'aquells

He dit que crec que haurà influït, perquè en realitat no s'ha pogut apreciar, per no traduir-se amb una baixa a les estadístiques. Segons el resultat total d'aquestes, la trajectòria que marca el camí de la Biblioteca durant els anys que porta d'existència, ha seguit un curs normal ascendent. En l'any 1931 s'ha llegit més que en l'anterior. En préstec és el que més s'ha llegit, si bé no difereix a penes del total del 1927. Respecte del 1930, hi ha hagut un augment de 1,098 llibres, dels quals 515 són infantils. A la sala de lectura, si no és l'any que s'han llegit més llibres, és el de més concurrència, car el total de lectors excedeix a 1,121 al de 1928, que fou el de major nombre; al de 1930, a 2,351. Veritat és que aquest augment no correspon als adults (any 1930, 5,994; any 1931, 5,918), però el nombre d'aquests, si hi ha hagut anys que ha estat major, no difereix pas molt. El 1923, el de major concurrència, quan sols es deixaven 928 llibres en préstec, es comptaven 6,692 lectors a la sala de lectura, el 1931, quan el nombre de llibres deixats és 7,436, aquells lectors són 5,918. Una baixa de dos adults diaris pot ésser deguda a diferents causes, però el préstec n'és la principal, car al que està ocupat, li és més còmode llegir a casa; amb tot, en aquest servei queda compensada amb escriure. Cal tenir present, demés, que s'operà una selecció del públic en suprimir-se la subscripció als dos diaris que es rebien.

Sala de lectura. — Queda apuntat el resultat estadístic; nombre aproximadament igual de lectors adults (76 menys), que l'any anterior, augment d'infants (2,427 més), i corresponent a això, una diferència molt petita entre els llibres d'adults (117 més) i una de notable en més en els infantils.

Els mesos de més concurrència han estat, per ordre de major a menor nombre de lectors, setembre, octubre i novembre; del primer al segon hi ha un salt en menys, de 415, degut al començament de curs i a la Fira que té lloc en aquest mes. Segueixen després els de gener i març; el febrer és més curt i té les festes de Carnaval, en les quals els balls ens prenen el públic. Els de menys concurrència, a part del desembre, que per raó de les vacances de Nadal compta sols vint-i-dos dies pels efectes de la Biblioteca, el juny, l'abril i el juliol, amb molt poca diferència aquests dos últims.

Compari's el terme mitjà diari de lectors a la sala de lectura, del setembre, 64 a 65, amb el del juny, 31. Aquests dos mesos que presenten una diferència tan gran en el nombre de concurrents, marquen el començament i l'acabament de l'estiu. A l'abril s'inicia ja la baixa; el bon temps, després d'uns quants mesos de fred i vent, convida al passeig, la llum natural, en allargar el dia, a prolongar el treball. Al setembre, les causes oposades produeixen bruscament els efectes contraris, car durant tot l'estiu el públic prefereix quedar-se prenent la fresca a la Rambla, a entrar a passar calor a la Biblioteca; nosaltres faríem igualment, perquè cap al tard no s'hi pot estar. Aquest any, el desig d'evitar aquest gros inconvenient em féu suggerir la idea de treure un vidre de la cúpula que hi ha sota de la clara-boia. N'hi hauria prou amb què alguns d'aquests, o una finestra de la sala, es poguessin obrir fàcilment. A part d'això, al juliol hi ha la Festa major, que resta públic a la Biblioteca, no sols quatre dies, sinó tot el mes.

Sols dos o tres adults vénen a llegir als matins; les hores de més concurrència són les de la tarda, i per les raons esmentades, quan més n'hi ha de dia, aquests són menys. Els diumenges canvia; el mercat, amb l'ocupació i animació que dona a la vila, ens pren uns lectors i ens en porta d'altres, alguns són forasters.

Convinc amb la Directora de Granollers, senyoreta Farró, que el tenir la Biblioteca tancada, encara que sigui per pocs dies, desencamina els lectors. És per aquest motiu, que ni per a instal·lar armaris nous, ni per a la revisió total de llibres que fem anualment pel desembre, es tanca.

Quina classe de públic concorre a la Biblioteca? Totes les que integren la població. La seva principal característica és la de popularitat, com correspon a l'adjectiu del seu nom. Tractaré primer dels adults:

El Vendrell compta amb l'element de vida de l'Agricultura i les indústries i comerç que se'n deriven, principalment la de Vinificació. El mercat, que té lloc cada diumenge, ajuda en aquella de tal manera, que pot sostenir-se sense altres grans indústries ni fabricacions. La majoria dels vendrellencs són propietaris i exerceixen algun ofici o comerç. El treball de les dones és el de l'agulla; són cosidores unes, modistes o sastresses les més, perquè es llueix força en el vestir i es treballa per a pobles de la comarca; les altres, brodadores a màquina o fan «nubes», i moltes d'aquestes mateixes els diumenges són dependents. Les persones de carrera són en nombre reduït, just el que correspon a un cap de partit.

No havent-hi establiments d'ensenyança secundària, una carrera suposa aquí un doble sacrifici, amb inconvenients d'estada a ciutat i major despesa; en conseqüència, els estudiants són pocs, han de marxar en començar els estudis, i en acabar-los, exercir a fora. En temps de vacances vénen tots.

Entre els lectors més assidus trobaríem : dos advocats, un metge foraster, un professor mercantil, un músic, empleats de Banc, Estació i Correus, dos fotògrafs, dos impressors, dos o tres mecànics i electricistes, un sabater, un rajoler, un ebenista, un sastre, un comerciant de vi, un de grans, dos de robes, un propietari agricultor, un carreter, un ordenança de carrabiner i un pagès. Sorpren que hi hagi tan poca representació dels pròpiament pagesos.

Del sexe femení, entre les més constants a venir a la Biblioteca, figuren bon nombre de senyoretes sense professió, modistes i sastresses, dues estudiants, dues brodadores a mà-

quina, dues cistelleres, alguna que fa calats a mà o «nubes», i una gorrista.

Totes aquestes, excepte tres o quatre, són persones joves i solteres. És que potser hi ha aquí el prejudici que el llegir és cosa del jovent? Crec que sí, i que caldrà que aquesta generació que creix a la Biblioteca traspassi l'edat madura per a dissipar-ho. Espero veure fruitar la llavor ara tot just sembrada.

Assenyalada la tendència que han pres les aficions del públic, no m'estendré en aquest punt. L'ordre de preferència dels llibres llegits pot veure's en l'adjunt resum estadístic. L'única variant que ofereix, és un canvi entre les seccions de Religió i Filosofia; amb tot i ocupar les dues els darrers llocs, la primera ha sofert una baixa considerable de gairebé la meitat dels llibres llegits, que l'ha col·locat l'última.

Generalitzant, es pot dir que els més vénen a la Biblioteca en busca d'un entreteniment o d'una informació, els menys, a estudiar. Entre els estudiants, n'hi ha dos, un de Farmàcia i l'altre de Medicina, que en dies de vacances passen a la Biblioteca totes les hores que està oberta, porten els seus llibres de text, i manifesten que a casa no treballarien tan bé, per falta d'obres de consulta i ambient a propòsit. Igualment diu un advocat que llegeix a la Biblioteca obres que té a casa seva, i un altre senyor que llegeix exclusivament a la sala de lectura, el qual diu que els seus nens el destorben.

És bastant crescut el nombre de lectors de revistes, 2,484; d'aquests, la meitat, 1,234, són del sexe femení. Així es comprèn que entre les més esperades, ultra les de caràcter literari, il·lustrades i amenes, *Lecturas*, *Lectures pour tous* i *D'aci i d'allà* (aquesta ja la troben a faltar), figurin les de modes i labors, *Jardin des Modes*, *Chiffons* i *La Mujer en su casa*. Les altres més llegides, *L'Escena Catalana*, *Je sais tout*, *Larousse Mensuel Il·lustré*, *La Revista*, *Ibérica*, *Butlletí del Centre Excursionista*, *La Paraula cristiana*, *Agricultura i Ramaderia* i *El Cultivador moderno*, compten també amb l'altre públic, però molt més reduït, segons aquest ordre. Les restants, si es llegeixen, no és en la proporció d'aquestes; de totes, la que indubtablement té més poc interès és *Industria textil*.

La meitat aproximadament del total de concurrents són infants. Fa bonic veure conviure petits lectors de diferents sexes, edats i condicions les hores més profitoses del dia, com són les de l'estudi o la lectura instructiva. La Biblioteca ha aconseguit, temps ha, aquest ideal avui tan preconitzat i perseguit com a clau probable dels problemes socials; l'escola no ho ha assolit encara.

Acostumen a venir, generalment agrupats, a la tarda, en sortir d'estudi, i els dies festius al matí. No són sempre els mateixos, i hem pogut observar que al matí de la festa és quan vénen aquells petitets que estan més subjectes i que tot just comencen a sortir sols. Tenen, com els adults, temporades de més i menys assiduitat, però les d'uns i altres gairebé coincideixen. Així, veiem que el setembre ha estat també el mes de major concurrència d'infants, el de menys, el juny. Vegeu la diferència d'aquests dos mesos : setembre, 1,065; juny, 533.

La primavera els permet de córrer i jugar a l'aire lliure i desenrotllar tota llur activitat física continguda a l'hivern per la inclemència del temps, i en arribar aquesta, deserten. A l'estiu tornen, car ells no troben pas a la Biblioteca l'inconvenient de la calor; m'explicaré : La falta de lloc en els armaris de la sala de lectura i la necessitat de separar la secció infantil de les altres, obligà ben prompte a traslladar-la a la sala petita contigua. La insuficiència de les taules i seients d'infants en certes èpoques, ha fet que es quedessin a llegir en aquella saleta. Sols una porta la separa del carrer; a l'estiu un petit reixat. Llavors esdevé alegre, amb vistes al passeig i molt més airejada que la pròpiament dita sala de lectura. Llàstima que el mobiliari no sigui condicionat per als infants i les taules, amb llums, com les altres; la il·luminació, que no és la indicada per a la lectura, contribueix a fer aquest lloc poc acollidor a les hores de nit, les úniques en què a l'hivern es llegeix.

Una prova de l'amor que l'infant té a la Biblioteca, que no sempre es troba a l'escola, és que hi ve a ella per voluntat pròpia. Aquest acte que ell realitza lliurement, desenrotlla la seva personalitat, que, per altra part, troba allí les mateixes consideracions que l'adult. Dintre de la seva secció, pot triar

un llibre al seu gust, llegir-lo o mirar-ne les il·lustracions, escriure o dibuixar, inclús se li facilita llapis i paper, tot sense cap imposició i amb l'única condició de guardar silenci i correcció, i quan se'n cansa, pot marxar. Si ho desitja, se li reserva o se li deixa el llibre.

Quan el públic infantil és nombrós, ens ocupa la major part dels temps; la seva mobilitat requereix una vigilància contínua, la seva intel·ligència en formació, una especial cura. Coneix tots els llibres de la seva secció; després d'haver-los llegit, i a voltes abans, en demana d'altres; nosaltres llavors li hem de triar, oferir i elogiar aquells que pot llegir i satisfaran més el seu gust, cosa no sempre fàcil. Algunes obres històriques i geogràfiques, principalment les biografies i viatges, han tingut força èxit. La *Història de Catalunya*, de Serra, és llegida sempre.

Préstec. — Com hem dit abans, és l'any que s'ha llegit més. Diferint a penes del 1927, l'augment sobre l'anterior és de 1,060 lectors i 1,098 llibres.

No hi ha en el préstec una diferència tan gran entre uns mesos i altres, però també és el setembre el que ha sumat més llibres; els que menys, són el gener, febrer i abril (aquests tres tenen gairebé el mateix nombre). Vegeu : setembre, 725; gener, 583.

Al revés que a la sala de lectura, és major el nombre de lectores que el de lectors; amb tot, és tan notable la diferència en més d'aquelles en el préstec — 1,821 —, que no queda compensat, i així tenim que el total d'adults, és a dir, préstec i sala de lectura, donen 4,669 del sexe masculí i 6,046 del femení. Això és degut que la lectura d'aquest últim és més lleugera i frívola i, en conseqüència, en passa més via.

Les hores de més moviment en aquest servei són les últimes de la tarda i les del matí de la festa, coincidint amb les de més concurrència a la sala de lectura. Comprenc que en una Popular on s'ha de procurar el màxim de facilitats al públic, no fóra convenient limitar el préstec a les hores en què aquell a la Biblioteca és reduït; altrament, caldria fer-ho, car és freqüent que les noies i els infants vinguin en grups de dos o tres,

i mentre entren, esperen i surten, donen un cert, però inevitable, enrenou a la sala, que distreu quelcom els que lleigeixen. Per tal de no tenir-los entretinguts; procurem despatxar-los tant ràpidament com podem, sense ni tan sols fer les anotacions a les targes de lector i llibre, les deixem encarades, i, de vegades, en moments de molta feina, posem únicament la del llibre que prenen en el que tornen.

En aquell públic que tenim a la sala de lectura s'afegeix en préstec : molts a qui les seves ocupacions no els permeten venir, altres que temen ésser jutjats de desenfainats, aquells que creuen que la Biblioteca és per als que pugen i sols aquests deuen anar-hi, i bastants forasters que vénen el diumenge a proveir a mercat. En tenim d'Albinyana, Arbós, Banyeres, Bellveí, Bisbal del Penedès, Bonastre, Sant Jaume dels Domenys, Llorenç del Penedès, Papiolet, Les Peces, Seifores, Estació de Sant Vicenç, platges de Comarruga i Sant Salvador i fins un de La Juncosa. D'on n'hi ha més és de Llorenç i Sant Jaume. Els mestres són en nombre de sis, i alguns d'ells prenen petits lots de llibres per a l'escola. Sovint per a canviar el llibre se serveixen d'un missatger; malgrat això, són rars els retards en el retorn, i més encara, els contratemps. Sembla que la condició d'ésser forasters els fa considerar la concessió del préstec com un favor especial a agrair, i d'això se'n deriva un gran respecte en el llibre i una major cura en el compliment exacte del reglament.

Són molts els que lleigeixen a domicili i no han vingut mai personalment a buscar un llibre; envien el fill, parent, amic o veí — que també en pren —, el mosso o la minyona. Hi ha un nen d'onze anys que a la vegada que canvia el seu, se n'emporta per al seu pare, dues germanes casades i cunyats, els quals formen tres famílies. Aquests lectors demanen el llibre que han sentit elogiar, han vist anunciat al diari, o en el que tornen, o un d'una col·lecció o autor determinat que ja coneixen. De vegades també ens deixen triar; hi ha més treball, car s'ha de fer una mena d'estudi psicològic d'una persona que amb prou feines es coneix, per a encertar el llibre que més li pot plaure i convenir, però ho prefereixo. Les explicacions que acompanyen

les demandes acostumen a ésser vagues i donen molt poca llum: «— Un llibre ben bonic», és el que diuen; i hom es pregunta: «Què deuran entendre per bonic?» Faig proves, prenc nota fins a saber-ho, i després, per a depurar el gust, si hi cap, però això sí, amb molta tàctica per a no defraudar i perdre un lector. Fins ara no he hagut de lamentar-ho, i conservo la confiança dels que s'han deixat aconsellar en la lectura; no en va fa set anys que els tracto, i posposo sempre el treball d'oficina al millor compliment d'aquest altre.

Crec que les estadístiques de préstec no són mai exactes. Un llibre pres per un infant és a voltes llegit per tota la família; els parents, amics, companys i veïns se'l deixen entre ells i se'l canvien abans de tornar-lo, per no molestar-se a venir o per temor que l'esperí un altre i no se'ls el pugui deixar immediatament, i això no sols ho fan els forasters, en els quals sembla que és més natural. Hem hagut de combatre molt per a treure aquest costum, i no n'hem sortit del tot; se segueix fent, si bé es dissimula més. De totes maneres — dit entre nosaltres —, si ni el llibre ni l'ordre de la Biblioteca no en pateixen, és preferible, encara que l'estadística se'n senti, que sigui llegit per més persones que les que hi consten, que no pas que no ho fos, si hem d'ésser pràctics.

També en préstec la secció de Religió és la que ha canviat més, respecte de l'any anterior. Totes les altres, excepte la de Ciències pures, que en compta un de menys, han augmentat el nombre de llibres llegits; a proporció, les que més, són la de Ciències socials i la infantil; doncs bé, la de Religió els ha reduït a menys de la meitat. En l'ordre de preferència ha baixat del sisè lloc a l'últim, el desè; en conseqüència, les Ciències pures i la Lingüística han millorat d'un, amb poquíssima diferència de llibres. La Filosofia és la que ha passat a ocupar el lloc de la Religió, saltant-ne dos. Pot semblar que aquella ha pres lectors a aquesta; alguns potser sí. Les qüestions d'Ètica és el que troben més a prop quan volen canviar de secció; a més, hi ha llibres, en una i altra, que no sols estan materialment de costat, sinó que en el fons tracten temes tan relacionats, que satisfan unes mateixes aficions.

Les revistes de modes, *Chiffons*, *Jardin des Modes* i *La Mujer en su casa* serveixen tant en préstec com a la sala de lectura. Els números corrents es deixen sols durant les hores que és tancat i es pot dir que els de les dues primeres poques vegades resten a la Biblioteca; a temporades, fins ens veiem obligades a establir un torn entre les lectores. *Lectures* i *Lectures pour tous* són les altres revistes més lligides en préstec. Sols en deixem els números endarrerits que supleixen la falta de novel·les de les colleccions *Princesa*, *Hogar* i *Novela Rosa*, i originals franceses, quan són insuficients les que tenim. *Lectures pour tous* té un públic més reduït, per ésser pocs els que saben el francès.

Per tal de preservar les portades d'aquestes revistes que surten més, i les d'alguns llibres en rústega que la tenen il·lustrada, dels efectes d'un préstec continu, hem adoptat el costum de posar-los un full de paper resistent que agafi tot el llibre i estigui únicament adherit pel llom amb una mica de pasta. Això permet de conservar la portada sense amagar-la.

El nombre d'inscrits al préstec durant l'any és 91 en total: 22 homes, 16 dones, 53 infants. Els forasters són 13 : 9 homes, 3 dones, 1 infant.

No tots els infants que ho demanen hi són admesos immediatament; n'hi ha de molt petits que amb prou feines saben confegir, d'altres que no coneixem de venir a la Biblioteca o el comportament dels quals no és suficient garantia de conservació i retorn puntual del llibre. És xocant que, alguns, la primera vegada que vénen ja es presenten manifestant que volen «ésser socis», i ho diuen amb aquell posat de formalitat de l'home conscient. Sempre es troba una excusa per a dissimular la negativa i retardar la inscripció, sense decepcionar i allunyar en aquells que per l'edat o capacitat no és convenient deixar llibres. Per a estimular-los se'ls diu que han d'ésser constants a venir a la Biblioteca, que han d'aprendre més de llegir, escriure bé el seu nom, portar la firma com a consentiment dels seus pares, etc. El moment d'inscriure'ls és el d'imposar condicions, perquè llavors les accepten totes, alguns fins es comprometen espontàniament a posar cobertes als llibres.

En els infants són més rares les reclamacions per retard en el retorn dels llibres, i la inquietud que els produeixen es manifesta no venint personalment a tornar-los quan ha passat el dia fixat; aquest procediment és el que segueixen quan per qualsevol motiu temen una repulsa, i sempre ens inspira desconfiança.

Els únics llibres de la seva secció que tenen exclosos al préstec són, el *Tesoro de la Juventud* i uns volums del periòdic infantil *En Patufet*; tots dos es llegeixen molt a la sala de lectura, l'un és car, l'altre, difícil d'adquirir, perquè, arribat el cas, un infant el pogués substituir. A més a més, és convenient que els que usen el préstec llegeixin també a la Biblioteca, i aqueixos llibres els mantenen l'interès per a venir. El *Tesoro de la Juventud* aquest any s'ha deixat a alguns adults que ens consta que no hi poden concórrer, per la condició de religiosos o forasters.

Els llibres demanats en préstec a la Biblioteca de Catalunya són 21 en total : 7 de Dret i Ciències socials, 6 de Ciències aplicades, 3 de Belles Arts, 3 de Literatura, 1 d'Astronomia i 1 d'Història. És corrent que els que se'n serveixen manifestin admiració i agraïment per no haver d'abonar les despeses; amb tot, em vaig trobar amb un cas desagradable d'especulació, que vull referir : Es tracta d'un foraster estudiant de medicina que, essent lector de la Biblioteca de Catalunya, per no desembutxacar-se, o no tenir les 20 pessetes exigides com a dipòsit en aquella Biblioteca, demanava algun llibre des d'aquesta, aprofitant unes festes en què es trobava a casa seva, un poblet de prop. Ho vaig descobrir quan, per estalviar-se de pagar el missatger, en haver de tornar un llibre a Barcelona, va fer preguntar si el podia portar ell directament a aquella Biblioteca.

S'han deixat llibres a les Biblioteques de Tarragona, Ulldecona, Valls i Granollers; se n'ha demanat un a la de Pineda.

Servei d'informació als lectors. — Tema aquest que no ha estat tractat en els nostres treballs, amb tot i constituir una de les formes d'actuació de la Bibliotecària, que si no és la principal, no deixa d'ésser ben interessant.

La nostra missió de posar en relació el poble amb els llibres, fent que tothom trobi el que li convé, el conegui i se n'assimili el contingut, missió ja en si prou delicada, en una Biblioteca Popular, no acaba certament aquí. Hi ha en ella una part considerable de direcció i guia d'intelligències vers les idees que les han de nodrir, desenrotllar i fer fruitar, cosa que suposa un tracte continu amb el públic, al servei del qual estem en tot moment, que ens veu materialment voltades de llibres i tenint, per tant, a les mans (no dic al cap) la infinitat de coneixements que ells contenen, i això despertant en aquell la confiança, fa que en acostar-se a nosaltres no sigui sempre amb la demanda d'un llibre, sinó que a voltes també amb la pregunta referent a una qüestió determinada.

Per la major part d'aquestes preguntes és suficient la resposta breu i senzilla que es pot donar ràpidament i verbalment. Amb tot, tenint present que la nostra tasca ha de consistir a exercir una mena d'apostolat prop dels llibres, fins en aquells casos en què més em pot plaure l'explicació trobada, no m'hi acontento mai, sinó que, conduït el demandant al llibre, busco amb ell la més encertada i extensa.

Aquesta entenc que és la forma en què hem de treballar per tal que la nostra feina resulti més profitosa, car és de creure que el que ens pregunta quelcom a nosaltres en lloc de fer-ho en el llibre, és que es considera incapaç de trobar-ho per ell mateix, i, per tant, el millor favor que se li pot fer consistirà no precisament en la resposta, sinó a posar-lo en condicions d'orientar-se davant les prestatgeries i saber manejar els llibres. El procediment satisfà complidament el que interroga, és el més pedagògic i el que més escau al bibliotecari.

Sembla a primera vista que ens hem de referir principalment als infants, però no és així; els adults ens pregunten tant o més que els petits, perquè si aquests tenen una major curiositat o necessitat de fer-ho, tenen també un mestre a qui recórrer a tothora. Dels adults es distingeixen les senyores, això és cert, però no vol pas significar un grau més de curiositat en elles, que aquí en tot cas fóra d'aplicació, sinó més aviat poc costum de manejar les obres de consulta i, generalment, des-

orientació en les seccions que no siguin Literatura. En això cal ajuntar també — per què no dir-ho? — l'espontaneïtat que els dona el trobar-se amb una persona del seu sexe. L'home resisteix més, regirant tot sol els llibres abans de consultar-nos concretament, potser perquè tem molestar-nos, potser perquè el molesta a ell.

És difícil d'assenyalar tots els assumptes a què aquestes preguntes es refereixen; poden provenir de la precisió d'adquirir un coneixement, i llavors el que això li succeeix es presenta ben determinat, encara que no sigui lector de la Biblioteca, poden també provenir d'una lectura allí mateix. Em limitaré a citar alguns d'aquests assumptes posant exemples que recordo, i a continuació les obres de què m'he servit.

Indicacions de caràcter pròpiament bibliogràfic, com les següents : formar una col·lecció de llibres i impresos per a una exposició local i fer-ne el catàleg (vaig cooperar-hi personalment, i aquest quedà per la Biblioteca), opinió sobre un autor o obra, valor d'un llibre vell, un llibre català per a primeres lletres, una comèdia a propòsit per a ésser representada per aficionats, una peça de teatre infantil, poesies allusives a la festa de l'arbre, Nadal i Primera Comunió; l'autor del llibre *Espartaco*, l'autor i títol d'una poesia que fa referència al Sant Crist de la Vega, l'autor de l'axioma «Penso, doncs existeixo», en quina llibreria es trobaria tal o tal llibre. Obres consultades : *Enciclopèdia Espasa*, *Para saberlo todo para recordarlo todo*, les antologies, històries de la Literatura, secció de crítica literària de les revistes que en tenen, catàlegs i prospectes de llibreters, llibres que contenen anuncis d'altres, *L'Escena Catalana*, el volum de *Minerva* : *Frases famoses*, etc.

Significat d'una paraula del nostre lèxic. Exemples : Exlibris, panflet, hebdomadari, hemiplèctic, tòfones. Això m'ha donat ocasió de fer conèixer les enciclopèdies, principalment l'*Espasa*.

Traducció d'una paraula o frase llatina, estrangera o castellana al català i catalana al castellà. Exemples : Vale, ad libitum, all-right, garden party, brasserie, alcaide, jira, auca. Versió també d'algun tros d'una revista o llibre francès de

labors, articles del castellà al català per a publicar i qüestions de Gramàtica catalana, amb diferència en l'ús de les contraccions *cal* i *can*. Obres consultades : diccionaris de les diferents llengües, *Diccionari de diccionaris*, l'*Ortogràfic*, *Gramàtica i Qüestions de Gramàtica catalana*, de P. Fabra, el de Rovira i Virgili i l'*Enciclopèdia Espasa*.

Un nom o fet històric o mitològic. Exemples : Pentàpolis, El Manc de Lepant, Ceres, Suplici de Tàntal. Els colors de la bandera d'una nació, o al revés, la nació a què correspon una bandera; significat d'un emblema o inscripció. Exemple : el de Sant Joan de Déu, que porta aquesta : «Granada será tu Cruz», la d'unes monedes, les dues lletres gregues que figuraven a l'entrada del Cementiri. Obres consultades : les enciclopèdies. *Espasa*, *Tesoro de la Juventud* i *Para saberlo todo, para recordarlo todo*; la *Historia Universal*, de Cantú, *Clio e Historia de España*, de Ballesteros, les d'*Altamira*, *Zabala i Salcedo*, biografies i *La Leyenda de los dioses*, de Carles Riba.

Una dada geogràfica, com les condicions o situació d'un poble, vies de comunicació per a fer-hi un viatge, principalment carreteres. Exemples : Escornalbou, Bielsa, Mont-Doré. Manera de trobar la direcció nord sense brúixola. Obres consultades: *Enciclopèdia Espasa*, *Anuario comercial de España*, *Geografía de Catalunya*, de Carreras Candi, les fulles del Mapa de Catalunya, diferents geografies, atlas i guies.

Explicacions sobre labors i treballs femenins que han vist en llibres i revistes de la Biblioteca, com punt de malla, punta de Venècia; indicació d'unes lletres, monogrames o dibuix determinat, manera de treure'l, modificar-lo o ampliar-lo. Els mateixos llibres porten text explicatiu, servint molt l'*Enciclopédie des ouvrages de dames*, de Dillmont, i la revista *La Mujer en su casa*.

Qüestions d'Art, com l'autor d'un quadre o escultura. Exemple : «L'Angelus». Estils de mobles o edificis, i especialment d'indumentària, per a vestir una nina, o bé per una representació teatral o concurs infantil de vestits. En aquests concursos dues vegades he format part del jurat. Obres consultades : *Historia del Arte*, de Pijoan; *Apolo*, de Reinach; les de

la col·lecció *Arts una species mille*, *Para saberlo todo, para recordarlo todo*, *Tesoro de la Juventud*, *L'Arquitectura romànica a Catalunya*, de Puig i Cadafalch; *L'Escultura catalana moderna*, de Feliu Elías; *Album historique*, de Parmentier; *Historia del traje*, de Borrás; *Nocions d'indumentària*, de Labarta; *Historia de España*, de Salcedo, la de Ballesteros, la revista *D'ací i d'allà* i les de modes.

Coneixements diversos de Ciències, com el nom o família d'un ocell, el d'una raça de gos, el d'una planta, cura que aquesta requereix o les seves propietats medicinals, i especialment els referents a l'Economia domèstica, per exemple : maneres de doblegar els tovallons, treure una taca que no fuig, o la lluentor que agafa la roba amb l'ús. Obres consultades: les de la col·lecció *Atlas de Bolsillo*, les enciclopèdies *Espasa*, *Tesoro de la Juventud* i *Para saberlo todo, para recordarlo todo*; *Plantas y flores en casa*, de Blanchon; *Plantas medicinales*, de Lázaro; *Apunts de la flora medicinal de Catalunya*, de Calicó; *El Médico en casa*, de la Doctora Fanny; *La Mujer y el Hogar feliz*, de Macrae; *Les Ciències en la vida de la llar*, de Sensat; *Economia domèstica*, de Estrada; *La Mujer en el hogar*, de Burgos; *El consultor de las familias*, de Ortega; *El libro de mamá*, de Suárez, i la revista *La mujer en su casa*.

Com a cas especial digne d'esment, hi ha el d'un escultor i dibuixant que quan li encarreguen qualsevol treball, se'm dirigeix tot seguit demanant-me dibuixos o gravats que li puguin servir de guia. Entre les moltes coses que recordo haver-li buscat, hi ha les següents : Imatges del Sagrat Cor amb els braços estesos, diferents estils de Mares de Déu, la de l'Amor Formós, santa Cecília i algun altre sant, vapors primitius amb rodes als costats, un vaixell de pesca de tal o tal denominació, un uniforme de comandant de Marina, un silló gòtic, una cafetera de gran consum i una infinitat d'objectes, que farien molt entretinguda i pintoresca aquesta llista. Obres consultades : *Enciclopèdia Espasa*, *Tesoro de la Juventud*, diferents llibres d'Art, Història i infantils il·lustrats, *Llibre d'or del Rosari a Catalunya*, de Serra i Boldú; *La Marina catalana del vuit-cents* i *La Pesca a Catalunya*, d'E. Roig.

Noves adquisicions. — Aquest any el nombre d'obres ingressades ha estat bastant més reduït. El 1930 es reberen 311 obres; el 1931, 107.

Són els llibres que més criden l'atenció dels lectors, desptant molts la seva curiositat i interès. Després de tenir-los exposats a la Biblioteca, sense deixar-los en préstec durant quinze dies, per tal que els puguin conèixer i llegir primer els concurrents, se n'ha publicat mensualment una llista en el setmanari local, atraient amb elles lectors que es retiren i guanyant-ne alguns de nous.

No cal dir que les obres més demanades han estat la de la col·lecció «Princesa», *Esclavitud*, de Floran, i les dues de la «Novela Rosa», *Grandeza de Alma*, de Delly, i *En busca de la más hermosa*, de Ruck. Segueix la de la Biblioteca «A tot vent», *El Cercle màgic*, de Puig i Ferrer; d'aquestes es va haver d'establir un torn entre els lectors. Vénen després *Laura a la ciutat dels Sants*, de Llor; *El camí reprès*, de Vernet, i de la «Biblioteca Literària», *Ella*, de Haggard. Ha tingut molt d'èxit el volum rebut de «Album meravella», els quaderns de *Geografia Universal*, de l'Institut Gallach, i s'han llegit també força, *A través del pròxim Orient*, de Fàbregas, i el de la col·lecció *Viajes y aventuras, Por América del Sur*, de Bockenheimer. De la secció infantil, *Narcís*, d'Anglada, i tots els de les col·leccions *Páginas brillantes de la Historia* i *Grandes hechos de los grandes hombres*.

Han demanat les obres següents, que no tenim : altres volums d'*Album meravella* (sols tenim el iv); el volum i del *Decameró*, de Boccaccio, d'*Els Nostres clàssics* (tenim el ii); *Historia Natural*, de l'Institut Gallach; *La Moda*, de Max von Boehn; les de Blasco Ibàñez i Bernar Shaw, i les que ens falten de Ricardo León, Julio Verne i Marden, *El Rosario*, de Barclay, i, en general, moltes de les col·leccions *Princesa* i *Hogar*.

S'han rebut donatius de llibres dels senyors i entitats següents : Junta de Obras del Puerto de Tarragona, Sucursal del Banc de Biscaia, Cámara Oficial del Libro, Valentí Carné, Cámara Oficial de Comercio y Navegación de Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, Banca Marsans, Institut Agrícola Català de

Sant Isidre, Rosalino Rovira, Grupo Amor y Vida de Barcelona i Centro Internacional de Intercambio.

Són donatiu nou d'aquest any les següents publicacions: *Boletín Agrícola*, *Organo de la Cámara Oficial Agrícola de la provincia de Tarragona*, les locals *Temps nous*, *La Bona sembra* i *La Veu de la Comarca* (aquestes dues ja no surten), i el *Butlletí dels Mestres*, que no sortia des de l'any 1923.

Entre els donants crec que és un deure de gratitud fer constar el Secretari de l'Ajuntament, senyor Miquel Company, que té la cura de recollir i enviar per a la col·lecció local, tots els prospectes d'espectacles i festes, estalviant-nos feina i possibles descuits, i els germans Elvira i Jaume Soler Codina, que setmanalment porten poms de flors a la Biblioteca.

Visites. — El dia 9 de maig rebérem la del senyor governador de la província, senyor Ramon Noguer i Comet. Vingué acompanyat dels senyors alcalde, secretari, gairebé tots els de l'Ajuntament i significats elements d'aquí; s'interessà força per l'actuació de la Biblioteca i es manifestà molt complagut de les informacions rebudes.

El dia 23 d'agost ens visitaren les Bibliotecàries de Tarragona i Ulldecona, senyoretes Josefina Ibars i Maria Balanyà, i el director del Museu Arqueològic i Biblioteca Provincial de Tarragona, senyor Felip Mateu. L'11 de desembre vingueren les Bibliotecàries de Valls, senyoretes Trinitat Pi i Isabel Martinà.

La situació excellent de la Biblioteca — a l'entrada del poble per la part de l'Estació, al costat mateix d'aquesta, al mig d'un passeig cèntric i el millor de la vila — fa que els visitants siguin en gran nombre.

L'estil de l'edifici, ben bonic per cert, crida tot seguit l'atenció dels forasters, siguin concurrents al mercat, viatjants o estiuiejants de les platges veïnes, i en saber que és públic, pocs deixen d'entrar-hi. A més a més, els vendrellencs, fins els que no llegeixen, orgullosos de posseir aquesta institució cultural, aprofiten tota ocasió de fer-la conèixer. Els que la veuen per primera vegada en fan grans elogis, sorpresos pels avantatges

que hi troben, i s'admiren del seu estat de conservació després de més de deu anys d'existència; jo crec, però, que per a evitar que pugui perdre aquest prestigi, potser li convindrà aviat algun retoc.

Puc citar el cas d'una dona molt humil que entrà per casualitat a la Biblioteca i féu tals exclamacions d'admiració, que difícilment es podrien transcriure; arribaren al màxim en saber que els llibres estaven a la disposició de tothom i, per tant, també d'ella. El seu entusiasme era extraordinari, per a donar-ne una idea n'hi haurà prou amb dir que la comparà amb l'Exposició. Per ella no podia ésser altra cosa, perquè, i això és el més estrany, no sabia de lletra.

Actes celebrats. — No és pròpiament cultural l'únic que ha tingut lloc aquest any a la Biblioteca, és sense precedents, insòlit i memorable. Em refereixo a la recollida de firmes entre l'element femení, el dia del plebiscit, a favor de l'Estatut. S'installà una taula al vestíbul, per tal de donar més facilitats i no alterar l'ordre de la sala de lectura, i fou de noranta-vuit el nombre de les firmants.

M.^a DEL PILAR BELMONTE VIDAL

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Oberta al públic el dia 26 de juny del 1922.

(Vid. ANUARI 1930, p. 101.)

BIBLIOTECÀRIES

Directores:

Srta. Dolors Lassalle.

Nomenada el dia 22 d'abril del 1922; obté l'excedència el mes de març del 1925.

Srta. Rosa Sarrado.

Nomenada el dia 3 de març del 1925.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 12,773.

Lectors adults : 3,809 (homes, 1,977; dones, 1,832).

Lectors infants : 8,964 (nens, 4,933; nenes, 4,031).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 340.

Mitjana diària de lectors : Adults, 11'20; infants, 26'35.

Cens de la població:

Total, 3,275 habitants. (Alfabetes, 2,593.)

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 11'1.

Del cens d'alfabets, 14'4.

Lectors inscrits al préstec : 897.

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 671.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	11,963	1,041
Obres generals.....	674	80
Filosofia.....	124	42
Religió.....	69	9
Dret i Ciències socials.....	391	103
Lingüística.....	374	36
Ciències pures.....	202	74
Ciències aplicades.....	317	270
Belles Arts.....	427	101
Literatura.....	1,311	3,083
Història i Geografia.....	784	300
Totals.....	16,636	5,139

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	6
Filosofia.....	9	8
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	5	4
Lingüística.....	6	9
Ciències pures.....	8	7
Ciències aplicades.....	7	3
Belles Arts.....	4	5
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	44	—	44	—
Obres generals.....	—	2	9	2
Filosofia.....	1	1	1	1
Religió.....	—	—	—	5
Dret i Ciències socials.....	11	1	15	2
Lingüística.....	5	—	5	2
Ciències pures.....	4	2	4	2
Ciències aplicades.....	9	5	10	9
Belles Arts.....	6	2	7	4
Literatura.....	40	4	52	6
Història i Geografia.....	32	10	45	8
Totals.....	152	27	192	41
	179		233	

Estatística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	632	80	113	102	325	98	197	540	366	1,081	317	3,851
Gener.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Febrer.....	—	1	—	—	1	—	—	4	1	3	4	14
Març.....	2	—	—	—	3	1	2	1	1	6	9	25
Abril.....	23	—	—	—	1	1	2	1	6	11	10	55
Maig.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juliol.....	17	1	1	—	3	—	2	4	—	17	14	591
Agost.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Novembre.....	1	—	—	—	1	2	—	—	—	4	4	12
Desembre.....	1	—	1	—	3	1	—	2	—	4	1	13
Totals.....	676	82	115	102	337	103	203	554	374	11,26	359	4,031

Número del registre el 31 de desembre del 1931 : 5,068.

Estatística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

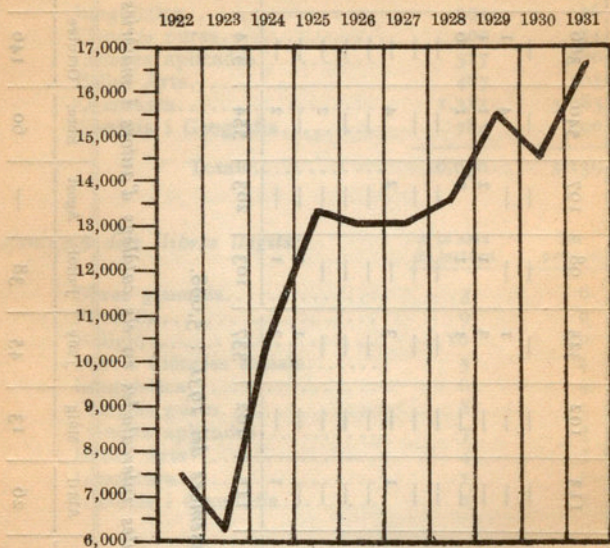
Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
10,444	—	—	90	26	13	45	38	—	60	146	218	—	11,080

Volums perduts : A la sala de lectura 2, els autors i títols dels quals són:

Rius i Vidal, *Quan seré gran. Monòleg.*

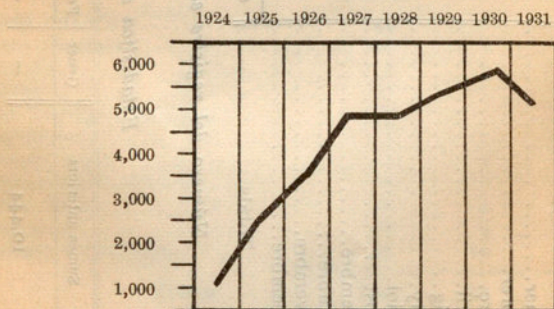
Pi Margall, *La qüestió de Catalunya.*

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

(Oberta al públic el 26 de juny del 1922.)

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

(Inaugurat el servei el desembre del 1923.)

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Dèiem l'any passat (i ens referim a ell, i fem que aquesta memòria sigui una continuació de la passada, perquè creiem que, més que una obra literària i tècnica, ha d'ésser com la còpia sincera i humil de les intimitats d'un diari, on es troben, en tota la puresa peculiar, les sensacions psíquiques dimanants de les relacions, de l'ambient que les circumstàncies han anat creant en el clos de la Biblioteca) que mentre el nombre d'obres llegides a la sala disminuïa en 994, augmentava en 548 les llegides a domicili, i que «diverses reaccions psicològiques podien haver contribuït a aquell fet d'un principi incomprensible, la constància en la lectura, que es produeix per exemple, quan ens hem acostumat més a llegir, o hem assolit una cultura més sòlida, la desviació que els moments viscuts han produït al jovent, i àdhuc a persones grans, vers la Sociografia, Història, Geografia, etc., etc., estudi que ha d'ésser continuat i constantment repetit, ben diferent de la Literatura.*

Aquelles aficions que menaven els nostres lectors a les ciències abans dites, les quals avui encara persisteixen molt més accentuades, portaren l'enderroc de l'antic règim, i aquest inquietament espiritual que vivim, aquesta migrada producció literària, origina, per contra, la superproducció notòria de llibres i articles de caire polític i social.

Ningú, potser, més que nosaltres, tot i vivint de consuetud apartades per complet dels màxims apassionaments polítics i socials, no en percep tan clarament les sensacions de tot aquest estat de tensió espiritual que sembla la caiguda de tota una cultura o civilització.

* ANUARI DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS, 1930 : «Memòria de la Biblioteca Popular de Pineda», pàg. 110.

De primer antuvi, creuríem talment impossible que les coses realment materials que hi ha al redós dels nostres edificis puguin espiritualitzar-se i humanitzar-se tant, fins al punt de deixar-nos veure clarament, sense lloc a dubtes, els goigs, les tristeses, les inquietuds, les frisanques que donen ànima a les multituds. Tal vegada ho faci la compenetració que existeix entre els lectors i nosaltres, l'ambient que entre tots li creem i donem a la Biblioteca. Però el cert és que, per més que ens aïllessin de la vida civil, mentre ens fos possible de romandre entre lectors i llibres, aniríem apuntant, aniríem constatant, sense por d'equivocar-nos, els canvis sentimentals que anessin iniciant-se.

Només cal esguardar aquesta petita estadística per patentitzar les nostres afirmacions. Veurem com ha anat augmentant l'interès per les qüestions de Dret i Ciències Socials, Filosofia, Història i Geografia; ciències, aquestes, que juguen un principalíssim paper en la formació cultural de les joventuts modernes, que semblen delir per crear altres formes culturals, polítiques i societàries:

Dret i Ciències Socials

	A la sala de lectura	En préstec
Any 1929.....	125	92
Any 1930.....	159	45
Any 1931.....	391	103

Filosofia

	A la sala de lectura	En préstec
Any 1929.....	27	57
Any 1930.....	107	58
Any 1931.....	124	42

Història i Geografia

	A la sala de lectura	En préstec
Any 1929.....	389	298
Any 1930.....	597	245
Any 1931.....	784	300

Cal tenir en compte, però, que no pas sempre aquests augments responen a un coneixement complet, per part dels nostres lectors, de les matèries que ens demanen, ni molt menys. Podríem ben bé dir que se'ls ha contagiats el desig de llegir obres d'aquest caire. Vénen perquè altres companys ho fan, i volen imitar-los. No hi fa res que no ho entenguin, que compreguin el contrari del que lleigeixen, cal fer-ho per a seguir el corrent.

Si ens fos possible de guiar amb mestratge tota aquesta devoció fervent per la lectura, si ens fos factible de cultivar, de fonamentar aquesta cultura que comença, progressaria la nostra terra, però si no podem dominar i encaminar conscientment aquesta impaciència, què passarà?

De nou hem de repetir-ho : ara més que mai l'estorç de les Populars ha de servir d'orientació, de guiatge a totes aquestes energies nades fa poc i que podrien perdre's, per més que no és massa fàcil orientar encertadament i eficientment diverses persones de distinta formació intel·lectual que comporta diferències ben sensibles. Per exemple : a nosaltres ens seria molt més fàcil donar a un llegidor aquella o aquelles obres que més ens agradessin que no la que més pogués necessitar. Ens hi hem trobat en aquest cas concret : Un llegidor amant de la poesia em preguntava, insistint moltíssim, quines eren les que a mi més m'agradaven. El portava a fer aquesta pregunta tan com el desig de llegir-les, el de saber quina coincidència podia existir entre tots dos, convençut que els nostres estudis podien haver-nos despertat molt més el gust literari. Vaig indicar-li, entre altres:

La vaca cega, de Maragall.

El pi de Formentor, de Miquel Costa.

Amor de mare, de Guimerà.

Pobresa, de Verdaguer.

Mater Pulchra, de Carner.

Les quals no podien ésser, naturalment, les millors, però sí de les que més jo prefereixo, especialment *La vaca cega*, de Maragall, que encara avui lleigeixo sempre amb nou plaer, degut, tal vegada, a la bella forma en què ens fou ensenyada quan estudiàvem literatura catalana a la nostra Escola.

Vaig quedar completament convençuda que no teníem les mateixes preferències, per més que llegí i m'elogià les que li vaig recomanar. Al contrari, prefereix les patriòtiques, i particularment de cada autor, les humorístiques.

Un altre lector, que tenia ja inconscientment formada, o mig formada (així està millor) la seva personalitat, i al qual no haurien agradat llibres d'altre caire, vaig donar-li quan em pregà de dirigir la seva lectura per instruir-se en matèries determinades, els llibres següents:

Marden : *Sed buenos con vosotros mismos.*

Vives : *Tratado del alma.*

Balmes : *El Criteri.*

Les floreies de Sant Francesc

Luis de León : *La perfecta casada.*

Alarcón : *El escándalo.*

Palacio Valdés : *La fe.*

D'*El escándalo*, me'n féu un elogi gran; en canvi, em preguntà si tenia ganes que perdés la fe, amb la novella de Palacio Valdés, a la qual cosa vaig contestar-li que lluny d'això, és més aviat, al meu entendre, d'exemple i moralitat.

Provà de llegir el llibre *La República*, de Plató, perquè un company l'hi havia recomanat, i el tornà tot seguit. La mateixa sort haurien sofert, degut al seu caràcter particularíssim i manera d'ésser, totes aquelles obres teològiques o filosòfiques d'alt estudi. Li manca constància, entrenament i prou capacitat per saber-se fer càrrec, sense minva del seu prestigi, de les diverses teories que se li poguessin exposar. Per altra part, nosaltres no podem quedar, en aquest cas concret, amb la responsabilitat que implica reformar unes tendències que poden ésser convenients a la persona que les sustenta.

Un altre cas digne d'ésser esmentat és el que aquest any hem tingut diversos lectors de clàssics. Podem agrair-ho a un «jove obrer», que els té en gran estima. Ell ha aconseguit que uns companys seus s'hi interessessin. És d'elogiar l'esforç que fan de voler-los llegir, perquè, naturalment, degut a la seva preparació els són difícils, a diferència de l'amic que s'hi complau precisament perquè té una formació sòlida; malgrat això, amb

l'esperança d'assolir una major i més fonamentada cultura, malgrat cansar-los, continuen llegint-los.

El meu consell fou recomanar-los que llegissin algun tractat, encara que elemental, de filosofia, història, ciències i també mitologia, i d'aquesta faisó, tenint almenys una idea de cultura general, els seria molt més fàcil familiaritzar-se en la seva lectura. M'ha estat senzill orientar-los i encoratjar-los, degut a la seva bona voluntat.

En resum, aquest any ha estat profitós. Com demostren les estadístiques següents, s'ha sofert un augment regular que, de continuar així, ens fa creure en un esdevenidor plaent per a nosaltres i gloriós per a la nostra terra.

	Any 1930	Any 1931
Homes.....	1,808	1,977
Dones.....	1,217	1,832
Infants.....	7,942	8,964

Parlem dels infants. No podria acabar aquesta memòria sense dedicar-los el meu preferent record. Són, no hi ha dubte, degut al seu dinamisme, a les moltes energies juvenívoles naixents, els que més enrenou ens donen a la sala. Però, malgrat tot això (i cal agrair-los-ho molt, més que als grans), han arribat a disciplinar-se tant, a acostumar-se tan bé a l'ambient de la Biblioteca, li han arribat a donar una vida tan espiritual, tan infantívola també, que Biblioteca i infants, i infants i Biblioteca estan estretament junyits, de forma que ací no podem parlar de l'una sense els altres. I importa moltíssim això, al meu entendre, car sols en la creació o recreació més d'una volta d'ells, sota el punt de vista de lectors, és possible formar els llegidors conscients del demà, lectors que (cal confessar-ho amb sinceritat) avui dia tenim en escàs nombre.

Viure amb ells és una fruïció gran. Hom té més goig que vivint entre persones majors. No ens costa tant el seu estudi, i ens encanta la seva ingenuïtat. Sembla que ens trobem davant un poble simpàtic que neix, que comença a moure's difícilment, fent aquells passos insegurs dels que encara no han estat ensinistrats.

Hi ha hagut altes i baixes, entrades, sortides i retorns, però n'han quedat uns de perennes, d'estables, quiets i constants, que han estat els que ens han servit per encomanar (podem ben bé dir-ho així) aquest respecte i amor vers els llibres, als infants que han anat venint en el transcurs del temps.

Per tots hem tingut una compensació, hem procurat continuar la tàctica d'atreure'ls a casa nostra. No hi fa res que ens donin feina, millor; això vol dir que ens movem, que vivim, que fruiten les Populars, que irradien calor al seu entorn.

Ara ja no s'entretenen a mirar «sants» solament : llegeixen de veritat, s'assabenten i comprenen el que lleigexen, car ens en donen raó. Arribem a guardar uns seixanta llibres d'infants. Cada dia ens els porten per poder continuar la lectura el jorn següent. Molts d'ells no saben pronunciar amb claredat els títols dels llibres; n'agafen el que de més colpidor tenen. Per dir *El Visir i la Mosca*, diuen «la mosca». En lloc de dir «Sancho Panza», «La Pansa». L'assimilació que es fan de la paraula més fàcil, no podem demostrar que ens causi estranyesa, ni menys fer-nos riure, al contrari, ferits d'amor propi, recorren al mal costum d'amagar-se'ls en els llocs més estranys de la sala, i tot sovint trobem «nius», que en diuen ells.

No ens entretenim solament a deixar-los aquest o l'altre llibre, donar-los un reny més o menys amorós, això seria ben poca cosa. Els resultats esdevindrien fatals. Les Biblioteques han de seguir el ritme modern de l'Escola, fer-se agradables a l'infant, fer que tinguin la Biblioteca, els llibres, la Bibliotecària mateixa, com a companys, un xic major, que els dona la mà per a conduir-los.

El 19 de febrer els portàrem una innovació. Ells volen que sovintegin. Són sensacions noves que els permet d'exterioritzar-se; i a nosaltres, de conèixer-los, que és formar-los. Els vaig comprar flors japoneses, fent que ells mateixos anessin situant-les en un gerro ample de la sala, i a la vegada els explicava la formació d'aquelles flors meravelloses, que no eren res més que unes fustetes embellides. Quantes exclamacions i esplais!...

Els agraden moltíssim les projeccions de diapositives, tal

vegada perquè ho consideren com un cinema menut i divertit. No volem pas que en tinguin un altre concepte, per ara, si així ens és factible aconseguir una atenció més positiva i continuada.

El dia 22 d'octubre els reunirem per a explicar-los un «cuento», que diuen els més petits. Ens referim a la biografia del Dant i la *Divina Comèdia*, del i de la qual desitjàvem fer-ne projeccions. No hauria donat els resultats que volíem, si abans no haguéssim fet aquesta conferència preparatòria, comentant qui era el Dant, i què la *Divina Comèdia*.

El 31 del mateix mes, ja preparats, convençuda que comprendrien les explicacions que els donaria de la «pel·lícula» i en treurien bona fruitada, férem les projeccions de les diapositives. Cal constatar l'atenció que posen en aquests actes, i el silenci que aconseguim, mitjà, aquest, que aprofitem per anar-los acostumant a aquesta disciplina de bon gust, extirpant dels seus costums tots aquells sorolls estrafolaris que fan posar els nervis en tensió.

De totes les festes, de tots els actes que hem organitzat per a ells, dos s'han destacat amb més vigoria, dos han estat, sense desmerèixer els altres, els qui han aconseguit una més simpàtica acollida. Fou l'un, el del 22 de desembre, el de les vacances, en el qual vaig projectar-los quelques diapositives dels costums populars de Catalunya. Els ballets, i principalment els gegants, assoliren un èxit.

L'altre acte, que ressaltà sobre tots, és una segona festa del llibre que organitzem, calladament, íntimament, entre nosaltres, sense que ningú més hi prengui part. Fem un «mercat de llibres vells», on no compra el millor postor, ni un postor qualsevulla, sinó que amb ells es compensa la conducta. Dels llibres que donem de baixa per vells, fem una exposició i deixem que, per ordre correlatiu, vagin triant els que més s'hagin destacat en el seu bon comportament; no sé per què els fa tanta d'illusió l'adquisició d'un llibre «vell»; el cas és que queden satisfets com si haguessin estat premiats amb el volum més luxós.

Ja he dit al començament, que aquesta memòria no seria res més que un tros del nostre diari, redactat sense pretensió de cap mena. He procurat fins ara patentitzar-hi la intimitat,

l'esperit, l'ambient que respirem en la Popular de Pineda. Corrent el perill de fer-me pesada, relataré les dues o tres anècdotes infantils plenes de gràcia que ajudaran a fer més clara la visió de l'infant dins d'ella.

Una nena de deu anys agafà de damunt d'una taula l'obra *El Capital*, de Marx. En un dels seus paràgrafs diu «Trabajo de día y de noche», i em digué tota seriosa : «— Senyoreta, em deixa emportar aquest llibre per llegir-lo al pare? El pobre està sense treball, i com que ací diu que n'hi ha “de día y de noche”, ell estaria content.» Vaig aprofitar aquesta avinentesa per explicar-li infantívolament, fent-me tan petita com ella, el que significa aquell llibre.

Un altre dia me'n vingué una altra dient-me : «— Senyoreta, en el cartró del departament dels nostres llibres s'ha equivocat : ha posat 1.780 al revés.» Ben lluny ella de comprendre que aquell 1.780 no era tal, sinó el 087.1 amb el qual distingim la secció llur. Només em faltava això! Tant com he pensat en aquesta secció i en el paper educador que tècnicament representen en les Populars, i com valent-nos d'ells podíem organitzar uns llegidors futurs més coneixedors dels catàlegs, perquè (no sé si en les altres avui passa igual, suposo que sí) ens és del tot impossible aconseguir que els adults d'ara el consultin. Quan desitgen un llibre, el demanen o el cerquen en les prestatgeries endebades quasi sempre. Aquest defecte resta eficàcia a l'organització. És una llàstima. M'he preguntat més d'una vegada si seria de resultats positius ensenyar el maneig del catàleg als infants. És clar, topem amb més d'un inconvenient; en primer lloc, caldria independitzar-lo com els llibres de la seva secció, per més que ja hi queda dins del Catàleg general; segonament, perquè l'aprenentatge els fos vàlid, per quan passen a adults, caldria que els seus llibres es trobessin catalogats exactament als dels grans. Sorgirien, com acostuma a succeir, avantatges i inconvenients, però ¿no seria fàcil trobar-ne la solució?

Ben lluny d'insinuar (quant els nostres mereixements, per com són d'humils, no poden destacar-se per damunt del Cos ni Direcció) sistemes ni canvis, que podrien fallir per manca de

consistència tècnica, i sobrats, per altra part, de bon fi ideal. Només he deixat que sortís aquest desig, perquè de desigs de saba cultural profitosa vivim nosaltres, i del grandios de veure eficient i fruitadora l'obra de les Populàrs, per les quals sentim una amor gran, i en l'esdevenidor de les quals, respecte a la forma de la humanitat, tenim posada tota la confiança.

ROSA SARRADO

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Oberta al públic el dia 3 de juliol del 1922.

(Vid. ANUARI 1923, p. 98.)

BIBLIOTECÀRIES

Directores:

Srta. Olga Kirchner.

Nomenada el dia 22 d'abril del 1922; obté l'excedència el 9 de setembre del 1923.

Srta. Carme Banús.

Nomenada amb caràcter interí el dia 1.^r de març del 1923; cessa en prendre possessió la senyoreta Sabanés i es reintegra al seu càrrec d'Auxiliar.

Srta. Aurèlia Sabanés.

Nomenada el dia 5 de novembre del 1923; obté l'excedència el dia 7 de març del 1926.

Srta. Adela Riera.

Auxiliar de la Biblioteca d'Olot, destinada en comissió de servei a aquesta Biblioteca del dia 25 d'abril del 1926 al 26 d'agost del 1927, data en la qual n'és nomenada Directora efectiva. Excedent del 14 de novembre del 1928 a 1.^r d'octubre del 1929, que es reintegra al seu càrrec.

Srta. Justa Balló.

Es fa càrrec, amb caràcter interí, de la Direcció, durant l'excedència de la senyoreta Riera. El dia 1.^r d'octubre del 1929 es reintegra al seu càrrec d'Auxiliar.

Auxiliars:

Srta. Carme Banús.

Nomenada el dia 22 d'abril del 1922. Exerceix de Directora interina del 1.^r de març al 17 de novembre del 1923. El 24 de maig del 1926 obté l'excedència.

Srta. Justa Balló.

Nomenada amb caràcter interí el dia 26 d'agost del 1927, i en propietat el 9 de març del 1928. Exerceix de Directora interina del 14 de novembre del 1928 al 1.º d'octubre del 1929. Excedent els mesos d'octubre i novembre del 1930 i gener-maig del 1931, a l'efecte de cursar el curs de pràctiques a l'Escola de Bibliotecàries.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	4,843	1,920
Obres generals.....	1,850	299
Filosofia.....	144	112
Religió.....	284	24
Dret i Ciències socials.....	616	386
Lingüística.....	631	49
Ciències pures.....	807	188
Ciències aplicades.....	1,009	218
Belles Arts.....	1,057	220
Literatura.....	1,836	6,731
Història i Geografia.....	1,498	781
Totals.....	14,575	10,928

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	2	4
Filosofia.....	10	8
Religió.....	9	10
Dret i Ciències socials.....	8	3
Lingüística.....	7	9
Ciències pures.....	6	7
Ciències aplicades.....	5	6
Belles Arts.....	4	5
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	3	2

SALA DE LECTURA

Total de lectors : 10,333 (homes, 5,272; dones, 1,219; infants, 3,842).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 274.

Mitjana diària de lectors : 37'68 (adults, 23'68; infants, 14).

Mitjana diària d'obres consultades : 53'18 (adults, 35'51; infants, 17'67).

Cens de la població : 14,208.

Promedi diari de lectors per 1,000 habitants : 2'65.

EN PRÉSTEC

Total de lectors : 7,735 (homes, 2,456; dones, 3,684; infants, 1,595).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 274.

Mitjana diària de lectors : 28'22 (adults, 22'40; infants, 5'82),

Mitjana diària d'obres consultades : 39'87 (adults, 32'87; infants, 7).

Cens de la població : 14,208.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 1'99.

Lectors inscrits : 2,263.

Lectors que n'han fet ús durant l'any : 695 (homes, 309; dones, 275; infants, 111).

TOTALS

Total de lectors : 18,068 (a la sala de lectura, 10,333; del préstec, 7,735).

Mitjana diària de lectors : 65'90 (a la sala de lectura, 37'68; del préstec, 28'22).

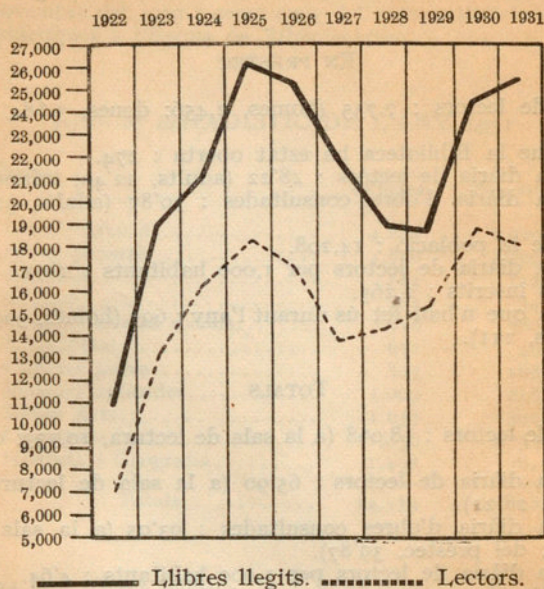
Mitjana diària d'obres consultades : 93'05 (a la sala de lectura, 53'18; del préstec, 39'87).

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 4'64.

Obres llegides : 25,503 (a la sala de lectura, 14,575; en préstec, 10,928).

Volums perduts : 10 (a la sala de lectura, 7; en préstec, 3).

GRÀFICA DEL TOTAL DE LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA
I EN PRÉSTEC, I DELS LECTORS

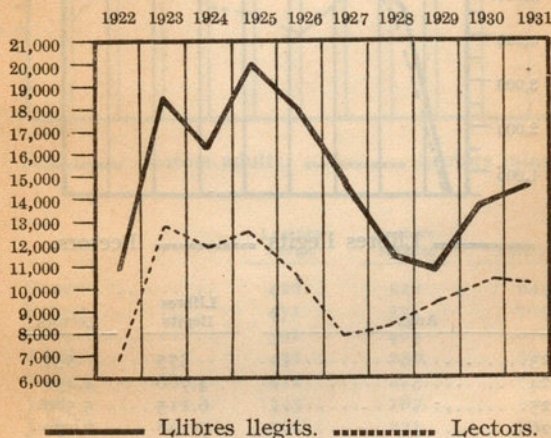
Llibres llegits

Anys	A la sala de lectura	En préstec	Totals
1922.....	10,914	—	10,914
1923.....	18,495	575	19,070
1924.....	16,149	4,786	20,935
1925.....	20,041	6,115	26,156
1926.....	18,072	7,148	25,220
1927.....	14,590	7,150	21,740
1928.....	11,273	7,669	18,942
1929.....	10,829	8,048	18,877
1930.....	13,862	10,745	24,607
1931.....	14,575	10,928	25,503

Lectors

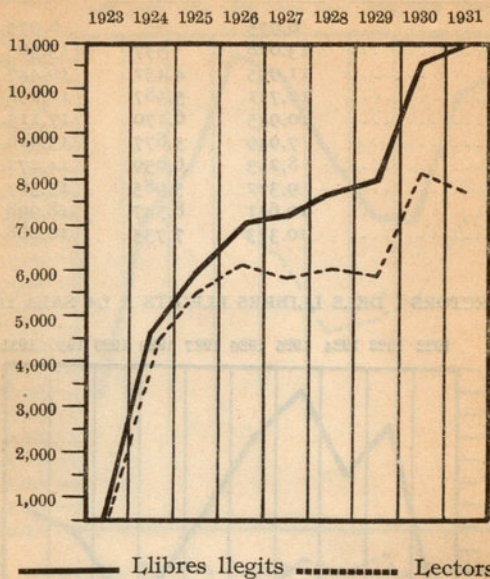
Anys	A la sala de lectura	En préstec	Totals
1922.....	6,975	—	6,975
1923.....	13,028	537	13,565
1924.....	11,995	4,452	16,447
1925.....	12,711	5,587	18,298
1926.....	10,945	6,170	17,115
1927.....	7,949	5,877	13,826
1928.....	8,213	6,059	14,272
1929.....	9,322	5,985	15,307
1930.....	10,651	8,347	18,998
1931.....	10,333	7,735	18,068

GRÀFICA DE LECTORS I DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

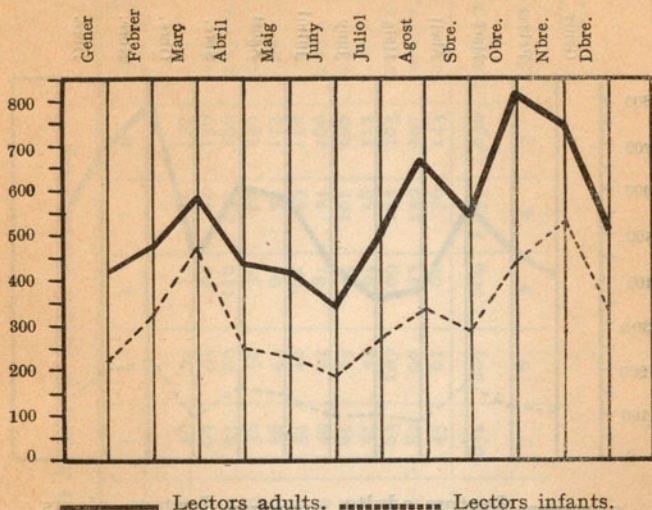
Anys	Llibres llegits	Lectors
1922.....	10,914	6,975
1923.....	18,495	13,028
1924.....	16,149	11,995
1925.....	20,041	12,711
1926.....	18,072	10,945
1927.....	14,590	7,949
1928.....	11,273	8,213
1929.....	10,829	9,322
1930.....	13,862	10,651
1931.....	14,575	10,333

GRÀFICA DE LECTORS
I DE LLIBRES LLEGITS AL SERVEI DE PRÉSTEC

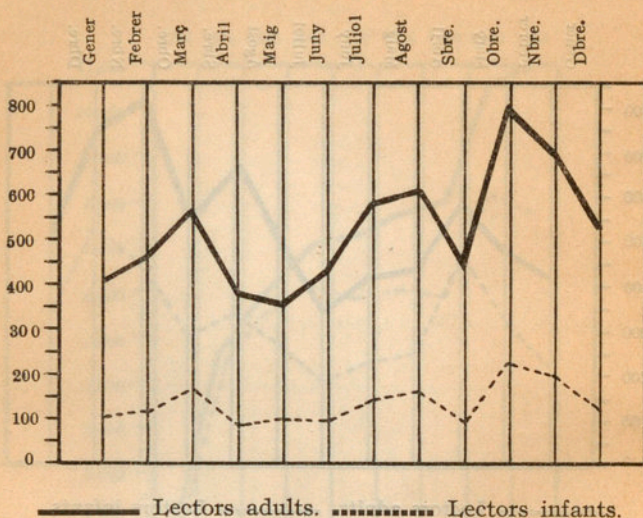
Anys	Llibres llegits	Lectors
1923.....	575	537
1924.....	4,786	4,452
1925.....	6,115	5,587
1926.....	7,148	6,170
1927.....	7,150	5,877
1928.....	7,669	6,059
1929.....	8,048	5,985
1930.....	10,745	8,347
1931.....	10,928	7,735

GRÀFICA DELS LECTORS ADULTS I DELS INFANTS A LA SALA DE LECTURA

	Lectors adults	Lectors infants	Totals
Gener.....	422	222	644
Febrer.....	471	324	795
Març.....	592	484	1,076
Abril.....	431	250	681
Maig.....	412	223	635
Juny.....	345	187	532
Juliol.....	501	271	772
Agost.....	659	341	1,000
Setembre.....	539	280	819
Octubre.....	820	441	1,261
Novembre.....	791	539	1,330
Desembre.....	508	280	788

GRÀFICA DELS LECTORS ADULTS I DELS INFANTS EN PRÉSTEC

	Lectors adults	Lectors infants	Totals
Gener.....	403	106	509
Febrer.....	464	115	579
Març.....	566	162	728
Abril.....	359	89	448
Maig.....	352	94	446
Juny.....	421	95	516
Juliol.....	570	143	711
Agost.....	595	156	751
Setembre.....	422	95	517
Octubre.....	793	230	1,023
Novembre.....	686	191	877
Desembre.....	509	119	628

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 695 (homes, 309; dones, 275; infants, 111).

Estadística dels llibres llegits a la sala de lectura durant l'any

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total adults	Totals
Gener.....	357	139	8	25	53	48	55	73	71	137	121	730	1,087
Febrer.....	476	155	9	34	39	63	55	87	84	139	122	787	1,203
Març.....	632	183	10	30	66	63	86	116	130	186	163	1,033	1,605
Abril.....	341	128	5	12	40	38	56	36	88	140	112	695	1,036
Maig.....	271	129	6	15	36	36	45	66	72	124	85	614	885
Juny.....	227	110	2	12	32	34	46	62	49	112	85	544	771
Juliol.....	306	150	10	31	44	49	62	81	74	166	102	769	1,075
Agost.....	366	192	10	33	64	61	83	94	101	186	148	972	1,338
Setembre.....	321	116	20	25	57	51	54	61	58	113	78	633	934
Octubre.....	494	204	26	29	88	63	107	109	115	183	147	1,071	1,565
Novembre.....	674	198	29	24	63	82	97	123	139	207	216	1,178	1,832
Desembre.....	378	146	9	14	34	43	61	61	76	143	119	706	1,084
Totals	4,843	1,850	144	284	616	631	807	1,009	1,057	1,836	1,498	9,732	14,575
Ordre de preferència...	—	I	10	9	8	7	6	5	4	2	3	—	—

B. infantil

B. adults

Estadística dels llibres llegits a domicili durant l'any

	087.1	0		1		2		3		4		5		6		7		8		9		Total adults	Totals
Gener.....	148	20	9	1	—	30	—	14	6	20	447	56	603	751									
Febrer.....	151	6	14	—	—	22	2	18	10	24	524	38	658	809									
Març.....	189	5	7	1	1	21	2	14	21	16	601	75	763	952									
Abril.....	136	3	13	—	—	21	2	20	16	8	417	35	535	671									
Maig.....	133	6	6	4	—	9	4	10	12	14	395	78	540	663									
Juny.....	133	27	8	1	1	23	6	10	21	7	405	54	622	755									
Juliol.....	195	23	15	2	2	48	8	13	23	18	646	67	863	1,058									
Agost.....	213	40	6	1	1	42	8	17	29	21	709	58	931	1,144									
Setembre.....	115	32	4	2	2	31	3	7	8	9	494	48	638	753									
Octubre.....	213	83	10	7	7	47	8	30	29	40	853	120	1,227	1,440									
Novembre.....	178	40	13	3	3	48	3	18	25	21	654	89	914	1,092									
Desembre.....	126	12	7	2	2	44	3	17	18	22	526	63	714	840									
Totals.....	1,920	299	112	24	—	386	49	188	218	220	6,731	781	9,008	10,928									
Ordre de preferència...	—	4	8	10	—	3	9	7	6	5	1	2	—	—									
														B adults									
														B infantil									

Estatística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Gener.....	1	—	—	—	1	1	—	—	—	31	—	34
Febrer.....	6	—	7	2	12	11	4	6	9	18	17	92
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maig.....	8	2	—	—	1	1	—	—	—	24	3	39
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	9
Juliol.....	1	—	—	—	1	—	—	—	—	10	1	13
Agost.....	1	1	—	—	2	—	1	—	2	12	5	24
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	—	—	—	1	1	—	—	1	2	6	1	12
Novembre.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Desembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totals.....	17	3	7	3	18	13	6	7	13	109	29	225

Número del registre el 31 de desembre del 1931 : 6,189.

Estatística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abr'l	Maig	Juny	Juliol	Agost	Set.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
12,300	—	132	144	—	73	—	79	44	—	38	120	158	13,088
													788

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Després de set anys d'haver estat aquesta Biblioteca semi-divorciada de les seves germanes de Catalunya, excepte la d'Olot, avui reprenem la tasca de publicitat del seu moviment, en l'ANUARI de les Biblioteques de Catalunya.

A les acaballes d'aquest any 1931 s'inicia un renovellament espiritual per a les Biblioteques de la «província» de Girona. Preveig ben propers ja, aquells enyorats temps de ferma comunió amb les Biblioteques germanes. Per a un treball intensiu ens és indispensable aquest lligam, aquesta unió i col·laboració entre totes.

En el transcurs de set anys aquesta Biblioteca, degut a trasllats i excedències del personal, solament ha estat servida per dues Bibliotecàries un any i mig aproximadament. Per tant, la tasca ha estat sempre dura; en Biblioteques d'aquesta categoria ha d'ésser permanent el servei de dues Bibliotecàries; contràriament, el treball es fa difícil i gens agradable.

COMENTARIS SOBRE LES ESTADÍSTIQUES

Sala de lectura. — En intentar fer comentaris sobre les estadístiques d'aquesta Biblioteca, he d'observar, amb goig, que, pel que fa referència a la sala de lectura, s'inicià una altra vegada, l'any 1930, una puja franca i decisiva, la qual durant els anys 1928 i 1929 no es podia ben definir encara.

He intentat buscar les causes d'aquest trontollament, i no les encerto per cap indret. He observat que altres Biblioteques experimenten moviments semblants, i elles no han viscut en grau superlatiu les sofrences i penalitats de la nostra, durant

aquest llarg període de separació forçosa. De totes maneres, lleugeres observacions poden fer-s'hi, encara que involuntàriament no estiguin del tot encertades, ja que el moviment de la sala de lectura és sempre més difícil d'estudiar i d'observar que el del servei de préstec, per no ésser tan íntim el contacte entre la Bibliotecària i el públic.

Heus ací algunes de les causes que, al meu entendre, hauran pogut contribuir a aquesta baixa:

Primera causa : *Desorientació del públic.* — La primera causa que vull constatar és la de situar el públic des de la inauguració d'aquesta Biblioteca — 2 de juliol del 1922 — fins a l'any 1925, data en què fineix aquell accelerat augment, en un període d'entrenament, d'entusiasme per a la seva Biblioteca. Llavors era corrent veure nois i noies en una mateixa taula, els quals no es feien massa el càrrec que es trobaven en una Biblioteca.

A mesura que la Biblioteca ha anat arrelant al poble i aquest ha omplert les seves taules — que avui admirem envaïdes d'estudiosos obrers, els quals a passos ben lents s'han acostat, i d'estudiants conscients del seu deure —, han desfilat per ells mateixos aquells que creien servir-se de la Biblioteca per a passar l'estona inútilment.

Segona causa : *Adquisicions reduïdes.* — Podia contribuir-hi també les reduïdes adquisicions que es feien degut al petit pressupost a què estiguérem sotmesos fins a l'any 1930. Hi ha lectors, i no són escassos, que fins ignoren el que posseïm del fons inicial i no volen ni tan sols conèixer-lo, aquests adalera-dament consulten sempre el prestatge de noves adquisicions i desitgen que aquest es renovi constantment. Aquest públic estima quasi sempre la moderna literatura, sociologia i viatges. Com he dit, fins a l'any 1930, que va ésser augmentat el pressupost, les adquisicions dins aquestes seccions foren migrades, era necessari també atendre les altres seccions.

El públic infantil, i aquest amb molta raó, és el que més es ressent d'aquesta manca de novetat dins la seva secció. Als primers temps de concórrer a la Biblioteca troben llibres per escollir, però com que són pocs, ben aviat esgoten la secció, i

ens veiem obligades a cercar-los algun llibre de literatura i viatges que els sigui agradable. Però el petit llegidor és molt més exigent que l'adult : vol ell mateix poder escollir; no es conforma que li triïn el llibre; he observat que sempre el tempta més aquell que ell havia escollit que el que nosaltres li indiquem que ha de procurar-li lectura sanitària i apropiada a la seva intelligència jove i poc entenimentada. Per tant, enriquant aquesta secció, veurem créixer la gràfica infantil extraordinàriament.

Pràcticament ho hem observat en les gràfiques d'adults. L'element femení en aquests dos últims anys s'ha vist atès per una senyora devota de la «bonne presse», i ens ha fornit d'un bon estoc de *La Novela Rosa* i *Colección Princesa*. El nombre de llegidores, cada dia creixent, és indubtablement degut a aquest donatiu; per torn rigorós esperen la novella de Ruck, Maryan i Delly. Prou intentem nosaltres ensinistrar-les vers l'autèntica literatura, però elles en defugen com poden. «— No volem capficar-nos — contesten — ; cerquem solament una estona distreta, després dels afers domèstics.» No és culpa d'elles; la seva instrucció és massa feble; cal una força de voluntat no gaire corrent per a emprendre elles soles una autoformació. No els ha estat ensenyat el camí de la recerca; sols de rutina han après uns textos escolars que ni tan sols n'han capít el seu significat. No han après a raonar, a forjar idees, i és per això que els empalega tota literatura que tracti una època històrica, un tema social o un caire psicològic.

Tercera causa : *Manca de rellegatge*. — La majoria de les obres preferides per al gran públic es trobaven i es troben avui encara algunes d'elles en llastimós estat, i han d'ésser rellegades abans de tornar-les a les seves corresponents seccions a la sala de lectura. Els dos darrers anys 1930 i 1931 n'han estat reparades un nombre bastant respectable, 150 i 200, respectivament.

Quarta causa : *Escassetat de conferències*. — Les conferències atrauen considerablement el públic a la Biblioteca, i aquestes no han sovintejat gaire durant aquests anys. Seria convenient organitzar, com a terme mitjà, una conferència al mes. Convé recordar-los sempre que tenen Biblioteca, que és seva i

que poden usar-la. Anunciant conferències, anunciem la Biblioteca a aquelles ments que no recorden bé la seva existència i fins l'obliden. És corrent també encara trobar-nos amb ciutadans que la desconeixen.

A grans trets he fet ressaltar els principals factors que han perjudicat el creixement d'aquesta Biblioteca durant uns anys, però avui ben alt podem dir que els hem vençut, i penyora del nostre optimisme n'ha estat aquesta victòria.

Servei de préstec. — L'estadística del servei de préstec ha estat sempre encoratjadora i sincera, el gràfic ens ho mostra; posseïm avui una mitjana diària de lectors de 28'22 i d'obres llegides 39'87, xifres ja molt altes.

En venir la Dictadura, el Patronat d'aquesta Biblioteca considerà inoportuna la seva actuació i es donà per inexistent des de llavors. És des d'aquella data que en aquesta Biblioteca no es fa cas de la tarja de presentació que per ésser admès al préstec abans era exigida a tot lector. Fora aquesta clàusula del Reglament, o bé usant-la en rares excepcions, per exemple un obrer transeünt, que llavors li exigim que sigui presentat pel seu patró, no han minvat les inscripcions a aquest servei, i mai no s'ha desdit cap aspirant a usar-lo, per no trobar-hi traves, cosa que abans succeïa freqüentment. L'haver d'anar abans a demanar la firma d'un parent o amic per a satisfer els seus desigs, certes vegades, humiliava el seu amor propi, i si es tractava d'un lector arribat de poc a la població, i que, per tant, no tenia amistats encara, el destorbava molt més aquest petit requisit. Aquesta innovació, favorable al públic, ha afavorit també la Biblioteca; les noves inscripcions han minvat poc, com es veu en el següent detall:

Any 1923.....	111
Any 1924.....	303
Any 1925.....	262
Any 1926.....	312
Any 1927.....	299
Any 1928.....	357
Any 1929.....	229
Any 1930.....	166
Any 1931.....	224

Exigim als lectors infants, fins a catorze anys, autorització dels pares o tutors per a ésser admesos al préstec. Fins avui sols hem trobat un pare no gaire conscient del seu deure, i del qual no hem tingut gens en compte la seva recomanació. Quan el seu fill s'inscrivé al préstec, féu aquell la deguda autorització, i el nen s'ha portat sempre molt bé, torna amb regularitat els llibres que s'emporta i en el mateix estat de conservació en què els hi hem prestat. Però un dia trobarem aquest pare i ens digué : « — Al meu fill no li deixin més llibres, perquè no els llegeix; és un enjogassat i no pensa en la lectura. » Quan el nen li tocà tornar l'obra prestada, li observàrem les paraules del seu pare; ell, tot confós, digué que llegia sempre les obres que s'emportava i que li agradaven molt, i ens mostrà que passaria un gran disgust si li retiràvem el préstec. Accedírem a la seva petició, però, recalcant-li l'avís del pare. Potser en part aquest tenia raó, però estic segura que aquest nen el llibre el llegia, per enjogassat que fos, contràriament no seria tan constant, es distrauria i no es recordaria del llibre, i és precisament dels pocs que no ha hagut d'ésser avisat. I no férem cas d'aquella amonestació, perquè estàvem convençudes que estroncàvem el camí dreturer d'aquest infant, i potser sí que després hauria caigut en la ganduleria pronosticada pel pare, seguint aquells consells, i ara, temorenc per l'avís, amb més afany serà un dels que amb profit i constància acudirà a la Biblioteca. Els gràfics de llegidors i llibres han avançat lleugerament, però en aquests dos darrers anys la crescuda s'ha fet ben visible. Causes? Les noves adquisicions han augmentat i el públic, amb intent de renovellar-se per mitjà de la cultura, sent afany de la Biblioteca. S'ha dit al nostre poble, i se li diu constantment des dels periòdics, la tribuna i en tots indrets, que trobarà el seu redreçament amb una instrucció ferma, que cal llegir, i acudir a les sales dels ateneus i de les biblioteques, i aquest poble que des de fa quasi un decenni en posseeix una de les més ben nodrides de Catalunya (tipus popular), ha escoltat aquestes veus i vol seguir les petjades que se li indiquen. Ara és l'hora, crec jo, d'esforçar-nos a irradiar els nostres serveis per tots indrets; arreu es troba camp abonat per a la lec-

tura, no defallirem en constatar-ho en xifres el proper any des d'aquest mateix lloc.

Actes celebrats. — Faré un breu resum dels actes celebrats en aquesta Biblioteca a partir de l'any 1926. Durant l'any 1926 no se celebrà cap acte a la Biblioteca.

Any 1927. — El dia 3 de novembre, a les set del vespre, el culte escriptor gironí Carles Rahola, donà la conferència titulada «L'Amor al llibre i els grans amics del llibre». Com que és aquest senyor conegut del públic figuerenc, l'acte tingué molt bona acollida, i fou insuficient la sala de què disposem. Aquesta conferència fou editada per la Diputació, segons acord pres en sessió del 18 de novembre d'aquell mateix any. El dia 8 de desembre, a les deu de la nit, fou donada una vetllada necrològica homenatge a Carles Costa, prestigiós publicista fill d'aquesta ciutat. Prengueren part a l'acte els senyors Eduard Marquina, Carles Rahola, Joaquim Moner i J. Puig Pujades, essent tots ells devotament escoltats pel nombros públic que omplia la sala. En finalitzar l'acte, el senyor Joan Subias, Inspector dels Serveis Culturals d'aquesta «província», acceptà les obres que la família del finat oferí a la Biblioteca, i donà les gràcies en nom de l'Excma. Diputació Provincial.

Any 1928. — El dia 12 de gener, a les set del vespre, conferència a càrrec de la senyoreta Carme Isern i Galceran, «Vocal del Consejo Superior de Protección a la Infancia y Delegada Oficial de España en los Congresos Internacionales de Protección a la Infancia, celebrados en Luxembourg (1925), Roma (1926) i Milán (1927)». Dissertà sobre el següent tema: «Las nuevas orientaciones femeninas en la vida social». Com que aquest acte fou organitzat per element oficial de la Diputació, hi assistiren els excellentíssims senyors President de la Diputació, Alcalde, Coronel del Regiment de Sant Quintí, i els il·lustres senyors Arxiprest, Director de l'Institut de Segona Ensenyança, Diputats senyors J. Ferran i Joan M.ª Dalfó. La Diputació acordà, en sessió del 13 de gener del 1928, editar el treball d'aquesta conferenciant.

El dia 30 de gener, a les set del vespre, se celebrà un ho-

menatge necrològic a la memòria de Marià Llavanera, pintor empordanès. Consistí l'acte en unes lectures a càrrec dels senyors J. Puig Pujades i Lluís Bassols. Aquest darrer es féu càrrec de la lectura d'unes quartilles que el senyor Carles Fages de Climent, impossibilitat d'assistir a l'acte, es dignà d'enviar. Quedà inaugurada l'exposició de pintures del desaparegut artista, a la mateixa sala de conferències. Bon nombre d'oients assistiren a l'acte.

El dia 11 de febrer, a la mateixa hora, s'inaugurà, a la sala de conferències, l'Exposició Adolf Fargnoli. Es féu càrrec de la presentació de l'expositor el senyor J. Puig Pujades. A continuació la senyoreta Carme Montoriol i Puig ens oferí la lectura d'alguns dels sonets de Shakespeare que tan bellament ha traduït i algunes de les seves poesies originals. En finir fou obsequiada amb un escollit ram de clavells. La concurrència fou extraordinària, i la sala, insuficient.

El 28 de febrer, a les set del vespre, fou clausurada l'Exposició Fargnoli. En aquell acte el senyor Carles Rahola oferí una selecta lectura de les seves *Proses literàries*. La concurrència fou escassa, uns setanta-cinc oients; abundava l'element femení. La poca assistència fou deguda a l'escassa propaganda que es féu. En tals actes acostumàvem a repartir invitacions a domicili, i en aquella festa foren suprimides.

Amb aquesta exposició i la de Llavanera, que encara persistia formant un bell marc a la de les «capsetes», obtinguérem una sala escaient i atractiva. Els visitants foren nombrosos, però s'ha de fer observar que la Biblioteca posseeix una única porta, i aquells es veuen obligats a passar per la sala de lectura, i per poc soroll que facin és un destorb extraordinari als concurrents a la Biblioteca. Hi hagué algun lector que fins es queixà.

El dia 23 de març, a les set de la tarda, donà una conferència el publicista figuerenc F. Xavier Fages de Climent, sobre el tema «Don Antonio Cánovas — Con motivo del centenario de su nacimiento». Per ésser figuerenc el conferenciant, fou molt concorreguda i escoltada amb atenció.

El dia 28, a la mateixa hora, conferència a càrrec de Joaquim Manuel i Gay, sobre el tema «Almogàvares del Ampurdán».

Any 1929. — El dia 30 de març, conferència a càrrec de l'enginyer de camins Josep Paz i Maroto, qui tractà el tema «Estudio técnico y posibilidades económicas que ofrece el proyecto de Ferrocarril Ripoll-Olot-Figueras».

Com que aquest tema havia despertat gran interès per la millora que reportaria la realització del tal projecte en aquesta comarca, fou molt concorreguda i seguit amb atenció el seu parlament.

Any 1930. — El dia 22 d'agost, a les set del vespre, ens dedicà una lectura de les seves poesies el poeta B. Barceló, O. M., comentades per ell mateix. Tot i ésser totalment improvisat aquest acte, la concurrència fou bastant nombrosa. L'organització anà a càrrec de l'entitat cultural d'aquesta ciutat, Atenea.

Per primera vegada férem ús en tals actes de la sala de lectura en lloc de la de conferències. Quasi sempre es troba aquesta envaïda de tal manera, que sembla que sigui el magatzem de la Biblioteca; a més a més, una part està ocupada per l'Inspecció de Serveis Culturals d'aquesta «província», i això ajuda a omplir-la per complet.

El dia 18 de desembre, a la mateixa hora, l'eminent pedagog Delfí Dalmau donà una conferència a la sala de lectura, sobre el tema «Quina ha d'ésser la llengua a l'Escola? Responsabilitat de pares i de mestres». Amb dicció clara i austers arguments desenrotllà el seu tema el digne conferenciant. Tot i ésser d'interès extraordinari, la sala no quedà atapeïda de públic com en altres ocasions, però els que hi assistiren eren figuerencs tots ells fermes amants de la nostra llengua i aplaudiren amb sinceritat el prestigiós conferenciant.

Any 1931. — El 28 de febrer, a les deu de la nit, el poeta Tomàs Garcés ens donà una lectura comentada del seu darrer llibre de poemes *Paradís*. L'acte fou organitzat per Atenea; tot i fer una nit ben tempestuosa, el prestigi d'aquest poeta féu que la sala de lectura quedés plena de públic.

Els dies 9, 11 i 16 de desembre, a les deu de la nit, foren donades les tres conferències de què constava el Curset d'Arqueologia organitzat per l'entitat cultural Atenea, i a càrrec de

l'intelligent arqueòleg Joan Subias i Galter, el qual amb tanta cura porta a cap el Servei de Catalogació de Monuments d'aquesta «província». Despertà interès entre la part culta de la població, ja que aconseguírem una cinquantena d'inscrits. El primer dia féu la presentació del conferenciant el senyor Puig i Pujades, amant de tot el que respiri cultura, iniciador i ferm puntal de l'agrupació Atenea.

Visites. — El dia 6 d'octubre aquesta Biblioteca fou visitada per un grup de nenes de l'Escola Nacional de Cabanes, la qual està dirigida per la senyoreta Teresa Colls, lectora assídua des de fa temps. Se'ls explicà breument el funcionament de la Biblioteca, tant a sala de lectura com en el servei de préstec.

El dia 5 de novembre aquesta població reté homenatge a l'home símbol de Catalunya, Francesc Macià. A quarts de vuit del vespre vingué a visitar la Biblioteca, acompanyat del Conseller d'Instrucció Pública, Ventura Gassol, i autoritats locals. El senyor President s'interessà vivament pel seu moviment, estadístiques, noves adquisicions, conferències, etc., i féu un bell elogi de la conservació en què es manté aquesta Biblioteca. En aquest sentit sobretot, hem de reconèixer i agrair el molt interès que han mostrat sempre la Diputació i l'Ajuntament, secundant els esforços del nostre Inspector de Serveis Culturals, Joan Subias i Galter.

Per trobar-se aquesta població tan a prop de la nació veïna, la nostra Biblioteca amb freqüència és visitada per estrangers. Tots ells mostren una admiració sincera i fins de certa enveja. Recordo una senyoreta suïssa que ens visità a la primavera; teníem aquell dia ornada més que de costum la nostra sala de lectura, i feia goig de veure. Féu elogis de la seva installació, i declarà que s'hi trobava tan bé com a casa seva, i el que més l'admirà foren aquelles roses que omplien d'aroma el recinte. Opinà que devíem gastar-nos un dineral per adquirir-les, ja que casualment prengué seient a una taula que lluïa un ram d'unes escollides roses, ofrena d'una llegidora. El nostre poble avui no seria encara capaç de seguir l'exemple dels nord-americans i anglesos, els quals paguen un escreix

en llur contribució a benefici de les biblioteques del districte, però unes flors, un llibre de tant en tant de més o menys valor, ens els dediquen, i amb tot el desinterès i afecte que es pugui desitjar.

A un senyor francès acompanyat de la seva esposa i fills, Director del grup escolar d'un poble del migdia de la nació veïna, el sorprengué també la Biblioteca, i el que més li cridà l'atenció, com a pedagog que era, fou el bon comportament, el seny — deia ell — dels nostres petits llegidors. Ens deia que els de la seva escola no s'entretindrien llargues estones com fan els infants d'aquí en una sala que imposa el silenci i l'estudi. ¿Qui no s'avé en aquest agradable ambient, i més l'infant, pel qual posseïm uns llibres meravella de l'art de la impremta? Li parlàrem d'aquelles biblioteques installades pel Comitè Americà a les regions devastades per la guerra : les fotografies mostren uns infants adalerats com els nostres, ni més ni menys. ¿Qui no se sent atret per la intimitat d'aquestes modernes biblioteques? I l'infant, molt més que cap altre, per ésser extremadament sensible a tot el que respira bellesa i coqueteria.

Donatius. — Hem rebut donatius, durant aquest any, dels senyors i entitats que a continuació es detallen : Elvira Ribot, Maria Mañez, Artur Vinardell, Carme Montoriol, Atilano Moral, Institut d'Estudis Catalans, Raimond Vayreda, Cámara Oficial de Comercio y Navegación de Barcelona, Banca Marsans, Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Diputació de Girona, A. Ribas Conill, Esteve Caseponce, prev.; Pere Vayreda, Antoni Papell, Centro de Estudios Históricos de Madrid, Centro Internacional de Intercambio, Sociedad de Atracción de Forasteros i Juan Salleras.

Innovacions i millores. — El dia 25 d'abril foren col·locades sis prestatgeries de cer «Allsteel» a la sala de conferències, a continuació de les que ja posseïem. Era indispensable aquesta adquisició, i amb l'augment de volums que constantment experimenta aquesta Biblioteca serà indispensable tot seguit rodejar per complet aquesta sala de prestatgeries iguals.

El dia 3 d'abril fou pintat en lletres romanes el rètol «Biblioteca», damunt la porta del vestíbul, segons acord de la Diputació en sessió del dia 10 de desembre de l'any 1930. Esmento aquest detall perquè, encara que sigui petit, era realment necessari. Molts visitants o transeünts ignoraven el que contenia aquest edifici. Alguns ho prenien per una església, degut al relleu de la Verge que hi havia damunt la porta del vestíbul; altres per la central de telègrafs, i fins, encara que sembli irònic, hi ha hagut qui l'ha presa per un estanc.

El dia 2 de setembre fou adquirit un moble per a revistes i diaris; era indispensable aquesta adquisició. Aquestes publicacions quan eren col·locades damunt d'una de les taules de la sala de lectura, l'amuntegament a què es veien sotmeses constantment, les malmetia als pocs dies d'ésser-hi. Fou obrat als tallers Vilanova, d'aquesta ciutat, i és un moble molt encertat.

Al setembre també fou arreglada la taula-tarima del servei de préstec, amb calaixos per la part interna, de manera que avui ens hi cap perfectament tot el catàleg de préstec. S'havia fet indispensable aquesta reforma, per ésser insuficients els cinc compartiments en què estaven dividides les dues capsas de fusta que contenien el catàleg, les quals estaven col·locades damunt de la taula-tarima i destorbaven extraordinàriament per a servir al públic, ja que absorbien quasi tota la taula. S'ha iniciat el catàleg alfabètic de títols per a la *Novel·la Rosa* i col·leccions semblants, de moment per al nostre ús, tota vegada que és impossible de recordar tal invasió de títols (en aquesta Biblioteca podem anomenar-ho així pel gran nombre que en posseïm, degut a donatius), tots ells molt semblants, i és difícil de recordar de cada un el seu respectiu autor. Fins avui tenim un centenar de cèdules, o sigui un centenar d'obres, dins d'aquest catàleg.

Catàlegs d'editors. — Totes sabem la importància que per a una Bibliotecària té l'estar al corrent de les novetats editorials. A aqueix fi, en el transcurs d'aquests set anys hem aplegat modestament en aquesta Biblioteca una gran quantitat de petit material bibliogràfic : prospectes, catàlegs d'editors i ex-

tractes de periòdics. Fins avui sols hem pogut ordenar, per ordre alfabètic d'editors, els seus catàlegs, i els hem col·locat en petits grups dins d'unes camises. Gràcies a aquest petit repertori podem dir que quasi totes les adquisicions que s'han fet en aquests últims anys per a les dues Biblioteques d'aquesta «província» les coneixíem de nom i ens hi havíem familiaritzat abans de conèixer-les personalment. És en extrem necessari posseir aquest material per atendre el públic en diverses ocasions. Avui que les escoles estan organitzant les seves biblioteques, ens han estat demanades pels mestres petites llistes per engruixir-les i organitzar-les, i si els hem servit a bastament, ha estat gràcies a aquests catàlegs aplegats amb constància i amor any darrera any.

He d'agrair el servei que prestaren en aquesta Biblioteca, durant el mes de maig, les senyoretes Bibliotecàries de la Biblioteca Popular d'Olot, Maria Font i Clua i Júlia Martinà, en la catalogació d'un important lot de noves adquisicions. M'acompanyaren una quinzena de dies cada una; des d'aquestes ratlles els dono les gràcies per la bona companyonia que mostraren amb aquest fet.

Amb l'increment que va prenent aquesta Biblioteca, encara que estiguem dues Bibliotecàries al seu servei, seria convenient que en períodes de més activitat vinguessin a ajudar-nos senyoretes del curs de pràctiques. Elles ens reportarien anhels i vibracions per nosaltres quasi oblidats en aquest llarg període d'isolament professional.

El dia de la proclamació de la nostra segona República, la Biblioteca fou homenatjada pel poble de la següent manera: aquest, desitjós de noves, es mantingué tota la tarda agombolat a la Rambla, i fins deixà la Biblioteca ben deserta; però a quarts de set s'organitzà una manifestació, composta d'elements de tots els estaments. Primer es dirigiren a l'Ajuntament, on hissaren les banderes republicana i catalana. Segonament vingueren a aquest seu casal de cultura, i elements estudiantils i obrers hissaren una minúscula bandera tricolor, que ja portaven preparada, i al seu lloc corresponent col·locaren la catalana, que ja posseïem. Tot això s'esdevingué entremig de grans vis-

ques a Macià, a Catalunya i a Espanya, i lluminàries de bengales de diversos colors, que donava un conjunt emocionant damunt la gernació que omplia el carrer de la Biblioteca. També al costat del relleu de Della Robbia que es trobava damunt la porta del vestíbul foren col·locats els retrats de Gal·lan i Garcia Hernández, màrtirs d'aquell esdeveniment. Al dia següent posseïrem una bandera republicana adequada a l'edifici, que substituï la del dia abans.

A. RIERA CARRÉ

OBSERVACIONS SOBRE EL SERVEI D'INFORMACIÓ ALS LECTORS, PRESTAT DE PARAULA

Ordenadament per seccions intentaré concretar alguns dels més importants serveis que hem prestat al nostre públic durant aquest any.

Ben mirat, certes consultes, segons des de quin punt de vista les mirem, no tenen importància, i tal vegada resulten carrinclones, però de totes maneres ens mostren com estem d'identificades amb els lectors, la confiança que els inspirem i el servei que presta i prestarà amb molta més intensitat encara aquesta Biblioteca a la població i a la seva comarca.

Ja he dit en la meua memòria que certes activitats havien quedat estroncades des de l'any 1925 fins avui, però en aquells sectors on no és element indispensable la coordinació de Biblioteques, la relació entre unes i altres, i podíem actuar isolades, s'ha fet vida intensa i ben compresa pel nostre públic. Hem observat que d'ençà del nou règim, com que aquest es preocupa d'intensificar fins on sigui possible l'element cultura, a la Biblioteca sovintegen més del que era corrent les consultes dels lectors que no necessiten la nostra col·laboració i la d'aquells que la sol·liciten.

Ens interessen només les dels primers. Entre aquests es destaquen en primer terme els estudiants del batxillerat; amb aquest nou pla d'estudis els professors encaminen els deixebles vers els viarany de la recerca, de la consulta. Algunes vegades els fressen el camí ells mateixos, indicant-los vagament algun autor i títol; més sovint vénen completament desorientats i ens consulten on poden trobar un tema determinat. Quasi sempre pertanyen aquests a la secció de Filosofia; algunes vegades també a Ciències socials, Història i Geografia.

Catàlegs. — Acostumats alguns llegidors al catàleg usat en antigues biblioteques, manuscrit o imprès, però sempre en forma de llibre, és demanat en freqüència, i, en mostrar-los el que posseïm en forma de cedulari es veuen defraudats i molts desisteixen donant com a resposta que troben més ràpidament el llibre desitjat en l'antic sistema que en el que nosaltres posseïm.

Llavors repetim els arguments favorables a aquest nou tipus de catàleg, facilitat en la intercalació de nous llibres, sense envellir mai, ja que pot estar sempre al dia de les adquisicions recents. Als estudiants i element jove els hem entrenat al seu funcionament, principalment als primers, que hi prenen molt d'interès a fi de facilitar-se la tasca pel demà en acudir a les Biblioteques de Barcelona, tal com els remarcuem nosaltres. Avui ja són nombrosos els que consulten indistintament el d'autors i el de matèries.

Obres generals. — Dins la secció d'Obres generals, l'obra per la qual hem d'orientar alguns llegidors és l'*Enciclopedia Espasa*. Són més nombroses del que a primera vista pugui semblar les persones que, no entrenades en la consulta de diccionaris es desorienten davant les lletres anotades en el lloc de cada volum, i sempre els sembla que hi manca algun volum d'entremig. És curiós el que ens passà amb un lector : ens mostrà un volum i digué si voldríem fer el favor de donar-li el següent, perquè al seu lloc corresponent no hi era. Anàrem a mirar-ho al prestatge, i hi era; en mostrar-l'hi, tot enutjat contestà : « — Pues así soy un tonto; hacía cuatro o cinco días que estaba buscándole y como creía que estaría prestado, por esto lo he pedido. Gracias. » Molts nens i nenes d'ensenyament primari vénen a preparar llurs temes, i són molts els que hem d'orientar en la recerca dels mots. Ara, n'hi ha una quantitat considerable que ja en són mestres. També ben sovint hem de servir de guia en la consulta de l'*Anuari Bailly-Baillière*. Respecte a una d'aquestes consultes, servírem a una senyora que en restà ben agraïda. L'interessava trobar una pensió, religiosa o no; li era indiferent. Acudírem a l'*Anuari*, per ésser l'única obra que posseïm per a tal objecte. Haguérem de cer-

car-li, perquè la senyora de referència no se'n sabia sortir, tot i pertànyer a una categoria social elevada, i en trobarem una infinitat; però comprenent jo que hauria preferit aconseguir-ne una de la qual es tinguessin bones referències, vaig oferir-me per a indagar concretament entre les meves relacions. Aquella senyora obtingué, per fi, el que desitjava; era la primera vegada que entrava a la Biblioteca; des d'aquella enquesta (ja que bé podem anomenar-la així, una consulta tan complicada) ve sovint a la Biblioteca, ella i la seva neteta, aquesta petita, la qual des d'aquell dia ha pres tal afició a les lectures infantils, que fins pregà la seva mare que li permetés fer ús del préstec; és una bona llegidora, molt entenimentada i curiosa dels llibres.

Com a diccionari enciclopèdic català, ens hem servit del *Diccionari de la Llengua Catalana*, Salvat.

Filosofia. — Ocupa aquesta secció el vuitè lloc en el servei de préstec i el novè en la sala de lectura. Els seus lectors es redueixen a estudiants i algun que altre obrer; recordo un escloper, un barber i un paleta, que llegeixen obres d'aquesta secció amb molta assiduïtat; precisament un d'aquests demanà amb molta d'insistència alguna obra del doctor Serra Húnter. Llavors aquesta Biblioteca no posseïa res d'aquest autor; avui tenim el primer volum de *Filosofia i Cultura*. Acudírem a la Biblioteca de Catalunya, la qual ben sovint ens complau en les nostres demandes, i ens enviaren *Idealitat, metafísica, espiritualisme*.

Manuale que usen constantment els estudiants : les històries de la filosofia de Messer, Schwegler, A. Wulf. Aquesta darrera molt resumida, però clara, és força estimada pels nostres lectors. La Vaissière, *Elementos de Psicología experimental*; Aster, E., *Introducción a la Psicología*; Gran, K., *Lógica*. Fins ens veiem obligades a establir torn.

Ens és demanat sovint hipnotisme, i ens servim de l'obra: Wundt, *Hipnotismo y sugestión*. Per espiritisme i maçoneria, demanats també sovint, acudim a l'*Enciclopedia Espasa*, ja que no posseïm cap obra que es refereixi a aquests temes.

Regles d'educació civil avui més que mai interessen al

públic, i acudim a les obres : Zamoyska, *La educación moral y cívica*; Rahola, *Catecisme de ciudadania*; Palau Vera, J., *La educación del ciudadano*.

Han estat diversos els estudiants que durant el curs ens han demanat una obra per a desenrotllar el tema «origen de la família»; a aquest objecte rebérem de la Biblioteca de Catalunya : Engels, *Origine de la famille*; ho cercàrem a Fustel de Coulanges, *La ciudad antigua*; Menard, *Los pueblos en la antigüedad*, i Laurand, *Manual de los estudios griegos i latinos*, però ho tracten molt lleugerament.

Religió. — Algunes vegades ens ha estat demanada una història de les religions, com que no en posseïm cap, seria convenient adquirir la de Houby. Avui interessa també la història de la religió catòlica, i acudírem a la Biblioteca de Catalunya, la qual envià : Aguilar, *Historia eclesiástica*. Indiquem la *Història Universal*, Oncken, i el volum v de la *Geografía Universal*, Espasa-Calpe, que es titula «Reforma y contrarreforma». La *Historia de los heterodoxos españoles* si es pogués completar seria molt consultada; tenim sols el primer volum. S'interessen també per les vides de Sants, però en posseïm poques.

Dret. Ciències Socials. Pedagogia. — A un lector interessava saber l'organització i funcionament de la Societat de les Nacions; ens demanà on podia consultar-ho. Li indicàrem les obres : *La Sociedad de las Naciones*, de Maclagan, i la de Pla Cárceles. La geografia política i econòmica i l'economia política són demanades pels estudiants; els aconsellem els nombres de la Col·lecció Labor, corresponents a aquests temes.

Per a sindicalisme aconsellem l'obra de Renard, S., *Sindicatos, Tradeunions y Corporaciones*. No en posseïm cap més.

Una senyoreta ens consultà on podria dirigir-se per a estudiar la dona empordanesa a través de tots els temps. Li indicàrem Pella i Forga, *Historia del Ampurdán, Les Sobiranes a Catalunya*, que conté «La Sibilla de Fortià» i «la Crònica d'en Muntaner», on cita «Na Mercadera» i alguna altra dona de la vila de Perelada.

A la secció de Pedagogia ens trobem, com en les seccions més consultades pels estudiants, o sigui que hem d'establir torn. Tenim molts mestres inscrits al servei de préstec i avui amb la tasca dels curssets s'interessen més que mai per la seva especialitat.

Obretes per a servir de lectura a les escoles, en demanen tot sovint; indiquem, entre d'altres : Guimerà, *El gos de casa*; Vilanova, *La Rossa*; *Llibre de Mar*; Rovira i Virgili, *Llibre de lectura escolar*; Maragall, *Llibre de poesies*; Seix i Barral, 1.^r, 2.ª i 3.^r *Libros de Lectura*; Pastor, *Lecturas geográficas*; Llanos, *Historia Universal en lectuas amenas*.

Aquesta secció en el servei de préstec aconseguix el nombre 3, en ordre de preferència; com es veu, les seves demandes són abundoses.

Lingüística. — Aquesta secció és poc consultada, tret dels dicionaris. Hem prestat servei a dos lectors que anaven a la recerca d'un bon manual de paleografia espanyola. Els recomanàrem el de Millares Carlo, i per a fer pràctica en la lectura de documents, el corresponent de Garcia Villada, que els conté més clars i llegibles que Millares Carlo.

Ciències pures. — Dins aquesta secció es fa ús constantment dels manuals d'Extensió d'Ensenyament Tècnic; caldria tenir completa aquesta col·lecció.

A un lector transeünt l'interessà classificar un mineral que portava. Acudírem als manuals de mineralogia que posseïm, i el trobàrem dins els salicats en el manual Labor, Brauns, *Mineralogia*.

Ens fou consultat on podrien trobar instruccions per a formar una modesta col·lecció botànica. Mostràrem l'obra de Font i Quer, *Instruccions per a la recol·lecció, preparació i conservació de les plantes*.

Ciències aplicades. — A un lector dibuixant l'interessava veure l'esquelet humà en conjunt. En aquell moment estava deixat en préstec el manual *El cuerpo humano*, de la Casa

Seix i Barral, i acudírem al *Médico en Casa* i *Enciclopedia Espasa*.

Sobre el cultiu de la clavellina i el gerani, ens fou demanat per una llegidora. El manual de Garzón Ruiz ens serví a bastament.

Belles Arts. Esports. — A alguns mestres que ens demanen cançonetes els recomanem les que tenim de Narcisa Freixes i les de Llongueres.

Dins els esports és sovint consultada la col·lecció *Los Esports*.

Literatura. — Dins aquesta secció ens fa falta un bon manual de la història de la literatura. A una senyoreta li interessava conèixer la història del romanticisme. Li mostràrem: Lanson, *Histoire de la Litterature française*; Montoliu, *Historia de la literatura castellana*, i li recomanàrem l'obra de Mme. Stael, *De l'Allemagne*, la qual obra fou demanada a la Biblioteca de Catalunya en préstec.

Història i Geografia. — Per aquesta secció que ocupa el tercer lloc de preferència a la sala de lectura i el segon en el servei de préstec, sovintegen les consultes. Esmentaré sols aquelles de les quals tinc el record més viu, ja que he disposat de poc temps per a preparar aquest treball.

Un lector ens demana l'origen de l'escut català. Consultàrem la *Història de Catalunya*, de Bofarull, que posseïm procedent d'un lot en dipòsit del senyor Joan B. Jovet.

Un senyor que posseeix una petita col·lecció de numismàtica ens mostra una moneda que conté un cap de dona d'un perfil molt grec. Volia identificar-la; per fi, dins l'obra Duruy, *Historia de los griegos*, en trobàrem una que semblava igual.

Un grup d'estudiants de l'Institut demanaren, Perelada i la seva comarca. Els uns la part geogràfica solament; els altres, història, i els més avançats, civilització. Es tractava d'una excursió projectada a aquella vila i el professor els exigia certs coneixements, a fi de treure més profit d'aquella. Acudírem al volum «Girona» de la *Geografia de Catalunya*, de Carreras Candi;

La Vila de Perelada, de Carles Rahola, i *Historia del Ampurdán*, de Pella i Forga.

Un mestre sollicita *Geografia de l'Empordà*; acudírem a *Comarques de Catalunya*, de Pau Vila, als volums de la Col. Pop. Barcino, del mateix autor, i a la *Geografia elemental de Catalunya*, de Blasi.

A. RIERA CARRÉ

RECORDS D'ANGLATERRA

L'Associació de Bibliotecaris Britànics celebrà la seva reunió anyal des del 31 d'agost al 5 de setembre passats a la ciutat de Cheltenham. Hi assistiren uns mil membres.

Des de llavors han transcorregut uns quants mesos, i aquell viatge nostre i tot el que amb ell es relaciona ha passat a la categoria dels records, d'aquells records dels quals se serva una memòria agradable, cal dir-ho? El seu objecte és prou conegut de totes les companyes : assistir en nom de l'Escola de Bibliotecàries a la reunió que anyalment celebra aquella Associació.

En aquesta ocasió no intentarem pas de fer un recompte detallat de les reunions a les quals vàrem assistir; crec que no seria oportú ara, a més que, per altra part, resultaria inútil, perquè en el número corresponent al setembre propassat del *Library Association Record*, òrgan de l'esmentada Associació de Bibliotecaris, va aparèixer un excellent informe sobre aquelles.

Però era la primera vegada que la nostra Escola enviava dues de les seves alumnes a aquelles conferències anyals, raó per la qual creiem que no estarà de més que en diguem quelcom en l'ANUARI d'enguany.

El programa va dedicar-se a tractar aquells aspectes que dins del camp de la Biblioteconomia donen els anglesos més importància, tals com cooperació dels Bibliotecaris en l'educació d'adults, County Libraries (Biblioteques de Comtat o districte territorial), biblioteques d'hospitals, i desenvolupament de la gran Biblioteca Central de Préstec de Londres. Presta aquesta un servei remarcable als estudiants, valent-se d'un sistema d'intercanvi molt ben articulat. També es parlà de la cooperació amb les Escoles, i de la professió de Bibliotecari en el seu aspecte internacional.

El que crida més l'atenció d'aquell que per primera vegada assisteix a aquestes conferències és, al nostre modest entendre, el gran nombre de Biblioteques que es veuen allí representades — moltes de les quals són de creació recent — i el gran impuls donat al moviment bibliotecari. Com s'explica aquest increment tan ràpid? Com ha estat possible de crear en un període d'anys relativament curt una xarxa tan vasta de Biblioteques que permetés gaudir dels beneficis que elles reporten fins als habitants de les contrades més allunyades dels grans centres de població? Aquestes preguntes que forçosament ens hem de fer per poc que ens interessi aquesta qüestió, ens porten de manera natural a parlar de la Library Association (Associació de Bibliotecaris), l'activitat de la qual ha fet possible, fins a cert punt, d'assolir aquell resultat magnífic.

La Biblioteca, en el sentit que avui té i la professió de Bibliotecari en particular, podem dir que són creació de la segona meitat del segle passat. Hi havien, certament, algunes poblacions que posseïen les seves Biblioteques, però prescindint d'algun que altre cas isolat, la Biblioteca municipal pública degué la seva creació al Decret sobre Biblioteques del 1850. Fins que aquell Decret adquirí caràcter de Llei, hagué de passar bastant de temps, sense mancar pas discussions freqüents i sovint serioses. Mes el gran impuls del moviment pro Biblioteques parteix de l'any 1886, en què es començà a comptar amb l'ajut material del filàntrop escocès Andreu Carnegie, fundador de la Institució que porta el seu mateix nom. Des d'un principi la Fundació Carnegie proporcionava un edifici adequat, a condició que aquell que l'acceptava adoptés l'esmentat Decret sobre Biblioteques i proporcionés el solar. I així veiem que el desplegament d'aquestes Biblioteques públiques constitueix un moviment social i educatiu dels últims anys del segle XIX i dels que portem del XX, amb tot i les limitacions que ha hagut de sofrir.

Tampoc no existia, conseqüència lògica, la professió de Bibliotecari com a tal; les Biblioteques estaven confiades a estudiants i erudits que, pels equilibris que havien de fer amb les migrades quantitats que disposaven, tenien tots els aires d'homes de negoci, més que altra cosa. Passà un quant temps

sense que la situació millorés gran cosa, fins que alguns Bibliotecaris clarividents estudiaren la manera d'establir una relació constant entre tots els de la mateixa professió. El seu anhel es veié satisfet en les conferències que el 1877 aplegaven a la ciutat de Londres els Bibliotecaris britànics i els d'algun altre país. L'any següent, 1878, naixia la Library Association. Les reunions freqüents, i d'una manera especial les anyals, anaren acostant i unint tots els Bibliotecaris anglesos, els quals discutien temes professionals, publicaven procediments empleats, donaven a conèixer plans per al millorament de les Biblioteques; en fi, esdevingueren en general el factor dirigent en l'administració de Biblioteques.

Quina ha estat la labor portada a cap per la Library Association? En primer lloc, ha contribuït en gran manera a la formació tècnica del Bibliotecari, ultra haver publicat gran nombre de manuals de Biblioteconomia, Bibliografia, etc. Començà per fundar Escoles d'Estiu, més tard creà cursos per als ja Bibliotecaris; després, amb col·laboració amb l'Escola d'Economia de Londres, establí curssets que es donaven en aquesta institució. Fins aquí s'havia avançat molt, com veiem, però el pas decisiu va donar-se el 1919, any en què va començar a funcionar, financjada per la Fundació Carnegie, l'Escola de Bibliotecaris de la Universitat de Londres.

El programa d'estudis que allí es cursen està basat en l'informe presentat per la Library Association. Els cursos són dos per a aquells que no tenen fet cap estudi sobre Biblioteques, però els graduats d'Universitat poden fer-los en un any. Hi ha, de més, uns altres curssets per als que ja presten serveis en alguna Biblioteca; aquests poden obtenir el seu títol en cinc anys. Aquest, expedit per la Universitat, s'obté després de passar els corresponents exàmens i d'haver prestat servei remunerat en una Biblioteca durant un any. Existeix el propòsit de crear escoles similars a Manchester, per al Nord d'Anglaterra, i a Glasgow, per a Escòcia.

Pel que precedeix, vegem que l'única Escola de Bibliotecaris que existeix a Anglaterra és la de Londres. I essent tan crescut el nombre de Biblioteques actualment obertes al públic,

se'ns acut de preguntar. Com és possible que tots passin per aquella Escola? I si no ho és, com es preparen aquells que aspiren a regentar un dia una Biblioteca? Vegem, doncs, com estudien la gran majoria dels Bibliotecaris i Bibliotecàries de les Illes Britàniques. Durant la nostra curta estada a Cheltenham vàrem tenir ocasió de parlar i simpatitzar — amb aquella simpatia que instintivament s'estableix entre persones de la mateixa professió — amb una Bibliotecària de Great Crosby, prop de Liverpool. Com que el seu cas és el més corrent, segons va assegurar-nos, em limitaré tan sols a traduir les seves paraules: «A molts pocs els és possible d'assistir als cursos de l'Escola de Londres; primer, per la carestia de la vida a la gran metròpoli, i segon, pel nombre crescut d'aspirants a Bibliotecaris i la matrícula forçosament limitada d'aquella. Els més cursen els estudis com a lliures, perquè és el camí més fàcil. Com ja queda dit, Miss Ballantyne — aquest és el nom de la nostra amiga — és una de les moltes que estudien en aquesta forma. No hi ha temps limitat; així poden emprendre-ho de la manera que millor els convingui, la qual cosa és un gran avantatge, perquè el temps lliure és curt.»

Quant als estudis que allí es cursen, són ben semblants als nostres, en el que es refereix a la part tècnica, naturalment; els altres és cultura general, i no té interès per al nostre intent: Biblioteconomia dividida en tres seccions, catalogació, administració i part rutinària, si val l'expressió; Bibliografia, selecció de llibres i lectura de documents. D'idiomes, ultra el seu, exigeixen nocions de llatí, posseir un dels moderns i nocions d'un altre.

L'esdeveniment més important dels últims anys ha estat el creixement de les County Libraries i el perfeccionament en l'organització de la Biblioteca Central de Préstec de Londres. Tots els comtats anglesos, excepte tres, cauen avui dintre d'una «àrea bibliotecària». S'han fet grans progressos, també, a Escòcia, Galles i Irlanda. La Fundació Carnegie ha prestat una vegada més el seu ajut material, concedint crèdits per un terme de cinc anys; el resultat assolit ha estat magnífic, ja que, segons mostren les estadístiques, de la xifra de 2.000.000 de volums consultats s'ha passat a la de 20.000.000, en el mateix període.

Paral·lel a aquest increment remarcable, és el de la Biblioteca Central de Préstec de Londres, de la qual depenen cent Biblioteques públiques, amb un total de 4.500.000 volums; dues d'aquestes són Biblioteques regionals. La Biblioteca Central de Préstec està instal·lada en un edifici propi, donat per la Institució Carnegie. Tant les Biblioteques regionals — de les que en definitiva n'hi ha d'haver quatre — com la Central de Londres, posseiran catàlegs duplicats amb el fi de disminuir treball en el servei de préstec als lectors i també perquè en tot moment pugui aquella adquirir qualsevulla obra de positiu valor que no pogués ésser servida per les Biblioteques locals o rurals. El propòsit dels fundadors d'aqueixa gran Biblioteca és el d'augmentar de dia en dia el seu fons, i així, amb el temps, esdevindrà una de les grans col·leccions del país.

Passem ara a les County Libraries, tema d'una d'aquelles reunions celebrades a Cheltenham. Començaré per dir que no crec pas que tot el que allí es va exposar pogués posar-se en pràctica a la nostra terra, no; però la importància que han adquirit últimament bé mereix que els dediquem uns breus comentaris. De més, en els moments presents, tenen per a nosaltres un gran valor d'actualitat. Ja en l'ANUARI DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS de l'any 1926 s'apuntava la idea d'un sistema d'irradiació de les Populars, amb la fundació per tot Catalunya d'una sèrie de Biblioteques que, com malles d'una àmplia xarxa, unissin i apropessin els diversos pobles entre si, i tots amb una Central de Biblioteques. Aquella idea exposada aviat farà sis anys, no ha estat possible fins avui de veure-la convertida en realitat; però entre els projectes a realitzar per la Generalitat de Catalunya figura la creació d'aquest sistema de Biblioteques. Amb un goig profund ens enteràvem de l'esmentat projecte exposat en el volum *L'Obra de Cultura* que la Generalitat, per mediació del seu Consell de Cultura, va donar a conèixer a principis d'any.

Què són les County Libraries, en definitiva? Com funcionen? S'assemblen a les altres en la seva administració, o bé segueixen un règim diferent? Les Biblioteques conegudes amb aquest nom formen una branca importantíssima del servei por-

tat a cap pel conjunt de les de les Illes Britàniques. Tenen mètodes i pràctiques diferents de les que funcionen a les ciutats; en molts casos perquè han de resoldre també problemes ben diferents dels d'aquelles. Han progressat enormement en els deu anys últims, i avui dia la Library Association compta amb una secció especial anomenada «Secció de les County Libraries».

Vegem com han crescut tan ràpidament. Parlant sempre en termes generals, podem dir que quinze anys endarrera un ciutadà de l'Amèrica del Nord podia obtenir amb més facilitat obres per llegir que qualsevol anglès europeu. Existien, gràcies a la iniciativa privada, algunes Biblioteques i colleccions circulants en determinats comtats o districtes territorials, però aquestes, si bé no es pot pas negar que prestaven un bon servei, no el podien pas prestar d'una manera regular i metòdica com si depenguessin de l'Estat o d'una quota-impost. Les autoritats angleses, amb tot i reconèixer la necessitat que hi havia d'intensificar l'obra cultural de les Biblioteques, no adoptaven cap resolució pràctica; la contribució d'algunes poblacions era tan petita, que sols permetia de dedicar a aquest fi una ínfima quantitat anyal, amb la qual ben poca cosa podia fer-se. Aquestes raons, i potser també la tradicional apatia de les autoritats rurals, fins aquests últims anys, almenys, poden haver-hi contribuït. Sia el que sia, el cas és que el 1915 existien a Anglaterra comptades Biblioteques que funcionessin sota el Decret del Govern : sols la cooperació podia proporcionar a aquelles poblacions el benefici d'un servei segur i complet. Poques vegades, però, s'acudia a aquest recurs entre els districtes veïns. Evidentment l'única autoritat indicada per establir i administrar les Biblioteques rurals era el Consell del Comtat, però no existia cap llei que els permetés d'actuar. La Fundació Carnegie — refugi infal·lible — que sempre s'ha preocupat del problema de la Biblioteca rural, ha fet possible aquest ràpid i recent progrés. L'esmentada Institució invità determinats Consells, representats per llurs respectius Comitès d'Instrucció, a acceptar subvencions per a fundar Biblioteques. El pla a desenrotllar era el següent : cada comtat comptaria *primer*

amb una *biblioteca central*, des de la qual es distribuïrien els llibres a intervals regulars, i *segon*, amb la «village-library», *biblioteca rural* installada generalment a l'Escola, fent de Bibliotecari el mateix mestre. Constarien en principi d'una col·lecció permanent d'obres de consulta i clàssiques, demés d'un lot circulant d'altres obres convenients, que es renovarien per trimestres. L'any 1919 el Govern anglès reconeixia el Consell del Comtat com a autoritat de la Biblioteca, i el facultava per imposar una «Library-rate», impost de Biblioteca, si val l'expressió. Des d'aquell moment els comtats podien crear, doncs, Biblioteques amb vida pròpia. Amb tot, el suport de la Fundació Carnegie no ha pas mancat allí on ha calgut, i així resulta que avui el 97 per 100 de la població rural anglesa viu en una extensió compresa dins d'un districte bibliotecari.

Aquest és, en resum, el que s'anomena «Sistema de les County Libraries». El 1924 obtenien del Govern el reconeixement oficial com a representants del més alt ideal. Destinades a proporcionar als seus districtes respectius un servei el més aproximat possible al que proporcionen les Biblioteques en una població gran, formen avui una vasta xarxa estesa per totes les Illes Britàniques, i són pocs els llegidors que no puguin beneficiar-se de l'instrument de cultura que elles ofereixen al públic.

Les meves paraules finals no podrien ésser altres que les següents : Fem tots vots perquè el projecte de la Generalitat de Catalunya, respecte a Biblioteques Populars, esdevingui una bella realitat en un futur ben pròxim.

JUSTA BALLÓ I SALVÀ

BIBLIOTECA POPULAR DE TARRAGONA

Oberta al públic a últims de l'any 1926.

(Vid. ANUARIO 1928, p. 155, ANUARIO 1929, p. 203, i ANUARI 1930, p. 207.)

BIBLIOTECÀRIES

Directora:

Srta. Mercè Enrich.

Nomenada el 27 de març del 1926.

Auxiliars:

Srta. Josefina Ibars.

Nomenada el 21 d'abril del 1927. Obté l'excedència el 31 de desembre del 1931.

Srta. Anna Maria Gay.

Interina del 24 d'octubre al 31 de desembre del 1931, data en la qual és nomenada en propietat.

Srta. Assumpció Pijuan.

Nomenada Auxiliar interina de la Biblioteca d'Ulldecona el 24 d'octubre del 1931; destinada en comissió de servei a aquesta Biblioteca.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 28,666 (en préstec, 12,186; a la sala de lectura, 16,480).

Lectors adults : Homes, 13,610 (en préstec, 5,566; a la sala de lectura, 8,044); dones : 8,668 (en préstec, 5,400; a la sala de lectura, 3,268).

Lectors infantils : 6,388 (en préstec, 1,220; a la sala de lectura, 5,168).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 338.

Mitjana diària de lectors : Adults, 65 (en préstec, 32; a la sala de lectura, 33); infants : 18 (en préstec, 3; a la sala de lectura, 15).

Cens de la població:

Total : 27,883 habitants.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 3 aproximadament.

Lectors inscrits al servei de préstec : 2.751.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	6,018	1,680
Obres generals.....	1,542	48
Filosofia.....	168	202
Religió.....	152	219
Dret i Ciències socials.....	2,057	711
Lingüística.....	257	82
Ciències pures.....	651	366
Ciències aplicades.....	1,428	677
Belles Arts.....	438	256
Literatura.....	3,026	8,292
Història i Geografia.....	1,020	1,035
Totals.....	16,757	13,568

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	10
Filosofia.....	9	8
Religió.....	10	7
Dret i Ciències socials.....	2	3
Lingüística.....	8	9
Ciències pures.....	6	5
Ciències aplicades.....	4	4
Belles Arts.....	7	6
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	5	2

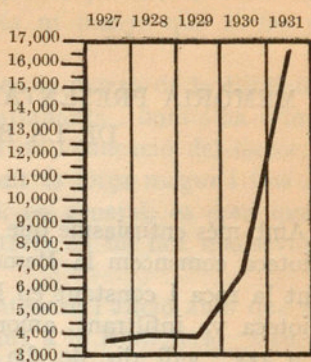
Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	12	11	29	25
Obres generals.....	3	6	11	7
Filosofia.....	4	1	6	1
Religió.....	4	8	34	8
Dret i Ciències socials.....	44	19	111	21
Lingüística.....	1	4	2	5
Ciències pures.....	20	4	24	13
Ciències aplicades.....	38	7	43	8
Belles Arts.....	51	5	54	5
Literatura.....	139	21	157	21
Història i Geografia.....	42	40	84	44
Totals.....	358	126	555	158
	484		713	

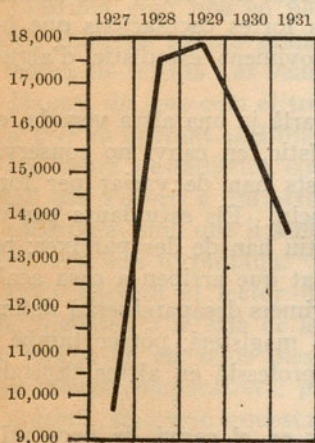
Volums perduts : 7 (a la sala de lectura, 3; en préstec, 4).

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

Oberta al públic a últims del 1926; no es portaren estadístiques, però, fins al març del 1927.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

Inaugurat el servei a últims del 1926; no es portaren estadístiques, però, fins al març del 1927.

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Amb més entusiasme que mai des que treballem en aquesta Biblioteca comencem la Memòria d'enguany. Com la gota va picant la roca i constant en la tasca ve que la forada, així la Biblioteca va infiltrant amor a l'ànima tarragonina i esdevé poc a poc, vull dir de dia en dia, més interessant i con-correguda.

Potser la calma amb què va verificant-se l'augment de lectors sigui causa que el moviment sigui més sòlid, més estable i en l'estadística no es vegi aquelles fortes oscil·lacions que hom pot haver experimentat en el moviment estadístic d'algunes altres Biblioteques.

És clar, com es veurà, i se'n parlà ja una altra vegada, que si conserva el mateix nivell estadístic, en canvi no conservarà els mateixos lectors; perquè aquests han de variar per força, degut a l'element que els constitueix. Els estudiants per una part. Els que són forasters, a l'istiu han de desaparèixer; però compensa aquest fet els de la ciutat que arriben a casa acabat el curs en les Universitats. Els primers desapareixeran definitivament acabat el batxillerat o el magisteri; potser també els segons quan vagin a exercir llur professió en altres capitals o en altres pobles.

Un altre element que influeix en el canvi de personal és els joves que fan aquí el servei militar; però aquests han desaparegut quasi per complet del préstec. A la sala de lectura conserven el número, fent la proporció deguda a la disminució de personal que hi ha hagut a la milícia.

En una petita part també hi influeixen les famílies domiciliades aquí per tenir algun dels seus membres un càrrec oficial,

com per exemple els empleats d'Hisenda. Tenen residència aquí temporalment, i podem dir que el que arriba substitueix l'altre en caràcter de lector; ni més ni menys que si fos una herència.

Això té un gran inconvenient en la marxa de la Biblioteca, sobretot al que fa referència als estudiants : hom s'ha d'imposar la tasca cada any de bell nou de l'educació del lector; no tan fàcil com sembla, car l'estudiant és força mogut i fins atabalat per naturalesa, i al principi, en general, es creu que es pot estar a la Biblioteca com s'estaria en un lloc qualsevol de passatemps.

Tot això exposat, és fàcil d'entendre l'afició amb què nosaltres veiem la presència de l'infant a la Biblioteca. Generalment és fill de família que té més estabilitat a la població, i hom posa els ulls en ells, veient-hi bona llavor o excellent planter que més endavant ha de produir fruits delitosos.

Llàstima gran que en ple curs, que és quan la Biblioteca té més vida, els lectors grans han d'ocupar el lloc dels petits per manca de seients i es veuen obligats a tornar-se'n.

Havem dit que com el treball de la gota sobre la roca, així poc a poc va operant la Biblioteca en l'ànim del lector.

En veure l'estadística comparativa que anem a presentar, és fàcil que s'ocorri a qui això llegeixi que la comparança no és pas encertada, sinó que li semblarà que la vida de la Biblioteca vingué com una torrentada. Podrà semblar-ho; però no és una realitat. Recordi el lector que en l'últim trimestre de l'any 1929 vingueren a la sala de lectura 877 lectors més que no havien vingut en els nous mesos anteriors. Això influeix força en les sumes comparatives; però no ho trobem en l'estadística del préstec, sinó que aquesta ens dona una petita disminució, petita si la comparem amb l'increment que ha pres la de la sala de lectura; disminució que ens expliquem per dues causes : la restricció del préstec als infants, des que hi ha la Biblioteca al nou local i la comoditat d'aquest, que farà, sens dubte, que el lector, trobant-s'hi bé llegirà a la mateixa Biblioteca.

Anem a demostrar-ho amb números:

Any 1930 : Lectors a la sala de la Biblioteca, 6,335. (La

Biblioteca estigué tancada mig mes de setembre preparant el canvi de local.)

Obres llegides a la sala de lectura, 6,702; revistes, 506. Total, 7,208.

Any 1931 : Lectors a la sala de la Biblioteca, 16,480.

Obres llegides a la sala de lectura, 16,757; revistes, 1,718. Total, 18,475.

Tenim una mitjana d'augment mensual de 845 lectors (sense tenir, però, en compte els dies que la Biblioteca estigué tancada).

En canvi, en préstec:

1930 : Lectors, 14,017. (La Biblioteca estigué tancada al servei mig mes d'agost i tot el setembre, pel mateix motiu.)

Obres deixades, 15,897; revistes, 160. Total, 15,957.

1931 : Lectors, 12,186.

Obres deixades, 13,568; revistes, 47. Total, 13,615.

Trobem una mitjana mensual de disminució de 152 lectors (tampoc no tenim en compte el temps que la Biblioteca estigué tancada).

Quant a la preferència per les obres llegides, podem demostrar que la Literatura, tant a la sala de lectura com en préstec, ocupa el primer terme. El segon l'ocupen les obres sobre Ciències socials, a la sala de lectura, i en préstec, la Història i Geografia. El tercer lloc és per a les Obres generals, a la sala, i en préstec, per a les Ciències socials. El quart, a la sala de lectura, per les Ciències aplicades, i en préstec també. El cinquè, a la sala de lectura, per a la Història i Geografia, i en préstec, per a les Ciències pures. El sisè, per a aquesta última matèria, a la sala de la Biblioteca, i per a les Belles Arts, en préstec. El setè, a la sala de lectura, les Belles Arts, i en préstec, la Religió. El vuitè, a la sala de lectura, la Filologia, i en préstec, la Filosofia. El novè, la Filosofia a la sala de lectura, i en préstec, la Filologia; i el desè, la Religió, a la sala de lectura, i les obres de matèria general, en préstec.

Quant a les modificacions que en el lloc de preferència poden haver tingut les matèries, havem de fer constar que de les obres llegides a la Biblioteca només han sofert modificacions

les obres sobre temes generals; que del quart lloc que tingueren l'any 1930, han passat al tercer, i les que tracten de Ciències aplicades que del tercer han passat al quart.

En préstec han sofert modificacions les obres de Filosofia, que del sisè lloc han passat al vuitè; les de Religió, que del vuitè han passat al setè; les de Ciències socials, que del cinquè han passat al tercer (avantatge que s'explica pel gran nombre de mestres que s'han afegit als estudiants del magisteri que ja freqüentaven la Biblioteca, amb motiu dels cursets i cursos d'ampliació i a la nova legislació sobre l'ensenyança i magisteri que ha estat la causa que la *Gaceta de Madrid* fos consultada amb moltíssima freqüència). Les Ciències pures han passat del quart al cinquè lloc; les Ciències aplicades, del tercer al quart; les Belles Arts, del setè al sisè. No han sofert modificació les Obres generals, la Literatura i la Història.

Les revistes que es llegiren a la sala de lectura foren 1,718, i en préstec, 49.

Els visitants foren 91.

La Biblioteca estigué oberta 338 dies. Calculant la mitjana diària de lectors a la Biblioteca, ens dóna un resultat de 48 aproximadament, i el de les obres llegides, 49, amb un romanent.

En préstec, el terme mitjà és d'uns 36 lectors i d'unes 40 obres.

Serà convenient recordar que en anys anteriors totes les Bibliotecàries en general exposaven les dificultats en què es trobaven per a acostumar els lectors a la consulta dels catàlegs. El lector d'aquesta Biblioteca en sa majoria hi està bastant aficionat i força versat en el seu maneig.

Fa això que les consultes siguin fetes sota un caire més científic.

Volem exposar la d'un lector telegrafista (fem constar la professió per tal que ressalti més l'interès), que venint poc informat de l'obra que demanava, per tal de fer-se entendre digué així mateix : « — Em sembla que vostès la collocarien al lloc de la signatura del senyor Rubió, vull dir la signatura de classificació de Biblioteques. » (Comprenguérem que coneixia

l'obra «Com es cataloga i ordena una Biblioteca.» En efecte, així es féu entendre. Es referia a l'obra de Chavigny, *Organización del trabajo intelectual*, de la Colecció Labor.

Un altre dia un grup de mestres del curset d'ampliació vingueren a demanar una llista de les cases editorials d'obres per a infants, per tal que poguessin buscar-ne els catàlegs per fer-ne una bibliografia com a treball de classe. No cal dir que no sols se'ls donà el que cercaven, sinó que se'ls exposà l'especialitat de cada editorial, sobre la matèria.

També un altre dia un grup d'estudiants dels cursos d'ampliació es presentaren a demanar quines obres de Filosofia podien comprar-se per iniciar-se a l'estudi de la matèria. Hom els aconsellà : *Tratado elemental de Filosofía*, en dos volums, de la Universitat de Lovaina; la *Historia de la Filosofía*, de Wulf; *Iniciación a la Filosofía*, de Baker; *Iniciación Filosófica*, de Faguet; *Filosofía elemental*, *Filosofía Fundamental* i *El Criterio*, de Balmes, etc., etc.

En una altra ocasió és un jovenet que se'ns presenta com a Bibliotecari de l'Escola del Treball, a preguntar-nos sobre organització de Biblioteques. Li férem ofrena de *Cómo se ordena y cataloga una Biblioteca*, i li férem una llarga explicació per tal de donar-li una bona orientació.

No són poques les vegades que l'actuació de la Bibliotecària s'ha de convertir amb una mena de professorat : hi ha jovenets que de tant en tant ens pregunten sobre la manera de desenrotllar un tema assenyalat a classe. Hom moltes vegades ha de donar-los la idea essencial per tal que puguin desenrotllar-la. Altres vegades podem indicar-los obres per a consultar.

És cosa de tots els principis de curs l'haver de passar manetes estones ensenyant el maneig de diccionaris i enciclopèdies.

La presència del lector a la Biblioteca es presta a una sèrie d'observacions psicològiques. Hom es pregunta, per exemple, per què alguns lectors adolescents prefereixen asseure's al lloc dels infants, on sembla que s'haurien de trobar malament per l'espai i per la companyia, perquè els menuts, per quiets que estiguin, mai no ho estan prou. Infants que els costa d'asseure's al seu lloc; però hom això s'ho explica per l'afany que tenen

de semblar més grans. Clar, que si l'ordre de la sala ho permet, se'ls respecten les aficions.

Altres coses paregudes podríem esmentar que no tenen explicació franca, si no és pensant en les aficions especials que donen el convenciment que tenen lloc per un estat psicològic especial i propi.

Amb tot això donem per acabada la Memòria de l'any 1931, amb l'optimisme que un altre any podrem donar encara nota de més augment i de més influència cultural. Però abans d'acabar direm que demostrada aquesta dintre de la ciutat, aquest any s'estengué fins als pobles de la província de Lleida, perquè els mestres que durant els cursets freqüentaven la Biblioteca demanaren préstec des d'allà on anaren destinats. Això en el que fa referència al préstec individual.

S'han enviat caixes de llibres a Vilaseca, Alforja i Espluga de Francolí.

M.ª MERCÈ ENRICH I OTERO

BIBLIOTECA POPULAR DE GRANOLLERS

Oberta al públic el dia 20 de juny del 1927.

(Vid. ANUARI 1930, p. 117.)

BIBLIOTECÀRIES

Directora:

Srta. Francesca Farró.

Nomenada el dia 12 d'abril del 1927.

Auxiliars:

Srta. Pilar Herp.

Nomenada el dia 12 d'abril del 1927. Traslladada a la Biblioteca de Catalunya el dia 28 de gener de 1930.

Srta. Mercè Piera.

Nomenada el dia 23 de juliol del 1930.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 12,587.

Lectors adults : 4,976 (homes, 4,028; dones, 948).

Lectors infantils : 7,611 (nens, 5,367; nenes, 2,244).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 337.

Mitjana diària de lectors : 37'28 (adults, 14'76; infants, 22'52).

Cens de la població:

Total, 10,400 habitants. (Alfabetes, 8,320 habitants.)

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 3'58.

Del cens d'alfabets, 4'46.

Lectors inscrits al préstec : 1,067.

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 785.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	10,526	3,288
Obres generals.....	476	91
Filosofia.....	70	56
Religió.....	29	13
Dret i Ciències socials.....	295	162
Lingüística.....	178	52
Ciències pures.....	193	143
Ciències aplicades.....	275	182
Belles Arts.....	420	348
Literatura.....	1,589	3,712
Història i Geografia.....	925	1,104
Totals.....	14,976	9,151
	24,127	

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	7
Filosofia.....	9	8
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	5	5
Lingüística.....	8	9
Ciències pures.....	7	6
Ciències aplicades.....	6	4
Belles Arts.....	4	3
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	46	17	46	17
Obres generals.....	4	2	14	5
Filosofia.....	9	—	10	—
Religió.....	5	2	10	3
Dret i Ciències socials.....	13	9	18	12
Lingüística.....	14	2	14	4
Ciències pures.....	19	2	20	5
Ciències aplicades.....	11	3	10	6
Belles Arts.....	21	3	31	4
Literatura.....	91	30	107	29
Història i Geografia.....	47	12	64	13
Totals.....	290	82	344	98
	372		442	

Volums perduts : A la sala de lectura, 19; en préstec, 7. Total : 26.

Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

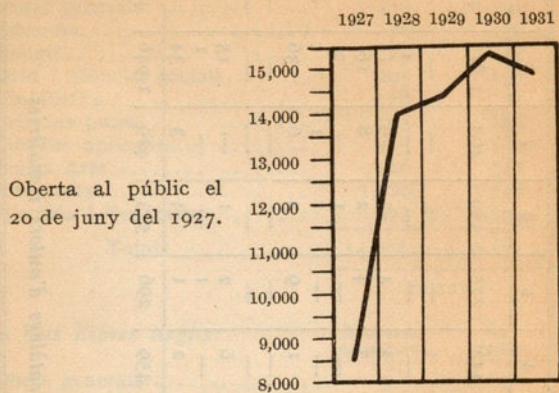
	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	498	124	101	203	442	443	275	559	405	1 825	426	5,501
Gener.....	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5
Febrer.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	7
Març.....	—	—	2	—	—	3	4	2	6	15	15	47
Abril.....	26	2	—	—	1	3	4	2	8	16	6	68
Maig.....	—	—	—	—	3	—	—	1	—	2	2	8
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	4
Juliol.....	19	2	7	2	8	1	9	3	6	36	15	108
Agost.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	1	2	—	—	3	6	2	1	—	15	10	40
Novembre.....	6	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	9
Desembre.....	7	—	—	5	6	2	1	4	3	34	4	66
Totals.....	561	130	110	210	464	459	296	573	429	1,946	485	5,863

Número del registre el 31 de desembre del 1931 : 7,381.

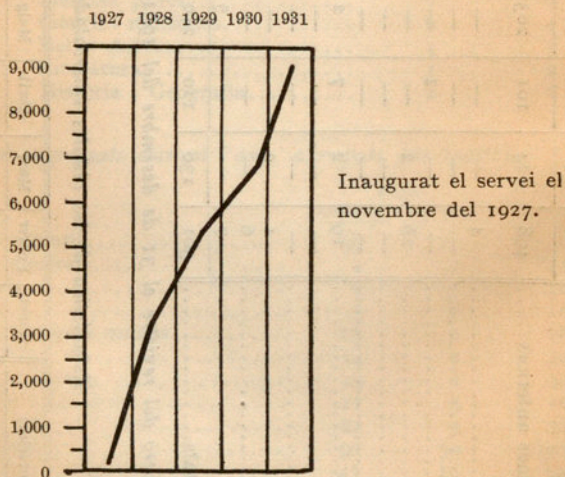
Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
11,144	—	—	351	604	306	110	170	—	—	—	290	238	13,213

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Tots els anys, en començar la Memòria de la Biblioteca, penso que aquesta es diferenciarà ben poc de la de l'any anterior, i per tant, arribarà un dia que aquest treball pecarà de monòton, amb les característiques d'un treball burocràtic, sense ànima ni originalitat; però, quan he coordinat els petits fets desglossats que han constituït durant l'any la vida de la Biblioteca, constato, amb sorpresa i satisfacció, que la Memòria no és un treball burocràtic ni monòton, sinó l'expressió fidel d'una realitat viva, que en analitzar les característiques d'un any més passat entre els lectors i els llibres, ens estimula en el compliment de la nostra tasca, afegeix un nou capítol a la història de la Biblioteca, i — qui sap! — potser en l'esdevenidor les nostres modestes ressenyes tindran un cert interès per a l'estudi de la cultura de la nostra terra.

Enguany, vull dir, en primer lloc, que he notat un augment de lectors obrers, i no em sé estar d'esmentar-ho amb alegria. Aquests xicots, joves en llur majoria, que vénen a llegir amb les mans ennegrides pel treball, són acollits per mi amb tota la delicadesa que necessita la seva timidesa i el seu temor, quan entren per primera volta a la Biblioteca. Generalment es dirigeixen a la secció de tècnica, i com més va, més puc notar que em demanen consell sobre tal o tal obra que necessiten consultar d'aquesta secció.

També és molt satisfactori esmentar un nou servei, que la nostra Biblioteca ha inaugurat aquest any, i que ve a ésser com una ramificació del servei de préstec extensiu als pobles veïns, sota la denominació de «Biblioteques Filials». Mensualment són deixats per la nostra Biblioteca de 24 a 26 llibres als pobles de

Palautordera i Santa Eulàlia de Ronsana, que són, per ara, els que s'han interessat a demanar-ho, i, per tant, se'ls ha concedit. Les persones interessades per l'establiment de Biblioteca Filial al seu poble, han estat l'alcalde de Palautordera, senyor Josep Pou, i el mestre de Santa Eulàlia de Ronsana, senyor Francesc Riart.

Tenen cura dels llibres, i de llur préstec i estadística de lectors, els mestres i mestresses de les susdites poblacions, sota la garantia dels respectius Ajuntaments.

Els llibres són triats per nosaltres (perquè així ens ho han demanat), i en la tria procurem que hi figurin obres de diferents seccions, però especialment de literatura, que és la secció més demanada, segons podem veure per les estadístiques enviades. No cal dir que hi posem també bastants llibres de la secció d'infants.

El sistema de Biblioteques Filials, resol el problema de moltes poblacions a les quals els és un xic difícil posseir una Biblioteca pública, i precisament al lloc rural és on el bon llibre ha d'exercir el seu apostolat de cultura.

Un altre any podré parlar més detalladament sobre els resultats de les Biblioteques Filials a cura nostra, car al present només estem als començos, i, per tant, seria una mica exposat avançar judicis. Vull manifestar com m'agrada que s'estengui la nostra Biblioteca més enllà del poble que la posseeix, però perquè puguem intensificar més la nostra tasca, cal que les adquisicions de llibres augmentin, ja que fàcilment es deixa comprendre, que quan existirà un nombre de Biblioteques Filials tindrem escampats molts llibres, i, per tant, nosaltres no podríem acontentar molts lectors nostres. Suposo que en créixer el nostre radi d'acció també es considerarà necessari que tingui un fons considerable la Biblioteca.

Una altra observació favorable d'aquest any és la major freqüentació de públic femení al préstec. És just dir, però, que aquest públic continua fidel a les novel·les, desentenent-se en general d'altres lectures.

A fi d'interessar les lectores, vaig redactar una petita crítica d'algunes obres, en sentit de propaganda, a propòsit per a

despertar la seva atenció, tals com *La Ciència en la vida de la llar*, *La Moda*, *La Madre y el Hijo*, etc., però, exceptuant algun cas, aquesta propaganda va obtenir escàs èxit. Però no cal desmaiar. Els casos aïllats que esmento, ja ens donen un xic d'esperança. Ja és cert que hi ha alguna lectora que mostra alguna vegada desig de sortir del cercle reduït de les seves habituals lectures, però de vegades necessito saber dissimular, quan em trobo amb preguntes o demandes com la següent: «— Doni'm un Dret ben "maco"; o bé : «— Voldria un llibre de biografies, però que tracti de ciències naturals».

Davant de tals disbarats, hom prefereix la lectora que demana ingènuament una novella, en la qual no manqui «galan i galana».

Les temptatives per a una millor depuració en les lectures femenines certament no poden considerar-se inútils, però em sembla que la seva eficàcia es notarà d'ací uns quants anys, després que l'educació femenina haurà entrat per altres viarans.

Ja és molt, que a algunes de les meves lectures els agradi *Mireia*. Cal tenir una benèvola indulgència per a les que no volen altra cosa que la *Novela Rosa*, o la Col·lecció Tal o Tal. Als seus ulls aquestes obres tenen gran valor. Una senyora em deia, amb gran il·lusió, que guardava totes aquestes obres per a la seva filleta, quan «tindria vint anys». Repetia les mateixes paraules d'Alfons Daudet en la dedicatòria de la seva obra *Safo* : «Per al meu fill, quan tindrà vint anys». Segons la susdita senyora, els llibres de la Mary Florian, la Delly, la Maryan, etcètera, donarien visió exacta del món a la seva filleta «quan tindria vint anys». En fi, seria aquest tema llarg. Bo és que vinguin a llegir els llibres que la Biblioteca els ofereix i que puguin aquests servir de contrapès als d'altre gènere perillós, força divulgats. Perquè ací també ens trobem en els dos extrems : les noies i senyores d'escrúpols exagerats (una lectora em preguntava si Walter Scott estava prohibit) i les que només troben gust en la lectura d'obres més que fortes, com una lectora assídua de les obres del Caballero Audaz, i similars, la qual estava molt estranyada que la Biblioteca no posseís aquestes

obres; però en retornar-me una obra de Dickens, que la hi vaig oferir, em va dir que també li havia agradat aquest gènere, encara que mai no havia llegit obres d'aquest caràcter...

Aquest any hem perdut un bon nucli de lectors, dels que podem anomenar transeünts. Aquests lectors pertanyen al Regiment que prestava servei a Granollers. Encara que també venien alguns oficials, els més constants eren els soldats. No crec equivocar-me en afirmar que alguns d'ells guardaran bon record de la Biblioteca. Vaig tenir la curiositat d'apuntar algunes de les obres que tenien costum de llegir, exceptuant la literatura. Heus en ací algunes:

La gesta de l'«Evalú», Atlas Salvat, Història Universal, Mne-motècnia, Estadística, Encyclopédie des Sports, Aventuras de una mujer en avión, Física, A través de las selvas Brasileñas, El «Pourquois-pas» en el Antártico, En torno a los tronos que he visto caer, Acumuladores, La tragedia del Polo, Viaje al Polo Sur, La Santa Biblia, El francés sin maestro, La educación musical, Art popular i de Catalunya, La música y los músicos, Schubert, Historia de Italia, Caracteres del anarquismo, Aranceles de Aduanas, Comercio del mundo, etc.

En la secció de préstec, la supressió de la targeta de presentació del lector, que requeria anteriorment el reglament de la Biblioteca, puc assegurar que ha causat bon efecte, i el règim de la Biblioteca no n'ha sofert cap desavantatge. No hem perdut cap llibre de més amb el nou sistema. En canvi s'han guanyat alguns lectors, que per apatia, per timidesa, o per malentès orgull deixaven d'inscriure's quan els dèiem que s'havien de fer presentar per determinada persona. I s'havia donat el cas paradoxal de deixar de complir el reglament de la Biblioteca precisament la persona a la qual el seu càrrec facultava el firmar la targeta de presentació de lector. Encara que aquest cas no és comú, com que ha tingut lloc, el cito.

En general, doncs, és millor facilitar tot el que es pugui l'accés al préstec, i el fet que més m'ha cridat l'atenció sobre el punt que comento, és que, potser serà coincidència, però em sembla que vénen més obrers que abans.

Ara, que cal fer excepció pel que respecta als infants. No

és que durant els cinc anys que la Biblioteca actua hagin perdut molts llibres, però sempre és una garantia que els pares responguin per ells, i així tenen més cura dels llibres sabent que si els perdien els seus pares l'haurien d'abonar.

Com tots els anys, l'augment de lectors s'ha acusat en sentit invers al termòmetre. Sempre és a l'hivern que la sala de lectura presenta magnífic aspecte. En canvi, a l'estiu ve poca gent, llevat del préstec, que sempre es veu afavorit.

Aquest estiu vaig posar en pràctica el meu propòsit de reunir els lectors infantils per a canviar impressions amb ells respecte les seves lectures. L'hora per aquestes converses em va semblar la millor de tres a quatre (a les quatre obrim la Biblioteca), i vaig escollir el dijous per ésser tarda de festa escolar.

Avissats els nens i nenes en dies anteriors, varen acudir tots els que varen interessar-se per l'avís, i foren bastant nombrosos; entre ells hi havia també algunes nenes. Per molt que la primera conversa interessés els infantils lectors, molt més em va interessar a mi, el comprovar fins a quin punt queden impreses les lectures en la imaginació dels infants. Preguntats quins llibres els agradaven més dels de la Biblioteca, tots els nois varen mostrar-se d'acord en la seva simpatia per les novel·les d'aventures. D'aquestes, el llibre que obtingué el màxim de vots va ésser el *Robinson Crusoe*, obra que fou explicada amb minuciosos detalls per un nen de deu anys. *La Illa del Tresor*, de Stevenson; *La Golondrina*, de Gilson; les obres de Juli Verne, de Marryat, de Mayne Reid, etc., desperten viu interès entre els xicots. Les nenes, més sentimentals i imaginatives, varen mostrar-se totes partidàries dels contes de fades, principalment del famós conte de Grimm, *Blancaneu*.

Vull anotar una observació que jo ja havia fet anteriorment a aquestes converses. Els llibres escrits per a infants, tals com *Alicia al país de maravillas*, *En Peret*, *El Arca de Noé*, etcètera, no són molt estimats a la meua Biblioteca. Potser són massa imaginatius, sense que la seva faula s'ajusti a un fi determinat. Vull dir que freturen d'argument, i la seva fina ironia escapa a la percepció dels petits, i; en canvi, són massa

innocents per als nois i noies més grans. Aquesta observació està feta d'una manera general, perquè també hi ha excepcions. El llibre *En Peret*, durant un llarg temps em va ésser demanat cada dia per una petita lectora, que amb molt d'interès em demanava que l'hi guardés tots els dies, fins que l'hagué llegit tot.

Un dels nens assistents a les converses és un cas digne d'esment, car és un gran aficionat a la lectura dels clàssics, cosa rara en un noi de la seva edat (té onze anys). Com que és tan jovenet, alguna vegada ha calgut negar-li certes obres massa crues. A les converses infantils, aquest nen va explicar, amb tot detall, *El Diablo Cojuelo*, que tots els altres nens escoltaren embadalits.

Altres converses seguien a la primera; vaig procurar orientar les lectures dels petits lectors, i especialment vàrem parlar de personatges cèlebres, esmentant les Biografies que hi ha en la secció infantil i remarcant els fets notables de la vida dels grans homes, i les dificultats que hagueren de vèncer per a assolir les seves aspiracions. Recordo que, en parlar de Stevenson, quan va aconseguir l'èxit de la seva obra d'inventor, un nen va exclamar amb vehemència: «— Ara sí, que tothom li devia voler ésser amic!» I pocs dies després una nena va demanar-me *el llibre d'aquell senyor que va inventar el tren*.

Els vaig indicar que redactessin un treball sobre els seus llibres preferits, indicant el passatge i personatge que més els havia interessat de l'obra. Alguns nens varen fer-ho, però no va resultar el que jo desitjava, car la majoria dels nens es limitaren a copiar fragments del llibre, i encara barroerament. De totes maneres és de lloar llur bona fe en respondre a la nostra demanda. Per cert, que el pare d'un d'aquests nens va venir a la Biblioteca expressament a dir-nos que estava molt complagut dels treballs de redacció que el seu fill havia fet a petició nostra.

Passat el període estiuenc, la molta feina que afortunadament s'acumula a la Biblioteca, ens impossibilita de dedicar als infants hores extraordinàries, i, per altra part, els deures de l'escola també els ocupen més hores a ells, però si es pot, és molt interessant cultivar aquestes agradables i senzilles converses.

Alguns infants són ben interessants. Ve a la Biblioteca un noieta, que avui ja va a treballar, el qual llegeix sempre llibres de viatges, i està sempre al corrent dels que publiquen i anuncien les cases editores. Un altre nen, molt entremaliat, no llegeix més que llibres instructius de la seva secció, tals com *El agua y sus maravillas*, *Animales microscópicos*, etc.

És una mica trist per al nostre sexe, però he de confessar que, comparant les edats iguals, els nens demostren molta més afició a instruir-se que les nenes. *El Tesoro de la Juventud*, obra de caire instructiu, en certs aspectes, es pot dir que només m'ha estat demanada pels nens. La senyora Sancho, Directora de la Biblioteca de Sallent, no està gaire conforme en la prohibició del préstec, d'aquesta obra. ¿Em perdonarà la meua estimada companya que jo estigui d'acord amb aquesta prohibició? Aquesta obra no parava mai a la Biblioteca, i moltes vegades els petits lectors podien perfectament venir ací a llegir-la. Per consegüent, i tenint en compte que és una obra cara, i publicada en forma de collecció, trobo raonable que no surti contínuament. I en dir contínuament, no és pas dir *mai*, perquè algunes vegades accedeixo a deixar alguns dels volums, tenint en compte circumstàncies especials, i sobretot si el lector que la demana és una persona gran, car aquesta obra desperta interès, no sols entre els petits, sinó entre els adults. Tots els volums de la collecció varen ésser llegits, un a un, per un lector forà, d'edat avançada, que n'estava entusiasmat, i suposo que accedint jo a la seva demanda, no vaig pas faltar absolutament al reglament. Altres vegades l'he deixat a algun nen que en volia copiar alguna cosa, o bé a algun jovenet que treballa i no pot venir a llegir a la Biblioteca.

Ignoro el motiu, però aquest any he tingut molta feina a reclamar llibres endarrerits als lectors de préstec.

Un costum, que cada dia fa més avenços, és el que adquireixen molts lectors de préstec : em demanen més d'un llibre. Al principi només accedia si es tractava d'un llibre d'estudi i un altre d'imaginació. Ara ja són més exigents. Alguns solliciten dues novel·les, a fi de no haver de venir tant sovint a retornar-les, i com que la benevolença fa més adeptes que l'estricta jus-

tícia; moltes vegades ho concedeixo. Quant als llibres d'estudi, alguns lectors en tenen diversos, dels quals se serveixen mentre no siguin demanats per algun altre lector.

En altres Memòries ja feia jo esment que el catàleg no és gaire consultat, per no dir gens. Com que el catàleg el constitueixen els llibres dels armaris, i a ells es dirigeixen els lectors, ¿no es podria col·locar als armaris indicacions que separessin les diferents seccions d'una mateixa matèria? Per exemple, en Història i Geografia, indicar on es troben les obres que tracten d'Història antiga i Història moderna, Guies de Viatge, Biografies, etc. Em fa l'efecte que això simplificaria la tria dels llibres als lectors que els agrada informar-se per ells mateixos.

En el préstec em sembla que també es podria introduir una petita modificació, referent a les cèdules de lectors. Els dies que el préstec és nombrós, i en el compte final del mes resulta una mica entretingut mirar si els noms són femenins o masculins, ¿no seria més ràpid comptar les targetes, i separar-les si aquestes fossin de diferent color? Seria el mateix que s'ha fet amb les targetes dels infants i dels adults, i encara que no siguin a centenars les targetes que diàriament hem de comptar, sempre seria més avantatjós per a tothom el poder treballar més ràpidament.

Torno a demanar la subscripció d'alguns diaris per a la Biblioteca, i tenint en compte la molta demanda de revistes de modes i de labors, una revista que tractés exclusivament de labors. És demanda, aquesta, d'algunes lectores que ho han estat de la Biblioteca, atretes, potser, pels figurins que hi poden consultar.

Les guies de lectura redactades enguany han tingut algunes bon èxit; altres, una acollida un xic freda, i altres han passat del tot desapercbedes. Cal remarcar que com més erudites són, més poc agraden. Encara que la redacció d'una guia de lectura a base de les noves adquisicions no necessiti per part nostra gaire inventiva, i, per consegüent, no tingui el petit mèrit d'una guia de lectura original, he notat que té molta més eficàcia que aquesta. Sempre que anuncio a la premsa que han arribat llibres nous no manquen lectors que responen al reclam.

Són un mitjà excellent de propaganda les guies de lectura, i he notat que com més de condició humil és el lector, més content està que li siguin enviades. Una guia de lectura féu retornar a la Biblioteca un lector que jo havia ja perdut...

Excepcionalment, i per diferents motius, no hem celebrat aquest any la Festa del Llibre. Però vàrem rebre un lot de llibres per a commemorar-la.

El 15 de març va tenir lloc a la Biblioteca una Exposició Artística de les obres de l'artista gironí Adolf Fargnoli. La sala més petita, que es troba a la part superior de la gran sala de lectura, va ésser el lloc on col·locarem les exquisites capsetes i cofrets, les creus i altres objectes, que tan meravellosament idea i fabrica aquest singular artista. Les flors d'ametller que vàrem posar en grans branques a la sala formaven un delicat conjunt amb les obres exposades.

El dia, plujós i fred, va impedir que hi hagués més concurrència a l'acte de la inauguració, però hi assistiren el senyor Alcalde i altres persones de l'Ajuntament. L'arquitecte municipal senyor Raspall va presentar Adolf Fargnoli, i explicà breument la importància de la seva obra. L'Exposició va cloure's el dia 5 d'abril.

El dia 9 de novembre es va celebrar la festa del repartiment de premis als alumnes de l'Escola de Música de Granollers, el qual acte tingué lloc a la Biblioteca. Diversos distingits alumnes executaren diferents peces de música clàssica i moderna, amb gran encert, al violí i piano, i el conjunt d'alumnes varen tocar la sardana del mestre Morera, *Picapoll*. Presidiren l'acte les autoritats, el mestre director senyor Lambert, el professor senyor Ruera i el secretari senyor Fondevila.

Encara que la sala no estava tan plena com altres vegades, no va deixar d'acudir bastant de públic, en la seva majoria familiars dels alumnes.

El dia 2 de juliol es va organitzar a la Biblioteca una mesa per a recollir firmes femenines per a l'Estatut de Catalunya. Varen tenir cura de l'organització algunes noies de Granollers. El nombre de dones i noies que va passar a firmar va ésser considerable.

El 4 de novembre, amb motiu de la vaga general, tot Grallers estava parat, i molt excitats els ànims. Com que jo vaig obrir la Biblioteca, un nombrós grup dels que feien tancar els comerços, va indicar que seria convenient que també tanqués la Biblioteca, a la qual indicació va respondre solemnement un altre dels revoltosos : « — No, això és un article de primera necessitat. »

Quant al moviment de la Biblioteca, sumades i revisades les estadístiques de lectors i llibres, comparades amb les de l'any anterior ens donen el següent resultat:

De la sala de lectura, 745 lectors adults de més aquest any, i 583 lectors infantils de menys. Del total de lectors, 162 de més.

Llibres llegits a la sala, 283 de menys en conjunt, però els causants d'aquesta diferència són els llibres d'infants, ja que enguany ascendeixen a 1,300 els llegits de menys que l'any anterior; de manera que pel que pertoca als llibres d'adults, supera en 1,017 al de l'any anterior. Aquest resultat em satisfà molt, malgrat haver baixat els llibres dels infants. Els llibres que lleigexen a la sala de lectura són més aviat que llegits, *mirats*, i ja ni cal dir que té molta més importància que augmentin els llibres d'adults. A més, que cal considerar que els noiets més grans, si bé deixen de venir a la sala de lectura, s'emporten els llibres en préstec.

El préstec continua la seva brillant carrera, sempre en sentit ascendent. Els lectors inscrits actualment són 1,067; entre ells hi ha bon nombre de lectores. També hi ha molts d'infants, i, com acabo de dir, llur augment en préstec ha ocasionat la llur baixa a la sala. Potser se'm dirà que és millor que els petits vinguin a llegir, en lloc d'emportar-se els llibres a casa, però molts d'aquests petits presten molt servei a les seves mares, la majoria de les quals treballen a les fàbriques, i, per tant, no poden romandre a la Biblioteca tot el temps que desitjarien. És per aquest motiu que accedeixo a llur demanda moltes vegades.

Els llibres que s'han llegit aquest any en préstec són 2,451 més que l'any anterior.

En préstec ha augmentat la Secció infantil, les Obres generals, la Lingüística, la Tecnologia, les Belles Arts, la Literatura i la Història; i han descendit la Filosofia, la Religió i les Ciències socials.

A la sala de lectura han augmentat : Obres generals, Ciències socials, Tecnologia, Belles Arts, Literatura i Història. Han descendit : Secció infantil, Filosofia, Religió i Ciències pures.

Cal notar la coincidència d'ésser més consultada aquest any la secció de Tecnologia, tant en la sala de lectura com en el préstec. Altres vegades he fet notar que aquesta secció no era molt apreciada.

El fet memorable de l'adveniment de la República a Espanya i la caiguda de la Monarquia, el dia 14 d'abril, va aturar uns quants dies la vida de la Biblioteca, car l'interès de tot-hom era pels notables fets històrics que s'esdevenien. Passada la convulsió política, la Biblioteca va tornar a reprendre el seu curs com d'habitud. Fins al present, he tingut cura d'observar si un canvi tan notable de règim influiria en la Biblioteca sobre determinades lectures, especialment les de caire social. No ho he pas pogut constatar d'una manera accentuada. També és cert que fins transcorregut un cert temps no es noten les conseqüències dels fets polítics en la vida social. És molt possible que una renovació d'idees influeixi progressivament en l'elecció de lectures, i bona prova en tenim en l'interès que desporten les obres que tracten de Rússia, estudiant-la sota els seus diferents aspectes. Ara com ara, el canvi polític no ha canviat pas la idiosincràsia dels meus lectors.

Finalment, aquest any hem pogut donar per acabada la catalogació de la Biblioteca Vidal-Jumbert, els llibres de la qual tenen ja el seu lloc en els armaris. La secció que ha quedat més nodrida és la de Lingüística. Encara que no és fàcil que els llibres que la componen surtin gaires vegades, fa bonic veure en els prestatges, gramàtiques i diccionaris grecs, àrabs, hebreus, turcs, etc. Això dona molta importància a la nostra Biblioteca, tot i recordant que fou un fill de Granollers la persona que ajuntà tantes obres de lexicologia, amb esforç entusiasta i absolutament personal.

Les alumnes de l'Escola de Bibliotecàries vingudes a Grallers per tal de complir les pràctiques de Biblioteca, foren aquest any les senyoretes Dolors Carré, del 13 al 25 d'abril; Concepció Guarro, del 4 al 31 de maig, i, finalment, la senyoreta Isabel Iglésias, la qual hi estigué pocs dies, del 19 al 23 de maig. Totes aquestes senyoretes varen mostrar molt d'interès i bon encert en el seu treball. Em plau dedicar-los un bon record, agraïda de llur col·laboració en el nostre treball.

FRANCESCA FARRÓ

LA INFORMACIÓ ALS LECTORS

Les demandes precises dels lectors sobre determinada obra, són fàcils de complaure, si la Biblioteca posseeix l'obra demanada. Ara, que tots sabem que són molts els lectors que desitgen trobar resposta a les qüestions que els interessen sense saber demanar l'obra adequada; o bé, en demanar-ne una, ho fan sense que aquesta tingui utilitat per al seu objecte.

També hi ha el lector que quan ens demana algun informe ho fa d'una manera vaga o versàtil. Aquests són els casos en què la Bibliotecària ha de posar en pràctica la seva intuïció, el seu criteri i... la seva paciència. Recordo que un dia un senyor em va demanar una obra sobre la fabricació d'espelmes; després es va decantar per la fabricació del sabó, i va acabar emportant-se una novella gairebé infantil.

En canvi, són moltes les vegades que he quedat jo més satisfeta que el mateix lector, quan he trobat una obra que responia satisfactòriament a la seva demanda. Un dia, un lector buscava en la secció de Tecnologia, i, dissimuladament, observava jo les mostres de disgust que donava mentre anava consultant llibres. Per fi, em vaig decidir a preguntar-li què desitjava, i em va semblar que la seva pregunta sobre determinat tema era més aviat de caràcter teòric que pràctic. A l'obra de Morley, *Resistencia de Materiales*, que vaig donar-li, va trobar el que buscava inútilment en altres llibres i va sortir contentíssim.

El lector que acabo d'esmentar pertany a la categoria dels lectors tímids, però també hi ha lectors que prefereixen exposar-nos el motiu de la seva demanda. Per exemple, alguns joves dels que més s'interessen per la cultura granollerina tenen gran interès que es fundi a Granollers un Museu. Doncs bé, mol-

tes vegades han portat monedes trobades en les excursions que efectuen, i com que els ha interessat saber de quina època són, m'han demanat obres de Numismàtica. Tenim *Les Monedes Catalanes*, de Botet i Sisó, i aquesta és l'obra que han consultat diverses vegades, a més de la *Història de Catalunya*, de Rovira i Virgili, a falta d'altres obres que tractin més extensament aquest tema.

Tenim alguns lectors, entre els quals hi ha una lectora, que cultiven la pintura i escultura amb gran sentit artístic, i els llibres de la secció de Belles Arts de la Biblioteca els han prestat bon servei. Entre altres, aquests llibres són, *Pintura Decorativa*, de Bossert; *Arte Chino*, de Hobson; *Dibujo y ornamentación*, de Meyer, i *El dibujo y la composición decorativa*, de Couty.

Un jove lector va decorar una formosa àmfora amb motius d'ornamentació d'estil grec, la reproducció de la qual va trobar en un llibre de la Biblioteca. Igualment un altre jove, aquest escultor, de talent poc comú, el qual són moltes les vegades que ha vingut a la Biblioteca per a orientar-se en la forma i decorat dels originals i bonics gerros que modela i decora primorosament.

No sempre cal acudir a la secció precisa per a trobar el que es busca; una vegada, un jove decorador va venir a la Biblioteca per a un model que havia de representar un drac i vaig trobar-lo en les il·lustracions d'una rondalla d'infants.

Entre altres preguntes relatives a Belles Arts en recorde una d'un lector que em va preguntar com havia de buscar, a l'*Enciclopedia Espasa* la paraula «Neoclàssic» per a saber la seva definició. Després d'indicar-li-ho, li vaig portar la *Història de l'Art*, de Pijoan, i altres obres que el varen il·lustrar a bastament sobre el que desitjava saber.

Les preguntes que ens fan els lectors no tenen per base solament la curiositat o el desig d'il·lustrar-se. Totes les que són relacionades amb qüestions de jurisprudència han estat fetes per persones a les quals interessava positivament la consulta; qüestions sobre comiat judicial, sobre reglaments de societats, legislació del treball, etc. Els llibres que m'han servit són, na-

turalment, *Código Civil*, *Legislación Obrera* i, en general, els de *La Revista de los Tribunales*.

També hi ha el cas, sobrerament conegut, de l'estudiant que busca *fet* el treball que li han encarregat, en els llibres que li subministren els detalls per a fer-lo. Com que, naturalment, no el troben, no n'hem de buscar pocs de llibres fins a trobar-ne que responguin al tema que el lector desitja! Ja no presenta dificultat, en canvi, indicar obres que puguin ilustrar sobre fets històrics, tals com el Concili de Trento, la Civilització dels pobles antics, la Revolució francesa, etc. Com a Història Universal, compendiada, m'ha servit bé *Clio*, de Ballester, perquè, quan indico la de Cèsar Cantú, molts lectors troben que és massa extensa. Per la Història antiga, el Seignobós ha estat molt consultat.

De vegades no és possible trobar extensament explicat el fet històric que voldrien saber, com, per exemple, la història de la Inquisició, que em va ésser demanada per un lector. Vaig indicar-li els diferents manuals d'Història Universal que tenim, en la part que tracten sobre aquest tema.

Relativament, també són freqüents les preguntes sobre geografia d'Espanya i de Catalunya, principalment. Em serveixo dels diferents Atlas que tenim, de la *Geografia* de Pau Vila, i algunes vegades de la de Carreras Candi, malgrat ésser ja antiga per algunes informacions. Per a la geografia d'Espanya, la de Vidal-Lablache, i la d'Echeverria, de l'Editorial Labor. També és demanada pels estudiants la *Geografia d'Espanya* de Ballester i *España Regional*.

Algunes vegades cal cercar al *Butlletí del Centre Excursionista* informacions geogràfiques o històriques. El primer volum d'aquesta collecció m'ha servit en diverses ocasions quan m'han demanat on podrien trobar la història del Castell de la Roca, poble veí de Granollers.

De la secció de música m'han fet diferents preguntes. Un lector va demanar-me obres que l'illustressin sobre la forma dels instruments musicals a través del temps. Va ésser molt interessant i curiós recercar els llibres en els quals més o menys em va semblar que podríem trobar-ho. A més de la *Història*

de la *Música*, vàrem mirar gravats, reproduccions de quadres, i també ens va servir *Album du Moyen Age*, de Lavissee i Parmentier.

De la secció de Ciències pures no solen demanar-me gaires informacions. Un lector, però, recordo que em va fer buscar molt demanant-me obres de botànica. Vaig donar-li totes les que tenim, però cap responia al seu desig. A la fi vaig poder comprendre que buscava una botànica medicinal, i va trobar el que volia, no precisament en els llibres de botànica, sinó en el *Diccionari de la Salut*, que se'm va ocórrer de donar-li.

Sobre l'etimologia i traducció d'algunes paraules també m'han demanat de vegades informacions. Tantes obres de lingüística que tenim en diferents idiomes, i no em va ésser possible complaure una lectora que em va demanar un diccionari portuguès.

Obres que m'han prestat bon servei entre els estudiants, són : *Atlas de la Producción y del Comercio*, de Condeminas; *Contabilidad*, d'Hurtado del Valle, i els diferents volums d'Extensió d'Ensenyament Tècnic.

De la Secció de Filosofia i Religió alguns dels pocs lectors que llegeixen aquesta secció també ens demanen alguna vegada orientació. Per exemple, dues lectors (aquestes no llegeixen solament novel·les) varen demanar-me, respectivament, una obra que tractés de la vida de Jesucrist, i una obra de filosofia, *que no fos complicada*. Els va complaure molt *La vida de Crist*, de Papini, i *Máximas*, d'Epictet.

Hi ha una altra lectora, aquesta treballadora d'una fàbrica, que també formula la demanda del llibre demanant el nostre consell. Aquesta noia vol sempre *històries de persones cèlebres*. Però ja es comprèn quines li han d'agradar. *La vida de una emperatriz*, *Juana de Arco*, *María Estuardo*, etc.

Finalment, obres d'utilitat general, que m'han servit moltes vegades per a satisfer preguntes de lectors, són : *Recetario Doméstico*, de Gherisi, i l'*Anuario Bailly-Baillière*.

FRANCESCA FARRÓ

BIBLIOTECA POPULAR DE MANRESA

Oberta al públic el dia 6 de desembre de 1928.

(Vid. ANUARI 1930, p. 143.)

BIBLIOTECÀRIES

Directora:

Srta. Pilar Bertran.

Nomenada el dia 24 de gener del 1928.

Auxiliars:

Sra. Emília Fernàndez.

Nomenada el dia 24 de gener del 1928. Traslladada a la Biblioteca de l'Escola del Treball el dia 28 de gener del 1930.

Srta. Concepció Múnera.

Nomenada el dia 23 de juliol del 1930.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 17,397.

Lectors adults : 10,094 (homes, 8,129; dones, 1,965).

Lectors infantils : 7,303 (nens, 5,558; nenes, 1,745).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 342.

Mitjana diària de lectors : Adults, 29'51; infants, 21'35.

Cens de la població (oficial 1930):

Total, 31,782 habitants. (Alfabetes, 22,351 habitants.)

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 1'60.

Del cens d'alfabetes, 2'97.

Lectors inscrits al préstec : 1,084.

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 889.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	9,977	3,547
Obres generals.....	1,905	249
Filosofia.....	266	218
Religió.....	207	91
Dret i Ciències socials.....	448	319
Lingüística.....	511	97
Ciències pures.....	733	309
Ciències aplicades.....	1,466	622
Belles Arts.....	1,009	349
Literatura.....	1,922	6,426
Història i Geografia.....	1,983	1,143
Totals.....	20,427	13,370
	33,797	

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	3	7
Filosofia.....	9	8
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	3	5
Lingüística.....	7	9
Ciències pures.....	6	6
Ciències aplicades.....	4	3
Belles Arts.....	5	4
Literatura.....	2	1
Història i Geografia.....	1	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	45	2	46	4
Obres generals.....	1	3	13	1
Filosofia.....	9	1	11	3
Religió.....	3	2	10	2
Dret i Ciències socials.....	24	13	33	17
Lingüística.....	5	3	6	3
Ciències pures.....	15	4	17	7
Ciències aplicades.....	11	2	17	7
Belles Arts.....	23	3	28	3
Literatura.....	84	58	106	68
Història i Geografia.....	50	13	82	23
Totals.....	270	103	369	138
	373		507	

Volums perduts : A la sala de lectura, 23; en préstec, 2; inutilitzats, 7. Total : 32.

Estatística de les obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	537	79	94	109	286	115	219	492	276	1,070	365	3,642
Gener.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Febrer.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	1	5
Març.....	2	—	4	2	2	1	3	1	6	19	23	63
Abril.....	25	1	—	—	2	2	3	2	8	21	10	74
Maig.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juny.....	—	—	1	—	3	—	—	1	—	2	1	8
Juliol.....	17	—	5	2	18	—	10	5	8	30	15	110
Agost.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	3	—	—	—	4	1	—	1	1	22	7	39
Novembre.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Desembre.....	—	1	—	1	—	—	3	3	3	44	6	72
Totals.....	584	82	104	114	323	123	238	505	302	1,212	428	4,015

Estatística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Sumes anteriors	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Total
12,211	—	12	168	13	246	23	310	—	—	111	—	205	13,299

Estadística de lectors a la sala de lectura

	Homes	Dones	Nens	Nenes	Totals
Gener.....	623	131	295	126	1,175
Febrer.....	633	118	446	144	1,341
Març.....	699	173	555	317	1,744
Abril.....	522	126	406	190	1,244
Maig.....	647	143	438	135	1,363
Juny.....	496	112	354	94	1,056
Juliol.....	721	152	330	118	1,321
Agost.....	759	115	325	136	1,335
Setembre.....	896	211	610	139	1,856
Octubre.....	829	321	621	124	1,895
Novembre.....	720	210	676	134	1,740
Desembre.....	584	153	502	88	1,327
Totals....	8,129	1,965	5,558	1,745	17,397

Estadística de lectors al servei de préstec

	Homes	Dones	Nens	Nenes	Totals
Gener.....	341	255	116	118	830
Febrer.....	396	257	154	121	928
Març.....	457	314	199	162	1,132
Abril.....	423	259	169	138	989
Maig.....	387	240	202	138	967
Juny.....	351	220	190	136	897
Juliol.....	489	286	158	124	1,057
Agost.....	510	253	120	108	991
Setembre.....	642	306	160	125	1,233
Octubre.....	561	362	173	100	1,196
Novembre.....	616	320	281	85	1,302
Desembre.....	401	233	201	78	913
Totals....	5,574	3,305	2,123	1,433	12,435

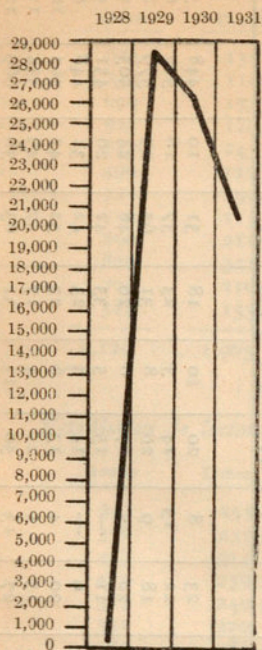
Estadística de llibres llegits

<i>A la sala de lectura</i>	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Gener.....	674	112	25	39	37	58	64	99	76	221	136	1,541
Febrer.....	1,009	119	32	34	60	48	52	100	81	168	106	1,806
Març.....	1,155	148	26	11	30	52	47	95	100	206	156	2,026
Abril.....	913	100	31	18	21	44	46	84	67	147	121	1,592
Maig.....	747	177	24	5	26	36	55	73	56	174	135	1,508
Juny.....	587	149	9	9	24	40	78	70	85	129	130	1,316
Juliol.....	604	188	11	15	43	56	69	144	104	155	153	1,542
Agost.....	617	125	28	23	34	63	82	133	75	150	212	1,542
Setembre.....	1,074	214	36	18	62	31	48	187	99	158	212	2,139
Octubre.....	999	250	24	27	45	37	98	179	123	163	238	2,183
Novembre.....	925	198	11	6	33	20	52	165	63	144	235	1,855
Desembre.....	673	125	9	2	33	26	42	137	80	107	143	1,377
Totals.....	9,977	1,905	266	297	448	511	733	1,466	1,009	1,922	1,983	20,427

A domicili

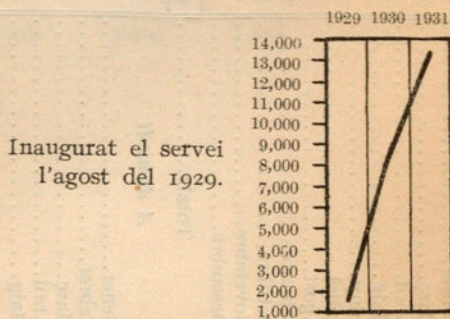
Gener.....	232	13	23	8	20	10	18	31	19	448	52	874
Febrer.....	275	8	22	13	14	3	23	37	16	517	64	992
Març.....	362	8	18	9	26	6	31	65	19	579	87	1,212
Abril.....	320	3	20	5	27	6	26	46	24	505	99	1,081
Maig.....	348	14	11	—	15	5	33	42	26	451	98	1,043
Juny.....	293	29	9	—	14	5	23	42	31	448	67	961
Juliol.....	299	24	20	4	13	6	27	52	42	562	105	1,154
Agost.....	263	25	13	1	21	4	17	57	29	534	113	1,077
Setembre.....	295	26	27	13	50	13	31	63	36	669	126	1,349
Octubre.....	257	37	21	15	36	15	29	48	38	687	109	1,292
Novembre.....	346	46	18	12	43	16	38	82	39	569	127	1,336
Desembre.....	257	16	16	11	40	6	13	57	30	457	96	999
Totals.....	3,547	249	218	91	319	97	309	622	349	6,426	1,143	13,370

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

Oberta al públic el 6
de desembre del 1928.

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

Inaugurat el servei
l'agost del 1929.

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Entrem ara amb els ulls ben oberts, atenció i cura dins la nostra estimada Biblioteca, i mirem el que ha esdevingut en la realitat concreta, emprant el llenguatge clar i sincer de les xifres comparades. Sentim una profunda satisfacció en complir així, el propòsit que deixàrem anotat en les últimes ratlles de la Memòria del 1930. Continuar analitzant el seu moviment, la seva vida. Ens ha estat i és de molta vàlua el llibre diari de la Biblioteca on, jorn per jorn, donem compte dels esdeveniments, fets sobresortints i tasca realitzada; això ens permet veure el que es va fer l'un any i s'ha fet l'altre en circumstàncies anàlogues. Aquest llibre, però, quedaria tan sols a favor de la nostra Biblioteca i de les seves Bibliotecàries presents i futures, si no transcrivíssim les seves clàrícies en l'ANUARI, perquè s'expandeixin fora del nostre clos, interessant a les persones totes i particularment a les dedicades a institucions afins. Cal establir la unió entre les Biblioteques i Bibliotecàries de tot Catalunya, germanes en formació, ideals i tasques. Cal que unes a altres ens comuniquem esperances, observacions, problemes. És per això que existeix l'ANUARI. En escriure aquesta Memòria voldríem les dots d'un bon historiador per a no deixar cap fet ni circumstància digne d'ésser anotat i aportador d'una lliçó, suggerència o solució profitoses.

Mirem les estadístiques d'aquest any i comencem les comparacions; les referirem al passat 1930; però recordant la baixa soferta respecte l'any 1929, farem arribar sovint les comparacions fins a aquest.

El primer que veiem és un bon augment de lectors, sobretot en la secció d'adults.

Any 1930 : Lectors adults, 7,996; lectors infantils, 6,214.

Any 1931 : Lectors adults, 10,094; lectors infantils, 7,303.

Augment de lectors adults a favor de l'any 1931; 10,094-7996 = 2,098 lectors.

Augment de lectors infantils a favor de l'any 1931; 7,303-6,214 = 1,089 lectors.

Augment total, 3,187 lectors.

El nombre de lectors adults no arriba encara al del 1929 (11,006 lectors). En canvi, el de lectors infantils, encara que no hagi augmentat tant com el d'adults, ja ha sobrepujat el d'aquell any : 6,636 lectors infantils el 1929; 7,303 el 1931. Veiem, doncs, que la Biblioteca de Manresa durant l'any 1931 ha acrescut els seus lectors, apropant-se el nombre d'adults al del 1929, i sobrepujant-lo en la secció infantil. Fetes les operacions i comparacions de conjunt, tenim a favor de l'any 1931 un augment de 177 lectors respecte l'any 1929.

Fixant-nos en la preferència que obtenen els llibres llegits, trobem que la Literatura ja no ocupa el primer lloc en la sala de lectura, sinó el segon; ha cedit la seva preeminència a la Història i Geografia; en canvi, en préstec continua ocupant el lloc davanter. És que el canvi de Monarquia a República ha desvetllat l'interès per als coneixements històrics. La Religió, que ocupava el novè lloc en els dos serveis, ve a ocupar el desè en tots dos.

Les obres generals ocupen en la sala de lectura el mateix lloc de preferència que en el passat, o sigui el tercer; en préstec, en canvi, ocupaven el desè i han vingut a ocupar el setè lloc. A la sala de lectura abunda la consulta de les Enciclopèdies, sobretot de l'Espasa, que nosaltres mateixes hem recomanat als lectors, inclús buscant-los matèries que no trobàvem en llibres especialitzats. Com que tenim tot l'interès a no deixar marxar els lectors sense haver satisfet llurs desigs, hem buscat en els llibres el que els interessava, recurrent, en cas necessari, a l'Enciclopèdia.

Una col·lecció que s'emporta moltes de preferències és el *Tesoro de la Juventud*, demanada tant a la sala com en préstec. Ara, però, degut al seu estat, ja no la deixem sortir de la Bi-

biblioteca, perquè pugui continuar essent útil a la sala de lectura, encara que molt usada. Molts lectors han mostrat recança de no poder-se emportar aquests volums i ens han dit que els havien fet passar belles estones a ells i família. Així és que si ens n'enviaven una altra collecció, continuaríem deixant en préstec la que tenim. Això ens portaria també l'avantatge de poder disposar sempre d'ella, cosa que és impossible si la collecció és única i es deixa algun volum en préstec. Ens dolia, a voltes, anar a consultar algun dels seus volums per a buscar alguna matèria demanada i trobar que el llibre necessitat estava deixat.

Petites variants trobaríem encara en l'ordre de preferència dels llibres; diguem sols, com a conclusió, que ens plau remarcar que tenim lectors interessats en totes les branques del saber, i no sols aficionats a novel·les, com creuen molts i manifesten alguns visitants.

Llibres llegits. — El nombre total de llibres llegits a la sala de lectura ha disminuït aquest any:

Llibres llegits l'any 1930, 26,369; l'any 1931, 20,427. Total, 5,942 llibres menys.

Aquesta baixa és deguda en gran part a la secció infantil:

Llibres llegits de la secció infantil : any 1930, 16,402; any 1931, 9,977. Total, 6,425 llibres menys, la qual cosa dona encara a favor de la secció d'adults, $6,425 - 5,942 = 483$ llibres més. Tenim, doncs, més llibres llegits en la secció d'adults; menys llibres fullejats i, per tant, més constància en la secció infantil.

Ha contribuït a l'augment de lectors en la secció infantil la instal·lació de l'Escola del senyor Albagés en l'altra ala de l'edifici. Donem a aquesta Escola i al seu meritíssim mestre la més coral benvinguda. La temença que la proximitat de l'escola portés enrenou a la Biblioteca, tant en el seu interior com pel soroll que de fora podia arribar-hi, en jugar els nens, ha estat ben aviat esvaïda. En el seu interior els nous lectors es porten perfectament, saben el que és una Biblioteca i se n'aprofiten força. Nosaltres, ben agraçosament, els guiem en les recer-

ques que fan tot sovint per a donar els dissabtes petites conferències a l'Escola; de vegades són diferents nens els que demanen un mateix assumpte, ja que després dels ponents els és permès de fer comentaris. Com a tots els infants, els agraden els contes. Tampoc no hem de témer el soroll dels seus esbarjos, ja que juguen fora de les hores de funcionament de la Biblioteca i queden bon xic apartats. Una Escola preparatòria per a l'ingrés de batxillerat a càrrec del senyor Martínez és també veïna nostra; també ella ens porta nous lectors. El seu professor era ja prop nostre altres anys, en l'Institut, del qual és professor auxiliar.

El moviment en la Biblioteca durant els diferents mesos de l'any varia. Veiem, però, que els dos serveis, sala de lectura i préstec, són bastant paral·lels. A un augment de lectors de préstec, o viceversa, correspon un augment de lectors en l'altre servei.

Tenim en el préstec un descens en el mes de maig degut a exàmens a l'Institut, preparatius d'estiueig i canvi d'indumentària. Segueix el descens en el juny, i a partir de juliol va en augment. El màxim de préstec correspon al mes de setembre, baixa a l'octubre, augmenta al mes de novembre i minva al desembre. (Està la Biblioteca oberta menys dies.) M'explico l'augment de lectors en el mes de setembre, perquè és temps de transició; retornen molts estiuejants i encara no s'han reobert les classes, que ocupen força els estudiants; fa bo, encara, al vespre venir a llegir i a retornar llibres. Per a poder veure clarament les variants de lectors en els diferents mesos de l'any, afegim (als resums estadístics acostumats) els quadres resums de lectors i de llibres llegits en els diferents mesos.

Quant al nombre d'obres i de volums ingressats, en tenim també uns quants a favor de l'any 1931:

Obres ingressades : l'any 1930, 282; l'any 1931, 373. Total, 91 obres més ingressades l'any 1931.

Volums ingressats : l'any 1930, 428; l'any 1931, 507. Total, 79 volums més ingressats l'any 1931.

Durant l'any s'han enviat a rel·ligar 165 volums.

Servei de préstec. — El servei de préstec és més crescut a mesura que el temps passa. Poc a poc s'estén i difon entre els manresans el coneixement de la Biblioteca, amb tots els seus serveis i avantatges; uns lectors en porten d'altres. Seria interessant conèixer tots els fets que han aportat nous lectors. Encara que la nostra ressenya en aquest punt no pugui ésser completa, han arribat a les nostres orelles algunes circumstàncies contades pels mateixos assistents. A voltes, casualment, tot fent visita a uns amics s'ha escaigut trobar-los llegint llibres d'aquí; això ha motivat una conversa sobre la Biblioteca i els seus avantatges, naixent en el visitant un desig d'utilitzar-les. Altres vegades, en el mateix passeig i tot sortint del nostre estatge, un lector troba un amic; la vista del llibre que aquell porta motiva les consegüents explicacions i dóna per resultat la vinguda d'un nou concurrent, acompanyat, a voltes, per l'antic. El fet d'enviar als diaris locals les llistes de llibres novament adquirits, les guies de lectura i les estadístiques mensuals, també contribueix força a aquesta difusió; creiem, però, que la propaganda més eficaç és la que va d'amic a amic en forma viva.

El que ha contribuït moltíssim a l'augment de lectors en el servei que ens ocupa, ha estat la modificació del seu Reglament: l'admissió al préstec mitjançant tan sols un document acreditatiu de la personalitat del lector, sense caldre altra persona que l'avalí i en respongui amb la seva firma, com es feia abans. Això és un gran avantatge per al lector i per a nosaltres mateixos. Per a ell, ja que a voltes com a nou vingut a Manresa no coneixia ningú que el pogués presentar; o bé això li suposava un petit rebaixement davant dels seus amics; o li exigia una visita a una persona poc coneguda. A nosaltres això ens treu compromisos, car la majoria de lectors es consideraven persones de firma reconeguda. Es perden més llibres així? No. Podem veure en els resums estadístics, com entre els llibres perduts, sols en figuren dos extraviats en préstec. I és que els lectors, ultra no tenir cap interès a quedar-se els llibres, ja que aquí els troben, tenen damunt seu tota una Biblioteca que els vigila (fem extensiva la paraula Biblioteca als

seus lectors, i la de lectors, als manresans que hi concorren). Tenim, doncs, que tot Manresa vigila per la seva Biblioteca, tot Manresa vigila pels seus llibres. Sí; si alguna vegada un llibre reclamat no és retornat tot seguit, el primer interessat a retrobar-lo és el lector que l'espera, i ell, o bé nosaltres correm a dir-ho a qui treballa en el mateix despatx o fàbrica, o té manera de fer arribar l'avís al lector retardat. De vegades la retenció del llibre serà deguda al descuit; altres, a causes majors, com malaltia pròpia o dels familiars, i aleshores és l'amic qui s'encarrega de tornar-lo.

Veiem ara com creix el nombre de lectors des de la inauguració del préstec.

En finalitzar l'any 1929 (inauguració del servei) eren 203 els lectors inscrits; assoliren la xifra de 571 en acabar l'any 1930 i la de 1,084 a la fi del 1931.

En la Memòria de l'any passat detallàrem els lectors inscrits al préstec, dedicats a l'ensenyament: professors de l'Institut, acadèmics, mestres d'escoles nacionals i particulars. Els estudiants de batxillerat foren objecte d'una anotació minuciosa, ja que es tingué en compte l'any que cursaven, salvant les possibles inexactituds. Aquest any el moviment donat per aquell centre ha continuat viu com en el passat, amb el natural canvi de lectors, pèrdua dels de l'últim curs, vinguda dels del primer.

Podem fer avui l'anotació dels lectors dedicats a professions liberals que han utilitzat el servei de préstec durant els anys 1929, 1930 i 1931, o sigui des que funciona el servei.

	1929	1930	1931	Totals
Metges.....	0	3	1	4
Procuradors.....	0	0	1	1
Advocats.....	2	0	1	3
Notaris.....	0	0	1	1
Enginyers.....	0	2	0	2
Farmacèutics.....	1	1	0	2
Dentistes.....	0	0	1 (dona)	1
Capellans.....	1	3	2	6
Militars.....	2	6	2	10

Dóna un total de 30 lectors, bon cercle d'intellectuals que poden sumar-se als dedicats a l'ensenyament.

Em dol deixar d'anotar els professors i mestres inscrits durant l'any 1931; així és que, tornant a repassar el llibre registre de lectors inscrits, direm:

Professors de l'Institut.....	5
Mestres de col·legis particulars.....	3
Mestressa nacional (poble veí).....	1
Mestressa particular.....	1
Total.....	10

La inscripció d'alguns és deguda a trasllat d'altres. Hem vist, doncs, com és més crescut cada any el nombre de lectors que s'inscriuen al préstec, servei tan necessari i ja imprescindible en tota Biblioteca Popular. Veritablement mai no es diran prou lloances a favor del servei de préstec, que permet als lectors aprofitar petits moments que els queden lliures i també les hores en què la Biblioteca està tancada. No oblidem, però, els grans avantatges de la sala de lectura, que permet d'ampliar, aclarir conceptes, fixar idees mitjançant la consulta de diccionaris i enciclopèdies. Els dos serveis, en una paraula, la Biblioteca tota, comença a ésser volguda en el seu valor, i diem comença, ja que el moviment podria ésser molt més crescut encara. Esperem que amb el temps ella serà insuficient per a la crescuda població de Manresa.

Volums perduts. — Hi ha fets que ofereixen un caire molt diferent segons l'aspecte pres en consideració. Un d'ells és la pèrdua dels llibres. És indubtable que els llibres no s'han de perdre; que cada lector, considerant la Biblioteca com a seva, ha d'ésser un vigilant, un auxiliador nostre, però... Davant dels fets, ¿com jutjar la pèrdua de sis llibres en la secció d'adults? (4 en la sala i 2 en préstec). Serà degut a la distracció? A l'interès extraordinari que despertí un llibre? A l'aglomeració d'alguns dies? Suposa una grossa pèrdua entre els 10,450 llibres de la secció d'adults llegits en la sala?

Ens és dolorós declarar que la pèrdua ha estat més grossa

en la secció infantil : s'han perdut 19 llibres, entre 9,977 dels llegits, pèrdua que sobrepassa la corresponent al 1930. Moltes consideracions, recerques i consultes hem fet per aquest motiu. De primer hem volgut indagar : la restricció al servei de préstec, que imposem als petits lectors, fins a saber si tenen vera afició a la lectura, haurà contribuït a aquesta pèrdua de volums? Hem sabut, per boca dels seus mateixos companys, que un nen s'amagava llibres sota el davantalet i els prenia per a llegir-los a casa seva. L'infant fou preguntat, i ens confessà el fet, però declarà que els havia tornat tots. Qui assegura que un altre nen ha repetit el fet amb la mateixa intenció i després no ha pogut tornar el llibre per haver-se-li extraviat o fet malbé? O potser no ha gosat tornar per por d'ésser descobert?

També ens hem posat novament en contacte amb els mestres, visitant uns i adreçant-nos indirectament als altres. En tots hem trobat amabilitat i esperit d'ajuda. La major part d'infants lectors concorren a una escola, llevat d'algunes desgraciades excepcions. Ningú millor que el mestre per a fer reflexions als infantons, informar-los de les pèrdues, recalcar la importància que té per a tots la Biblioteca, la confiança que suposa el seu ús, i la necessitat de fer-se dignes d'ella. Així, encara que no s'hagin retornat immediatament els llibres desapareguts s'ha creat un cercle de vigilància, que evitarà noves pèrdues. A més, hem posat en pràctica el consell del nostre Director, a qui exposàrem el fet; sense descoratjar-nos gens, ens aconsellà que canviéssim de lloc la taula de préstec. Així és que l'hem posada al costat de la secció infantil i de la porta de sortida, com s'acostuma a fer en Biblioteques estrangeres. Ara, doncs, estem a prop dels infants i els podem guiar en tots els moments, en presenciar la tria dels seus llibres.

Tenim, doncs : Llibres perduts, en la secció d'adults, 6; en la d'infants, 19. Total, 25. Cal afegir a aquestes baixes 7 llibres inutilitzats per l'ús. Total, doncs, 32 baixes.

Hem de confessar que l'any vinent hi haurà noves baixes de llibres inutilitzats per haver servit molt. ¿S'ha de prendre en consideració el que es gastin cada any uns llibres, si augmenta el pensar i es formen les idees?

Cal tenir en compte una altra cosa : la pèrdua dels llibres ve compensada amb escriu pels donatius. L'interès dels lectors, si en ocasions pot relacionar-se amb la pèrdua de llibres, també ho està amb el seu augment : hi ha qui no s'accontenta de posseir el tresor d'un llibre; vol que els altres també en participin, i el duu a la Biblioteca perquè sigui per a tots. Això ens consola. Veurem en el seu lloc corresponent quin ha estat l'augment de llibres ingressats en donatiu, degut principalment a les donacions de particulars i entitats.

Llibres demanats. — Com a resultat de les demandes dels lectors i de les nostres observacions, anem veient els llibres que fan falta i que serien utilitzats si es trobessin a la Biblioteca. Aquest any els concurrents, desitjosos de llegir novel·les angleses, han pogut satisfer llurs ànsies mitjançant els llibres que la Biblioteca de Catalunya ens ha enviat en préstec. Dèiem en la Memòria del passat any, que ja s'havien acomplert els desigs de les lectores de francès : havíem rebut novel·les escrites en aquell idioma. Ara, però, falten noves adquisicions, car la majoria de les lectores les han llegit ja totes. Demanen la subscripció a *L'Illustration* i a alguna revista anglesa.

Interessa a un grup de treballadors de l'Energia Elèctrica disposar de la revista d'electricitat *A. E. G. al Dia*. La *Revue Générale de l'Électricité*, escrita en francès, és incomprendible per a la major part d'ells. Podríem, doncs, rebre l'espanyola, en substitució de la francesa, si no fos possible un augment de revistes.

Un bon nombre de lectores ens han demanat revistes de labors i figurins infantils, que no tenim. Les revistes *Vogue*, *Fémina*, *Jardin des Modes* que rebem, sols els dediquen alguna plana de tant en tant. També ens serien útils els llibres que tenen a Canet de Mar anotats en la Guia de lectura, *El vestit i la Moda*, publicada en el mes de novembre del 1930. Allí hi ha anotats una sèrie de llibres que, segons es diu, tenen «caràcter molt pràctic i van acompanyats de models i dibuixos». Són uns per a confecció de vestits i ornaments; altres, per a confecció i ornaments de roba blanca; també hi ha treballs en punt

de mitja i ganxet. Aquestes obres satisfarien els desigs de les nostres lectores que volen perfeccionar llurs habilitats i tasques manuals-artístiques.

En la secció infantil ens manquen novel·les d'aventures; són moltes les vegades que no podem deixar-ne, per trobar-se en préstec les poques que tenim; la collecció de *Salgari* seria força llegida. Els llibres d'aventures i viatges, de la Biblioteca Ibèria, són molt demanats; interessen en gran manera a un jove net que freqüenta la Biblioteca des del seu funcionament; estudiava llavors el primer any de Batxillerat, i cursà fins al segon; ara és dependent d'una tenda de robes, i continua venint, i amb les mateixes aficions.

També ens demanen novel·les policiaques. *Aventuras de Routaville*, per Gaston Leroux, creiem que interessarien a la joventut. Tenim poques novel·les de la Biblioteca «A tot vent»; les poques que disposem sempre estan en préstec. Els llibres de La Novela Rosa, Col·lecció blava, com *El promès desconegut*, agraden força lectors, i haurien d'adquirir-se. Ara tenim uns volums més de La Novela Rosa, ja que n'hem rebut en donatiu de les mateixes lectores que freqüenten la Biblioteca.

Obres i volums ingressats en donatiu. — Són molts més aquest any que en el passat, com ja hem dit, i no sols de La Novela Rosa, sinó de tota classe d'obres, sobretot de la secció de literatura.

Hem rebut aquest any en donatiu 47 obres i 49 volums més que l'any passat:

L'any 1930, 56 obres.

L'any 1931, 103 obres.

L'any 1930, 89 volums.

L'any 1931, 138 volums.

Aquest augment és degut als donatius rebuts de lectors i no de les obres enviades com a tals des de la Central de Biblioteques. A continuació, i com altres anys, donem el nom de les persones i entitats que han fet donatius a la Biblioteca:

Isidre Morros i Altés.

Clara Pueyo i Jornet.

Josep Vila i Ontonobes.
 Associació de Dependents del Comerç i de la Indústria.
 Pare Oriol de Barcelona.
 Banca Marsans.
 Francesc Servitje.
 Cámara Oficial del Libro.
 Instituto Agrícola Catalán de San Isidro.
 Cámara Oficial de Comercio y Navegación de Barcelona.
 Centro de Intercambio Intelectual Germanoespañol.
 Ramon Bataller i Crué.
 Joaquim Sarret i Arbós.
 Manuel Giménez i Manaut.
 Francesc Solà i Montaña.
 Joan Verger i Oller.
 Maria Srch.
 Centro Internacional de Intercambio. Barcelona.
 Antoni Miralles.
 Rosa Lassalle.

Llibres rebuts en préstec d'altres Biblioteques. — Hem rebut durant l'any, 128 volums en préstec de la Biblioteca de Catalunya i 1 de la Biblioteca Popular de Sallent. Són, en total, 129 volums.

Per a verificar les pràctiques reglamentàries del tercer curs de l'Escola de Bibliotecàries han estat durant uns dies a Manresa les senyoretes Anna Maria Gay (del 13 al 26 d'abril) i Enriqueta Casas (del 5 al 17 de maig); totes dues intellligents i complidores de llur deure.

Guies de lectura repartides. — Durant l'any s'han redactat i repartit les següents guies de lectura : *Noves adquisicions*, *Revistes que es reben en aquesta Biblioteca*, *Biografies*, *Obres de Santiago Rossinyol*, *Alguns llibres sobre arts menors*.

Visites. — Durant l'any han vingut els següents visitants: Senyor Magí Amigó (10 de març); socs del Centre de Dependents, que acompanyaven oradors d'un míting socialista celebrat al Centre (30 d'abril); professors (senyors Rubió, Olivar, Petit i Bohigas) i alumnes de l'Escola de Bibliotecàries (11 de maig); doctor Serra Húnter, Rector de la Universitat (12 de setembre); senyor Givanel i Mas (9 de desembre).

Algunes consultes realitzades a la Biblioteca. — Inicio, ara, el que hem proposo desenrotllar en la pròxima Memòria més àmpliament. Anotar alguns llibres a què hem recorregut per a poder satisfer diferents demandes dels lectors. Ja dic, en el treball acompanyatori d'aquesta Memòria, com és convenient al Bibliotecari llegir i fullejar a fi de trobar el que interessa al lector. De vegades, i en hores d'acumulació de treball, hem aconsellat el lector de tornar l'endemà, a fi de poder fullejar un cop passada la fuga momentània, o inclús després de tancar al vespre o abans d'obrir la Biblioteca al matí.

Seria curiós i ben convenient tenir en tota Biblioteca una llibreta on anotar llibres, les fonts on s'han trobat diferents matèries i dades demanades, assenyalant capítols i pàgines, ja que inclús amb qüestions d'història, de vegades, i sobretot en moments d'acumulació, és difícil donar tan ràpidament com el servei exigeix el volum on es troba el punt desitjat.

De moment i com a començament, una llibreta seria prou en espera d'un ben extens catàleg sistemàtic per ordre alfabètic, que vingués a ésser un índex general de tot el contingut en els diferents llibres de la Biblioteca. És clar que moltes vegades no n'hi hauria tampoc prou; amb tot i aquest catàleg, sempre caldrà atinar un bon xic per a utilitzar els llibres. Per exemple : ve a la Biblioteca una senyoreta que es dedica a labors. A voltes en venir a buscar el llibre, ens ha ensenyat algun treball ben bonic. Fa una temporada que vol flors per a brodar o per a pintar en alguna labor. A falta de revistes especialitzades, li donem els llibres següents:

Strasburger : *Tratado de Botánica.*

Barnola : *Tratado completo de Biología moderna*, vol. III; *Botánica.* (Hi hi ha reproduccions de flors en colors).

Enciclopèdia Espasa (article *Salón, Botànica : Plantas de salón*).

La Renaissance de l'Art també els va bé per a treure'n frisos, fer combinacions amb diferents dibuixos.

Fa pocs dies un soldat vingué a buscar llibres que parlessin de la fabricació de licors. A la caserna volien fer-los en petita escala. Després de consultar el catàleg, veient que no tenim

cap llibre especial per a aquesta fabricació, hem recorregut al *Recetario doméstico*, de Gheri.

Per a respondre a la pregunta del programa de Batxillerat sobre Geologia de Catalunya, hem trobat:

Resum de Geografia de Catalunya, 1, «Aspecte físic», de Pau Vila.

Per a un nen de dotze a tretze anys que ens demanava llibres que parlessin de l'automòbil, vàrem trobar-n'hi en el volum III de *Lecciones de cosas*, de la Casa Seix i Barral.

Diferents vegades hem consultat els índexs de Hütte, *Manual del Ingeniero*, amb resultat satisfactori.

Interessen, ara, qüestions sobre Rússia. Un article de la *Revista de Occidente*, abril-juny 1931, titulat *Situación actual de la Rusia soviética*, de Paul Haensel, ens ha fet molt de servei.

A un lector que havia de desenrotllar, per a un concurs, el tema «El cafè : cultiu i història de la Indústria», li donàrem el llibre *Geografia Industrial*, de Russell Smith.

Deixo, doncs, anotats alguns llibres on hem recorregut per trobar el que ens demanen. No puc, però, deixar de mencionar, encara que és cosa sabuda per tothom, el gran servei que ens fan les Enciclopèdies, sobretot l'Espasa. També hem vist que ens ha prestat bons serveis *El Tesoro de la Juventud*.

Esperem poder anotar en la Memòria de l'any que ve algunes observacions sobre els llibres que ens puguin servir de guia per a continuar exercint amb encert la nostra tasca bibliotecària.

Esperem, també, que en la distribució de conferències públiques que organitza la Generalitat de Catalunya, en correspongui alguna a la nostra Biblioteca. Aquests actes donen relleu al nostre estatge. Això ens duu a desitjar per tots els mitjans l'enlairament de la que ens està confiada.

PILAR BERTRAN

CONDICIONS I DEURES DELS BIBLIOTECARIS

Qui és que no s'ha deturat mai davant d'una font? Penseu en una tarda xardorosa d'estiu; el sol, de tan escalfar, acaironar i besar la terra, la crema; vosaltres heu sortit a sentir la veu de la natura, a esplaïar la vista per serralades, camps, valls i torrents, i la vostra testa s'escalfa, els peus cremen. Però, heus ací una font : raja finet, callat, seguidament, impertorbablement. Aquella aigua llisca terra enllà fins a un pantan, dipòsit, o fins als camps i horts propers; els rega i no es detura fins a alimentar rieres i rius, fins a parar a la mar. Vosaltres us asseieu prop de la font i penseu : una gota, una altra gota, un rajolí, un raig, una deu, això vertaderament és una cosa inesgotable, tant se val que passi un minut, com una hora, com un dia : seguit, calladament, es va llançant l'aigua que ofereix frescor al caminant, saó a la terra, vida a les plantes i... aliment al gran mar. Així també és inesgotable la Natura en tot aspecte : en els dies i nits que se succeeixen sense parar, en els anys que corren, en les vides dels homes. I per cada ésser també és inesgotable allò que s'ha convertit en font de la seva vida: ho és per a una mare mirar, contemplar, tenir cura dels seus fillets; ho és per a un savi investigar pacientment en el seu laboratori; ho és per a un bibliòfil recloure's en el recinte sagrat d'una biblioteca, remirar, catalogar, fullejar i estudiar llibres, retre culte a la intelligència humana que els ha produït, arreplegar aquell recull de belles idees i penetrar en l'immens mar del coneixement.

I si tractem, no ja d'un diletanti bibliòfil, sinó d'un bibliotecari professional, veurem encara més apropiada la imatge de la font. La tasca de cada dia li aporta gota a gota, quieta, seguida i intensament, un raig d'experiències. A voltes aques-

tes es refereixen al maneig i catalogació de llibres; altres, al tracte amb el públic, a la manera d'entendre i orientar els llegidors perquè trobin el que cerquen, aprofitin l'estada a la Biblioteca amb un màxim de rendiment, sense esmerçar temps en infructuosos titubeigs. Per això la tasca de cada dia és font inesgotable de temes, suggerència de noves idees, consciència del que cal fer.

I heus ací que fullejant revistes estrangeres m'he sentit inclinada a tractar d'aquest agradós tema : «Condicions i deures dels bibliotecaris». Mantes vegades, en els anys que exerceixo, se m'havien acudit qüestions referents a la personalitat del bibliotecari i als seus deures; però no és fins avui, i després d'haver vist com diferents llibres i revistes estrangeres es preocupen també d'aquesta qüestió, que em decideixo a portar-la a les planes del nostre ANUARI. No sé si tindrè prou encert a desenvolupar aquest tema, ja de si força interessant. M'encoratja, però, el considerar que també ha cridat l'atenció de bons pensadors i bibliotecaris, que n'han dit belles coses. En molts punts he coincidit amb les seves idees, la qual cosa m'ha fet recordar aquell vell adagi : «No hi ha res de nou sota la capa del sol». I és ben cert : en diferents llibres de diferents autors, he trobat conceptes idèntics, idees concordants, que han produït un ressò en mi; doncs jo, sense manifestar-les, també les havia pensades.

La vida és una, malgrat tota la seva diversitat; els fets s'hi van repetint amb petites variants, però responent a igual essència. Res té, doncs, d'estrany que diferents persones responguin i actuïn d'una manera semblant, posades en contacte amb els mateixos mitjans i en front dels mateixos problemes.

Entrant, ara, a tractar el tema que ha motivat aquest petit preàmbul, citarem el que respecte a Biblioteques diuen Bacon i Margaret Claire : «Les Biblioteques són reliquiariis on totes les relíquies dels vells Sants plens de virtut i sense desil·lusions o impostures estan guardats i reposen.»* Per aguar­dar aquest reliquiari, alimentar-lo i fer que creixi útil a les necessitats de

* Bacon. Citat en l'article de Margaret Claire.

la vida humana, cal la tasca, no sols d'un director de negocis, sinó també d'una persona de refinament i cultura, puix que cal conèixer el *millor que ha estat dit i pensat en el món*.*

Ens trobem, doncs, enfront d'un primer deure : l'adquisició d'una profunda i vasta cultura. Això és el primer que li cal a un bibliotecari conscient dels seus deures, i del que d'ell espera la societat.

Com adquirir aquesta cultura? Sense acudir a les institucions que a tal efecte hi ha a l'estranger, nosaltres tenim l'Escola de Bibliotecàries, on bons professors curen d'orientar les futures Bibliotecàries, desenvolupar llur esperit, proporcionar-los una bona base perquè, després dels tres anys, tinguin una formació cultural suficient i uns grans desigs d'augmentar-la. Qui es pensi que en acabar una carrera ja ho té tot fet, va ben equivocat, car ella sols serveix de base, preparació, punt de partida per a nous estudis. Tot home deu aspirar al seu millorament ampliant el camp dels coneixements útils a ell i als seus semblants; així els podrà ajudar millor i aconsellar-los, si cal.

El Bibliotecari, doncs, no és un egoïsta que solitàriament saboreja els delicats i abundants aliments intel·lectuals, sinó un ésser que es perfecciona per tal de servir millor els altres. Ell és el guardador del reliquiari, el que exposa les relíquies quan i allí on cal; el que les aplica a les necessitats dels lectors. Ell és el guardador de fonts intel·lectuals, les aigües de les quals guia vers els camps de les intelligències assedegades. Cal, doncs, que conegui les fonts que encamina i les relíquies que guarda. Cal que no perdi el contacte amb els llibres ni amb els lectors. Aquests podran trobar el que desitgin, guiats per la persona que s'interessa en llurs demandes, que coneix els llibres i guia així llurs recerques. Els llibres, doncs, en ésser rebuts, han d'ésser tafanejats perquè puguin ésser aviat útils. Quantes vegades fullejant-los he vist que alguns dels seus capítols responien a demandes fetes pels lectors. I això sols se sap tafanejant i mig llegint el que es rep, ja que molts dels llibres

* Margaret Claire en el seu article «Personality in the library», publicat en el *Wilson Bulletin*.

no tenen un títol idèntic al que demanen; llur estudi ni que de vegades sigui ràpid, mostra com tals o tals fan referència més o menys directament a matèries desitjades pels lectors.

Les revistes que periòdicament es van rebent, també han d'ésser fullejades (ja que no hi ha temps material de fer altra cosa); elles representen un element de gran vàlua, ja que les qüestions de més actualitat hi són tractades. Les feines de registre i catalogació, sobretot aquesta última, contribueixen a l'agradosa tasca de fer coneixença amb els llibres per poder-los posar a la disposició dels lectors. I, a més, si els catàlegs estan al corrent i les anotacions són completes, es produeix un estalvi de temps en el funcionament de la Biblioteca; tot queda ben organitzat, i la recerca dels llibres és fàcil. Així, doncs, el bibliotecari ha de tenir amor al treball a fi que tot estigui al dia.

Hem dit fins ara : el bibliotecari ha de llegir, el bibliotecari ha de catalogar. Cal afegir : cap d'aquestes tasques (lectura i catalogació) ha de pertorbar les seves relacions amb els lectors, que mai no han de resultar perjudicats en no ésser atesos degudament.

El bibliotecari ha de procurar, no tan sols atendre en ésser demanat, sinó tenir l'ull expert i endevinar allí on fa falta. Quantes vegades una mirada ha bastat per a veure la desorientació en les recerques i una petita indicació nostra ha evitat la pèrdua de temps (just quasi sempre) i el desencoratjament d'un lector!

Si un concurrent i rebuscador en ésser preguntat diu que té sols un afany bibliogràfic, deixeu-lo en bona hora i procureu ésser útil a d'altres.

Escrivint aquestes ratlles se'm fa present el que en el temps d'estudi a l'escola havia llegit en una Memòria de l'ANUARI i que en el temps en què exerceixo ha esdevingut real per a mi, i és que molts lectors no gosen demanar res i estarien buscant fins a última hora, potser sense resultat, abans que preguntar-nos la més petita cosa. En aquests casos és quan més útil resulta la nostra intervenció directa.

També resulta útil instruir els lectors respecte el maneig

del catàleg, a fi que ells mateixos s'orientin. El self-help dels anglesos, o sigui que cada u s'ajudi a si mateix, és un estalvi de temps i una comoditat pel lector que es troba en la Biblioteca com en la llar pròpia (amb llibertat i amb intimitat : llibertat en maneig, intimitat en les idees i consultes).

Per a fer arribar el coneixement tècnic de les Biblioteques als lectors, cal que el bibliotecari n'estigui ben assabentat ell mateix; ha de fer-se càrrec, també, de fins on el detall i la precisió en les qüestions de classificació i organització interessin als assistents, car, els punts de vista i d'interès varien d'uns a altres, com és ben lògic. A uns interessarà el funcionament i catàleg tan sols per a orientar-se i treure'n profit momentani i pràctic. A d'altres agradarà estar-ne ben assabentats com a curiositat i com a un coneixement més.

Una altra de les qüestions que requereixen l'activitat del bibliotecari és el fer conèixer al públic la Biblioteca i el seu contingut. Aquesta podria anomenar-se qüestió de propaganda si aquest mot no s'emprés gairebé sempre en sentit interessat : no és la propaganda comercial d'un article el que escau al bibliotecari, sinó propagar el foc sagrat de l'enamorament espiritual envers els llibres. Per això mensualment es publiquen guies de lectura que donen a conèixer llibres i assumptes. Les d'interès actual són les que tenen més acceptació i utilitat; cal fixar-hi preferentment l'atenció, ni que sigui trencant un ordre rígid, com fan les escoles modernes, que abandonen per uns moments el programa escolar quan una qüestió viva es presenta, car ella es grava més fortament en la ment infantil; així també les guies de lectura referents a assumptes d'actualitat, publicades en el moment oportú, són les que tenen més ressò i esdevenen més útils.

Totes aquestes qüestions referents a les relacions entre bibliotecari i lectors fan pensar en una altra condició, com és el tacte que cal per a tractar el públic amb encert : l'amabilitat, la condescendència, combinades amb una bona dosi de rectitud i prudència, atrauran els lectors a la Biblioteca i faran més valuosa la tasca del bibliotecari. Realitzar amb exactitud aquest programa és per a nosaltres font de goig i satisfacció

íntima. Una profunda confiança neix en nosaltres i en el nostre treball quan veiem la Biblioteca ensems arrelada entre els manresans i renovada cada dia amb nous lectors i nous llibres. Que ella sigui un fogar de la catalana cultura és el nostre major desig. Que puguem complir plenament els nostres deures bibliotecaris és el nostre constant anhel.

Resumint : el bibliotecari ha de tenir : Cultura i afany d'acréixer-la. Amor al treball. Coneixement de tècnica de Biblioteca. Interès a fer-la conèixer. Encertat tracte amb el públic. Confiança en la seva tasca i en ell mateix.

PILAR BERTRAN

SOBRE ELS INFANTS

No sé per quina força estranya he d'escriure alguna cosa sobre la mainada. Confesso que tinc altres coses per a dir-vos, que tal vegada veig molt més clares.

No fa pas molt, en un d'aquests recons íntims que tenen les Biblioteques, s'establí una discussió amb altres companyes, algunes de les quals eren d'aquestes que sols tracten amb el llibre, però no amb el seu complement, el lector.

La discussió prengué força, la vermellor de les meves galtes devia donar més força a les meves paraules, la major part d'elles si les hagués analitzades hauria vist que eren falses; però en fi, discutia, i això a estones em plau molt.

La discussió era sobre la secció infantil, que sempre té ja per si sola gran importància, molt més encara avui, dins de les nostres Biblioteques Populars.

L'infant! Psicologia clara i transparent dins la seva ingenuïtat; planta tendra i delicada, necessita per això una cura especial de part dels qui han de proporcionar-los el pa espiritual de la lectura, atenent, no solament a detalls morals, sinó que també els d'ordre material, com és moblatge, distribució, etc., del lloc que els sigui destinat.

Jo crec que la mainada s'ha de col·locar com més separada millor de les persones grans, o si la Biblioteca ho permet (la nostra, per exemple), en una habitació a part tocant a la taula del préstec, perquè així la Bibliotecària pugui alhora vigilar-los i atendre el préstec. En aqueixa habitació posaria les prestatgeries baixes, perquè els infants poguessin arribar-hi, i faria que hi haguessin molts de llibres de totes menes i a l'abast de totes les intelligències.

Era una d'aquestes nits d'hivern. La porta s'obria i tan-cava; de sobte s'obrí i va entrar com tot un raïm de quitxalla, tots ells amb uns ulls oberts com unes musteles i de dubtosa netedat. De moment als meus ulls s'aparegueren com un dibuix vivent, o com una fruita primerenca no tocada encara. Després d'algunes paraules, vaig treure en clar que si alguns d'ells sabien poc de lletra, n'hi havia un que no en sabia gens. Potser vosaltres em direu, amb mitja raó, que devia fer-lo retirar, però us he de dir que no se m'ocorregué semblant cosa; l'infant em féu pena; no hauria pogut foragitar-lo, el pobrissó. Té de vegades la Biblioteca per mi com una força estranya que regula els meus actes, i així fou en aquests instants. Em semblava com si tots els llibres de la Biblioteca s'hi encaressin i volguessin penetrar-lo de llurs textos, conquistant-lo...

El fred era inaguantable; però ell continuava assistint; tenia dotze anys i treballava en una fàbrica. Un dia, durant un d'aquests silencis tan agradables propis de les Biblioteques, s'oïren unes rialles. Els lectors es giren, la Bibliotecària allarga el coll com una cigonya; qui era el causant de tan impetuosa alegria? Era el noieta en qüestió, qui, assegut en una taula, continuava en les seves extemporànies i alegres manifestacions. M'acosto a ell, i veig que tenia en les seves mans una obra il·lustrada, els gravats de la qual, per la seva imaginació ben interpretats, li feien tanta gràcia, que sense donar-se compte del lloc on es trobava, es va posar a manifestar-la sorollosament.

Dies més tard vingué a acomiadar-se; havia canviat el torn de la fàbrica : des d'aquell dia treballaria fins a altes hores de la nit. I això passa en el segle xx.

Vosaltres ja haureu notat que són bastant diferents els gustos dels nens i el de les nenes; a ells els agraden generalment llibres d'aventures, de lluites. Robinson Crusoe, obres de Verne i també llibres d'experiments.

En canvi, a les nenes, per regla general, autors com Folch i Torres, Spyri, etc.

Jo acostumo a reunir de tant en tant alguns infants, i amb un mapa sobre la taula, diferents làmines i alguns llibres, efec-

tuem algun viatge per terres boniques. També tinc amb ells diverses converses per mitjà de les quals els dono a conèixer una obra literària, artística o simplement important; últimament n'hem tingut algunes sobre Goethe.

La tasca és bonica; els resultats poden ésser profitosos.

CONCEPCIÓ MÚNERA

BIBLIOTECA POPULAR D'ULLDECONA

Oberta al públic el dia 20 de gener del 1930.

(Vid. ANUARI 1930, p. 223.)

BIBLIOTECÀRIES

Directora:

Srta. Maria Balanyà.

Nomenada el dia 9 de juliol del 1929.

Auxiliars:

Srta. Maria Melià.

Nomenada el dia 9 d'octubre del 1929; obté l'excedència el dia 23 d'octubre del 1930.

Srta. Assumpció Pijuan.

Nomenada amb caràcter interí el dia 24 d'octubre del 1931. Destinada en comissió de servei a la Biblioteca de Tarragona.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 3.355.

Lectors adults : 1,537 (homes, 751; dones, 786).

Lectors infantils : 1,818.

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 325.

Mitjana diària de lectors : Adults, 4; infants, 5.

Cens de la població : 5,257 habitants.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : Adults, 0'76; infants, 0'95.

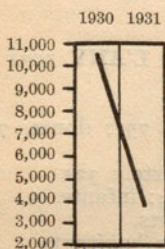
Llibres llegits a la sala de lectura:

Secció infantil.....	1,883
Obres generals.....	331
Filosofia.....	69
Religió.....	90
Dret i Ciències socials.....	69
Lingüística.....	31
Ciències pures.....	20
Ciències aplicades.....	138
Belles Arts.....	65
Literatura.....	1,055
Història i Geografia.....	177
Total.....	3,928

Preferència dels llibres llegits:

Obres generals.....	2
Filosofia.....	6
Religió.....	5
Dret i Ciències socials.....	7
Lingüística.....	9
Ciències pures.....	10
Ciències aplicades.....	4
Belles Arts.....	8
Literatura.....	1
Història i Geografia.....	3

GRÀFICA DELS LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA

Oberta al públic el dia
20 de gener del 1930.

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

Arribada de nou la tasca de fer una petita Memòria, per tal de donar idea del moviment de la Biblioteca durant l'any, és senzillament dolorós veure el marcat descens que es nota en les estadístiques amb relació a les de l'any anterior; car de 7.945 llegidors haguts l'any passat, solament en tenim enguany 3.255.

És clar que això ho havíem ja previst, tota vegada que l'interès que despertà com a cosa nova la inauguració de la Biblioteca va portar-hi una aflluència de gent extraordinària; de tal manera, que no semblava sinó que els manqués temps per anar-hi; i ens trobàvem, que molt abans de l'hora assenyalada per obrir la Biblioteca al públic, teníem ja una sèrie de persones que esperaven la nostra arribada. Però, un cop satisfeta aquesta mena de curiositat, el nombre de lectors ha anat poc a poc reduint-se, fins a quedar amb aquells que senten — podríem dir-ho així — una veritable necessitat d'anar-hi.

Cal fer constar, també, que la vida de la Biblioteca queda reduïda a la sala de lectura, car per una sèrie de circumstàncies no s'ha inaugurat el préstec. Molts lectors em fan present que, dades les ocupacions que tenen, els manca temps per anar a la Biblioteca, i que desitjarien en gran manera que deixéssim els llibres per llegir-los a casa.

A la meua Memòria anterior feia constar que la falta d'assistència de lectors durant els mesos d'estiu era deguda que la recol·lecció dels fruits els retenia al camp durant tot aquest temps. Enguany també ens trobem en el mateix cas que s'allarga fins a la temporada d'hivern, puix que el fruit que els dóna major rendiment és l'oliva, i la seva recol·lecció dura molt

temps i té a tots ocupats. Vegeu, si no, la manca de lectors infantils.

Crec jo que seria de molta utilitat organitzar alguna conferència o curset d'alguna matèria, per tal de fer — si hi cap — una mica de propaganda, i amb motiu dels temes tractats, fer guies de lectura de les obres que es troben a la Biblioteca, referents a la matèria exposada. És quasi segur que això seria un poderós mitjà de donar vida a la Biblioteca.

Total de lectors : 3,355 (751 homes, 786 dones i 1,818 infants).

Obres llegides, 3,928 (corresponen a la col·lecció infantil, 1,883).

Mitjana diària de lectors, 10'01.

Durant l'any, la Biblioteca ha estat oberta 325 dies.

A les obres llegides cal afegir les revistes de caràcter general, de les quals es porta estadística a part.

Total de revistes llegides, 145.

Així tindrem que el total d'obres llegides és de 4,073.

En l'ordre de preferència de les obres llegides, el primer lloc l'ocupa la Literatura. Els nois, el que majorment sol·liciten són les novel·les d'aventures, i les noies prefereixen quasi sempre les de la col·lecció Princesa. La Literatura clàssica, si no és algun estudiant, ningú no la consulta.

En segon lloc estan les obres de caràcter general; l'*Enciclopèdia Espasa* i *El Tesoro de la Juventud* són les més consultades.

El tercer lloc correspon a la Geografia i Història, i d'aquestes matèries són preferits els llibres de viatges i la història, d'una manera especial la de Catalunya.

Després segueixen, respectivament, les Ciències aplicades, Religió, Ciències socials, Filosofia, Belles Arts, Lingüística i, per últim, les Ciències pures.

El no estar establert el préstec em limita el coneixement de les tendències dels lectors; per tant, són poques les observacions que sobre això puc fer.

El nombre de lectors infantils també ha estat molt més reduït que l'any passat.

Llurs tendències, respecte a les obres preferides, estan marcades ben bé per l'edat de cadascú. Els més menuts preferien els contes de Sopena, en colors, i quasi bé podríem dir que han de llegir-los per torn, perquè tan sols en tenim tres. Els més grandets llegeixen els llibres d'Araluce, Salgari, *Enciclopedia de la Juventud*, i els que saben llegir en català — ben pocs, per cert —, les rondalles de Serra i Boldú i les novel·letes de Folch i Torres.

MARIA BALANYÀ

The following table shows the number of children born alive to women in the United States in 1910, by race and color, and by age of mother at birth of child. The total number of children born alive to women in the United States in 1910 was 2,000,000. The number of children born alive to women in the United States in 1910, by race and color, and by age of mother at birth of child, is as follows:

TABLE 1.—*Number of children born alive to women in the United States in 1910, by race and color, and by age of mother at birth of child.*

Age of mother at birth of child.	White.			Colored.		
	Number.	Per cent.	Ratio.	Number.	Per cent.	Ratio.
Under 15 years	100,000	5.0	1.0	100,000	5.0	1.0
15 to 19 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
20 to 24 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
25 to 29 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
30 to 34 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
35 to 39 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
40 to 44 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
45 to 49 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
50 to 54 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
55 to 59 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
60 to 64 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
65 to 69 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
70 to 74 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
75 to 79 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
80 to 84 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
85 to 89 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
90 to 94 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
95 to 99 years	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
100 years and over	1,000,000	50.0	10.0	1,000,000	50.0	10.0
Total	2,000,000	100.0	20.0	2,000,000	100.0	20.0

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Oberta al públic el dia 30 de març del 1931.

BIBLIOTECÀRIES

Directora, Srta. Elvira Bozzo.

Nomenada el dia 23 de juliol del 1930.

Auxiliar, Srta. Àngela Boixader.

Nomenada el dia 23 de juliol del 1930.

SALA DE LECTURA

Total de lectors : 9,271.

Lectors adults : 4,126 (homes, 3,392; dones, 734).

Lectors infantils : 5,145 (nens, 2,700; nenes, 2,445).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 259.

Mitjana diària de lectors : 35'79 (adults, 15'93; infants, 19'86).

Cens de la població : 14,774 habitants (homes, 6,976; dones, 7,798).

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 2'42.

Lectors de revistes : 1,279.

Visitants : 274.

PRÉSTEC

Inauguració del servei : Octubre del 1931.

Total de lectors : 272.

Lectors adults : 272 (homes, 170; dones, 102).

Dies que el préstec ha funcionat : 78.

Mitjana diària de lectors : 3'48.

Cens de la població : 14,774 habitants (homes, 6,976; dones, 7,798).

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : 0'23.

Lectors inscrits : 156 (homes, 100; dones, 56).

Llibres rebuts en préstec de la Biblioteca de Catalunya : 7.

TOTALS

Total de lectors : 9,543.

Mitjana diària : Fins a octubre, 35'79; després, 39'27.

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants : Fins a octubre, 2'42; després, 2'65.

Obres llegides : 14,599.

Volums perduts : 1.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Secció infantil.....	9,434	—
Obres generals.....	398	22
Filosofia.....	132	10
Religió.....	129	6
Dret i Ciències socials.....	226	18
Lingüística.....	307	8
Ciències pures.....	242	12
Ciències aplicades.....	307	23
Belles Arts.....	641	34
Literatura.....	1,270	483
Història i Geografia.....	795	102
Totals.....	13,881	718
	14,599	

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En préstec
Obres generals.....	4	5
Filosofia.....	9	8
Religió.....	10	10
Dret i Ciències socials.....	8	6
Lingüística.....	6	9
Ciències pures.....	7	7
Ciències aplicades.....	5	4
Belles Arts.....	3	3
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Estadística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Sumes anteriors.....	275	72	107	160	206	118	134	124	237	773	343	2,549
Gener.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Febrer.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Març.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abril.....	21	—	1	6	2	3	1	2	1	1	—	2
Maig.....	4	2	—	—	1	—	2	—	7	6	10	84
Juny.....	—	3	2	2	8	11	2	3	5	11	6	28
Juliol.....	20	2	7	2	51	4	7	6	13	34	5	52
Agost.....	—	1	1	—	1	—	1	1	1	4	28	138
Setembre.....	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	5	15
Octubre.....	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Novembre.....	—	3	—	4	10	3	4	4	2	29	5	64
Desembre.....	2	1	—	1	4	1	—	1	5	7	2	24
Totals.....	322	85	119	175	249	140	151	141	289	885	404	2,960

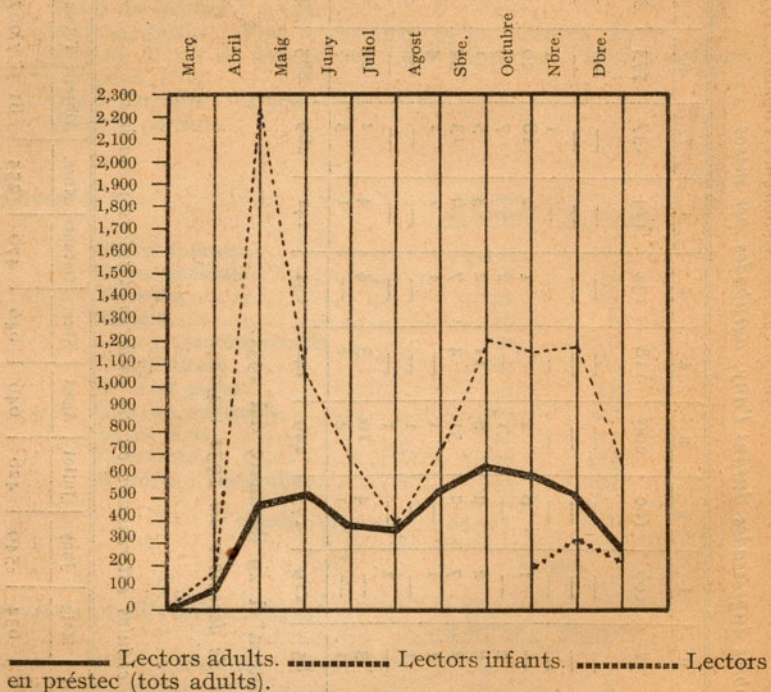
Inauguració de la Biblioteca el 29 de març del 1931.

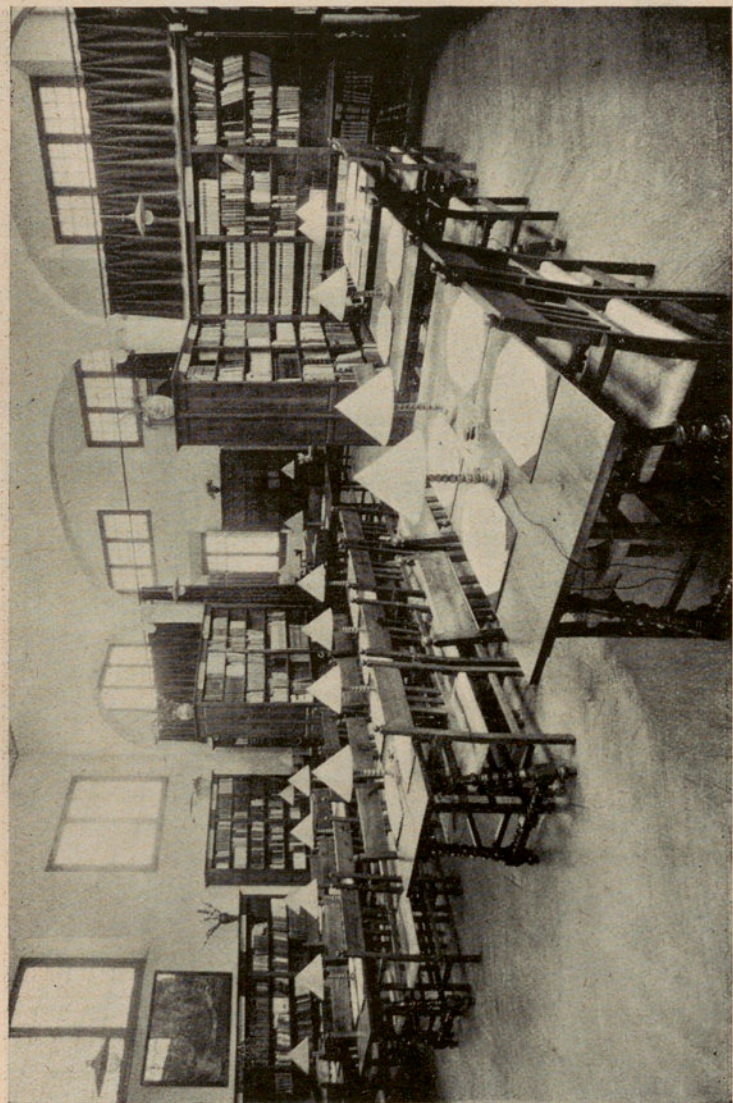
Número del registre el 31 de desembre del 1931 : 4.084.

Estadística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

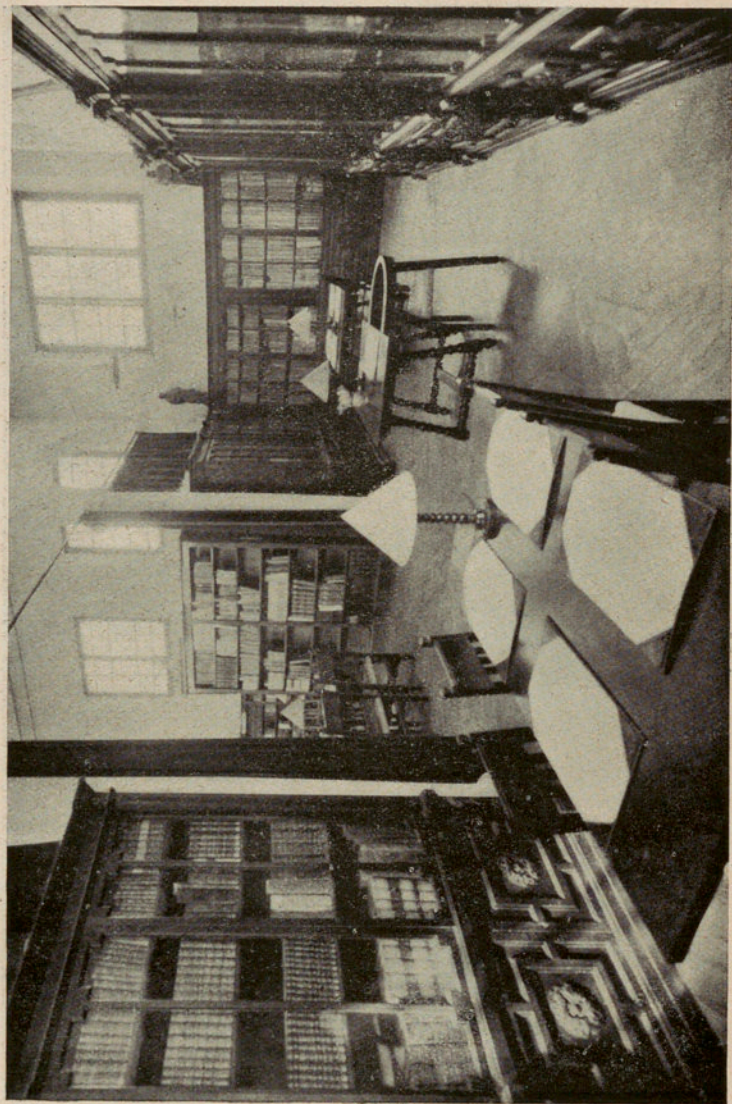
Sumes anteriors	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Sbre.	Octubre	Nbre.	Dbre.	Totals
2,687	671	634	549	428	646	646	470	255	81	7,067

GRÀFICA DEL TOTAL DE LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA
I EN PRÉSTEC

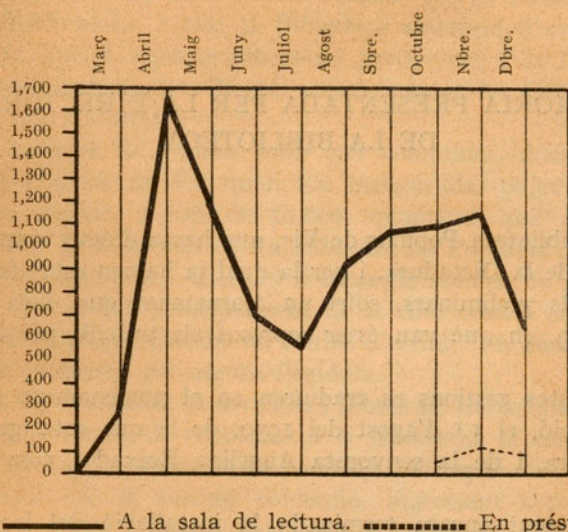

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC (Llibres del Cercle Literari)

GRÀFICA DEL TOTAL DE LECTORS

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

La Biblioteca Popular de Vic, que havia d'ésser inaugurada ja abans de la Dictadura, i per la qual ja havien estat fets tots els treballs preliminars, sofrí un ajornament que durà fins a l'any 1929, en què van ésser represos els treballs per la seva obertura.

Aquestes gestions es traduïren en el nomenament i presa de possessió, el 1.^r d'agost del 1930, de la que sotasigna com a Directora, i de la senyoreta Angelina Boixader, com a Auxiliar.

No essent encara terminada la instal·lació del local que havia d'ocupar la Biblioteca, vam començar els treballs de registre i catalogació a la Central de Biblioteques Populars de Barcelona, fins a darrers d'octubre, en què ja fou traslladat tot el material a l'edifici de la Biblioteca de Vic.

La inauguració hauria pogut tenir lloc cap a les acaballes de l'any 1930; però un esdeveniment, que no fou més que favorable a la Biblioteca, la retardà.

El dissolt Círcol Literari de Vic posseïa una Biblioteca força nodrida i valuosa, composta de més de 7,000 volums, entre els quals cal citar, per la seva valor documental, la collecció gairebé completa del *Diari de Barcelona*, el degà de la premsa de Catalunya. Ultra això, figuraven també en l'esmentada Biblioteca una collecció de llibres de medicina, alguns dels quals porten el peu d'impremta del segle XVI, i una bella representació de volums d'història i teologia, tots impresos abans de mitjans del segle passat.

El Patronat constituït per la custòdia d'aquesta Biblioteca, instal·lada provisionalment a la Cambra Agrícola Ausetana, sol-

ficatà i obtingué de la Diputació Provincial de Barcelona, l'ingrés en qualitat de dipòsit dels volums que la formaven a la nostra Biblioteca. I així la Biblioteca s'enriquí d'aquesta col·lecció, ja que si aquests llibres no pertanyien a la Biblioteca, de fet aquesta pot oferir-los als seus lectors en les mateixes condicions que els altres.

El nombre de volums amb què comptava, doncs, la Biblioteca Popular de Vic quan fou inaugurada, pujava, pel fet d'aqueix dipòsit, a més de 10,000, quantitat que ultrapassa l'existència de cada una de les Biblioteques Populares de la «província» de Barcelona. Ultra el nombre de volums, la Biblioteca de Vic, en virtut principalment de la dita cessió, esdevingué, a més de popular, gairebé un centre d'estudi i de consulta com ha estat remarcat per alguns llegidors.

Un cop traslladat el material i llibres de Barcelona a aquesta ciutat i abans de traslladar a la Biblioteca la col·lecció del Círcol Literari, la nostra tasca començà pel repàs de l'Inventari dels llibres de la susdita col·lecció, ingressant a primers de novembre al local que ens havia estat destinat. D'acord amb la Direcció Tècnica de Biblioteques Populares es procedí a una tria, i se cediren a la Biblioteca del Museu Diocesà algunes de les obres de la col·lecció local, per tal de completar la secció anàloga del dit Museu. Els incunables existents a la Biblioteca foren també dipositats a la dita Biblioteca Diocesana, ja que el seu lloc en aquesta era més indicat que no pas en una popular.

Cal fer constar la donació, feta pels hereus del Círcol Literari, d'onze armaris per a la col·lecció dels volums, que sense aquesta solució no haurien tingut cabuda a les prestatgeries de la Biblioteca.

Aquest traspàs que, en realitat, no fou més que una cessió, no tingué altre condicionament que completar el relligat per compte de la Diputació de la col·lecció del *Diari de Barcelona*, del qual treball ens ocuparem immediatament.

De les obres del Círcol es va fer una selecció, el resultat de la qual va ésser la formació d'una secció a part dels volums que per la seva antiguitat o vàlua mereïessin un lloc separat de les altres seccions de la Biblioteca.

La tasca de col·locació i catalogació de les obres continuà sense interrupció fins al dia de la inauguració de la Biblioteca; restà, però, aquell dia incompleta, ja que la major part de les obres de la Biblioteca del Círcol no havien estat catalogades per manca de temps, i de les restants no s'havia fet més que registrar-les i redactar les cèdules d'autors.

Malgrat aquesta circumstància, la Direcció decidí, amb molt bon encert, no demorar més la inauguració que ja havia estat ajornada per causes que atenyien al material (arranjament de la calefacció, construcció d'alguns mobles, etc.) i la fixà per a la data del 29 de març del 1931. En aquesta decisió contribuí, en bona part, els apremis de l'opinió popular de la ciutat, que esperava amb fruïció la seva obertura.

El dia assenyalat tingué lloc la cerimònia, la qual constituí una verdadera festa per a Vic.

La gentada, que ja abans de l'hora anunciada omplia els encontorns de l'edifici, estava desitjant des de feia molts anys l'acte oficial de l'obertura de la Biblioteca Popular. Per això rebé amb una ovació unànime les autoritats quan arribaren i prengueren lloc en els seients disposats part de fora de la porta tancada.

Presidí l'acte el doctor Joan Perelló, bisbe de la diòcesi; el senyor Joan Maluquer, President de la Diputació Provincial de Barcelona, i el senyor Calderó, Alcalde de Vic. A més, eren presents els següents Diputats provincials: senyors de Riba, Jansana, Andreu, Oliva, Fradera i Mas Yebra, i els Regidors de la ciutat senyors Ricart, Orriols, Arumí, Claveria, Cortinas, Cunill i Raurell; el Comandant militar de la plaça, senyor Pax; el Director i la Secretària del servei de Biblioteques Populars, senyor Jordi Rubió i senyoreta Maria Montaner; la Secretària de l'Escola de Bibliotecàries, senyoreta Casals; el Cap de Cerimonial de la Diputació, senyor Rubí, i el Secretari accidental de l'Ajuntament de Vic, senyor Vicenç Serra. Entre els invitats concurrents figuraven representacions de l'antic Círcol Literari, de la Cambra Agrícola Ausetana, Claustre del Seminari, Col·legi d'Advocats, Col·legi de Sant Miquel, Orfeons Vigatà i Vigatà del Conservatori, Catalunya Vella, Joventut Catòlica, Associació

de la premsa, Casino Vicenç, Cooperativa Mútua, Frares del Remei, Lliga de Montserrat, Associació de Música, Vic F. C. i Centre Excursionista.

Obrí l'acte el senyor Jansana, Diputat ponent de Cultura, amb un parlament que començà essent un historial de les vicissituds per les quals passà la Biblioteca des de l'any 1916, quan es prengué l'acord d'establir-la, fins aquell dia, recordant que el mobiliari que li era destinat fou exhibit a l'Exposició del Moble de l'any 1923 i destinat més tard a Granollers, car hom havia desistit de fundar la Biblioteca de Vic i fer de l'edifici una dependència de la Creu Roja, un dispensari o alguna altra cosa. Però l'ambient cultural i la ferma tradició d'estudi de Vic pogué més, i la Diputació Provincial reconegué la necessitat de dotar la ciutat de la Plana d'un recer d'estudi i de lectura, on fossin memorats i imitats els Callís, Cassador, Gallisà, Salarich, Serra i Campdelacreu i per damunt de tots, Balmes i Verdaguer, els gegants de la Comarca vigatana. Remarcà com la Diputació ni l'Ajuntament de Vic res no havien estalviat per tal que la Biblioteca no manqués de res, ni en confort, ni en organització tècnica, ni en material d'estudi, i féu present que poques Biblioteques poden obrir llurs portes amb una col·lecció de prop d'11,000 volums. Acabà el senyor Jansana el seu aplaudit discurs fent vots perquè la llavor sembrada donés fruits a les generacions futures.

Tot seguit usà de la paraula l'Alcalde de Vic, senyor Calderó, qui recordà que la ciutat des de temps immemorials era amant de les Biblioteques. Una n'hi havia hagut que prestava llibres, tot amenaçant d'excomunió a qui no els tornava. En nom de la ciutat tingué paraules de regreïament a la Diputació per l'ofrena de la Biblioteca, a les autoritats i representacions d'entitats locals que amb llur presència donaven relleu a l'acte i al poble de Vic que havia volgut ajuntar-s'hi. Rebé grans aplaudiments.

El President de la Diputació Provincial de Barcelona, senyor Maluquer i Viladot, s'adreçà després al poble i li digué: Gent de Vic, la meua missió en aquest moment és la de lliurar la clau d'aquest edifici a l'Alcalde, representant de tots vosal-

tres i de la ciutat de Vic, que se m'apareix com a una Atenes cultural. Amb una frase brillant exposà que si l'odi de la Dictadura impedí en els dies tristos que la Biblioteca s'obris, en aquell la Diputació els en feia ofrena amb tot l'amor.

Els altres oradors us han recordat de quina manera han sobresortit els vostres compatricis : amb la Ciència representada per Balmes; amb la Poesia per Verdaguer; amb la santedat pel bisbe Torras. A ells poden aplicar-se aquells versos d'un capítular vostre, l'autor de la poesia *La gent de l'any vuit*, que diuen:

«Dormiu, cendres sagrades,
que us vetllen catalans.»

Amb palesament de l'entusiasme dels presents a la festa, el senyor President de la Diputació féu després donació de la clau de la Biblioteca al senyor Alcalde de Vic.

A continuació el senyor Bisbe de Vic, revestit dels ornaments sagrats i ajudat de mossèn Morell i dos seminaristes, beneí solemnement l'edifici, després d'haver adreçat breus mots de salutació a les autoritats i al poble.

La porta s'obrí aleshores a les autoritats i invitats, i després al públic, que tot ho mirà, que tot ho elogià, que tot ho regirà com prenent possessió d'allò que des d'aquell moment era la Biblioteca Popular de Vic.

L'endemà mateix començà el servei de Biblioteca, el qual hom fixà a les hores d'onze a una del matí i de sis a nou de la tarda. Diumenges i dies festius, de deu a dotze del matí.

El primer dia ja representa un èxit per a la Biblioteca: 126 lectors i 11 visitants l'honoraren. Dels primers hi havia 46 homes, 5 dones, 42 nens i 33 nenes. Aquestes dades donen una idea del moviment que anà tenint la Biblioteca.

En efecte, llevat dels primers dies, en què la novetat portà una nombrosa concurrència, el moviment general de la Biblioteca s'adigué bastant en aquelles xifres. Com es veu a la part d'estadística, el nombre de lectors puja a la sala de lectura a 3,392 homes, 734 dones, 2,700 nens i 2,445 nenes.

Tenint en compte que el cens de la població és de 14,774 habitants, resulta una mitjana diària de 2'42 per 1,000 habi-

tants, quantitat que aparenta migrada si no es té en consideració la joventut de la Biblioteca.

La xifra més alta de lectors la dona el mes d'abril, degut a la curiositat despertada per la Biblioteca. La xifra total de lectors és de 1,635, repartida entre 399 homes, 108 dones, 501 nens i 627 nenes. Aquest mes també, com és natural, dona el contingent més alt de visitants. Un cop afeblida aquesta natural curiositat, el nombre de llegidors s'enumera cap a límits normals; el mes de maig assenyala un total de 1,188 llegidors; el juny, 694, i arriba al mes de juliol al límit mínim de l'any, que fou el de 552 llegidors. Malgrat les vacances i el temps estival, es marca ja el camí de la progressió de la Biblioteca; l'agost dona un contingent de 934 llegidors; el setembre marca una nova puja : 1,094 llegidors, puja que s'aferma en el mes d'octubre, que dona un total de 1,111 llegidors, tot i ésser inaugurat durant aquest mes el servei de préstec de llibres. El mes de novembre consolida el guany amb 1,153 llegidors. El darrer mes de l'any, que rebaixa a 21 els dies de servei, porta un descens considerable; el total de llegidors és de 645.

Dels 259 dies que la Biblioteca ha estat oberta durant aquest primer any de la seva actuació, hi han acudit un total de 9,271 lectors, dels quals eren adults 4,126 i infants 5,145; entre aquests darrers els nens predominaven, encara que no molt : 2,700 contra 2,445 nenes. En canvi, entre els adults la diferència és molt grossa, puix que per 3,392 homes, solament corresponen 734 dones.

En la secció d'Obres generals una de les obres que més es consulten és l'*Enciclopedia Espasa* i les obres de Balma, sense oblidar les obres de bibliografia. Alguns dels lectors adults acuden a la secció infantil en recerca d'obres, que són també les que llegeixen els infants de segon i tercer grau, tals com les novel·les d'aventures de Stevenson (*La isla del Tesoro*), Balfour, Defoe (*Robinson Crusoe*), Rider Haggard (*Las minas de Salomón*) i, sobretot, les de Juli Verne; obres de caràcter general com el *Tesoro de la Juventud*, les biografies i les obres d'ensenyament de l'Editorial Seix i Barral; les petites obres de divulgació i fins les colleccions de la Casa Araluce. Els infants de

primer grau demanen i llegeixen amb veritable fruïció les obres de les col·leccions Sopena i Muntañola, Col·lecció Grumet, etc. Entre aquests petits llegidors n'hi ha de ben remarcables, per la seva constància a venir a la Biblioteca i sobretot per l'atenció que posen en aquell món de meravelles que se'ls obra davant dels ulls, que són els contes d'imaginació.

Com pot veure's pels resums estadístics, la secció que dona més contingent de llibres és la secció infantil, no solament pel gran nombre de petits llegidors que han freqüentat la Biblioteca durant l'any, sinó també, com ja hem fet remarcar, perquè a ella acuden alguns llegidors adults. Les obres llegides per aquests podrien igualment formar part de les seccions corresponents si no tinguéssim present, com ja hem dit, que aquestes obres són molt llegides pels nens de deu a catorze anys i per als quals és necessari que la secció infantil, a la qual tenen lliure accés, sigui com més extensa millor. A més, posats els llibres per col·leccions, prescindint, per la col·locació, de l'ordenació decimal, vénen i troben fàcilment els llibres, que d'altra manera no els seria possible destriar.

La secció més llegida després de la infantil és la de Literatura, que dona un total de 1,270 volums. D'aquests, la gran majoria està formada per obres de Literatura moderna, sobretot catalana o traduïda al català, prosa i poesia, dominant, però, la prosa: els volums de la Biblioteca Literària, els volums de la Col·lecció A tot vent, les obres de Narcís Oller, les de Verdaguer, Maragall, Ruyra, Maseras, Roig i Raventós, Llor, sobretot amb la seva obra *Laura a la ciutat dels Sants* (premi Creixells 1931). Com es veu, hi ha una bona selecció d'autors. D'autors castellans: Pereda, Valera, el P. Coloma, Azorín, Martínez, Ruiz, Ricardo León i pocs més. Quant als autors estrangers en llengua original o traduïts, es poden citar les obres de Walter Scott, Dickens, Tolstoi, Ardel, Bourget, Bordeaux, Goethe, Poe, Bulwer, etc. Al costat d'aquestes obres, són també molt llegides, especialment entre les noies, les col·leccions de Novela Rosa, Col·lecció Princesa i Col·lecció Blava.

Entre les obres de Literatura clàssica són llegides les de la Fundació Bernat Metge, Clásicos Castellanos i Biblioteca Riva-

deneyra. Per facilitar la busca de les obres de la secció de Literatura vam fer una separació de les obres de Literatura moderna dels segles XIX i XX, i únicament prosa, poesia i teatre, i ajuntarem en un altre grup les obres anteriors a aquesta època, a més de les col·leccions i les obres compreses dintre les altres subdivisions de la Literatura. És una solució que creiem útil, ja que pràcticament ens ha resultat eficaç.

És també molt consultada la secció d'Història i Geografia, en particular les obres de grans viatges i d'història; és força llegida, per exemple, la secció d'història de Catalunya.

A la secció de Belles Arts, la tercera en l'ordre de preferència, i molt ben nodrida per cert, acuden, no solament els especialitzats en les diverses matèries, sinó també els curiosos, els quals es complauen a admirar els bells volums de làmines. Són molt consultats els *Museos de Europa*, de l'Editorial Labor; les obres de l'Editorial Gustau Gili. El nombre més reduït el donen les obres de música, de les quals tenim una bona representació; n'hem deixat, però, algunes vegades en préstec. També són poc llegides les obres d'esports i excursions.

De les Ciències pures podem citar les obres de física, química i matemàtiques, i queda en últim lloc la història natural. De les Ciències aplicades, l'agricultura en primer lloc, i després les obres de química industrial i les que es refereixen a l'art de la construcció.

Les obres més consultades de la secció de Lingüística són algunes gramàtiques i estudis lèxics, sobretot els diccionaris, els quals no poden sortir en préstec.

De la secció de Dret i Ciències socials, els estudis de política i els codis i reculls de Dret. També són bastant llegides d'aquesta secció les obres de pedagogia.

Com ja hem fet constar, són poc llegits els llibres de les seccions de Filosofia i Religió. Les obres més consultades són les de caràcter general; de la secció de Filosofia: històries, les obres dels filòsofs clàssics o moderns. Plató, Kant, Descartes, els tractats d'ètica i moral, etc.; de Religió, la Història general de les religions i de l'Església, el *Christus* de Hubby, la *Historia de los Papas*, de Pastor, Vides de sants, *Bíblia*.

De les obres del Círcol Literari es llegeixen, no solament les que estan a la sala general, sinó també les que formen part del reservat. D'Història, el *Viaje literario a las iglesias de España*; Cantú, *Historia Universal*, etc.; un lector, estudiant de medicina, ens va demanar llibres de medicina antiga per a preparar la seva tesi doctoral; llibres de literatura, particularment els referents a Certàmens celebrats a Vic i altres llocs; volums de la col·lecció local, sobretot els que es refereixen a la història de Vic.

La concurrència la formen en el seu conjunt : sacerdots, alguns seminaristes, estudiants, altres de determinades professions : mecànics, electricistes, constructors que vénen a consultar obres adients als treballs respectius, lectors d'obres de literatura i alguns lectors de revistes. Quant a l'element femení, molt escàs, per cert, està format quasi exclusivament per lectores de revistes i obres de la secció de literatura. Són molt llegides entre les noies les col·leccions ja esmentades de novel·les blanques, i és sensible de constatar que moltes de les que coneixen totes les obres d'aquestes col·leccions desconeixen els nostres millors poetes i prosadors.

És obra de la Biblioteca i missió de la Bibliotecària omplir aquest buit de la cultura general femenina a la nostra terra.

Entre els lectors masculins s'observa un coneixement més gran d'autors i matèries que entre les lectores. Aquest detall es fa més palès amb les obres de Literatura.

La impressió dominant és que el públic és d'estudiosos. En efecte, si es veuen les estadístiques, encara que els llibres de Literatura són sempre els més llegits, hi ha poc desnivell amb les altres seccions, sobretot les de Ciències, Història i Geografia, Belles Arts, Ciències aplicades i Lingüística.

El coneixement que els lectors tenen de les obres desitjades i la pràctica a l'assistència de Biblioteques, fan que hagin estat demanades obres que no figuraven en el catàleg i l'adquisició de les quals, almenys en bona part, era necessària. De la secció de Literatura foren demanats volums de la Col·lecció A tot vent, obres de literatura castellana : Pérez Galdós, *Episodios Nacionales*; Martínez Sierra, Ricardo León i altres autors

moderns; de Literatura francesa són poques les obres demanades : de Pierre, Loti, Ardel, Bourget, etc. De les altres seccions foren demanades les obres següents : *Histoire Générale de Languedoc*; Planas y Casals, *Derecho civil*; Royo Villanova, *Derecho administrativo*; Restrepo, *La llave del griego*, *El alma de las palabras*; Muñoz Rivero, *Paleografía*; Chaptal, *Química aplicada a las artes*; Torras, *Pirineu català*; Reig i Vilardell, *Monoigrafies de Catalunya*, algunes de les quals foren rebudes en préstec de la Biblioteca de Catalunya.

El catàleg, com s'observa a les altres Biblioteques Populars, és poc consultat, alguns fins desconeixen la seva existència; els més pocs hi acuden freqüentment. Hem observat, però, després d'uns mesos de funcionar la Biblioteca, que alguns lectors demanen informació de les obres d'una matèria determinada, i que han après per això de servir-se del catàleg.

La secció de revistes tampoc no té molts concurrents; observi's el nombre total de llegidors adults : 4,126, i el de 1,279 lectors de revistes. Es nota, però, de l'un mes a l'altre, encara que amb lleugeres alternatives, una progressió. Els mesos d'abril i maig, per exemple, hi ha 116 i 131 llegidors de revistes, i els últims mesos de l'any, octubre i novembre, arriben a 173.

Préstec. — El dia 4 d'octubre va ésser inaugurat el servei de préstec de llibres de les seccions de Literatura, Història i Geografia, i el dia 15 del mateix mes s'estengué a les altres seccions; excepte la infantil, que vam deixar per a l'any vinent. Les condicions que havien de regir aquest servei, que són les establertes per la Direcció Tècnica de Biblioteques Populars, foren degudament publicades a la premsa local, així com la data de llur establiment. De bell antuvi no tingué aquest servei la importància que feia esperar les nombroses sol·licituds que s'havien fet des que s'obrí la Biblioteca. En el primer mes hi ha 67 llegidors inscrits i 66 que han utilitzat el servei; els llibres sortits en préstec ascendeixen a 175. El segon mes han utilitzat el préstec 112 llegidors i s'han registrat 62 inscripcions. El nombre de llibres sortits és de 315. També en aquesta secció el mes de desembre marca un descens, puix que el nombre

de llegidors que han utilitzat el préstec és de 94, i el de noves inscripcions, 27. El nombre de llibres sortits és de 229.

La baixa de llegidors durant aquest mes no és sinó aparent, puix que el terme mitjà de 6'52 pel mes d'octubre i 10'55 pel de novembre puja a 10'81 en el mes de desembre. Això fa esperar, doncs, una progressió constant del moviment d'aquest servei.

Amb tot i la forta proporció de petits lectors que sollicitaren el préstec per la seva secció vam creure convenient, d'acord amb la Direcció Tècnica de Biblioteques Populars, no establir-lo fins l'any vinent i tenint en compte les limitacions necessàries als petits lectors. Aquest servei no serà concedit sinó com un premi a la seva constància i aplicació a la lectura, al seu bon comportament a la Biblioteca i, per part nostra, limitant el préstec de les obres.

La matèria que donà un contingut més fort al préstec és la Literatura, amb 483 llibres; la seguí a molta distància la Història i la Geografia, amb 102 llibres, i després les Belles Arts, amb 34; les Ciències aplicades, amb 23; les Obres generals, amb 22; el Dret i les Ciències socials, amb 18; les Ciències pures, amb 12; la Filosofia, amb 10; la Lingüística, amb 8, i la Religió, amb 6.

Dels 272 lectors que hi van haver durant els tres mesos, 170 eren homes i 102 dones.

És de notar que la diferència entre el nombre d'homes i de dones no és tan important al préstec com a la sala de lectura. La causa del fet pot ésser la manca del servei de préstec a les altres Biblioteques locals.

L'ordre de preferència dels llibres llegits i la relació de la Literatura amb les altres seccions no són els mateixos que a la sala de lectura. Com a la sala de lectura, ocupa el primer lloc de llibres llegits la secció de Literatura, i el segon i tercer, les seccions d'Història i Geografia i Belles Arts, però ja a un nivell molt inferior; potser es podria citar com a causa el major nombre de lectores al préstec que a la sala de lectura, i potser també el dedicar més hores a la lectura recreativa a la llar, deixant per a la Biblioteca l'estudi i la consulta.

Les altres seccions — excepte les de Religió i Ciències aplicades — no segueixen el mateix ordre que a la sala de lectura; per exemple, les Obres generals, que a la sala de lectura ocupen el quart lloc, en préstec figuren en el cinquè, pel major nombre d'obres consultades a la sala d'aquesta secció; la Lingüística, que ocupa el sisè lloc a la sala de lectura, figura en el penúltim al préstec, per la mateixa raó.

El servei de préstec va tenir l'efecte d'atreure una quantitat de lectors que no havien concorregut fins llavors a la sala de lectura i alguns dels quals l'han freqüentada després.

Les obres llegides en préstec són, en línies generals, les mateixes que a la sala de lectura.

A la ciutat hi ha, ultra la Biblioteca Popular, altres dues Biblioteques : la del Museu Episcopal, especialitzada en obres d'Història, Teologia i Arqueologia, i la Pública de la Caixa de Pensions, la característica més sortint de la qual són les seccions de Literatura i de Revistes, més nodrides que les respectives de la Biblioteca Popular. Això fa que el nombre de llegidors a la nostra Biblioteca no sigui molt nombrós, a la qual cosa contribueix la situació de la Biblioteca de la Caixa de Pensions al centre de la ciutat i la de la Biblioteca Popular en un lloc menys freqüentat. És de notar que dels 934 llegidors del mes d'agost, en corresponen 532 a la primera quinzena (dies que va ésser tancada per vacances la Biblioteca de la Caixa de Pensions), i la resta, 402 a la segona quinzena. La diferència prové especialment de les dones i els infants : 42 i 405, respectivament, en la primera quinzena, contra 35 i 275 a la segona.

La importància obtinguda per la Biblioteca de Vic queda plenament demostrada per la decisió presa per la Direcció d'assenyalar-la per a les pràctiques imposades, a totes les alumnes que composaven el tercer curs. Van realitzar les seves pràctiques en aquesta Biblioteca, les senyoretes Justa Balló, del 13 al 26 d'abril; Maria Dolors Carré i Anna Maria Gay, del 27 d'abril al 2 de maig; Maria Isabel Iglésias, del 4 al 17 de maig, i Concepció Guarro i Enriqueta Cases, del 18 al 23 de maig.

Com que no teníem establert encara en aquesta època el servei de préstec de llibres, aquestes senyoretes, excepte la se-

nyoreta Justa Balló, van completar llurs pràctiques en altres Biblioteques.

Quedem molt agraïdes a la seva valuosa cooperació a l'època en què ens era més necessari un ajut.

Tenint en compte la necessitat del catàleg de matèries, hi hem treballat des de la inauguració; falta ja molt poc per a quedar definitivament llest.

Procedents de la Central de Biblioteques Populars hem rebut, des que la Biblioteca és oberta, cinc expedicions de llibres, que hem catalogat íntegrament, com també els enviats a rel·ligar de la Biblioteca del Círcol Literari. En tots aquests treballs van cooperar activament les senyoretes del curs de pràctiques.

Pròxim ja l'establiment del servei de préstec de llibres, vam redactar un catàleg alfabètic de títols de la secció de Literatura moderna, amb referència a l'autor, puix que aquesta mena d'obres són més sol·licitades pel títol que pel nom de l'autor.

Actes celebrats a la Biblioteca. — L'únic acte cultural celebrat a la Biblioteca fou la conferència donada el diumenge, dia 13 de desembre, sobre «L'embelliment de la llar», pel President del Foment de les Arts Decoratives, senyor Santiago Marco, amb col·laboració del senyor J. Baró, i la qual desvetllà enormement l'atenció de tot Vic, puix que atragué una gran gentada.

Abans de començar l'acte, la sala de la Biblioteca estava tan atapeïda, que moltes persones hagueren de tornar-se'n, per no poder encabir-s'hi.

Aquesta conferència era preliminar d'un curset que hi ha en projecte per a l'any vinent.

El públic sortí satisfet de l'acte. És de creure que el curset que hi ha anunciat tindrà el mateix èxit que la conferència.

Revistes que es reben a la Biblioteca. — Premsa local. Donatiu : *Diari de Vic*, *Gasetta de Vic*, *Comarca de Vic*, *Revista de la Cambra Agrícola Ausetana*, *El Nostre Ideal*, portantveu de l'Agrupació Sardanista de Vic.

Generals : *Cosmòpolis*, *D'ací i d'allà*, *Homes i Gardens*, *La-rousse mensuel illustré*, *Revista Ford*, *Vanity Fair* i *Vu*. *Mystères et miracles*.

Religioses : *La Paraula Cristiana* i *Vida cristiana*.

Pedagògiques : *Butlletí dels Mestres* i *Revista de Pedagogia*.

De modes : *Chiffons*, *La dona catalana*, *Fèmina* i *Vogue*.

Ciències aplicades : *Agricultura i Ramaderia*, *Boletín de Agricultura Técnica i Econòmica*, *Ciència*, *La Colmena*, *Ibérica*, *Investigación y Progreso*, *Je sais tout*, *Vie a la campagne* i *Exito*.

Belles Arts : *Archivo Español de Arte y Arqueología* i *La Renaissance de l'art français*.

Esports : *Butlletí del Centre Excursionista* i *H. P. Revista del Motor*.

Literàries : *Escena catalana*, *Gaceta Literaria*, *Nouvelle revue française*, *La Revista*, *Revista de Catalunya* i *Revista de Occidente*.

Donatius. — N'hem rebut de les següents persones i entitats : Rvnd. Inglés, Sr. Josep Sala, Dr. Antoni Reixach, Càmara Oficial de Comerç i Navegació de Barcelona, Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Francesc M.ª Masferrer i excel·lentíssim Ajuntament de Vic.

Canvi d'horari. — Des del dia 4 de maig, per creure-ho més convenient a les necessitats del públic, vam canviar l'horari de la tarda. L'avançarem de mitja hora, o sigui de dos quarts de sis a dos quarts de nou.

Llibres perduts. — En el repàs de fi d'any vam veure que hi havia un llibre perdut a la sala de lectura, de la secció infantil, *Collecció Araluce*.

Millores efectuades a la Biblioteca. — Seguint les disposicions donades per la Direcció Tècnica de Biblioteques, es va procedir a l'embelliment exterior de l'edifici de la Biblioteca amb la plantació dels parterres, que donen així un caient més amable i acollidor a l'edifici.

Com a nota final, pot dir-se que fóra molt convenient l'organització de curssets i conferències isolades, dels quals es fes la deguda propaganda dins la població, per tal d'atreure una concurrència que avui no existeix a la Biblioteca.

De totes les dades i de totes les impressions recollides precedentment, es desprèn una manca de vitalitat de la Biblioteca, i cal fer alguna cosa perquè assoleixi tota la importància que hom pot esperar de la vella i il·lustre Ausona.

E. Bozzo

BIBLIOTECA POPULAR DE CALELLA

Oberta al públic el dia 18 de juny del 1931.

BIBLIOTECÀRIES

Directora, Srta. Lluïsa Rivas.

Nomenada el dia 21 de novembre del 1930.

Auxiliar, Srta. Maria Lluïsa Barrera.

Nomenada el dia 21 de novembre del 1930.

RESUM ESTADÍSTIC DE L'ANY 1931

Total de lectors : 12,110.

Lectors adults : 6,632 (homes, 5,227; dones, 1,405).

Lectors infantils : 5,478 (nens, 2,993; nenes, 2,485).

Dies que la Biblioteca ha estat oberta : 183.

Mitjana diària de lectors : Adults, 36'24; infants, 29'93.

Cens de la població:

Total, 7,887 habitants. (Alfabet, 7,099 habitants.)

Mitjana diària de lectors per 1,000 habitants:

Del cens total, 8'38.

Del cens d'alfabet, 9'32.

Lectors inscrits al préstec : 307.

Lectors que han fet ús del préstec durant l'any : 307.

Llibres llegits:

	A la sala de lectura	En prèstec
Secció infantil.....	12,395	—
Obres generals.....	657	4
Filosofia.....	152	11
Religió.....	31	1
Dret i Ciències socials.....	240	18
Lingüística.....	224	—
Ciències pures.....	607	39
Ciències aplicades.....	278	30
Belles Arts.....	460	29
Literatura.....	2,909	1,161
Història i Geografia.....	1,703	209
Totals.....	19,656	1,502
	21,158	

Preferència dels llibres llegits:

	A la sala de lectura	En prèstec
Obres generals.....	3	8
Filosofia.....	9	7
Religió.....	10	9
Dret i Ciències socials.....	7	6
Lingüística.....	8	—
Ciències pures.....	4	3
Ciències aplicades.....	6	4
Belles Arts.....	5	5
Literatura.....	1	1
Història i Geografia.....	2	2

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatiu	Compra	Donatiu
Secció infantil.....	2	—	2	—
Obres generals.....	4	3	134	6
Filosofia.....	11	1	11	1
Religió.....	—	—	2	—
Dret i Ciències socials.....	13	3	40	9
Lingüística.....	3	—	3	—
Ciències pures.....	3	7	3	12
Ciències aplicades.....	6	9	6	9
Belles Arts.....	7	1	7	1
Literatura.....	39	13	43	17
Història i Geografia.....	24	4	43	11
Totals.....	112	41	294	66
	153		360	

Volums perduts : 13.

Estatística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	087.1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	8	Totals
Juny.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juliol.....	—	1	—	—	1	—	—	—	—	10	2	14
Agost.....	—	1	11	—	7	—	4	4	6	13	14	60
Setembre.....	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Octubre.....	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4
Novembre.....	—	3	—	—	5	2	6	9	2	20	8	55
Desembre.....	1	—	1	—	2	1	—	2	—	7	4	18
Totals.....	2	7	12	—	16	3	10	15	8	52	28	153

Cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries : 5,843

Número del registre el dia de la inauguració : 2,604.

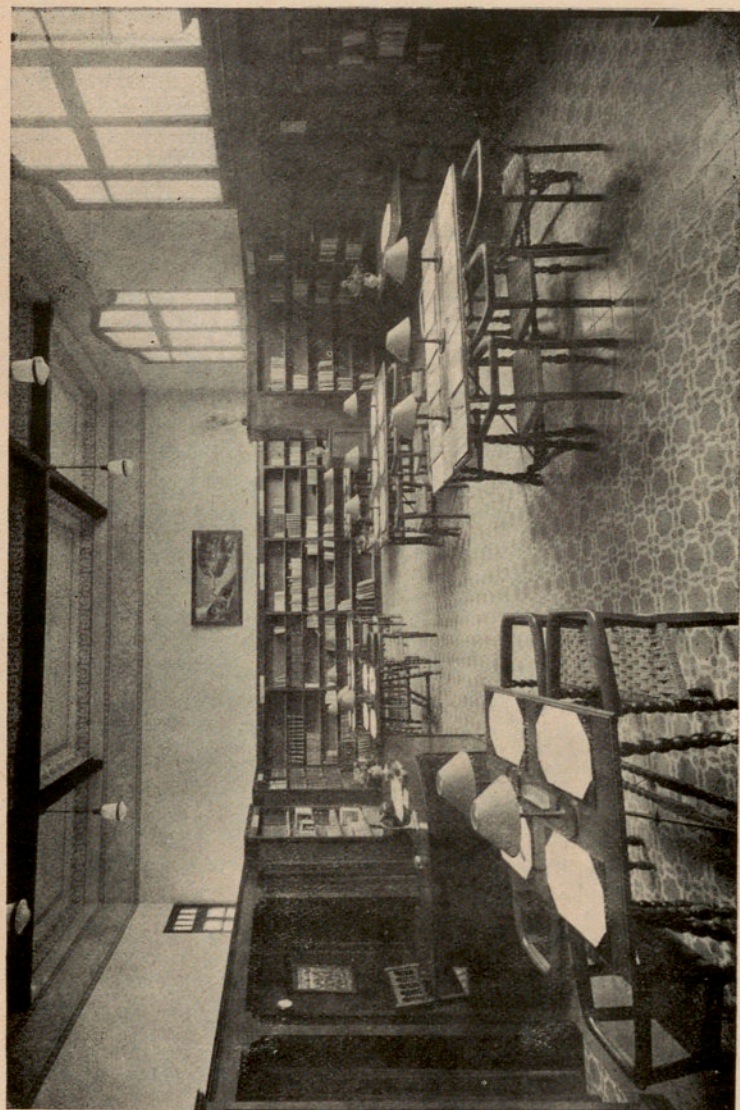
Número del registre el 31 de desembre del 1931 : 2,964.

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

La Biblioteca de Calella ha tingut uns començos molt esperançadors, quasi enlluernadors, segons les estadístiques, però ¿podem fiar-nos de l'excés de públic que porta la curiositat i la novetat d'ambient? És clar que el sol fet de veure'ns la sala contínuament plena ens inclinava a l'optimisme, però ara que han passat els mesos i hem reflexionat sobre els fets, i sobretot tenint present el comportament del públic a la sala (lectors no se'n podien dir), l'optimisme disminueix un xic. No vull dir que no es presentessin bé, molt al contrari, precisament una característica del públic de fora comparat amb el de ciutat és la docilitat i les ganes de fer-ho bé, que predisposa de seguit a favor seu. Em refereixo al comportament com a llegidors. Semblava talment que venien a veure una exposició de llibres, amb el sol fi de recrear la vista. Els llibres preferits eren els de gran format i relligadura vistosa, i no en tenien mai prou amb un damunt de les taules : teníem sempre unes piles de llibres que passaven de molt el nombre de lectors.

A l'arribada dels primers freds començarem a notar que la contínua afluença de públic disminuïa i només quedaven els que en podíem dir més pròpiament lectors; sembla, doncs, que entràvem dins la normalitat. La constatació fou molt agradable per a nosaltres. En quedaven tan pocs, de lectors!

Aquesta davallada solament podem atribuir-la, com m'he esforçat d'explicar al començament, al fet que el primer públic que tinguérem no eren llegidors, sinó curiosos, i una vegada satisfeta llur curiositat, es retiraren a les primeres molèsties de la temperatura. Car el préstec que començarem als dos mesos

BIBLIOTECA POPULAR DE CALELLA

d'haver-se inaugurat la Biblioteca, no fou prou intens per a justificar la baixa de les estadístiques.

En donar compte de les característiques que ha tingut la Biblioteca durant els primers mesos de vida, sembla que m'hagi deixat dominar pel pessimisme; molt al contrari : la curiositat, sense conseqüència fins ara, mostrada pels calellens per la seva Biblioteca, sempre indica simpatia i un cert interès que a la llarga estic convençuda que donarà el seu rendiment. ¿Qui ens assegura que el dia de demà, per qualsevulla circumstància, no es recordin d'aquell llibre mirat a l'atzar i sense cap classe de tafaneria?

Una vegada estudiat el valor que tenen per a nosaltres les estadístiques de la sala durant els sis mesos de vida de la Biblioteca, provaré d'explicar el moviment del préstec. Aquest, sense ésser un èxit els seus començos, està sempre en línia ascendent. Com a totes les Biblioteques, la Literatura i la Història s'enduen els primers llocs, encara que en la nostra Biblioteca té una explicació, car en inagurar-se el servei de préstec solament deixàvem aquestes matèries, per ésser les úniques catalogades. Ens veiérem obligades a deixar llibres abans de tenir la Biblioteca catalogada, perquè alguns lectors nostres, que també ho eren de préstec de Pineda, es trobaven defraudats de no poder-lo utilitzar en llur població, i els semblava que la seva Biblioteca era de menys categoria. Com no podíem donar-los entenent que teníem encara molta feina abans de començar el préstec, decidírem, amb permís de la Direcció Tècnica, inaugurar-lo amb les matèries més demanades, o sigui : Literatura i Història i Geografia; seguiren les Ciències pures i aplicades, les Ciències socials i de seguit les altres seccions.

* * *

Les revistes, de moment no cridaren gaire l'atenció, és de mica en mica que els lectors han anat reconeixent llur utilitat, i comencen ja a ésser consultades amb més assiduïtat, especialment les de modes i les ilustrades, com és ara *Vu*.

* * *

No podria donar per acabada aquesta Memòria si no parlava una mica dels lectors infants. Per la situació de la Biblioteca al primer pis de l'edifici destinat a escola, tenim molts infants i és d'esperar que cada dia en tindrem més.

Els infants, si bé és veritat que ens donen molta feina, és molt interessant i atractiva, i molt més ho fóra si la Biblioteca no estigués tan junt a l'escola. En sortir de les aules vénen corrents i fent gatzara en grups nombrosíssims, i per més disciplinats que els tinguem, es fan sentir més del que convindria, car la formalitat no comença fins a la porta d'entrada de la Biblioteca, i no podem evitar que pugin l'escala saltant i cridant, i molt menys encara podem evitar que a les sortides de les aules s'aglomerin en el vestíbul amb el consegüent escàndol.

Després de sis mesos d'observar els infants, em pregunto: ¿arribarem a fer-los entrar el gust per la lectura? Fora del comportament en entrar i sortir de la sala, no noto cap diferència; vénen a la Biblioteca complint una obligació, com si fos una continuació de l'escola, i amb la mateixa pressa que entren, se'n van, després d'haver mirat molt per sobre els «sants» dels dos llibres reglamentaris, i no són els més menuts, sinó infants de deu i dotze anys. En canvi, amb els petits lectors que tenim que no vénen a l'escola del nostre edifici, es pot dir els que vénen espontàniament, sense que llur presència a la Biblioteca vulgui dir imitació del que fan els altres (com passa amb els que tenim a la nostra planta baixa), es nota una gran diferència; arriben més reposats, encara que vinguin en grups, llegeixen i s'estan a la sala de lectura una bona estona.

Ultra aquests inconvenients, que en podríem dir d'ordre pedagògic, referent als infants, tenim el soroll que, com he indicat més amunt, no para mai en una escola, i repercuteix a la Biblioteca, amb gran molèstia per als grans. Tot el que és de simpàtic el bullici a l'escola, resulta desagradable en una Biblioteca.

Si insisteixo sobre l'inconvenient de la proximitat de la Biblioteca a l'escola, és perquè crec que l'infant hauria d'arribar a la sala de lectura descansat, després d'un petit esbarjo, o com passa en altres Biblioteques, que els infants tenen una certa distància a recórrer abans d'arribar a la Biblioteca, i ja han

saltat i cridat suficientment per poder dedicar mitja hora a la lectura.

Aquestes observacions me les han suggerit, ultra el comportament dels infants de Calella que vénen d'una altra escola lluny de la Biblioteca, els petits lectors de Pineda, Biblioteca, com totes sabem, especialitzada amb lectors infants.

Posem un exemple : La Biblioteca de Pineda en una tarda té 80 lectors infants; doncs, bé : tota la tarda aniran entrant en petits grups, llegiran una petita estona els uns, una llarga estona d'altres. Durant les quatre hores de servei sempre hi haurà infants a la sala. No cal dir que el comportament és modèlic. Ara bé : a la nostra Biblioteca, si en una tarda vénen 80 infants, en vindran 50 durant mitja hora, i quan els primers de la fila ja se'n van, els últims encara estan escollint llibre. Els trenta restants, o són de classes de distingits que surten més tard, o d'altres escoles. No cal dir que per mantenir l'ordre som sempre dues i que hem arribat a una bona disciplina, però no llegeixen!

No voldria que aquestes ratlles fessin creure en el meu descoratjament o en dificultats insuperables; estic segura que els petits lectors de Calella arribaran a interessar-se per la lectura de la mateixa manera que ho fan els d'altres localitats que tenen Biblioteca, solament que, degut a les circumstàncies esmentades, trigarem més d'aconseguir-ho.

LLUÏSA RIVAS

TAULES COMPARATIVES
DEL MOVIMENT DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS
DE CATALUNYA

TABLES COMPARATIVES
DES MOUVEMENTS DE LES RELEVÉS MONÉTAIRES
DE CATALUNYA

TAULES COMPARATIVES
DEL MOVIMENT DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS
DE CATALUNYA

SALA DE LECTURA

Lectors

	1919	1920*	1921
Valls.....	5,933	8,185 { adults : 6,413 : 1,772	8,661 { adults : 5,600 : 3,061
Olot.....	3,157	3,408 { adults : 3,102 : 306	4,880 { adults : 3,497 : 1,383
Sallent.....	3,766	3,414 { adults : 2,507 : 907	4,868 { adults : 2,712 : 2,156
Borges Blanques	3,401	3,258 { adults : 1,726 : 1,532	5,143 { adults : 737 : 4,406
Canet de Mar.....		5,895 { adults : 4,873 : 1,022	5,017 { adults : 2,320 : 2,697
Vendrell.....			11,348 { adults : 5,500 : 5,848
		1922	1923
Valls.....		7,275 { adults : 4,996 : 2,279	7,446 { adults : 4,307 : 3,139
Olot.....		5,187 { adults : 3,118 : 2,069	5,329 { adults : 3,493 : 1,836
Sallent.....		4,096 { adults : 2,283 : 1,813	4,722 { adults : 2,784 : 1,938
Borges Blanques.....		4,625 { adults : 324 : 4,301	7,158 { adults : 850 : 6,308
Canet de Mar.....		5,883 { adults : 2,926 : 2,957	8,247 { adults : 3,471 : 4,776
Vendrell.....		12,426 { adults : 5,917 : 6,509	11,874 { adults : 6,692 : 5,182
Pineda.....		5,020 { adults : 2,673 : 2,347	4,526 { adults : 2,160 : 2,366
Figueres.....		7,757 { adults : 4,596 : 3,161	12,957 { adults : 9,947 : 3,010

* Dels infants sols es porta estadística des d'abril del 1920.

	1924	1925
Valls.....	7,316 { adults : 3,473 : 3,843	7,833 { adults : 3,969 : 3,864
Olot.....	5,848 { adults : 3,036 : 2,812	6,392 { adults : 3,996 : 2,396
Sallent.....	5,582 { adults : 2,644 : 2,938	3,811 { adults : 1,979 : 1,832
Borges Blanques.....	6,501 { adults : 885 : 5,616	9,028 { adults : 1,272 : 7,756
Canet de Mar.....	10,188 { adults : 4,271 : 5,917	11,731 { adults : 5,156 : 6,575
Vendrell.....	12,517 { adults : 6,040 : 6,477	12,914 { adults : 6,028 : 6,886
Pineda.....	6,121 { adults : 1,427 : 4,694	7,367 { adults : 1,627 : 5,740
Figueres.....	11,894 { adults : 9,307 : 2,587	12,711 { adults : 9,606 : 3,105

	1926	1927
Valls.....	6,613 { adults : 3,905 : 2,708	7,929 { adults : 4,156 : 3,778
Olot.....	4,491 { adults : 2,970 : 1,521	5,466 { adults : 3,612 : 1,854
Sallent.....	5,503 { adults : 2,953 : 2,550	5,664 { adults : 2,973 : 2,691
Borges Blanques.....	9,582 { adults : 1,274 : 8,308	9,957 { adults : 1,163 : 8,794
Canet de Mar.....	10,872 { adults : 5,474 : 5,398	11,823 { adults : 5,279 : 6,544
Vendrell.....	12,330 { adults : 5,835 : 6,495	14,050 { adults : 6,111 : 7,939
Pineda.....	9,801 { adults : 1,618 : 8,183	9,301 { adults : 2,063 : 7,238
Figueres.....	10,945 { adults : 7,540 : 3,405	7,949 { adults : 5,718 : 2,231
Tarragona.....		4,775 { adults : 3,553 : 1,222
Granollers.....		6,518 { adults : 2,129 : 4,389

	1928	1929
Valls.....	8,329 { adults : 4,746 : 3,583	6,841 { adults : 4,038 : 2,803
Olot.....	5,830 { adults : 3,903 : 1,927	5,181 { adults : 4,170 : 1,011
Sallent.....	7,819 { adults : 4,081 : 3,738	10,410 { adults : 6,440 : 3,970
Borges Blanques	10,546 { adults : 1,222 : 9,324	10,625 { adults : 1,194 : 9,431

	1928	1929
Canet de Mar.....	13,149 { adults : 6,140 : 7,009	11,790 { adults : 6,325 : 5,465
Vendrell.....	13,939 { adults : 5,325 : 8,614	10,400 { adults : 4,781 : 5,619
Pineda.....	10,416 { adults : 2,497 : 7,919	10,697 { adults : 2,477 : 8,220
Figueres.....	8,213 { adults : 6,087 : 2,126	9,222 { adults : 6,636 : 2,586
Tarragona.....	5,048 { adults : 3,807 : 1,241	4,239 { adults : 3,647 : 592
Granollers.....	9,787 { adults : 4,873 : 4,914	10,539 { adults : 4,839 : 5,700
Manresa.....	1,276 { adults : 579 : 697	17,642 { adults : 11,006 : 6,636

	1930	1931
Valls.....	10,894 { adults : 5,759 : 5,135	9,676 { adults : 5,138 : 4,538
Olot.....	5,765 { adults : 4,384 : 1,381	5,726 { adults : 4,342 : 1,384
Sallent.....	8,081 { adults : 4,954 : 3,127	6,562 { adults : 4,245 : 2,317
Borges Blanques.....	10,109 { adults : 821 : 9,288	9,460 { adults : 890 : 8,570
Canet de Mar.....	11,575 { adults : 6,361 : 5,214	12,235 { adults : 7,271 : 4,964
Vendrell.....	12,820 { adults : 5,994 : 6,826	15,171 { adults : 5,918 : 9,253
Pineda.....	10,967 { adults : 3,025 : 7,942	12,773 { adults : 3,809 : 8,964
Figueres.....	11,281 { adults : 7,550 : 3,731	10,333 { adults : 6,491 : 3,842
Tarragona.....	6,335 { adults : 4,680 : 1,655	16,480 { adults : 11,312 : 5,168
Granollers.....	12,425 { adults : 4,231 : 8,194	12,587 { adults : 4,976 : 7,611
Manresa.....	14,210 { adults : 7,996 : 6,214	17,397 { adults : 10,094 : 7,303
Ulldecona.....	7,854 { adults : 3,188 : 4,666	3,355 { adults : 1,537 : 1,818
Vic.....		9,271 { adults : 4,126 : 5,145
Calella.....		12,110 { adults : 6,632 : 5,478

Llibres llegits

	1919	1920*	1921
Valls.....	7,658	10,976 { 8,360 p. ad. 2,616 b. inf.	11,065 { 6,357 p. ad. 4,708 b. inf.
Olot.....	4,338	6,714 { 6,347 p. ad. 367 b. inf.	11,473 { 8,357 p. ad. 3,116 b. inf.
Sallent.....	4,627	3,683 { 2,911 p. ad. 772 b. inf.	5,789 { 3,409 p. ad. 2,380 b. inf.
Borges Blanques	3,590	4,006 { 2,261 p. ad. 1,745 b. inf.	6,470 { 862 p. ad. 5,608 b. inf.
Canet de Mar.....		7,354 { 4,747 p. ad. 2,607 b. inf.	8,990 { 2,932 p. ad. 6,058 b. inf.
Vendrell.....			19,826 { 9,095 p. ad. 10,731 b. inf.
		1922	1923
Valls.....		8,885 { 5,488 p. ad. 3,397 b. inf.	8,876 { 3,578 p. ad. 5,298 b. inf.
Olot.....		8,774 { 4,494 p. ad. 4,280 b. inf.	7,600 { 3,916 p. ad. 3,684 b. inf.
Sallent.....		5,130 { 2,992 p. ad. 2,138 b. inf.	5,592 { 3,146 p. ad. 2,446 b. inf.
Borges Blanques.....		6,298 { 439 p. ad. 5,859 b. inf.	8,937 { 788 p. ad. 8,149 b. inf.
Canet de Mar.....		9,304 { 3,185 p. ad. 6,119 b. inf.	14,694 { 3,393 p. ad. 11,301 b. inf.
Vendrell.....		21,067 { 10,273 p. ad. 10,794 b. inf.	13,803 { 5,880 p. ad. 7,923 b. inf.
Pineda.....		7,966 { 3,760 p. ad. 4,206 b. inf.	6,738 { 2,694 p. ad. 4,044 b. inf.
Figueres.....		12,068 { 6,937 p. ad. 5,131 b. inf.	18,281 { 11,727 p. ad. 6,554 b. inf.
		1924	1925
Valls.....		9,875 { 3,081 p. ad. 6,794 b. inf.	9,898 { 2,726 p. ad. 7,172 b. inf.
Olot.....		8,506 { 3,551 p. ad. 4,955 b. inf.	9,069 { 4,133 p. ad. 4,936 b. inf.
Sallent.....		7,548 { 2,834 p. ad. 4,714 b. inf.	5,934 { 2,290 p. ad. 3,644 b. inf.
Borges Blanques.....		8,426 { 646 p. ad. 7,780 b. inf.	11,591 { 997 p. ad. 10,594 b. inf.
Canet de Mar.....		17,820 { 5,313 p. ad. 12,507 b. inf.	19,329 { 6,648 p. ad. 12,681 b. inf.

* Dels llibres per als infants sols es porta estadística des d'abril del 1920.

	1924	1925
Vendrell.....	15,992 { 6,302 p. ad. 9,690 b. inf.	17,662 { 6,638 p. ad. 11,024 b. inf.
Pineda.....	11,428 { 1,754 p. ad. 9,674 b. inf.	13,518 { 2,472 p. ad. 11,046 b. inf.
Figueres.....	16,449 { 11,862 p. ad. 4,587 b. inf.	20,043 { 14,675 p. ad. 5,366 b. inf.

	1926	1927
Valls.....	7,865 { 3,729 p. ad. 4,136 b. inf.	9,938 { 4,453 p. ad. 5,485 b. inf.
Olot.....	5,799 { 3,064 p. ad. 2,735 b. inf.	5,822 { 3,357 p. ad. 2,465 b. inf.
Sallent.....	6,928 { 2,739 p. ad. 4,189 b. inf.	8,258 { 2,891 p. ad. 5,367 b. inf.
Borges Blanques.....	11,785 { 1,152 p. ad. 10,633 b. inf.	11,878 { 971 p. ad. 10,907 b. inf.
Canet de Mar.....	16,910 { 5,667 p. ad. 11,243 b. inf.	19,765 { 7,836 p. ad. 11,929 b. inf.
Vendrell.....	14,574 { 6,011 p. ad. 8,563 b. inf.	18,291 { 7,318 p. ad. 10,973 b. inf.
Pineda.....	13,176 { 1,775 p. ad. 11,401 b. inf.	13,214 { 2,042 p. ad. 11,172 b. inf.
Figueres.....	18,072 { 12,797 p. ad. 5,275 b. inf.	14,590 { 10,361 p. ad. 4,229 b. inf.
Tarragona.....		3,524 { 2,610 p. ad. 914 b. inf.
Granollers.....		8,746 { 2,380 p. ad. 6,366 b. inf.

	1928	1929
Valls.....	10,566 { 5,015 p. ad. 5,551 b. inf.	8,845 { 4,324 p. ad. 4,521 b. inf.
Olot.....	4,427 { 2,862 p. ad. 1,565 b. inf.	5,094 { 4,073 p. ad. 1,021 b. inf.
Sallent.....	9,555 { 3,732 p. ad. 5,823 b. inf.	11,776 { 6,155 p. ad. 5,621 b. inf.
Borges Blanques.....	12,093 { 994 p. ad. 11,099 b. inf.	12,219 { 985 p. ad. 11,234 b. inf.
Canet de Mar.....	25,092 { 8,801 p. ad. 16,291 b. inf.	22,664 { 10,687 p. ad. 11,977 b. inf.
Vendrell.....	22,800 { 6,478 p. ad. 16,322 b. inf.	13,319 { 4,077 p. ad. 9,242 b. inf.
Pineda.....	13,834 { 2,732 p. ad. 11,102 b. inf.	15,572 { 2,879 p. ad. 12,693 b. inf.
Figueres.....	11,073 { 8,353 p. ad. 2,720 b. inf.	10,829 { 7,599 p. ad. 3,230 b. inf.
Tarragona.....	3,985 { 2,925 p. ad. 1,060 b. inf.	3,959 { 3,390 p. ad. 569 b. inf.

	1928		1929	
Granollers.....	14,336	{ 4,375 p. ad. 9,961 b. inf.	14,198	{ 3,516 p. ad. 10,682 b. inf.
Manresa.....	1,435	{ 900 p. ad. 535 b. inf.	28,959	{ 11,676 p. ad. 17,283 b. inf.
	1930		1931	
Valls.....	13,227	{ 6,025 p. ad. 7,202 b. inf.	12,467	{ 5,446 p. ad. 7,021 b. inf.
Olot.....	5,281	{ 3,832 p. ad. 1,449 b. inf.	5,143	{ 3,728 p. ad. 1,415 b. inf.
Sallent.....	9,725	{ 4,813 p. ad. 4,912 b. inf.	7,865	{ 4,509 p. ad. 3,356 b. inf.
Borges Blanques.....	11,753	{ 893 p. ad. 10,860 b. inf.	11,410	{ 934 p. ad. 10,476 b. inf.
Canet de Mar.....	18,805	{ 9,877 p. ad. 8,928 b. inf.	19,110	{ 10,906 p. ad. 8,204 b. inf.
Vendrell.....	16,135	{ 5,329 p. ad. 10,806 b. inf.	20,966	{ 5,446 p. ad. 15,520 b. inf.
Pineda.....	14,628	{ 3,591 p. ad. 11,037 b. inf.	16,636	{ 4,673 p. ad. 11,963 b. inf.
Figueres.....	13,862	{ 9,171 p. ad. 4,691 b. inf.	14,575	{ 9,732 p. ad. 4,843 b. inf.
Tarragona.....	6,702	{ 4,569 p. ad. 2,133 b. inf.	16,757	{ 10,739 p. ad. 6,018 b. inf.
Granollers.....	15,259	{ 3,433 p. ad. 11,826 b. inf.	14,976	{ 4,450 p. ad. 10,526 b. inf.
Manresa.....	26,369	{ 9,967 p. ad. 16,402 b. inf.	20,427	{ 10,450 p. ad. 9,977 b. inf.
Ulldecona.....	10,555	{ 4,234 p. ad. 6,321 b. inf.	3,928	{ 2,045 p. ad. 1,883 b. inf.
Vic.....			13,881	{ 4,447 p. ad. 9,434 b. inf.
Calella.....			19,656	{ 7,261 p. ad. 12,395 b. inf.

SERVEI DE PRÉSTEC

Valls : Inaugurat el maig del 1920. Lectors inscrits : 1,116.
Olot : Inaugurat l'agost del 1919. Lectors inscrits : 1,505.
Sallent : Inaugurat el desembre del 1921. Lectors inscrits : 914.
Borges : Inaugurat el maig del 1923. Lectors inscrits : 753.
Canet de Mar : Inaugurat el desembre del 1920. Lectors inscrits : 1,400.
Vendrell : Inaugurat el maig del 1922. Lectors inscrits : 884.
Pineda : Inaugurat el desembre del 1923. Lectors inscrits : 897.
Figueres : Inaugurat el juliol del 1923. Lectors inscrits : 2,263.
Tarragona : Inaugurat a últims del 1926, no es començaren a portar estadístiques fins el març del 1927. Lectors inscrits : 12,186.

Granollers : Inaugurat el novembre del 1927. Lectors inscrits : 1,087.
 Manresa : Inaugurat l'agost del 1929. Lectors inscrits : 1,084.
 Vic : Inaugurat l'octubre del 1931. Lectors inscrits : 156.
 Calella : Inaugurat l'agost del 1931. Lectors inscrits : 307.

Llibres llegits :

	1920	1921	1922	1923
Valls.....	165	641	889	2,195 (b. infantil : 371)
Olot.....	309	806	1,131	2,247 (b. infantil : 315)
Sallent.....	—	—	140	315 (b. infantil : 3)
Borges Blanques.....	—	—	—	477 (b. infantil : 161)
Canet de Mar.....	—	692	1,050	2,132 (b. infantil : 339)
Vendrell.....	—	—	344	928 (b. infantil : 20)
Figueres.....	—	—	—	577 (b. infantil : 57)

	1924		1925
Valls.....	4,453	(b. inf. : 1,518)	7,476 (b. inf. : 2,556)
Olot.....	2,631	(b. inf. : 332)	4,908 (b. inf. : 901)
Sallent.....	583	(b. inf. : 113)	2,613 (b. inf. : 1,278)
Borges Blanques	911	(b. inf. : 136)	3,105 (b. inf. : 1,058)
Canet de Mar.....	3,489	(b. inf. : 1,073)	4,677 (b. inf. : 1,727)
Vendrell.....	1,603	(b. inf. : 254)	2,938 (b. inf. : 1,030)
Pineda.....	992	(b. inf. : 245)	2,699 (b. inf. : 948)
Figueres.....	4,792	(b. inf. : 1,651)	6,115 (b. inf. : 2,225)

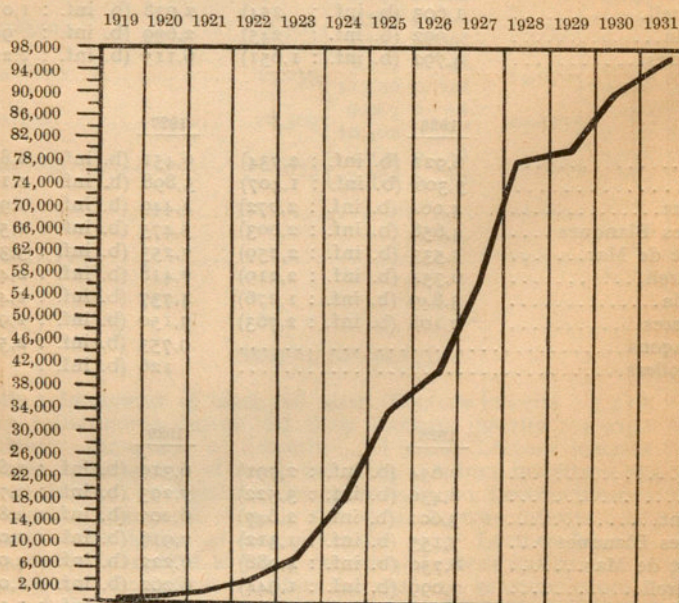
	1926		1927
Valls.....	6,922	(b. inf. : 2,734)	6,451 (b. inf. : 2,853)
Olot.....	5,306	(b. inf. : 1,407)	5,898 (b. inf. : 2,174)
Sallent.....	4,064	(b. inf. : 2,072)	4,449 (b. inf. : 1,953)
Borges Blanques	4,658	(b. inf. : 2,003)	5,475 (b. inf. : 1,504)
Canet de Mar.....	5,533	(b. inf. : 2,259)	7,253 (b. inf. : 3,362)
Vendrell.....	6,354	(b. inf. : 2,219)	7,428 (b. inf. : 2,445)
Pineda.....	3,849	(b. inf. : 1,276)	4,737 (b. inf. : 1,431)
Figueres.....	7,108	(b. inf. : 2,763)	7,150 (b. inf. : 1,916)
Tarragona.....			9,753 (b. inf. : 2,555)
Granollers.....			126 (b. inf. : 6)

	1928		1929
Valls.....	7,654	(b. inf. : 2,791)	6,319 (b. inf. : 1,813)
Olot.....	8,430	(b. inf. : 3,522)	7,293 (b. inf. : 2,704)
Sallent.....	5,602	(b. inf. : 2,647)	6,207 (b. inf. : 2,817)
Borges Blanques	7,155	(b. inf. : 1,312)	7,916 (b. inf. : 1,009)
Canet de Mar.....	8,750	(b. inf. : 4,088)	9,222 (b. inf. : 4,007)
Vendrell.....	7,099	(b. inf. : 1,944)	6,262 (b. inf. : 1,012)
Pineda.....	4,659	(b. inf. : 1,189)	5,343 (b. inf. : 1,326)

	1928		1929	
Figueraes.....	7,669	(b. inf. : 2,011)	8,048	(b. inf. : 1,758)
Tarragona.....	17,571	(b. inf. : 3,893)	17,953	(b. inf. : 4,269)
Granollers.....	3,462	(b. inf. : 1,082)	5,356	(b. inf. : 1,928)
Manresa.....			1,476	(b. inf. : 378)

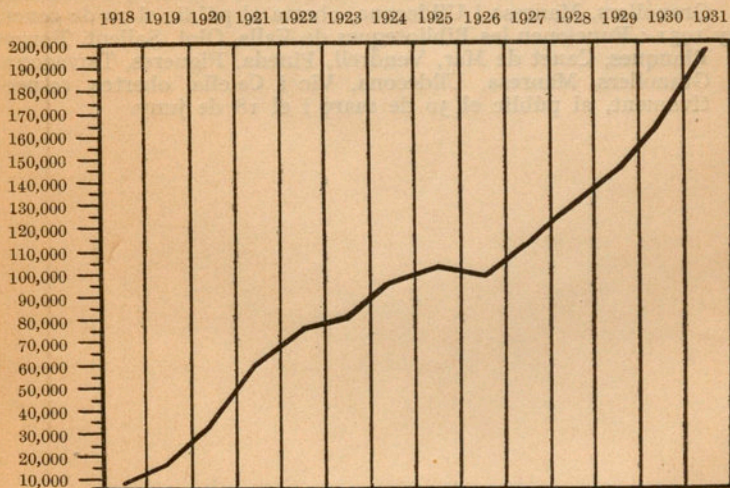
	1930		1931	
Valls.....	8,629	(b. inf. : 2,155)	8,663	(b. inf. : 2,134)
Olot.....	8,357	(b. inf. : 3,075)	8,227	(b. inf. : 2,947)
Sallent.....	6,001	(b. inf. : 2,747)	6,176	(b. inf. : 2,672)
Borges Blanques	4,590	(b. inf. : 323)	2,748	(b. inf. : 377)
Canet de Mar.....	10,413	(b. inf. : 4,258)	9,762	(b. inf. : 4,167)
Vendrell.....	6,338	(b. inf. : 995)	7,436	(b. inf. : 1,510)
Pineda.....	6,099	(b. inf. : 1,336)	5,139	(b. inf. : 1,041)
Figueraes.....	10,745	(b. inf. : 1,958)	10,928	(b. inf. : 1,920)
Tarragona.....	15,897	(b. inf. : 4,116)	13,568	(b. inf. : 1,680)
Granollers.....	6,700	(b. inf. : 2,889)	9,151	(b. inf. : 3,288)
Manresa.....	8,199	(b. inf. : 2,522)	13,370	(b. inf. : 3,547)
Vic.....			718	
Calella.....			1,502	

GRÀFICA DEL TOTAL DE LLIBRES LLEGITS A DOMICILI

- Any 1919 : Funciona el servei a la Biblioteca d'Olot.
- Any 1920 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot i Valls.
- Any 1921 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls i Canet de Mar.
- Any 1922 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent i Vendrell.
- Any 1923 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques i Figueres.
- Anys 1924, 1925 i 1926 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques, Figueres i Pineda.
- Anys 1927 i 1928 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques, Figueres, Pineda, Tarragona i Granollers.
- Anys 1929 i 1930 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques, Figueres, Pineda, Tarragona, Granollers i Manresa.
- Any 1931 : Funciona el servei a les Biblioteques d'Olot, Valls, Canet de Mar, Sallent, Vendrell, Borges Blanques, Figueres, Pineda, Tarragona, Granollers, Manresa, Calella i Vic.

GRÀFICA DEL TOTAL DE LLIBRES LLEGITS A LA SALA DE LECTURA
A LES BIBLIOTEQUES POPULARS DE CATALUNYA

- Any 1918 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent i Borges Blanques, obertes al públic el 16 de juliol, 28 de setembre, 16 de setembre i 4 de novembre, respectivament.

- Any 1919 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques i Canet de Mar, oberta al públic el 14 de desembre.
- Any 1920 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar i Vendrell, oberta al públic el 18 d'octubre.
- Any 1921 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar i Vendrell.
- Any 1922 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda i Figueres, obertes al públic el 26 de juny i 3 de juliol, respectivament.
- Anys 1923, 1924, 1925 i 1926 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda i Figueres.
- Any 1927 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona (inaugurat el servei a últims del 1926)* i Granollers, oberta al públic el 20 de juny.
- Any 1928 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona, Granollers i Manresa, oberta al públic el 6 de desembre.
- Any 1929 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona, Granollers i Manresa.
- Any 1930 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona, Granollers, Manresa i Uldecona, oberta al públic el 20 de gener.
- Any 1931 : Funcionen les Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, Figueres, Tarragona, Granollers, Manresa, Uldecona, Vic i Calella, obertes, respectivament, al públic el 30 de març i el 18 de juny.

* No es varen portar estadístiques fins el març del 1927.

SERVEI CENTRAL DE BIBLIOTEQUES POPULARS
DE LA
GENERALITAT DE CATALUNYA

THE
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
WASHINGTON, D. C.
JANUARY 1, 1918
TO THE DIRECTOR, FBI
FROM THE SAC, NEW YORK
SUBJECT: [illegible]
RE: [illegible]
[The following text is extremely faint and largely illegible due to the quality of the scan. It appears to be a memorandum or report detailing an investigation.]

REPORT OF THE
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
WASHINGTON, D. C.
JANUARY 1, 1918
TO THE DIRECTOR, FBI
FROM THE SAC, NEW YORK
SUBJECT: [illegible]
RE: [illegible]

GUIES DE LECTURA REPARTIDES

(Vid. ANUARI 1930, p. 187.)

Any 1931

Temes	Nombre de llistes
Noves adquisicions.....	2
Publicacions periòdiques.....	1
Bibliografia virgiliana.....	1
Política catalana.....	1
Economia política i financiera.....	1
Obres d'ensenyança, en català.....	1
Gramàtiques i diccionaris.....	1
Obres útils per a l'ensenyança del català.....	1
Indústria tèxtil.....	1
Arts menors.....	1
Novel·les recentment adquirides.....	1
Obres en prosa de l'Edat d'or de les lletres catalanes.....	1
Obres de Santiago Rossinyol.....	4
Biografies.....	4
Història d'Espanya.....	1
Diversos aspectes de la cultura i de la vida de Catalunya.....	1
Total.....	23

Es distribueixen per Biblioteques en la forma següent:

Sallent.....	1
Canet de Mar.....	7
Pineda.....	5
Granollers.....	5
Manresa.....	5

MOVIMENT DE LLIBRES AL DIPÒSIT DE DUPLICATS I A LA CENTRAL DE BIBLIOTEQUES POPULARS

(Vid. ANUARI 1930, p. 189.)

Any 1931

Llibres ingressats:

		Obres		Volums
Compra.....		6,054		7,359
	Biblioteca de Catalunya	2,005		2,664
	Donatius i dipòsits de la Di-			
	putació provincial de Bar-			
	celona i de la Generalitat de			
	Catalunya.....	1,269		2,303
Donatiu.	Publicacions de l'Institut d'Es-			
	tudis Catalans.....	484		725
	Publicacions de la Institució			
	Patxot.....	70		70
	Publicacions de l'editorial Gili			
	(Gustau).....	800		1,900
	Altres donatius.....	398	5,026	457
				8,119
Retornats de les Biblioteques Populars.....		13		14
	Totals.....	11,093		15,492

Llibres sortits:

Biblioteques Populars de la província de

		Obres		Volums
Barcelona:				
Sallent.....		192		256
Canet de Mar.....		263		309
Pineda.....		168		208
Granollers.....		282		335
Manresa.....		326		406
Vic (últim fons d'inauguració).....		652		928
Calella (fons d'inauguració).....	1,674	3,557	2,557	4,999
Biblioteca Popular de Valls.....		6		11
Biblioteca Popular d'Olot.....		7		12
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....		25		33
	Sumes que segueixen.....	3,595		5,055

	<u>Obres</u>	<u>Volums</u>
<i>Sumes anteriors.....</i>	3,595	5,055
Biblioteca Popular de Vendrell.....	22	29
Biblioteca Popular de Figueres.....	6	11
Biblioteca Popular de Tarragona.....	7	12
Biblioteca Popular d'Uldecona.....	5	6
Biblioteca de Catalunya.....	72	173
Biblioteca de l'Escola de Bibliotecàries.....	36	64
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.....	254	328
Biblioteca de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Barcelona.....	8	12
Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès.....	15	15
Fundació Bernat Metge.....	27	27
Notgemeinschaft der deutschen Wissenschaft, de Berlín.....	12	36
Ukrainian geological Institute of researches.....	9	9
Institut per la Mediterrània occidental de la Uni- versitat de París.....	113	226
A diferents entitats, per acords de la Comissió Provincial Permanent i del Consell de la Ge- neralitat de Catalunya.....	3,786	5,695
Altres trametiments.....	89	124
Destruïts del dipòsit de duplicats.....	10	11
Totals.....	8,066	11,833

Llibres tramesos a relligar : 854.

INSTRUCCIONS PER AL PRÉSTEC DE LLIBRES ACORDADES EN LA NOVENA REUNIÓ

Tot lector que tingui domicili estable a la població, i que no hi sigui transeünt, pot utilitzar el préstec de llibres mentre respecti les disposicions que el regulen. Per a ésser admès al servei, serà, doncs, suficient la firma d'una tarja declarant la conformitat al Reglament. Al peu s'anotarà l'adreça i professió.

La Bibliotecària podrà certificar-se de la personalitat del lector mitjançant qualsevol document d'identificació que ell pugui presentar.

Seran excloses del préstec:

- a) Les fulles soltes.
- b) Les enciclopèdies.
- c) Les obres que, a judici de la Directora, sigui convenient deixar a la Biblioteca.

Al lector que no retorni un llibre el dia fixat, li serà reclamat per escrit, i anirà a càrrec seu el satisfer l'import del segell.

El qui no retorni els llibres, o de qualsevol altra manera vulneri les normes que regeixen el servei, perdrà el dret a usar el préstec, sens perjudici que, si hi ha lloc, resulti judicialment responsable dels llibres no retornats.

El lector que sofreixi involuntàriament la pèrdua d'un llibre ve obligat a denunciar-la tot seguit a la Biblioteca, i a satisfer l'import del llibre extraviat.

NOVENA REUNIÓ DE BIBLIOTECÀRIES

Va celebrar-se a l'Escola el dia 23 de desembre, per acord de la Generalitat, amb el doble caràcter d'ésser una festa cordial de totes les Bibliotecàries i alumnes de l'Escola i un aplec professional de les Bibliotecàries en exercici.

Al matí fou celebrada la Reunió professional, en la qual foren comentats i discutits diversos punts relacionats amb la vida de les Biblioteques. A aquest acte sols assistiren les Bibliotecàries de Catalunya en exercici en Populars.

A la tarda, fou celebrada una festa de companyonia a l'Escola, a la qual concorregueren Professors, Bibliotecàries i alumnes. Es va veure honorada amb la presència del senyor President de la Generalitat, acompanyat de la seva esposa i filla, i del Conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol. El Director del Servei Tècnic de Biblioteques Populars va prendre la paraula per a donar les gràcies al senyor President per la seva presència i l'interès i simpatia per l'obra de les Biblioteques Populars que ella revelava. El senyor Macià contestà saludant tots els reunits, i manifestà la confiança que tenia posada la Generalitat en l'obra de cultura que realitzen les Biblioteques.

RESUM DELS TEMES TRACTATS EN LA NOVENA REUNIÓ DE BIBLIOTECÀRIES

Totes les Bibliotecàries portaran, tal com s'indica en els ANUARIS 1922 i 1926, una llibreta d'entrades i sortides i un llibre diari.

L·LIBRE DIARI

El llibre diari ha de reflectir la vida de la Biblioteca. S'hi ha d'anotar cada dia un breu resum de la feina feta i ha de donar informació sobre tres punts principalment : a) visites dignes d'esment, episodis interessants de les relacions amb el públic, etc; b) treball tècnic realitzat (catalogació, ordenació de fitxes, preparació per al relligatge, ordenació de comptes, etc.), i c) registre de les comunicacions sortides i rebudes. No cal anotar-hi el moviment de lectors; ens el donen ja les estadístiques.

SECCIÓ INFANTIL

Els infants han de trobar en la seva secció tot el que s'ha publicat i hem adquirit pensant en ells. No hi fa res que molts dels llibres interessin també als lectors adults. Aquests, si els volen, poden agafar-los de la secció d'infants, mentre que als infants els està prohibit treure'ls de les altres seccions, i, per tant, han de trobar la seva secció ben nodrida.

NOVEL·LES

Les novel·les les col·locarem en una prestatgeria a part de les de la literatura, i les ordenarem alfabèticament per autors, prescindint de la llengua en què siguin escrites. En el catàleg de matèries les tindrem classificades decimalment com fins ara, amb indicació,

naturalment, de la col·lecció de l'obra, i en aquesta posarem únicament una N per indicar la secció, les tres primeres lletres del nom de l'autor, dins d'un parèntesi, i les tres primeres del títol.

Interessa que les Bibliotecàries de les Biblioteques que encara no tinguin organitzada aquesta secció es percatin de la seva utilitat, i que la vagin organitzant de mica en mica, bo i evitant que s'introdueixi desordre en els serveis de la Biblioteca.

Com que el públic moltes vegades recorda més el títol que l'autor de la novel·la que desitja llegir, totes les Bibliotecàries han de tenir un catàleg de títols de les novel·les que posseeixin, amb referència al d'autors, ordenat alfabèticament.

RÈGIM DE PRÉSTEC

Les Biblioteques que encara no ho facin, des de primer d'any prescindiran de la prèvia presentació per a admetre al servei de préstec els lectors que tinguin domicili estable a la població.

Per al règim del servei de préstec s'atendran al Reglament (pàg. 298), el qual exposaran a la taula d'anuncis per a coneixement dels lectors.

LOTS CIRCULANTS

Tal com fan algunes Biblioteques, fóra interessant que totes irradiessin llur activitat a les poblacions veïnes mitjançant lots circulants de llibres. Les Bibliotecàries poden despertar a les poblacions el desig a gaudir-se dels lots circulants, interessant-hi principalment les mestresses, però, abans de comprometre's a instaurar les filials, cal que ho comuniquin al Servei Central de Barcelona, el qual donarà tota mena de facilitats per a organitzar-lo.

GUIES DE LECTURA

Interessa que les Bibliotecàries circulin mensualment guies de lectura sobre temes d'actualitat, noves adquisicions, etc., per a posar en valor els llibres de la Biblioteca i atreure-hi tota mena de gent.

Per a la redacció de les guies no sempre ens hem de limitar als títols dels llibres, sinó que moltes vegades és convenient de buscar-hi

el que tingui interès per a un tema determinat. Per exemple, si la guia és sobre una commemoració històrica o un esdeveniment polític, etc., hi posarem, a més de les obres bàsiques, les coses que hi facin referència que creguem d'interès, encara que solament sigui un capítol o algunes pàgines d'una obra. No ens preocuparem tant que les guies resultin erudites, sinó que tinguin eficàcia i puguin interessar al públic.

El Servei Central de Barcelona tindrà cura de reproduir les guies que redactin les Biblioteques.

CATÀLEG ALFABÈTIC DE CONCEPTES

Amb les noves adquisicions podrien assajar la redacció del catàleg de conceptes, el qual es fa cada dia més necessari. L'experiència de cada Bibliotecària servirà després per a fixar les normes per a la seva redacció definitiva.

TARGES DE RATLLAT AMERICÀ

També en via d'assaig poden redactar alguna tarja d'aquest ratllat:

A la primera ratlla vermella horitzontal es posa el mot d'ordre, a la dreta de la primera ratlla vertical si és el nom de l'autor i a la dreta de la segona vertical si l'obra és anònima i el mot d'ordre és, per tant, la primera paraula del títol.

La signatura es posa també a la primera ratlla vermella horitzontal, però a l'esquerra de la primera vertical, i les inicials i el format, a sota.

La resta, tot igual.

BIBLIOTEQUES TÈCNIQUES I ESPECIALITZADES

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA DEL TREBALL

(Vid. ANUARI 1930, p. 195.)

BIBLIOTECÀRIES

Directora : Srta. Dolors Hostalrich.

Nomenada el dia 17 de juliol del 1919.

Excedent, a petició pròpia, el 10 d'octubre del 1928.

Directora : Srta. Mercè Farnés.

Nomenada el dia 11 de desembre del 1928.

Srta. Avelina Casadevall.

Adscrita a la Biblioteca des del mes de novembre del 1926.

Auxiliar : Sra. Emília Fernández.

Nomenada el dia 28 de gener del 1930.

RESUM ESTADÍSTIC DEL CURS DEL 1930-1931

(1.^r d'octubre del 1930 a 30 de setembre del 1931)

Dies que ha estat oberta la Biblioteca : 275.

Dies que s'han deixat llibres a domicili : 268.

Nombre d'alumnes matriculats als cursos preparatoris i tècnics : 2,301.

Nombre de lectors a la Biblioteca : 40,505.

Mitjana diària de lectors : 147'29.

Lectors inscrits al préstec : 1,421 (alumnes, 1,167; becaris, 9; ex-alumnes, 146; professors i empleats, 99).

Lectors que han usat el préstec a domicili : 1,293 (alumnes, 1,167; becaris, 9; ex-alumnes, 65; professors i empleats, 52). (Els alumnes s'inscriuen de nou cada any.)

Nombre total de llibres consultats a la Biblioteca : 35,184.

Nombre total de llibres deixats a domicili : 17,397.

Mitjana diària de llibres consultats a la Biblioteca : 127'94.

Mitjana diària de llibres deixats a domicili : 64'91.

Total de llibres llegits, classificats per matèries

	Llibres llegits		Ordre de preferència	
	Sala lectura	Prèstec	Sala lectura	Prèstec
Obres generals.....	9,744	982	1	5
Filosofia.....	391	332	9	8
Religió.....	56	17	10	10
Dret i Ciències socials.....	701	422	7	7
Lingüística.....	670	188	8	9
Ciències pures.....	4,459	2,136	4	3
Ciències aplicades.....	6,178	3,347	3	2
Belles Arts.....	2,159	588	6	6
Literatura.....	6,909	7,808	2	1
Història i Geografia.....	3,917	1,577	5	4
Totals.....	35,184	17,397		

Sala de lectura

Cursos	Dies que ha estat oberta la sala de lectura	Lectors	Llibres llegits	Mitjana de lectors	Mitjana de llibres llegits
1920-21.....	(1)	—	(1)	—	(1)
1921-22.....	254	—	12,352	—	48'6
1922-23.....	203	—	12,312	—	60'6
1923-24.....	251	—	16,974	—	67'6
1924-25.....	272	—	21,662	—	79'6
1925-26.....	266	—	29,132	—	109'6
1926-27.....	262	—	25,948	—	99
1927-28.....	271	(2)	22,921	(2)	84'8
1928-29.....	242	25,725	19,050	106'30	78'7
1929-30.....	202	28,991	20,219	143'51	100'09
1930-31.....	275	40,505	35,184	147'29	127'94

1. Es va començar a portar estadística el 16 de març del 1921. Es varen anotar 6,045 llibres en 148 dies. La mitjana diària és 40'8.

2. Es va començar a portar estadística el 17 de juliol del 1928. Es varen anotar 4,501 lectors en 58 dies. La mitjana diària és 77'6.

Préstec

Cursos	Ajumes matriculats als cursos preparatoris i tècnics	Dies que ha estat obert el préstec	Lectors inscrits o que han usat el préstec	Llibres deixats	Mitjana diària de llibres deixats
1918-19.....	657	233	509	2,906	12'4
1919-20.....	783	304	716	3,689	12'1
1920-21.....	772	242	420	3,048	12'5
1921-22.....	723	246	481	3,635	14'7
1922-23.....	723	188	460	2,893	15'3
1923-24.....	1,327 (1)	229	674	3,669	16
1924-25.....	1,453	271	528	3,858	14'6
1925-26.....	1,939	266	523	6,156	23'1
1926-27.....	1,863	262	540	7,673	29'2
1927-28.....	1,745	271	749	9,246	34'1
1928-29.....	2,033	242	879 (2)	9,530	39'3 (3)
1929-30.....	1,899	202	1,223	13,822	68'42
1930-31.....	2,301	268	1,293	17,397	64'91

Llibres ingressats durant l'any, agrupats per matèries:

	Obres		Volums	
	Compra	Donatju	Compra	Donatju
Obres generals.....	2	8	15	13
Filosofia.....	4	—	4	—
Religió.....	—	1	—	1
Dret i Ciències socials.....	32	22	63	38
Lingüística.....	3	4	4	4
Ciències pures.....	41	3	50	3
Ciències aplicades.....	76	64	118	73
Belles Arts.....	22	6	43	7
Literatura.....	14	4	25	4
Història i Geografia.....	14	1	25	1
Totals.....	208	113	347	144

Volums perduts a la sala de lectura : 406.

1. Es comença a acceptar en el préstec els alumnes del curs preparatori. Fins a 1922-23 inclusiu, el nombre d'alumnes matriculats es refereix solament als dels cursos tècnics.

2. Des del 1928-29 inclusiu, aquesta data es refereix únicament als lectors que han usat el préstec.

3. El dia 26 d'agost del 1929, hom va començar a deixar dos llibres.

Estatística d'obres ingressades durant l'any, agrupades per mesos

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totals
Gener.....	1	1	—	1	—	6	25	5	7	4	50
Febrer.....	2	—	—	2	—	—	2	—	—	—	6
Març.....	—	—	—	2	—	—	32	7	5	—	47
Abril.....	2	—	—	7	3	1	16	2	—	—	31
Maig.....	1	—	1	10	2	2	23	3	—	2	42
Juny.....	—	—	—	9	1	1	13	4	—	1	29
Juliol.....	1	2	—	9	—	6	7	4	4	4	37
Agost.....	—	1	—	7	—	—	3	1	1	—	13
Setembre.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Octubre.....	—	—	—	2	2	15	8	—	—	3	30
Novembre.....	3	—	—	1	—	6	6	1	—	—	11
Desembre.....	—	—	—	4	—	13	5	1	1	1	25
Totals.....	10	4	1	54	7	44	140	28	18	15	321

Estatística de les cèdules intercalades en els catàlegs d'autors i matèries

Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setre	Octubre	Nbre	Dbre	Total
77	142	48	154	115	231	205	171	—	42	17	14	1,216

MEMÒRIA PRESENTADA PER LA DIRECTORA DE LA BIBLIOTECA

El curs de 1930-31 ha estat començat i acabat amb tota normalitat a la Biblioteca de l'Escola del Treball.

Em feia molta d'illusió poder seguir tot un curs amb aquestes condicions; ja que, per diverses circumstàncies, encara no havia vist cap curs sencer.

Havent de comparar el curs 1930-1931 amb l'anterior, s'ha de tenir en compte que les característiques d'un curs i l'altre són molt diferents.

En el curs precedent, amb la reobertura, tan esperada, de la Biblioteca, semblava que hom atreia els lectors com les mosques amb la mel; acumulant-se extraordinàriament, sobretot els primers dies, com si es volguessin rescabalar del temps en què la Biblioteca havia romàs tancada, a causa de les obres. (Va estar tancada del 2 de gener al 6 d'abril, inclusiu.)

Això ja es preveia que no seria sempre, i si ho hagués estat, no hi hauria hagut altre remei que posar més personal, perquè resultava un treball penosíssim.

Ara ja no tenim aglomeracions de lectors tan intenses, sinó després de vacances o d'alguns dies de festa. Els dilluns solen ésser, per aquesta raó, força animats.

Han augmentat moltíssim, en conjunt, els lectors i els llibres consultats.

A la sala de lectura el moviment és el màxim, respecte de tots els altres anys. Els lectors i els llibres llegits han augmentat molt, respecte el curs anterior, com ja he dit, perquè els dies que ha estat oberta la Biblioteca també són molts més. Fins hi ha la particularitat que és, entre tots, el curs que ha

pogut estar més dies oberta la sala de lectura. (El servei de préstec ja no es troba en el mateix cas.)

La mitjana diària de llegidors, que és la més expressiva (donades les diferències de dies en què s'ha obert la Biblioteca cada any), indica el creixement normal d'una Biblioteca que no tendeix a dormir-se : de 143'51, passa a 147'29 llegidors.

El servei de préstec és també mogut. Els lectors inscrits i els que han usat el préstec durant el curs continuen augmentant en tots els grups.

El nombre de llibres deixats a domicili ha crescut força, degut que el servei ha actuat més dies que en el curs precedent.

En el curs darrer vam arribar a deixar 183 obres, el dia de la reobertura de la Biblioteca. Aquest curs, si bé no hem arribat a tant, hi hem estat més o menys a la vora. En el mes de novembre abunden els dies que s'han deixat més de 100 llibres. El dia màxim de préstec va ésser el 2 de gener (després de vacances), que vam deixar 155 obres.

A pesar de tot això, la mitjana diària nota un descens : de 68'42 llibres, passa a 64'91.

No havent disminuït els llegidors que han usat el préstec, semblaria natural que la mitjana de llibres deixats a domicili, diàriament, tampoc no hagués minvat.

Potser l'interès per la lectura a domicili, de part de la majoria del públic, no hagi decaïgut; puix que són moltes les demandes que diàriament ens fan per obres que no es troben, o perquè no les tenim, o perquè estan deixades; però podria ésser que en normalitzar-se el servei de préstec hagués perdut la lectura en intensitat, però hagués quedat repartida en major nombre de dies.

Potser influeixi també la falta de llibres nous en relació amb el nombre de lectors, i podria afegir, la falta de molts llibres vells; ja que amb un servei tan continuat, tant a domicili com a la sala de lectura, els llibres es desfan amb una relativa rapidesa. A part dels molts que lamentablement es perden. I aquest ha estat un curs especialment malaurat en aquest sentit.

Quant a la quantitat de llibres llegits a la sala de lectura,

totes les seccions s'han consultat més, comparant amb el curs anterior. Algunes molt més.

En el préstec passa el mateix, excepte la secció de Religió, que ha disminuït poca cosa.

Quant a la preferència dels llegidors, a la sala de lectura totes les seccions tenen el mateix lloc que el curs precedent, excepte les Obres generals, que prenen el primer lloc a la Literatura, que passa a segon lloc i ocupa el que tenia l'altra secció.

En el préstec la majoria de les seccions continuen igual, llevat quatre seccions que formen com dues parelles de rígons : les Obres generals prenen el lloc a les Belles Arts, i les Ciències Socials a la Filosofia.

MERCÈ FARNÉS

los los sectores. Han cambiado roles, competencias, y el

el de producir para el mercado externo, a la de producir

para el mercado interno. A la vez, de producir

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

para el mercado interno, a la de producir para el

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA DE BIBLIOTECÀRIES

El començar de l'any 1931 va coincidir amb la reobertura d'aquesta Biblioteca en el nou local que li va ésser destinat, i el trasllat de la qual anunciàvem a l'ANUARI de l'any 1930.

Com era d'esperar, la facilitat d'accés i la major proximitat a les classes de l'Escola s'ha traduït en un remarcable augment d'assistència i de servei de llibres. Especialment s'ha intensificat la consulta de les obres que tracten de les tècniques pròpies dels estudis de Bibliotecàries, com Biblioteconomia, Bibliografies, Història de la impremta i del llibre, Bibliofilia, etc.

Seguint aquesta natural orientació, les noves adquisicions també s'han dirigit a reforçar aquestes seccions, tant, que, com es pot veure per les estadístiques que acompanyem, han sobrepassat de la meitat les adquisicions totals.

Llibres adquirits durant l'any 1931:

Obres generals. Biblioteconomia. Bibliografia.....	120
Filosofia.....	2
Religió.....	3
Ciències socials.....	4
Lingüística.....	7
Ciències pures.....	5
Ciències aplicades.....	18
Belles Arts.....	10
Literatura.....	27
Història i Geografia.....	19
Total.....	215

	Assistents a la Biblioteca	Llibres deixats en prèstec
Gener.....	102	65
Febrer.....	102	40
Març.....	275	123
Abril.....	162	54
Maig.....	245	63
Juny.....	193	29
Juliol-setembre.....	15	32
Octubre.....	676	78
Novembre.....	643	132
Desembre.....	294	67
Totals.....	2,707	683

CONSOL PASTOR

CONCESSIONS DE NOVES BIBLIOTHEQUES

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

BIBLIOTECA POPULAR DEL GRUP ESCOLAR PERE VILA

El Consell de la Generalitat acordà, el 28 de juliol del 1931:

Primer. — Establir una Biblioteca Popular capaç per a cent lectors, a càrrec de la Generalitat de Catalunya, a l'edifici central del Grup Escolar Pere Vila, en virtut dels tractes fets amb l'Ajuntament de Barcelona amb motiu de la cessió de l'antic edifici de l'Hospital de la Santa Creu, per establir-hi la Biblioteca de Catalunya.

Segon. — Seran a càrrec de la Generalitat les despeses de llibres, relligatges, mobiliari i personal tècnic i de vigilància.

Tercer. — Les despeses de llum, aigua, calefacció i neteja aniran a càrrec de l'Ajuntament de Barcelona, tal com és ús i costum en les Biblioteques instal·lades per la Mancomunitat, i després per la Diputació, en els diversos Municipis de Catalunya.

Quart. — Un cop acceptada aquesta condició per l'Ajuntament, s'encarregarà a la Direcció Tècnica de Biblioteques que formuli el corresponent pressupost d'instal·lació amb càrrec al cap x, art. 9.º, part. 596 del vigent Pressupost de despeses.

Cinquè. — Per als efectes oportuns, comunicar els anteriors acords a l'Ajuntament, a la Direcció de la Biblioteca de Catalunya i a la Intervenció.

CONCURSOS PER A NOVES BIBLIOTEQUES POPULARS

El Consell de la Generalitat de Catalunya, en sessió del 19 d'octubre del 1931 va adoptar els següents acords:

Primer. — Demani's a l'Ajuntament de Barcelona que tingui a bé comunicar le seva resposta referent a la instal·lació d'una Biblioteca al Grup Escolar Pere Vila, així que hagi estudiat tots els antecedents de la qüestió, que indiqui, altrament, el lloc on es podria instal·lar, amb garanties de major eficàcia, la Biblioteca que havia estat prevista per un barri extrem de la ciutat, inicialment Sant Andreu de Palomar.

Segon. — És obert concurs públic entre els Municipis de Catalunya per a la concessió de dues Biblioteques Populars, l'organització de les quals podrà començar-se amb càrrec a la partida corresponent del Pressupost d'enguany de l'extingida Diputació de Barcelona.

El concurs és obert sota les següents Bases:

a) Hi podran concórrer els Municipis de tots els caps de partit de Catalunya i les poblacions que tinguin més de cinc mil habitants.

b) Els oferiments seran rebuts pel Govern de la Generalitat fins al dia 15 de novembre d'enguany.

c) Els oferiments importan el mínim següent:

Un local independent amb comunicació directa amb el carrer on puguin ésser instal·lats els serveis de Biblioteca i, sempre que sigui possible, una sala de conferències. Pot servir d'orientació per les dimensions del local el recordar que s'ha de preveure 2'30 m. quadrats per lector.

El servei de llum, aigua i calefacció.

d) El Govern de la Generalitat decidirà la concessió de dues Biblioteques Populars, tenint en compte els oferiments que siguin més favorables o que, per les condicions de la població que en facin la demanda, semblin de més urgent realització per al major desenvolupament de la cultura popular de Catalunya.

Tercer. — Les despeses d'iniciació d'aquestes Biblioteques seran pagades amb càrrec a la partida 597 del Pressupost vigent.

AJUNTAMENTS QUE ES PRESENTAREN

Ajuntament de Badalona, oferí la planta baixa d'un edifici en projecte sense indicació de lloc a la ciutat.

Ajuntament de Cervera, oferí un local independent en la casa n.º 15 del carrer Major.

Ajuntament de Lleida, oferí el pis noble de l'Hospital de Santa Maria.

Ajuntament de Vilafranca, oferí un edifici al bell mig de la Vila i la cooperació econòmica a les despeses d'adaptació.

Ajuntament de Balaguer, oferí un local annex a la Casa de la Ciutat.

Ajuntament de Palafrugell, fent referència a una instància adreçada a la Comissaria Delegada a Girona sobre tràmits i convenis de l'Ajuntament de Palafrugell amb l'esmentada Comissaria per a la concessió d'una Biblioteca Popular a la indicada població.

BIBLIOTEQUES CONCEDIDES

Amb data de 5 de desembre fou donat a conèixer el següent acord de la Generalitat:

Primer. — Són adjudicades als Ajuntaments de Vilafranca del Penedès i de Cervera, respectivament, les dues Biblioteques ofertes als Municipis de Catalunya en mèrits del concurs obert per mitjà d'acord del Consell de la Generalitat del 19 d'octubre proppassat, les quals adjudicacions són fetes de conformitat amb les condicions assenyalades en l'esmentat acord.

Segon. — És presa en consideració la instància de l'Ajuntament de Lleida per tal d'estudiar la instal·lació d'una Biblioteca en el pis noble de l'edifici de l'Hospital de Santa Maria, sense necessitat de l'obertura d'un nou concurs.

Tercer. — Indiqui's a l'Ajuntament de Balaguer la conveniència de millorar les condicions del local ofert, o bé sufragar les despeses de la seva restauració i adaptació, a l'objecte de tenir en compte, d'una manera preferent, la instància de l'Ajuntament esmentat, així que se celebri un altre concurs.

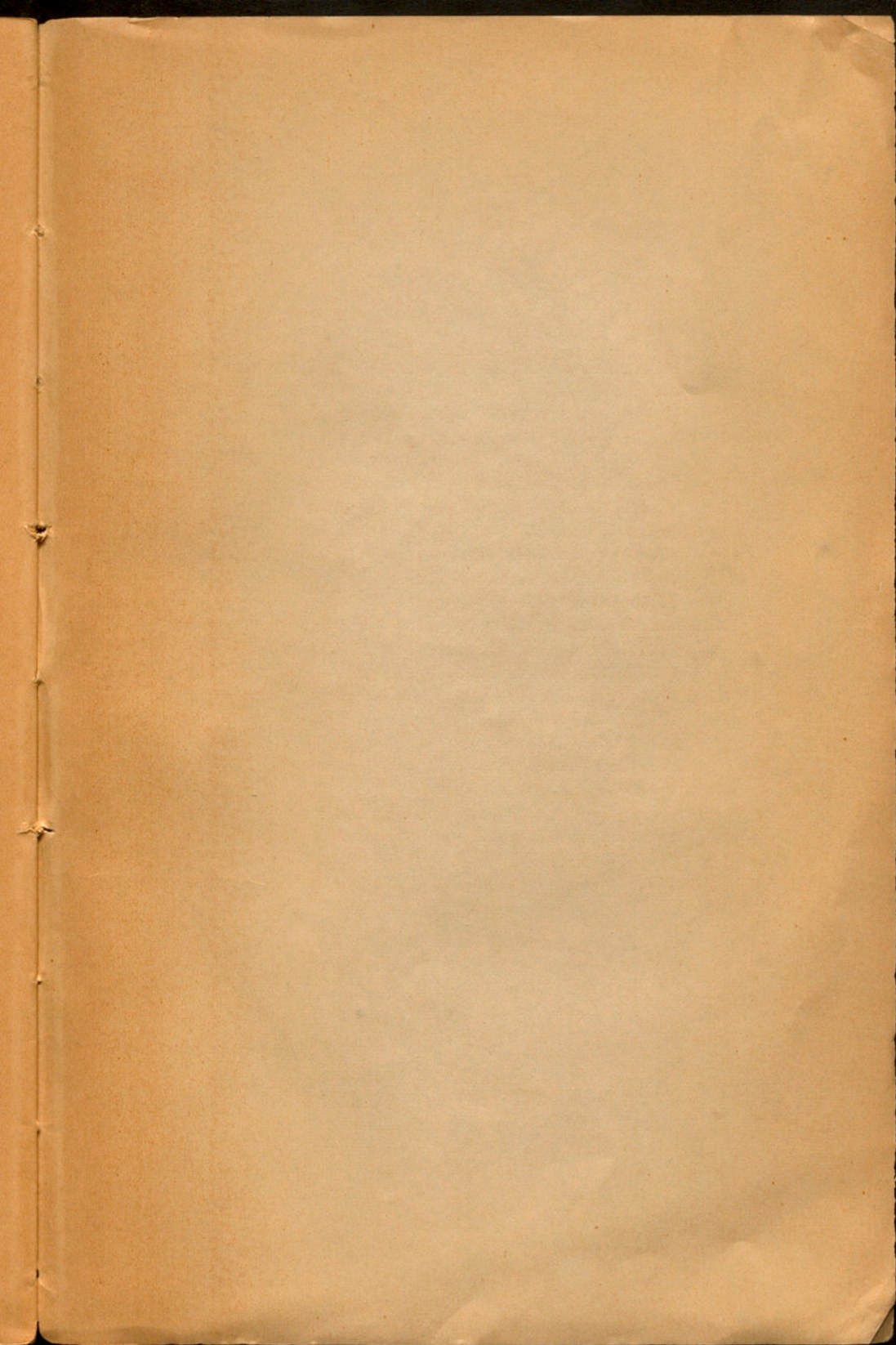
Í N D E X

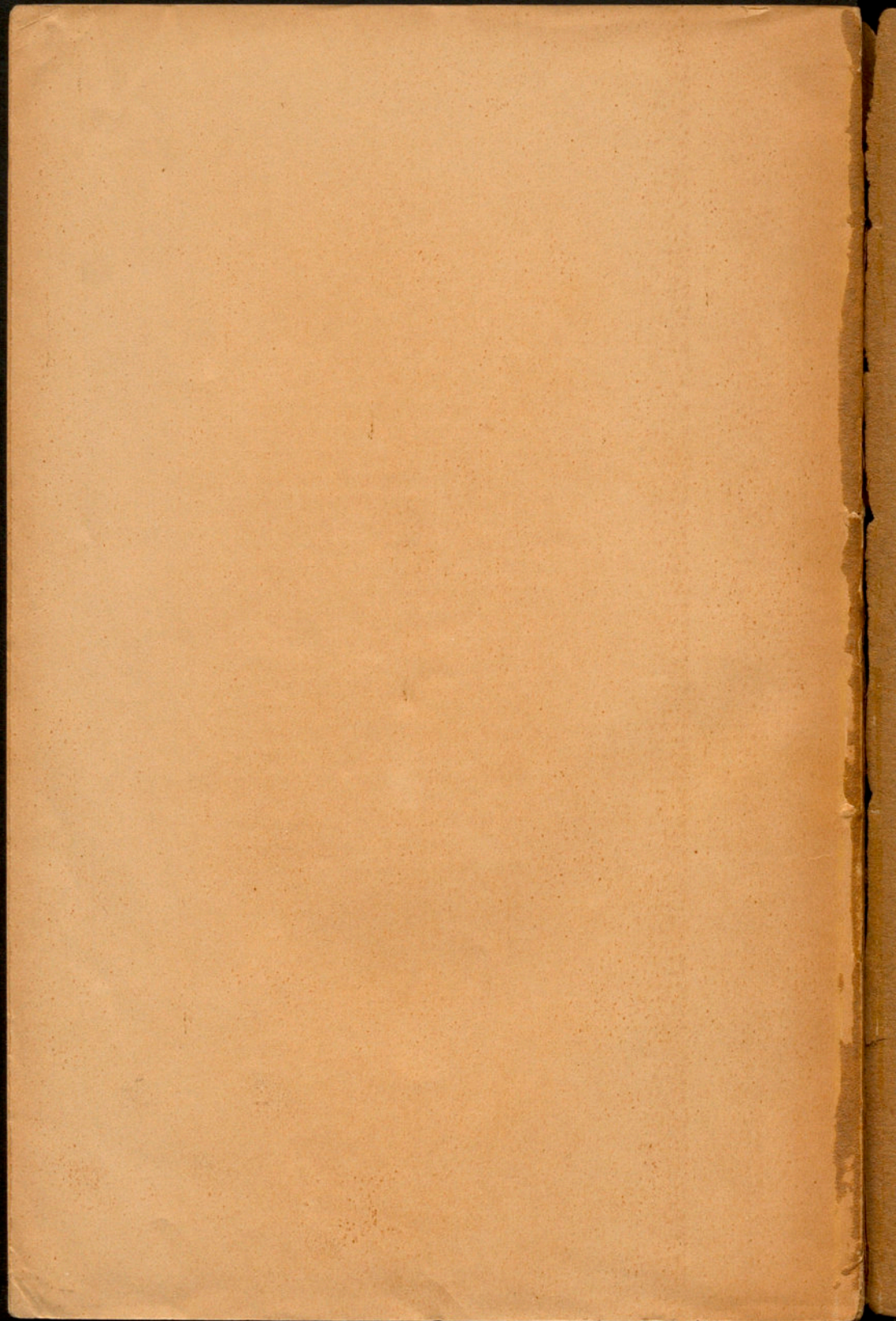
	<u>Pàgines</u>
Nota preliminar.....	V
Unificació dels Serveis de les Biblioteques Populars.....	XIII
Biblioteca Popular de Valls.....	I
Biblioteca Popular de Sallent.....	19
Biblioteca Popular d'Olot.....	57
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....	77
Biblioteca Popular de Canet de Mar.....	89
Biblioteca Popular de Vendrell.....	113
Biblioteca Popular de Pineda.....	137
Biblioteca Popular de Figueres.....	151
Biblioteca Popular de Tarragona.....	189
Biblioteca Popular de Granollers.....	199
Biblioteca Popular de Manresa.....	219
Biblioteca Popular d'Ulldecona.....	247
Biblioteca Popular de Vic.....	253
Biblioteca Popular de Calella.....	273
Taules comparatives del moviment de les Biblioteques Po- pulars de Catalunya.....	281
Servei Central de Biblioteques Populars.....	293
Biblioteques tècniques i especialitzades:	
Biblioteca de l'Escola del Treball.....	305
Biblioteca de l'Escola de Bibliotecàries.....	313
Concessions de noves Biblioteques.....	315

INDEX

Index

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	
32	
33	
34	
35	
36	
37	
38	
39	
40	
41	
42	
43	
44	
45	
46	
47	
48	
49	
50	
51	
52	
53	
54	
55	
56	
57	
58	
59	
60	
61	
62	
63	
64	
65	
66	
67	
68	
69	
70	
71	
72	
73	
74	
75	
76	
77	
78	
79	
80	
81	
82	
83	
84	
85	
86	
87	
88	
89	
90	
91	
92	
93	
94	
95	
96	
97	
98	
99	
100	

ANUARIS PUBLICATS

Anys

**1922 (exhaurit), 1923-24, 1925,
1926, 1927, 1928, 1929,
1930, 1931.**

R. 5678

